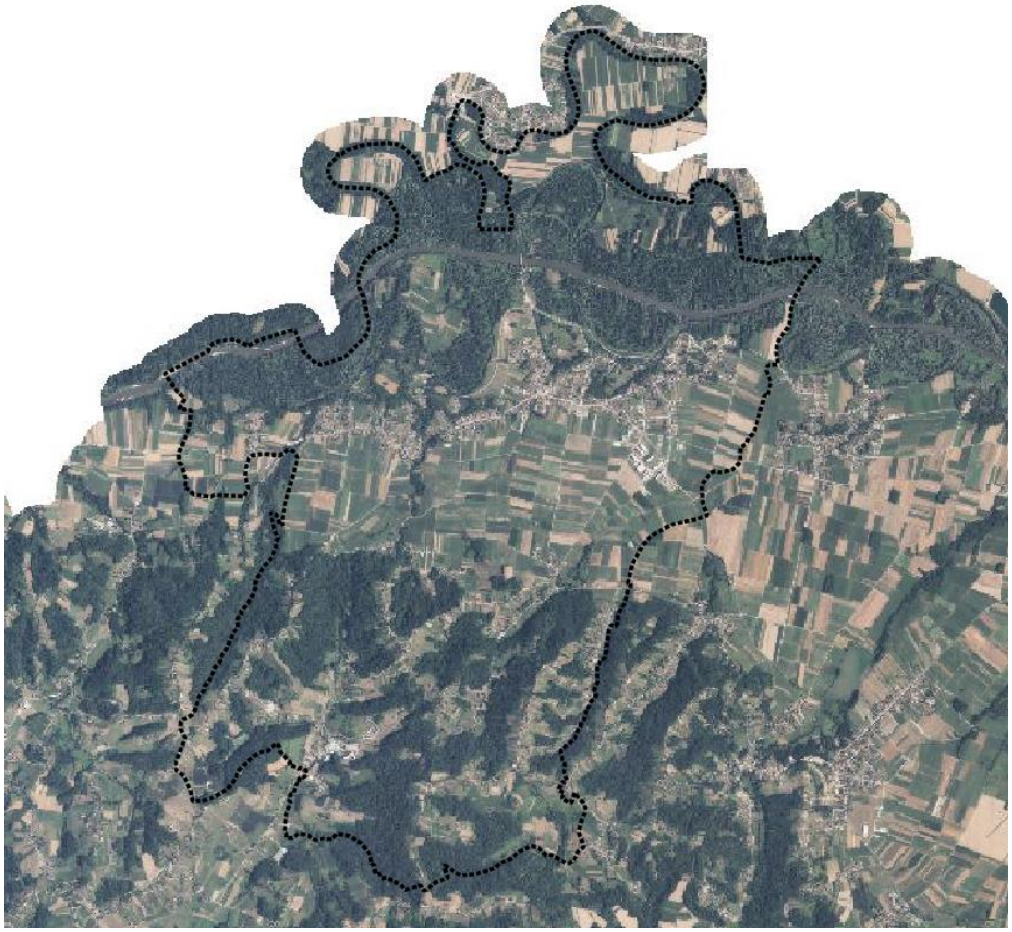
IZRAĐIVAČ:

PLANOPOLIS d.o.o.
Ciottina 16, 51000 Rijeka
OIB: 95829573574
info@planopolis.hr

NOSITELJ IZRADE:

Jedinstveni upravni odjel
Općine Sveti Martin na Muri

Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Sveti Martin na Muri

OBRAZLOŽENJE PROSTORNOG PLANA

studeni 2026.

Naziv plana:	Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Sveti Martin na Muri **OBRAZLOŽENJE PROSTORNOG PLANA**
Općina:	**Sveti Martin na Muri**
Načelnik:	Martin Srša bacc.ing.agr.
Nositelj izrade:	Jedinstveni upravni odjel Općine Sveti Martin na Muri
Pročelnica:	Kristina Tuksar
Izrađivač Plana:	**PLANOPOLIS d.o.o.**
Direktor:	Sanja Turk, univ.dipl.inž.arh.
Odgovorni voditelj:	Vana Rodin Kružić, mag.ing.arch.
Stručni tim u izradi Plana:	Vana Rodin Kružić, mag.ing.arch. Sanja Turk, univ.dipl.inž.arh. Nikša Capelletti, mag.dott.pianificatore territoriale
Datum i mjesto izrade:	Rijeka, studeni 2026.

Sadržaj:

1. POLAZIŠTA 3

1.1. PRAVNA OSNOVA 3
1.2. RAZLOZI DONOŠENJA 4
1.3. PROSTORNA POLAZIŠTA (analiza postojećeg stanja) 5
1.4. POPIS ZAHTJEVA JAVNOPRAVNIH TIJELA 33
1.5. POPIS STRUČNIH PODLOGA KORIŠTENIH U IZRADI NACRTA PRIJEDLOGA PLANA 35

2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA 36

2.1. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA 36
2.2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA OPĆINSKOG ZNAČAJA 42
2.3. CILJEVI PROSTORNOG UREĐENJA NASELJA NA PODRUČJU OPĆINE SVETI MARTIN NA MURI 52

3. OBRAZLOŽENJE 57

3.B. OBRAZLOŽENJE PLANSKIH RJEŠENJA 57
3.A OBRAZLOŽENJE IZMJENA I DOPUNA PLANA 94
3.1 ISKAZ POVRŠINA I PROSTORNIH POKAZATELJA 120

1. POLAZIŠTA

Prostorni plan uređenja Općine Sveti Martin na Muri donesen je 2005. godine i od tada je izrađeno ukupno šest Izmjena i dopuna PPUO Sveti Martin na Muri ("Službeni glasnik Međimurske županije" br. 7/05, 11/07, 18/10, 2/12, 3/18, 20/19 i 25/23).
Ovo su VII. Izmjene i dopune, što ukazuje na brojne zahtjeve i promjene u razdoblju od preko dva desetljeća.

1.1. PRAVNA OSNOVA

Postupak izrade i donošenja izmjene i dopune Plana temelji se na odredbama članka 86. do članka 112. Zakona o prostornom uređenju (Narodne novine broj 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19, 67/23) u daljnjem tekstu: Zakon, a u skladu s odredbama Pravilnika o prostornim planovima (Narodne novine broj 152/23), u daljnjem tekstu: Pravilnik, i ostalim važećim propisima iz Područja prostornog uređenja. U izradi Izmjena i dopuna Plana koristit će se sve važeće strategije, strateški dokumenti i planovi koji imaju utjecaj na planska rješenja na području Općine Sveti Martin na Muri.

Procjenjuje se da nije potrebno pribavljanje posebnih stručnih podloga.

1.2. RAZLOZI DONOŠENJA

Odluka o izradi donesena je na 30. sjednici Općinskog vijeća održanoj 20.02.2025. godine te je objavljena u Službenom glasniku Međimurske županije broj 3/25 , a kao osnovni razlozi za izmjenom navedene su sljedeće teme:

A. Usklađenost sa zakonskim i podzakonskim okvirom

1. Zakonska obveza izrade izmjene i dopune Plana i usklađenje sa Zakonom

- Zakonska obveza izrade Izmjene i dopune Plana temelji se na odredbama Zakona o prostornom uređenju (Narodne novine broj 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19, 67/23) u daljnjem tekstu: Zakon, a u skladu s odredbama Pravilnika o prostornim planovima (Narodne novine broj 152/23), u daljnjem tekstu: Pravilnik, i ostalim važećim propisima iz Područja prostornog uređenja.

2. Usklađenje s planom više razine

- Usklađenje sa Prostornim planom Međimurske županije („Službeni glasnik Međimurske županije“ broj 7/01, 8/01, 23/10, 7/19 i 12/25.)

B. Određivanje novih prostorno planskih rješenja

- Planiranje novog cestovnog koridora na k.č. br. 678 i 676 k.o. Sveti Martin na Muri.
- Određivanje novih prostorno planskih rješenja moguće je ukoliko je utemeljeno na stručnim analizama stanja terena, sektorskih studija, razvojnih planova jedinice lokalne uprave i samouprave, kao i drugih relevantnih podataka prikupljenih od strane javnopravnih tijela, pravnih osoba i pojedinaca a nisu suprotna ciljevima prostornog razvoja Općine te su u skladu sa Zakonom, Pravilnikom i posebnim propisima.

Osnovni ciljevi i programska polazišta za izradu izmjene i dopune Plana:

Osnovni koncept razvoja prostora određen važećim Prostornim planom uređenja Općine Sveti Martin na Muri zadržava se i ovom Odlukom. Trenutno važeći Prostorni plan uređenja Općine Sveti Martin na Muri izrađen je kao prostorni plan stare generacije, a u sadržajnom smislu predstavlja programsko polazište za izradu prostornog plana iz Odluke, kao prostornog plana nove generacije što je i osnovni cilj provedbe postupka prema Odluci.

1.3. PROSTORNA POLAZIŠTA (analiza postojećeg stanja)

Analiza postojećeg stanja preuzeta je Polazišta osnovnog Plana koji je izrađen 2005. godine ("Službeni glasnik Međimurske županije" br. 7/05), te je ažurirana obzirom na protek godina od njegovog donošenja, temeljem podataka preuzetih iz Obrazloženja izmjena i dopuna PPUO Sveti Martin na Muri , ažuriranih podataka Državnog zavoda za statistiku, Prostornog Plana Međimurske županije, zahtjeva javnopravnih tijela zaprimljenih u sklopu procedure izrade plana te važećih planskih Odredbi za provedbu.

OSNOVNI PODACI O STANJU U PROSTORU

Položaj, značaj i posebnosti područja općine ili grada u odnosu na prostor i sustave županije i Državu

Površina, stanovništvo i naseljenost

Demografska obilježja Općine Sveti Martin na Muri

Općina Sveti Martin na Muri najsjevernija je hrvatska općina koja se proteže na površini od 25,31 km2, što odgovara 3,47% površine cijele Županije. Prema podacima iz 2021. godine u svih 14 naselja u sastavu Općine živi 2391 stanovnik, čime gustoća naseljenosti iznosi 94,47 st./km².

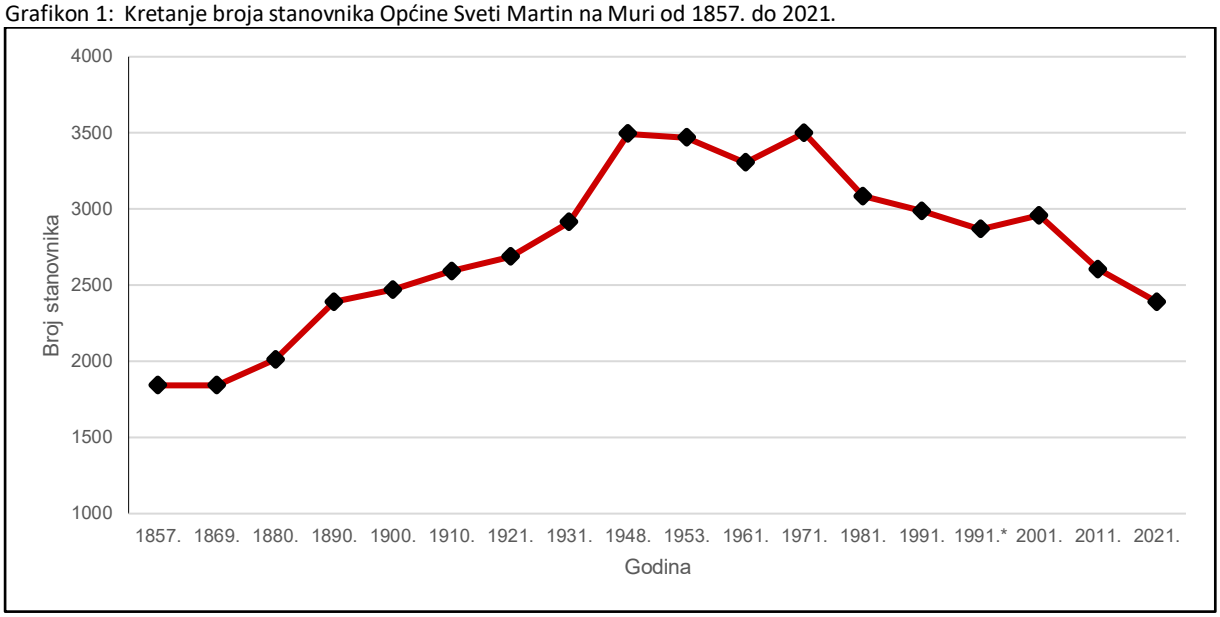
Tablica 1: Broj stanovnika, stanova za stalno stanovanje i privatnih kućanstava Općine Sveti Martin na Muri za 2011. i 2021. godinu

GRAD/ OPĆINA	POVRŠINA		STANOVNICI				STANOVI ZA STALNO STANOVANJE				PRIVATNA KUĆANSTVA		GUSTOĆA NASELJENOSTI
			2011.		2021.		2011.		2021.		2011.	2021.	
	km²	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	broj	br.st./km²
ŽUPANIJA	729,22	100	113.804	100	105.250	100	40.629	100	42.888	100	35.151	34.102	144,33
GRADOVI	174,31	23,9	41.942	36,85	40.004	38,01	15.074	37,1	16296	38	13.256	13.562	229,5
OPĆINE	554,91	76,1	71.862	63,15	65.246	61,99	25.555	62,9	26.592	62	21.895	20.540	117,58
Sv. Martin na Muri	25,31	3,47	2605	2,29	2391	2,27	975	2,40	1189	2,77	803	798	94,47

Izvor: Državni zavod za statistiku

Promatrajući kretanje broja stanovnika Općine od prvog popisa stanovništva 1857. pa sve do 1971. prisutan je kontinuirani rast broja stanovnika. 1971. dostignut je vrhunac broja stanovnika koji je iznosio 3.500 stanovnika. Nakon 1971. dolazi razdoblje pada do 1991., da bi ponovno došlo do rasta u međupopisnom razdoblju od 1991. do 2001. U zadnja dva popisa stanovništva, 2011. i 2021. broj stanovnika opet nastavlja opadati, a sličan trend predviđa se i u budućnosti.

Grafikon 1: Kretanje broja stanovnika Općine Sveti Martin na Muri od 1857. do 2021.

Izvor: Državni zavod za statistiku

Promatrajući broj stanovnika po naseljima, najviše stanovnika živi u samom naselju Sveti Martin na Muri (452). Slijede ga Žabnik (365), Vrhovljan (260) i Jurovec (208) te Brezovec, Gradiščak, Jurovčak i Lapšina koja broje od 100 do 200 stanovnika. Ostalih 6 (Kapelščak, Čestijanec, Grkaveščak, Marof, Gornji Koncovčak i Toplice Sveti Martin) od ukupno 14 naselja koliko ih je u sastavu Općine ima manje od 100 stanovnika.

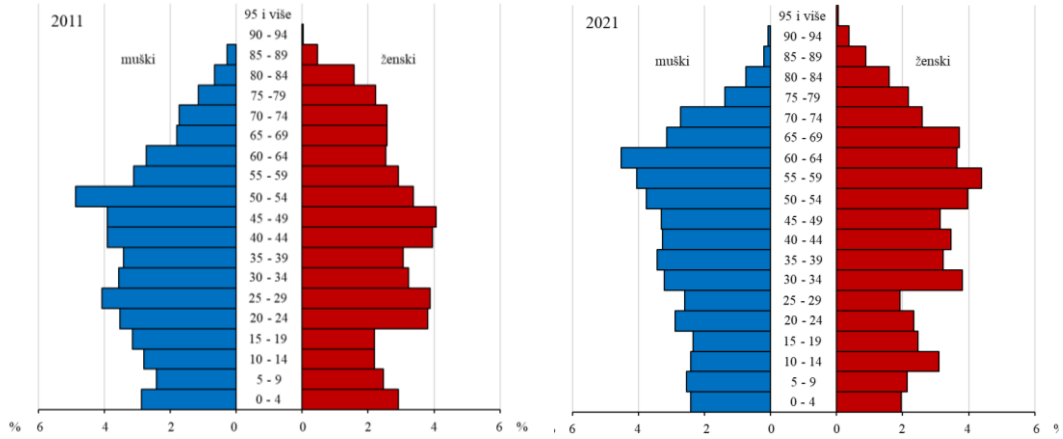
Tablica 2: Broj stanovnika po naseljima Općine Sveti Martin na Muri od 1991. do 2021. godine

NASELJE	1991.	1991.*	2001.	2011.	2021.
Brezovec	203	198	211	197	174
Čestijanec	120	117	115	114	91
Gornji Koncovčak	122	122	114	95	86
Gradiščak	200	186	210	181	159
Grkaveščak	156	152	144	72	89
Jurovčak	194	187	216	163	139
Jurovec	248	234	267	237	208
Kapelščak	156	151	173	144	94
Lapšina	216	188	182	148	130
Marof	131	127	111	106	88
Sveti Martin na Muri	531	514	502	435	452
Toplice Sveti Martin	-	-	-	50	56
Vrhovljan	342	330	336	291	260
Žabnik	368	361	377	372	365
UKUPNO:	**2.987**	**2.867**	**2.958**	**2.605**	**2.391**

1991* - broj stanovnika iz Popisa 1991. umanjen za stanovnike koji su odsutni u inozemstvu dulje od godinu dana (usporedivo s Popisom 2001.)
Izvor: Državni zavod za statistiku

Prema Popisu stanovništva, kućanstava i stanova 2021. Općina Sveti Martin na Muri ukupno broji 2391 stanovnika, od čega 1173 muškaraca (49,06%) i 1218 žena (50,94%). Indeks starosti za 2021. iznosi 143,32, dok je za 2011. iznosio 96,71, što govori da prevladava staro stanovništvo te da je dominantan proces demografskog starenja, a udio radno sposobnog mladog i zrelog stanovništva u cjelokupnoj populaciji se smanjuje. Negativnim demografskim trendovima doprinosi i nizak natalitet koji se iz godine u godinu smanjuje i visok mortalitet, a kao rezultat toga javlja se negativna prirodna promjena, odnosno prirodni pad. Prirodni pad praćen je i negativnim mehaničkim kretanjima stanovništva, s obzirom da je migracijski saldo negativan i iznosi -17,15‰ za 2021.

Grafikon 2. Stanovništvo Općine Sveti Martin na Muri prema dobi i spolu 2011. i 2021.

Izvor: Državni zavod za statistiku

Tablica 3. Broj živorođenih i umrlih te prirodna promjena u Općini Sveti Martin na Muri 2019., 2020. i 2021.

GODINA	2019.	2020.	2021.
Broj živorođenih	22	19	13
Broj umrlih	21	42	44
Prirodna promjena	1	-23	-31

Izvor: Državni zavod za statistiku

Tablica 4. Broj doseljenih i odseljenih u i iz Općine Sveti Martin na Muri 2020. i 2021.

GODINA	DOSELJENI				ODSELJENI			
	Ukupno	Iz drugog grada/općine iste županije	Iz druge županije	Iz inozemstva	Ukupno	U drugi grad/općinu iste županije	U drugu županiju	U inozemstvo
2020.	90	41	4	31	85	25	12	34
2021.	56	29	8	14	97	20	5	67

Izvor: Državni zavod za statistiku

Značaj prostora

Područje Općine Sv. Martin na Muri nema osobiti značaj u odnosu na prostor Države, osim što se nalazi u pograničnom prostoru prema Republici Sloveniji.

Promatra li se položaj Općine Sv. Martin na Muri u Županiji u gospodarskim okvirima, onda ova Općina poput ostalih u rubnom prostoru Gornjeg Međimurja i pograničnom murskom prostoru pripada gospodarski slabije razvijenom području Županije. Taj je prostor u gospodarskom smislu desetljećima bio orijentiran velikim dijelom na susjednu Sloveniju - od prometa robe, zaposlenja do obrazovanja.

Održivi razvoj predstavlja integraciju gospodarstva i ekologije a rukovodi se načelom da «zagađenja ne može biti», jer prema tom konceptu čist i sačuvan okoliš temeljni su resurs i okvir koji određuje prostor i smjer razvoja. Promocijom ekološki prihvatljivih gospodarskih djelatnosti: ekološkom poljoprivredom,

eko turizmom, održivim korištenjem prirodne i kulturno-povijesne baštine te korištenjem obnovljivih izvora energije je osnova na čemu je moguće pokrenuti program održivog razvoja ruralnog prostora.
Prema ocjeni krajobraznih vrijednosti prostora Županije, područje Gornjeg Međimurja ima karakter osobito vrijednog predjela, kojem pripada teritorij južnog dijela Općine (K.O. Gradiščak u cijelosti) u kojem se sadržajno izdvaja prostor oko Toplica Sv. Martin, a pojas uz Muru (K.O.Sv. Martin na Muri) u cijelosti pripada u zaštićeni krajolik rijeke Mure.
Na prostoru K.O. Sv. Martin na Muri izvršena je sredinom 80-tih godina komasacija izuzev građevinskog područja 8 naselja obuhvaćenih PUMN-om i područja unutar inundacije rijeke Mure. Time je bitno izmijenjen krajolik pretvaranjem prostora u komasacione table isprepletene kanalskom i putnom mrežom, pa na cijelom prostoru razlikujemo četiri tipa krajolika:
- brežni sa svim karakteristikama brežnog djela Međimurja, u kome se mozično isprepliću šumske površine sa voćnjacima, vinogradima pašnjacima i poljoprivrednim površinama te raštrkanom izgradnjom naselja.
- kultivirani komasirani poljoprivredno vrijedan prostor nizinskog djela K.O.Sv. Martin,
- urbanizirani krajolik sa nizom naselja uz Muru i
- prirodi bliski prostor zaštićenog krajolika u kategoriji – Značajnog krajobraza uz rijeku Muru.

Prostorno razvojne i resursne značajke

Zemljopisna obilježja

Područje Općine Sv. Martin na Muri je prostor gdje rijeka Mura ulazi u državni teritorij Republike Hrvatske, a peripanonski se prostor polako pretapa u perialpski. S toga se sjeverni dio Općine uvrštava u područje pleistocentske ravni uz rijeku Muru, a južni dio u Gornje Međimurje. Osnovna prepoznatljiva karakteristika prostora Općine je reljef koji određuje sve ostale elemente u prostoru – tipologiju naselja, hidrologiju, biljni pokrov, način korištenja prostora i dr. Visinske kote prostora kreću se od 175 do 300 m/nm, s najvišim predjelima Kapelšćak 299m/nm, a blagim nagibom prema murskoj dolini. Reljefom prevladavaju blage padine i zaravni, koje se pružaju prema Muri. U udolinama i usjecima nalaze se povremeni ili stalni vodotoci, sliva Mure, a najznačajniji su potoci Jalšovečki potok, Gradiščak, Koncovščak, kanal Gradiščak.

Područje Općine karakterizira umjereno svježa kontinentalska klima. Biljni pokrov nizinskog dijela Općine karakterističan je za riječne doline-veći dio zemljišta je pod livadama, pašnjacima i šumama (topola, joha, vrba) ili pod oranicama manje agrarne vrijednosti. Brežuljci južnog dijela Općine prošarani su na sjevernim i zapadnim padinama šumarcima (bagrem, bukva, grab), a na istočnim i južnim padinama vinogradima i voćnjacima. Zahvaljujući raznovrsnosti staništa životinjski je svijet bogat i raznovrstan.

Prema karakteristikama reljefa i ljudskom djelovanju, u strukturi Općine Sveti Martin na Muri razlikuju se tri dominantne površine korištenja: šume, poljoprivredno zemljište i naselja (i infrastruktura).

Naselja

Općina broji ukupno 14 naselja. Osam naselja Općine Sv. Martin na Muri niže se uz "mursku magistralu" od Čestijanca, Lapšine, Jurovca, Brezovca, Sv. Martina, Vrhovljana, Žabnika i Marofa koja su grupirana i međusobno povezana te čine kompaktno urbano građevinsko područje, dok su ostala naselja Gornji Koncovčak, Gradiščak, Grkaveščak, Toplice Sveti Martin, Jurovčak i Kapelščak naselja koja pripadaju tipologiji naselja Gornjeg Međimurja, uvjetovanog reljefom i prirodnim okruženjem, a osnovna karakteristika ove tipologije je disperznost.

Atraktivnost krajobraza – razvedena konfiguracija terena brežnog djela Općine, šumovitost predjela, atraktivne vizure – posebno one sa Koncovščaka ili povišenih predjela u doline ili smjeru Mure,

privlačan su element u odabiru prostora za povremeno stanovanje, koje ga je 70-tih godina prošlog stoljeća potpuno promijenilo-devastiralo promjenom strukture korištenja prostora.

Građevna čestica kao osnovna jedinica izgrađene strukture određuje tipologiju parcelacije, izgradnje i tipologiju naselja. Njezina karakteristika je nepravilni oblik u odnosu na drugu tipologiju parcelacije u urbanim prostorima Županije ili u Donjem Međimurju. Veličina i oblik najčešće ovise o konfiguraciji terena te o nasljeđu formiranja građevnih čestica, a specifičnost parcelacije prepoznaje se u nešto većoj širini čestice uz prilazni put, u usporedbi s prije spomenutom parcelacijom. Građevne čestice također karakterizira tradicionalna organizacija – veća širina čestice uz prilazni put omogućava da stambena kuća s gospodarskim zgradama bude okružena dvorištem i visokim zelenilom u kojem dominiraju voćke, ponegdje i crnogorica, kao prepoznatljivi orijentiri u prostoru.

Predvrtovi između regulacionog i građevinskog pravca također su karakteristični za ovu tipologiju izgradnje, kao i čestice najčešće bez fizički označenih granica. Čestice su bez ograde, a dvorište, voćnjaci i livade međusobno se “stapaju”.

U pojedinim predjelima urbaniziranih naselja nešto veće gustoće izgrađenosti prisutna je različita tipologija građevinskih čestica – uz onu navedenu tradicionalnog oblika, nalazimo i onu manje širine uz pristupni put, pa to rezultira većom gustoćom izgrađenosti prostora. Međutim, u usporedbi s tipologijom izgradnje u prostorima velike gustoće naseljenosti u Županiji, ta je izgrađenost i naseljenost prostora još uvijek male gustoće.

Tablica 5. Iskaz površina, stanovnika i gustoće naseljenosti

Teritorijalna jedinica	POVRŠINA		STANOVNICI				GUSTOĆA NASELJENOSTI	
	km2	Udio u povr. žup. %	popis 2011.		popis 2021.		2011.	2021.
			broj	%	broj	%	broj	broj
Općina Sv, Martin na Muri	25,31	3,47	2605	2,29	2391	2,27	102,93	94,48
ŽUPANIJA	729,22	100%	113.804	100%	105.250	100%	156,06	144,33

Izvor: Državni zavod za statistiku

Temeljem popisa 2021. stanovnici Općine njih 2391 sudjeluju u ukupnom stanovništvu Županije (118426) sa 2,27%, dok po površini Općina u površini Županije sa 25,31 km2 sudjeluje sa 3,47%.

Tabelarni prikaz o načinu korištenja stanova u Općini i naseljima posebno, ukazuje na veliki udio stanova za stalno stanovanje. Stanovi za povremeno stanovanje najizraženiji su u naseljima Jurovčak, Gradiščak i Grkaveščak. Takav odnos u strukturi izgrađenog stambenog fonda utječe na probleme izgradnje i održavanja komunalne infrastrukture u tim naseljima.

Tablica 6. Stanovi prema načinu korištenja u Županiji, u Općini Sveti Martin na Muri i po naseljima Općine Sveti Martin na Muri

	Popis 2011.				Popis 2021.			
	Broj stanovnika	Broj privatnih kućanstva	Ukupno	Stanovi za stalno stanovanje	Broj stanovnika	Broj privatnih kućanstava	Ukupno	Stanovi za stalno stanovanje
Brezovec	197	59	65	64	174	53	73	64
Čestijanec	114	31	40	37	91	26	45	41

Gornji Koncovčak	95	27	53	47	84	23	63	53
Gradišćak	181	61	268	77	159	60	278	113
Grkaveščak	72	23	86	31	89	27	96	61
Jurovčak	163	56	142	63	141	53	139	66
Jurovec	237	74	100	92	209	75	98	88
Kapelščak	144	47	140	55	93	40	203	121
Lapšina	148	54	74	73	129	45	73	61
Marof	106	37	55	54	89	31	60	53
Sveti Martin na Muri	435	126	148	146	451	155	202	195
Toplice Sveti Martin	50	18	29	23	55	18	35	31
Vrhovljan	291	90	112	100	262	82	108	107
Žabnik	372	100	117	113	365	110	136	135
ukupno Općina	2.605	803	1.429	975	2.391	798	1.609	1.189
Ukupno Županija	113.804	35.151	43.581	40.629	105.863	34.102	45.212	42.888

Izvor: Državni zavod za statistiku

Područja pretežitih djelatnosti

Prostor - njegove prirodne karakteristike i resursi čine osnovu za uspostavu ljudskih aktivnosti, a specifičnosti prirodnih osobitosti održavaju se u specifičnostima gospodarskog razvoja, načina života te korištenju prostora.

Brežuljkasti predio kojeg čine krajnji obronci Alpa, čine gotovo 60% djela Općine posve različit od preostalog dijela – koji je smješten uz dolinu rijeke Mure krajobraznih i prirodnih obilježja bliskih nizinskom krajoliku rijeke Mure koji je djelom i zaštićeni krajolik, do specifičnosti ljudskog djelovanja i tipologije naseljenosti.

Karakteristike poljoprivrede u općini sv. Martin na muri

Sudeći prema podacima o udjelu poljoprivrednog stanovništva, poljoprivreda je dominantna djelatnost ovog kraja, s naglaskom na ratarstvo, vinogradarstvo, voćarstvo, a manje je prisutno, povrtlarstvo i stočarstvo.

Postoji potreba da se poljoprivredna proizvodnja intenzivira, tamo gdje ovakva poljoprivredna proizvodnja dosada nije bila razvijena, treba identificirati i razviti druge mogućnosti zapošljavanja na i izvan poljoprivrednog gospodarstva: primjerice maloprerađivačku industriju i seosko obrtništvo, gospodarsko korištenje prirodne i kulturne baštine u funkciji rekreacije i turizma.

Tablica 7. Površina parcela prema vrsti uporabe poljoprivrednog zemljišta

	oranice	Stakleniciina oranici	livada	pašnjak	vinograd	Iskrčeni vinogradi	voćnjak	Kulture kratkeophodnje	rasadnik	mješoviti višegodišnji nasadi	ostale vrste uporabe zemljišta	Ukupno
Općina SV.MARTIN/MURI ha	398,80	0,01	30,95	4,88	17,72	1,35	30,95	-	-	0,23	0,42	484,86
Međimurska županija ha	26.447,97	7,48	1.313,08	101,95	485,83	66,01	1.141,78	2,66	30,59	13,75	42,83	29.694,35

Izvor: Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju – podaci za 2021.g.

U ukupnoj strukturi poljoprivrednog zemljišta Općine preko 80% odnosi se na površine oranica, a u preostalom dijelu sudjeluju voćnjaci, livade, voćnjaci, vinogradi i ostalo. U usporedbi sa strukturom poljoprivrednog zemljišta u Županiji uočava se veći udio vinograda, pašnjaka i voćnjaka.

U uzgoju vinograda i voćnjaka koristi se tek 10% poljoprivrednog zemljišta, pa je tako pod vinogradima 19,07 ha i 30,95 ha površina pod voćnjacima. Glavnina površina pod vinogradima i voćnjacima nalazi se u k.o. Gradišćak. Velike pašnjačke površine nalaze se u k.o. Sv. Martin najviše uz pojas rijeke Mure.
Iako je na prostoru katastarske općine Sv. Martin provedena komasacija još uvijek je značajan broj čestica po posjedniku više od 4 parcele.
U Općini Sv. Martin na Muri 2021. godine evidentirano je 79 sjedišta poljoprivrednog gospodarstva sa ukupnom površinom od 737,71 ha.

Tablica 8: Poljoprivredno stanovništvo prema aktivnosti i spolu – podatak iz 2001. godine

	Ukupno poljoprivredno stanovništvo	Aktivno poljoprivredno stanovništvo				Uzdržavano poljoprivredno stanovništvo							
		svega	obavljaju zanimanje na svom poljop.	obavljaju zanimanje na	pomažući članovi	svega	kućanice	djeca od 0-6 godina	djeca od 7-14 godina koja	učenici osnovnih	učenici srednjih	studenti	nesposobni
Međimurska županija	16.317	13.037	10.447	30	1.770	3.259	308	751	12	1.064	593	179	274
m	6.884	5.447	4.502	19	481	1.431	-	383	9	559	266	74	84
ž	9.433	7.590	5.945	11	1.289	1.828	308	368	3	505	327	105	190
Sv. Martin na Muri	**433**	**361**	**304**	**-**	**37**	**70**	**10**	**16**	**-**	**21**	**6**	**8**	**7**
m	**183**	**148**	**124**	**-**	**11**	**34**	**-**	**11**	**-**	**11**	**3**	**4**	**3**
ž	**250**	**213**	**180**	**-**	**26**	**36**	**10**	**5**	**-**	**10**	**3**	**4**	**4**

Izvor: Državni zavod za statistiku

S obzirom da službeni podatak o poljoprivrednom stanovištu nije ažuriran, za potrebe ovog Plana koristiti će se podaci (tablica br.8) iz 2001. godine :

- U ukupno aktivnom stanovništvu koje broji 1492 osoba, aktivno poljoprivredno stanovništvo čine 361 osobe ili 24%, pa ako usporedimo 70 osoba koji se uzdržava od poljoprivrede sa prosječnom veličinom posjeda u Općini koji iznosi manje od 0,1537 ha, i sa prosječno 4 parcele po posjedniku ukazuje na postojeće stanje koje bi bez značajnih promjena bilo neodrživo za budući razvoj ovog prostora.
- Usporedbom uzdržavanog od poljoprivrednog stanovništva (kojeg čine uglavnom djeca) sa aktivnim poljoprivrednim stanovnicima, može se uočiti mali udio uzdržavanog poljoprivrednog stanovništva u odnosu na ukupno poljoprivredno (16%) da većinu aktivnog poljoprivrednog stanovništva čine staračka poljoprivredna domaćinstva, zasnovana na tradicionalnoj poljoprivredi, bez nekih mogućnosti za transformaciju i razvoj.

Šumarstvo

U reljefno-geografskom pogledu šume Općine Sveti Martin na Muri pripadaju brežuljkasto prigorskom području Gornjeg Međimurja gdje uglavnom zauzimaju sjeverne ekspozicije i uvale te nešto malo području rijeke Mure. Najzastupljenije šumske zajednice su: šuma hrasta kitnjaka i običnog graba, šuma bukve te šuma hrasta lužnjaka i običnog graba. Problem koji je već dugi niz godina prisutan na području Gornjeg Međimurja, pa prema tome i području obuhvata je taj da su šume hrasta kitnjaka i običnog graba zamijenjene sastojinama bagrema. Uz vodene površine najčešće nalazimo topolu i johu, odnosno zajednice šuma vrbe, topole i johe.

Budući da je izvorni šumski pokrov Međimurja, pa tako i ove Općine, u krajnjoj mjeri potisnut, preostale prirodne šume, šumarci moraju se vrednovati ne samo kao preostale posljednje oaze šuma, nego i kao staništa određenih vrsta grmlja i prizemnog rašća.

Na području Općine Sveti Martin na Muri ima 929,06 ha šuma, što iznosi 36,7% ukupne površine Općine. Od toga je 101,75 ha ili 10,6 % u državnom vlasništvu, a 827.31 ha ili 89,04% u privatnom vlasništvu.

Državne šume

Državnim šumama gospodari javno poduzeće Hrvatske šume d.o.o. putem Uprave šuma podružnica Koprivnica odnosno šumarije Čakovec. Šume na području Općine Sveti Martin na Muri spadaju u gospodarsku jedinicu G.J. Gornje Međimurje kojom se upravlja temeljem Zakona o šumama i Osnovama gospodarenja G.J. Gornje Međimurje. Programi gospodarenja su desetogodišnji planovi za gospodarenje šumama u kojima se nalaze svi bitni podaci o vrsti drveća, kvaliteti i količini drvne mase te svi propisani radovi, zaštita šuma, smjernice i drugo što je neophodno za plansko i stručno gospodarenje šumama.

Privatne šume

Šumama u privatnom vlasništvu gospodari se sukladno Zakonu o šumama i programima gospodarenja za šume šumoposjednika. Šume na području Općine Sveti Martin na Muri pripadaju gospodarskoj jedinici G. J. Štrigova - Mursko Središće i imaju izrađen Program gospodarenja.
Velik broj posjednika odnosno vrlo mala prosječna veličina posjeda otežava plansko gospodarenje privatnim šumama.

Gospodarstvo

Slika 1. Zona gospodarske namjene

Slika 2. Zona gospodarske namjene

Na području naselja Sveti Martin na Muri formirana je zona gospodarske namjene, koja je detaljnije planirana planovima užeg područja. Unutar zone postoji još uvijek relativno veliki prostor koji nije realiziran u skladu sa planovima te je namjera ovih Izmjena omogućiti i propisati uvjete za izgradnju neintegriranih sunčanih elektrana .
Prema pokazateljima u stanju u gospodarstvu i pokazateljima o općinskom proračunu, u usporedbi s ostalim dijelovima Županije, može se reći da Općina Sv. Martin na Muri pripada manje razvijenijem dijelu Županije. Udio aktivnog stanovništva u ukupnom iznosi 53,18% ili 1086 aktivnih stanovnika. Značajni uzroci slabijeg gospodarskog stanja ovog dijela Županije djelomično su rezultat nepovoljne starosne i obrazovne strukture stanovništva.

Tablica 9. Stanovništvo staro 15 i više godina prema najvišoj završenoj školi, starosti i spolu

	Spol	Ukupno	Bez škole	1-3 razreda osnovne škole	4-7 razreda osnovne škole	osnovna škola	Srednje škole	stručni studij	sveučilišni studij	Doktorat	Nepoznato
UKUPNO	**svi**	**2,042**	**16**	**5**	**97**	**529**	**1152**	**109**	**133**	**1**	**0**
%		100	0,78	0,24	4,75	25,9	56,42	5,34	6,51	**0,06**	0

Izvor: Državni zavod za statistiku

Tablica 10. Dnevni i tjedni migranti u Općini Sveti Martin na Muri

Općina	Dnevni migranti											Tjedni migranti										
		zaposleni						učenici					zaposleni						učenici			
	Ukupno[1)]	svega	rade u drugom naselju istog grada/općine[2)]	rade u drugom gradu/općini iste županije	rade u drugoj županiji	rade u inozemstvu	nepoznato mjesto rada	svega	osnovnih škola	srednjih škola	studenti	ukupno[1)]	svega	rade u drugom naselju istog grada/općine[2)]	rade u drugom gradu/općini iste županije	rade u drugoj županiji	rade u inozemstvu	nepoznato mjesto rada	svega	osnovnih škola	srednjih škola	studenti
	1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*10*	*11*	*12*	*13*	*14*	*15*	*16*	*17*	*18*	*19*	*20*	*21*	*22*
ukupno	1,012	766	222	454	21	69	-	232	158	74	14	91	72	-	2	14	56	-	3	2	1	16
muški	499	388	108	221	11	48	-	107	73	34	4	66	60	-	1	9	50	-	1	1	-	5
žene	513	378	114	233	10	21	-	125	85	40	10	25	12	-	1	5	6	-	2	1	1	11

Izvor: Državni zavod za statistiku

Prema statističkim pokazateljima o dnevnim i tjednim migrantima uočljivo je da je vrlo veliki broj aktivnih stanovnika Općine koji obavljaju zanimanje orijentiran na mjesto rada u drugoj općini ili gradu. Od ukupno 1086 osoba aktivnog stanovništva koje obavljaju zanimanje njih 857 ili 79% dnevno i tjedno putuje na posao u drugo naselje druge općine, grada, županije ili inozemstvo.

Na području Općine Sv. Martin na Muri djeluje 37 poduzeća i obrtničkih radnji , uz 9 trgovina i 11 ugostiteljskih radnji, a izvan primarnog sektora zaposleno je 985 stanovnika Općine.

Svjetska iskustva pokazuju da bi regije morale zamijeniti barem 50% svih poslova svakih 5 godina kako bi se sačuvala baza zapošljavanja te se kao najveći zadatak postavlja način kako tu dinamiku pretvoriti u stabilnost i rast. Glavni nositelji zamjene poslova obično su nova mlada inovativna poduzeća.

Ne treba donositi brze zaključke kako su mala i srednja poduzeća te obiteljska poljoprivredna gospodarstva odgovor na visoku nezaposlenost i sprečavanje odljeva stanovništva ruralnih područja, ali su svakako bitan čimbenik razvoja i stabilnosti. Činjenica je da su novi hrvatski poduzetnici najčešće osobe starosti između 25-40 godina s najmanje 12 godina školovanja i prethodni radnim iskustvom, koji dolaze iz malih poduzeća do 100 uposlenih i održavaju veze s bivšim poslodavcima.

Promocijom međimurskog vinogorja i osnivanjem trase vinske ceste koja dijelom prolazi i Općinom Sv. Martin na Muri, stvaraju se začeci turizma – nove gospodarske grane u ovoj Općini koja bi se trebala oslanjati na atraktivnosti krajobraza, seoska domaćinstva s tradicionalnim načinom života i na kvalitetnu ugostiteljsku ponudu. Sadašnja ugostiteljska ponuda i razina njezine kvalitete nisu zadovoljavajućeg standarda na kojem bi se trebao bazirati daljnji razvoj ugostiteljstva i turizma ovog dijela Županije.

Sredinom 90-tih godina nekoliko privatnih ugostitelja započinje definirati turističko – ugostiteljski proizvod (“Potrti kotač”, “Goričanec”, “Jastreb” i drugi), temeljen na prirodnim ljepotama Mure i Međimurskih gorica. Turistički dragulj Općine svakako je izvor termalne ljekovite vode Vučkovec koji

nakon dvadesetak godina propadanja započinje obnovom izgradnjom i povečanjem kapaciteta pod nazivom “Toplice Sv. Martin” pokretanjem topličkog turizma.

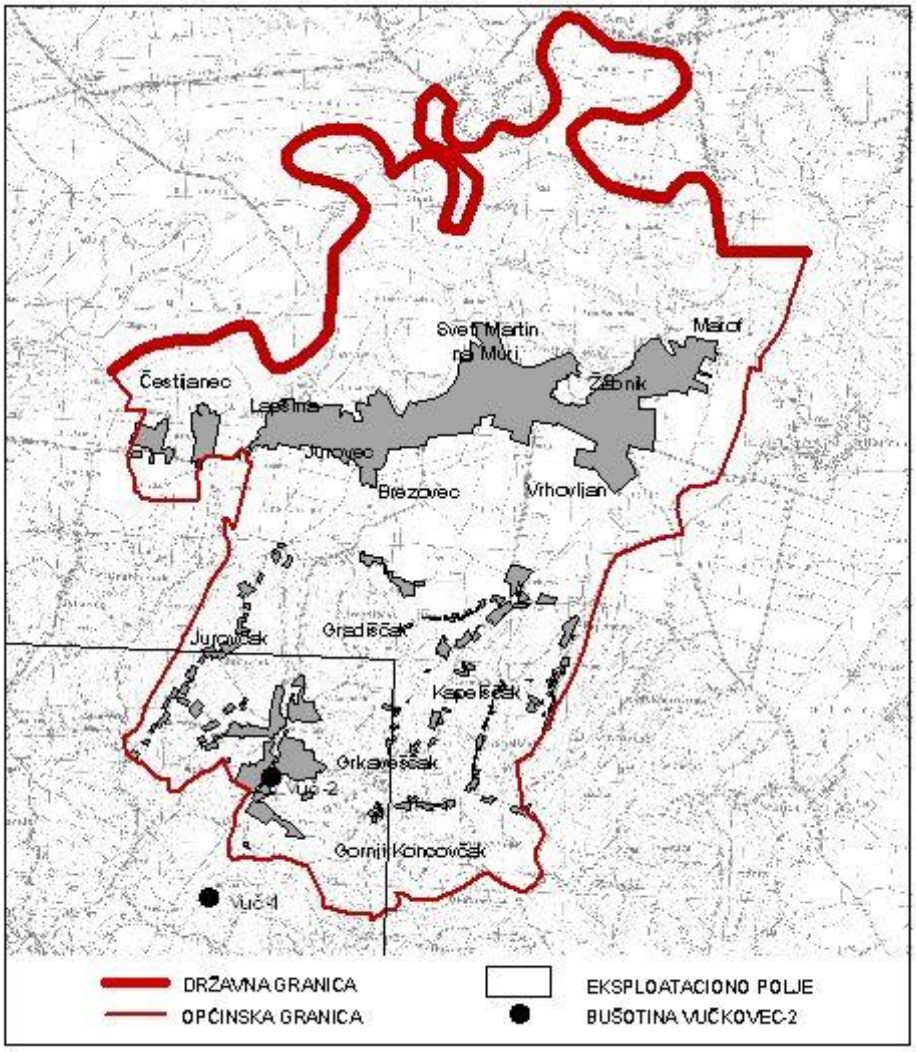
Lovstvo

U Općini djeluje Lovačku društvo «Trčka» s lovnim područjem koje se prostire na cijelom teritoriju Općine. U vlasništvu Lovačkog društva je i Lovački dom, u Brezovcu koji ima okućnicu na površini od cca 1ha. uzgajališta divljači.

Energetika i eksploatacija energetskih mineralnih sirovina

Na području Općine nisu utvrđeni izvori prirodnog plina. Vršena su ispitivanja na bušotinama Vučkovec2 koji je dao rezultate na termalnu vodu, na temelju čega su izgrađene Toplice Sv. Martin.
Na prostoru Općine Sveti Martin na Muri trenutno ne postoje površine koje su zauzete neintegriranim sunčanim elektranama (elektrane koje su postavljene na tlu na stupovima) te je u skladu sa iskazanim interesima, potrebno odrediti uvjete za njihovu postavu i izgradnju.
Dosadašnji propisani uvjeti odnosili su se samo za postavu sunčanih panela unutar građevinskog područja naselja na krovovima postojećih građevina.

Grafikon 3: Eksploatacijsko polje Vučkovec

Turizam

Turizam na području Općine se razvija vrlo ubrzano. Veliki dio stambenih objekata su upravo objekti za povremeno stanovanje – vikendice. Turistički sadržaji i smještajni kapaciteti su najgušće smješteni u dijelu naselja Toplica Sveti Martin. Mjerilo izgradnje i ideja uklapanja u prirodni i kulturni krajolik nisu uvijek poštivani. Manjak javnih i društvenih sadržaja koji bi upotpunili turističku ponudu prisutan je zbog neuravnoteženog razvoja gospodarskih – turističkih i javnih i društvenih sadržaja.

Slika 3. Kuće za povremeno stanovanje

Slika 4. Turistička namjena - kamp

Slika 5. Skelarska hiža na rijeci Muri

Slika 6. Mlin na rijeci Muri

Prirodni krajolik se postepeno kultivira te se upotpunjuju sadržaji sporta i rekreacije na području uz rijeku Muru. Tradicijski elementi života uz rijeku su prisutni u prostoru, iako nedovoljno.

Komunalna infrastruktura

Promet

Naselja općine Sv. Martin na Muri dobro su međusobno povezana i uključena u ukupni prometni sustav Međimurske županije. Dijelovi područja Općine koji su na lijevoj obali rijeke Mure dostupni su samo plovećim skelama.

Područjem Općine prolaze tri županijske ceste od kojih županijska cesta Ž2003 od graničnog prijelaza Bukovje preko Sv. Martina Vrhovljana povezuje Općinu u pravcu Grada Murskog Središća i susjedne općine Selnica te županijskim središtem Čakovec, županijska cesta Ž2004 od Brezovca Toplica Sv.Martin, te cesta Ž2005 koja međusobno povezuje općinska središta Sv. Martin i Selnicu do D209 u pravcu Čakovca. Na županijske ceste veže se mreža lokalnih cesta i nerazvrstanih cesta (mjesnih ulica i poljskih puteva).

Županijske i lokalne ceste asfaltirane su, s time da je profil lokalnih cesta ponegdje širine manje od 5,0 m. Županijskih i lokalnih cesta ima u dužini 20,98 km. Nerazvrstanih cesta ima u duljini cca. 155 km. Lokalne neasfaltirane ceste su u dužini od cca. 121 km. Stanovništvo Općine autobusnim je linijama povezano sa županijskim središtem.

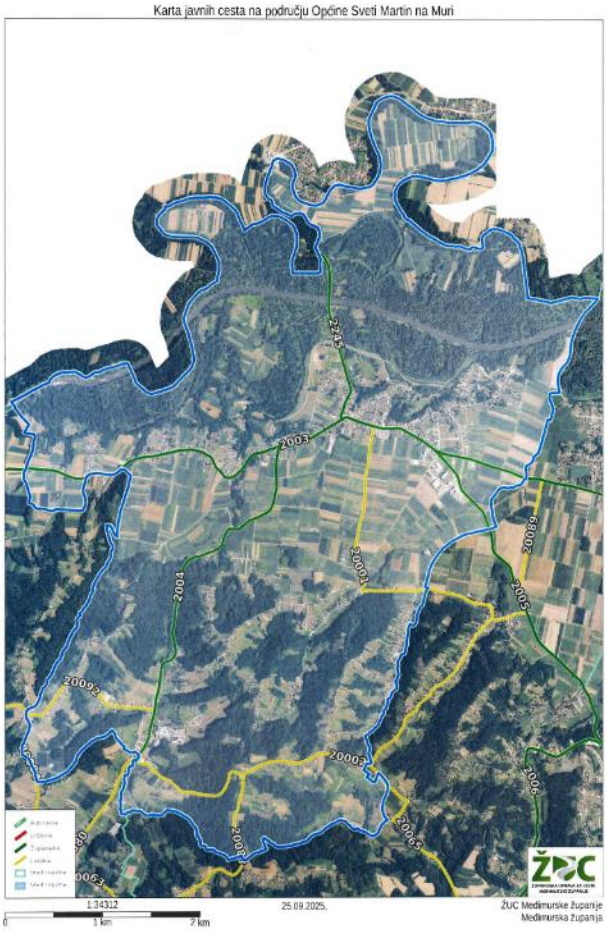
Složena konfiguracija terena, mreža lokalnih i nerazvrstanih cesta koje koriste koridori iz vremena kada nije bilo prometa motornih vozila u većem broju ima za posljedicu da se za mnoge ceste koriste profili

prometnica i koridori znatno uži od standardnih, ali se unatoč tome promet odvija na zadovoljavajući način. Problemi se javljaju u momentu kada se planira izvršiti rekonstrukcija tih prometnica, a nije moguće to ostvariti unutar profila određenog posebnim propisima.

Slika 7. Tablica sa popisom javnih cesta pod upravom Županijske uprave za ceste Međimurske županije

redni broj	id	kategorija	oznaka	naziv	duljina (m) pravca	u općini
1	71	Ž	2003	Bukovje (granica RH/Slovenija) - Mursko Središće (DC209) - Podturen - Turčišće (ŽC2023) - Hodošan (DC3)	35.210,00	5.763
2	81	Ž	2004	Brezovec (ŽC2003) - Železna Gora (LC20002/LC20080)	3.970,00	3.924
3	92	Ž	2005	Vrhovljan (ŽC2003) - Selnica - Štrukovec (DC209)	6.808,00	954
4	430	Ž	2245	Sveti Martin na Muri (granica RH/Slovenija - ŽC2003)	1.844,00	1.844
5	48	L	20001	Vrhovljan (ŽC2003) - Donji Koncovčak (LC20002)	3.282,00	2.465
6	49	L	20002	Donji Koncovčak (ŽC2005) - Železna Gora (ŽC2004/LC20080)	5.226,00	2.759
7	108	L	20065	Donji Koncovčak (LC20002) - Zaveščak (ŽC2006)	2.201,00	151
8	126	L	20083	Gornji Koncovčak (LC20002) - Bukovec (ŽC2006)	1.827,00	867
9	127	L	20084	Jalšovec (ŽC2002) - Železna Gora (LC20080)	2.691,00	609
10	3438	L	20092	Grabrovnik (LC20084) - Toplice Sveti Martin (ŽC2004)	1.648,00	1.647
				SVEUKUPNO:		20.983

Slika 8. – Karta javnih cesta na području Općine Sveti Martin na Muri

Elektronička komunikacijska infrastruktura

Poštanske usluge za sva naselja Općine vrše se u poštanskom uredu 40313 Sv. Martin na Muri.

Naselja Općine vezana su na tranzitno/pristupne centrale u Čakovcu preko udaljenih pretplatničkih stupnjeva (UPS-a) Sv. Martin na Muri.
Elektronička komunikacijske infrastruktura je kombinirano; zračno na stupovima a djelomično i podzemno. UPS digitalne su tehnologije i omogućavaju PSTN i ISDN usluge. Na matičnu centralu AXE-10 vezane su svjetlovodnim kabelom. Korisnički vodovi izrađeni su od kabela s bakrenom žicom.

Plinoopskrba

Na području cijele Općine izvedena je plinska distributivna mreža čija trasa prolazi duž glavnih prometnica Općine. Napajanje mreže omogućeno je s dva pravca i to plinskim prstenom iz smjera Štrigove a s druge strane plinskim prstenom iz smjera Murskog Središća.
Plinska mreža izvedena je od tvrdog polietilena.
Pritisak u plinskoj mreži je 3 bar-a, a redukcija na potrebni radni tlak plinskih trošila provodi se prije ulaska plina u samu građevinu.

Elektroopskrba

Područje Općine Sv. Martin na Muri opskrbljuje se električnom energijom iz mreže preko 21 trafostanica naponskog nivoa 10/0,4kV.
Unutar obuhvata Općine Sveti Martin na Muri nalaze se postojeći dalekovodi (DV) napona 400 kV i 110 kV:

- DV 2x400 kV TS Cirkovce -TS Pince -TS Žerjavinec
- DV 110 kV TS Ljutomer-TS Lendava (u nadležnosti ELES)

Vodoopskrba

Na području Općine izgrađena je vodovodna mreža u svim naseljima, a trase opskrbnih cjevovoda naselja u pravilu se poklapaju s trasama prometnica. Na javnu vodovodnu mrežu priključeno oko 74 % kućanstva. Osim vodoopskrbnog sustava Međimurja na području Općine. Zdravstvenu ispravnost vode za piće iz javne vodovodne mreže kontrolira laboratorij Međimurskih voda, dok vodu iz bunara kontrolira Zavod za javno zdravstvo Međimurske županije.
Za vodoopskrbu naselja u Općini Sv. Martin na Muri koristi se vodocrpilište «Nedelišće», a područje Općine pripada III. vodoopskrbnoj zoni Međimurja.
Na području Općine ne postoji vodospremni prostor već u tu svrhu služi vodosprema «Mohokos» kapaciteta 750m^3.

Otpadne i oborinske vode

Ne postoji sustavno riješena odvodnja naselja na području Općine već se odvodnja fekalnih voda domaćinstava u pravilu rješava septičkim jamama, dok se oborinske vode odvode površinskim tokovima (cestovnim rigolima, sustavom otvorenih kanala). Unatoč tome što je turističko - hotelski kompleks s bazenima jedan od najvećih potrošača vode u sustavu vodoopskrbe u Županiji, još uvijek nisu poduzete aktivnosti na pokretanju aktivnosti zbrinjavanja otpadnih voda u naselju.
Sustav odvodnje otpadnih voda niza naselja sjevernog dijela Općine Sveti Martin na Muri priključen je na sustav odvodnje Grada Mursko Središće, s uređajem za pročišćavanje na teritoriju Grada Mursko Središće, zbog ekonomičnosti izgradnje i korištenja sustava.

Uređenje vodotoka i voda

Zaštita od poplava je neophodna djelatnost koja bitno utječe kako na proizvodnju tako i na životni standard. U svim etapama, od odluke za zaštitom prostora od poplava preko analize varijantnih rješenja

i izbora rješenja zaštite, sve do izgradnje, korištenja i održavanja zaštitnog sustava, mora postojati gospodarska opravdanost.

Izgradnjom i korištenjem poplavama ugroženih nizina uz vodotoke često se ulazi u rizik da povremeno izlivene velike vode korisnicima tog prostora nanesu gubitak i štetu. Zaštita od poplava, iako se mnogo ulaže u izgradnju zaštitnih objekata još je i danas jedna od značajnijih vodno gospodarskih djelatnosti.

Glavni problemi djelatnosti uređenja vodotoka i zaštite od štetnog djelovanja voda su nedovoljni stupnjevi zaštite branjenih područja od poplava, a koji se pojavljuju zbog nedovoljne izgrađenosti sustava.
Na području Općine nalazi se građevine za obranu od poplava na Muri - nasip Sveti Martin i jedna retencija županijskog značaja: Retencija Vučkovec, 78.000 m3 ukupnog volumena retencijskog prostora.

Groblja

Na području cijele Općine Sv. Martin na Muri postoji samo jedno groblje, a smješteno je u samom općinskom središtu Svetom Martinu. Ovo groblje nalazi se unutar granica građevinskog područja.
Groblje zadovoljava potrebe za naredno razdoblje, jer je za potrebe proširenja osiguran rezervni prostor za tu namjenu, a do njega je sa tri strane uređen prilaz, osigurana su parkirališna mjesta ali je potrebno izgraditi novu grobnu kuću. Nužno ga je bolje hortikulturno urediti.

Postupanje s otpadom

Postojeće mjere zbrinjavanja otpada na području Općine čine dobro razrađen i organiziran sustav koji u znatnoj mjeri omogućuje provedbu mjera potrebnih za realizaciju ciljeva smanjenja ili sprečavanja nastanka otpada. Općina koristi reciklažmo dvorište smješteno u gradu Mursko Središće. Na području Općine Sveti Martin na Muri planira se smještaj reciklažnog dvorišta.

Društvena infrastruktura

Obrazovanje

Na području općine djeluje Osnovna škola Sveti Martin na Muri koja je smještena u naselju Sveti Martin na Muri, a prema podacima MZOM RH u šk.god. 2024./25. upisano je 195 učenika.
U općini, uz osnovnu školu, djeluju dvije privatne ustanove za predškolski odgoj i obrazovanje: Dječji vrtić Ribica u kojem je u ped.god. 2022./23. boravilo 57 djece i Dječji vrtić *Smješko* u kojem je boravilo 59 djece (prema podacima MZOM RH), a čiji boravak Općina sufinancira iz općinskog proračuna.

Sa svrhom osiguranja jednosmjenske, a kasnije i cjelodnevne nastave, potrebno je dograditi zgradu osnovne škole i školske sportske dvorane. U ovom trenutku dio nastave odvija se u staroj zgradi koja nije adekvatna za kvalitetno pružanje obrazovnih aktivnosti i odvijanje nastave tjelesne i zdravstvene kulture pa je stoga prijeko potrebno izgraditi i sportsku školsku dvoranu.
Opravdana je i potreba za višenamjensku školsku sportsku dvoranu za potrebe tjelesnog odgoja kao i kulturno- zabavnog i društvenog života djece i stanovnika općine. U dvorani društvenog doma Lapšina održavaju se sastanci mještana i nema većih mogućnosti za druge aktivnosti. Također nema dječjeg vrtića kojem je osnivač Općina, već se potrebe za predškolskim odgojem zadovoljavaju privatnim vrtićima.

Slika 9. Osnovna škola – pogled s juga

Slika 10. Sportski tereni južno od škole

U centralnom dijelu Sv. Martina izgrađen je novi Dom kulture koji još nije dovršen. Također u vrijeme izrade ovih Izmjena Župni dvor na susjednoj parceli je u fazi rekonstrukcije te sada dvije građevine predstavljaju spoj profane i sakralne arhitekture sa elementima suvremenog oblikovanja. Centralni dio naselja je u evidentnoj fazi transformacije.

Slika 11. Župni dvor i Dom kulture – centralni sadržaji

Etnografska zbirka obitelji Trstenjak iz Marofa najveća je privatna zbirka u cijeloj županiji, no smještena u neadekvatnom prostoru u obiteljskoj kući vlasnika, slabo je dostupna javnosti, ali zavređuje kvalitetnije mjesto u zavičajnoj zbirki općinskog kulturnog centra uz odgovarajuću prezentaciju zbirke kroz turističke programe.

Općinski dom kulture ne postoji već je istaknuto da se koriste prostori dvorane župnog dvora, pa je nužno ustanoviti ga za zavičajnu zbirku i okupljanje kulturno umjetničkih udruga i priredbe sa dvoranom do 150 sjedećih mjesta.

U Općini djeluje jedna kulturno umjetnička udruga- HKUU «Sveti Martin», a u ljetnom periodu održavaju se već tradicionalni “Dani turizma” u Svetom Martinu koji traju po mjesec dana. U okviru programa sudjeluju kulturnoumjetničke udruge iz Međimurja Slovenije i Mađarske, a organiziraju se i seoske igre.

Turističke manifestacije međunarodnog karaktera pored ove su “Spust Murskih ladji Austrija, Slovenija i Hrvatska, “biciklistički maraton triju država Mađarske, Slovenije i Hrvatske.

Ostale udruge građana organizirane su kao “Turistička zajednica općine Sv. Martin na Muri”, UHVDR ogranak Sv. Martin na Muri, DVD “Lapšina” i DVD “Sv. Martin na Muri”, Udruga voćara, vinogradara i povrćara i “Karitas”.

Vjerski život

Na području Općine Sv. Martin na Muri, nalazi se jedna župa – Sv. Martin na Muri, sa crkvom Sv. Martina i župnim dvorom. Velika većina stanovništva je katoličke vjeroispovijesti.
Povodom crkvenog blagdana Sv. Martina 11. studenog, koji je i dan Općine uz koji su vezana mjesna praznovanja i «proščenje» - tradicionalni blagdani.

Sport i rekreacija

Sportsko rekreativne aktivnosti odvijaju se u okviru sportskih klubova najčešće na nogometnim igralištima NK "Polet" iz Sv. Martina i NK "Bratstvo" iz Jurovca, uz nogometno i rukometno igralište na imanju Goričanec, rukometno igralište uz školu i NK Polet, te niza sportskih terena u izgradnji uz Toplice Sv. Martin. Pored ovog djeluju i Udruga "Sport za sve" i Športsko ribolovno "Čikov" iz Žabnika.
Razvoj sportskog turizma na području Općine je sve značajniji te je potrebno već postojeće sportske i turističke kapacitete međusobno povezati pješačkim ali i biciklističkim stazama, a da bi se omogućilo istovremeno treniranje većem broju klubova potrebno je proširiti prostor za sport i rekreaciju.
Na sjevernom dijelu Općine, vezano na rijeku Muru i nekadašnji tok rijeke i preostala jezera, zona sporta i rekreacije u velikom dijelu nije realizirana. Kao vrlo dobar pristup uređenju tog prostora su se pokazale minimalne intervencije u obliku pješačko – biciklističkih staza sa odmorištima i informativnim tablama - Svetomartinska Mura. Za daljnju realizaciju potrebno je pažljivo pristupiti u nadopuni sportsko rekreacijske infrastrukture te ju uspješno i smisleno povezati sa postojećom.

Slika 12. Turistička namjena – kamp

Slika 13. Turistička namjena – kamp

Kultura i prirodna baština

Kulturna baština

Arheološka baština

SV. MARTIN NA MURI

Arheološko nalazište u Svetom Martinu na Muri – zaštićeno je kao kulturno dobro Rješenjem o preventivnoj zaštiti od 30.04.2004. koje je donio Konzervatorski odjel u Varaždinu. Prostorne međe određene su katastarskim česticama, a obuhvaćaju prostor oko župne crkve, zapadno od nje cca 200 m, a na sjever do nasipa. U današnjem naselju Sveti Martin na Muri nekada je bilo antički grad Halycanum, veći centar između naselja Ptuja (Poetovio) i Zalalövö. Arheološka istraživanja vršena su 1977., 1978., 1985., 2002. i 2003.g. Pronađeno je obilje antičkog materijala – pokretnih i nepokretnih na temelju kojih se može zaključiti da je Halycanum bio značajan rimski grad u ageru rimske kolonije Poetovio.

GRADIŠĆAK

Turkovi vinogradi – arheološki lokalitet s nalazom iz prapovijest. Pronađeno je naselje iz starijeg željeznog doba. Lokalitet je 500 m južno od naselja Gradišćak. Rekognosciranje je izvršeno 1977.g., a pronađena građa se čuva u Muzeju Međimurja Čakovec.

Graditeljska baština

U Općini nailazimo na spomeničke objekte skromnih karakteristika uglavnom sakralnog karaktera, koji su značajni kako za lokalnu sredinu, tako i u širem kontekstu, u obliku kapelica te pokoje raspelo.
Od tradicijske stambene arhitekture ovdje je ostalo očuvano vrlo malo. Stambena arhitektura doživjela je velike promjene, naročito u posljednjim desetljećima prošlog stoljeća, a preostali primjerci tradicijske gradnje danas su uglavnom u lošem stanju, zapušteni i propadaju.
Potrebno je spomenuti i neke primjere sitne arhitekture i javne plastike koji su recentne izvedbe i bez umjetničke vrijednosti, ali koji imaju značaj za lokalnu sredinu kao akcenti u prostoru.

POPIS BAŠTINE NA PODRUČJU OPĆINE

Zaštićena graditeljska baština i javna plastika na području Općine:
SVETI MARTIN
Župna crkva sv. Martina – smještena je na povišenom platou u centru naselja. U jugoistočnom dijelu djelomično ograđenog crkvenog dvorišta je pil sv. Martina. Crkva potječe iz gotičkog razdoblja, a u 18.st. je temeljito barokizirana i pretvorena u građevinu križnog tlocrta. Zbog povijesne slojevitosti i visoke arhitektonske kvalitete predstavlja jedno od najznačajnijih arhitektonskih ostvarenja u Međimurju. Zakonom je zaštićena kao kulturno dobro zajedno s pilom i kat. Česticom na kojoj se nalazi.

KAPELŠČAK

Kapela s. Margarete – nalazi se na brežuljku južno od Sv. Martina na Muri. Gradnja je započela 1755.g. na mjestu prijašnje drvene kapele. Lađa završava trostraničnim svetištem do kojeg je mala sakristija, a u osi iznad glavnog pročelja je zvonik. Očuvan je kompletan inventar. Zbog utvrđenih svojstava kulturnog dobra, pokrenut je postupak za njenu zaštitu, pa će se nakon donošenja rješenja upisati u Registar zaštićenih kulturnih dobara. Izgradnjom betonskih pristupnih stuba i ograde devastiran je neposredni okoliš kapele.

Sl. 14. Župna crkva Sv.Martin

Sl. 15. Kapela svete Margarete

Evidentirana graditeljska baština i javna plastika na području Općine:

SVETI MARTIN NA MURI

Kapelica Marije Lurdske– podignuta je oko 1830.g. uz glavnu cestu, na raskrižju nasuprot groblju kao grobna kapela obitelji Čurin. Kasnobaroknog je oblika s primjesama klasicizma i pseudogotike, a nedavno je kompletno obnovljena.

BREZOVEC

Raspelo iz 1899.g. – kameno raspelo smješteno je na raskrižju s cestom za Jurovčak. Postavljeno je na malo uzvišenom terenu i do njega vode kamene stube. Gornji dio baze i križ s likovima su noviji. Ograđeno je metalnom ogradom.

Sl.16. Sv. Martin na Muri, kapelica Marije Lurdske

Sl.17. Brezovec, raspelo 1899.

Sl.18. Čestijanec, poklonac Sv. Križa

Sl.19. G. Koncovčak, poklonac Sv. Ivana Nepomuka

ČESTIJANEC

Poklonac sv. Križa – smješten je na raskrižju u južnom dijelu naselja. Polukružni otvor samo s prednje strane zatvoren je do visine menze, a na ostala tri vanjska zida nalaze se niše. Temeljitim obnovama

uništeni su mnogi izvorni elementi, a sam poklonac zasigurno je mnogo stariji nego što izgleda na prvi pogled (vjerojatno potječe iz prve polovice 20.st.

GORNJI KONCOVČAK

Poklonac sv. Ivana Nepomuka – nalazi se na raskrižju, na rubnom, zapadnom dijelu Općine (Kardinalov breg). Pravokutnog je tlocrta, dvostrešnog krovišta, otvoren samo s prednje strane. Na bočnim, vanjskim stranama su po dvije niše (slijepi otvori). Iznad ulaza je god. 1976. (obnove), dok je poklonac stariji, podignut oko 1850.g.

GRADIŠČAK

Raspelo iz 1835.g. – smješteno je u predjelu Grkavec, na raskrižju s cestom za Vrhovljan. Prema natpisu na bazi podignuto 1835. i 1903. (vjerojatno godina temeljite obnove). U gornjem dijelu baze je reljef Sv. Trojstva, a ispod njega u niši je Marijin lik. Ograđeno je metalnom ogradom.

JUROVČAK

Raspelo – smješteno je uz na raskrižju uz cestu za Sv. Martin na Muri. Na betonskom (ili kamenom križu) je manji, drveni, oštećeni Kristov lik.

Poklonac – smješten je u gornjem dijelu naselja na raskrižju prema Grkaveščaku. Otvor samo s prednje strane zatvoren je vratima. Vrlo je jednostavne vanjštine, postavljen na malom zelenom otoku na raskrižju. Neposredni okoliš ugrožava visoki betonski stup električne mreže.

Poklonac u obliku kapelice – smješten u južnom dijelu naselja. Uz prednju stranu izveden je viši tornjić sa zvonikom. Poklonac je recentno obnovljen, a pretpostavlja se da je nastao oko pol. 20.st.

Sl.20. Gradiščak, raspelo 1835.

Sl.21. Jurovčak. raspelo

Sl.22. Jurovčak, poklonac

Sl.23. Jurovčak, poklonac u obliku kapelice

JUROVEC

Kameno raspelo iz 1912.g. – skladno oblikovano raspelo smješteno je na raskrižju uz glavnu cestu. U plitkoj niši baze je Marijin reljef. Raspelo je recentno obnovljeno, ograđeno metalnom ogradom i zaštićeno limenim krovićem. Sklad narušava visoki betonski stup električne mreže postavljen u neposrednoj blizini.

Betonsko raspelo na kraju polja – smješteno je u južnom dijelu Jurovskog polja na granici naselja Jurovec i Jurovčak. Markirano je s dva velika stabla lipe. U donjem dijelu križa je Marijin lik. Obnovljeno je 2001.g., a vjerojatno je nastalo početkom 20.st.

LAPŠINA

Kameno raspelo iz 1912.g. – smješteno je uz glavnu cestu na raskrižju, markirano stablima crnogorice. Na prednjem dijelu baze je reljef s Marijinim likom. Ograđeno je metalnom ogradom i zaštićeno limenim krovićem.

KAPELŠČAK

Kapelščak kbr. 16. – urbana „gradska“ kuća - vila u ruralnom krajoliku. Smještena je u sjevernom dijelu naselja zapadno od ceste koja vodi prema Hlapičini. Pročelja su bogato dekorirana neostilskim elementima (u dekoracijama krovne atike je godina gradnje 1928.). To je izuzetan primjer izrazito moderne gradnje za krajolik i vrijeme u kojem je nastala. Južno od nje je velika, tradicijska pomoćna građevina (sjenik).

Raspelo iz 1914.g. – veliko raspelo smješteno je na raskrižju južno od kapele sv. Margarete. Podigla ga je obitelj iz G. Koncovčaka koja ga je 1968.g. obnovila. Na dvodjelnoj bazi u niši je Marijin lik. Raspelo je ograđeno primjerenom metalnom ogradom.

Sl.24. Jurovec, kameno raspelo 1912.

Sl.25. Jurovec, betonsko raspelo na kraju polja

Sl.26. Lapšina, kameno raspelo 1912.

Sl.27. Kapelščak, kbr. 12 urbana «gradska» kuća

Sl.28. Kapelščak,raspelo 1914.

MAROF

Raspelo – smješteno je na malom zelenom trokutu na raskrižju usred naselja, markirano stablima. Na tom je mjestu 1897.g. podignuto kameno raspelo, a 2003.g. temeljito je obnovljeno, odnosno zamijenjeno novim.

ŽABNIK

Kameno raspelo – podignuto je 1913.g. na raskrižju u centru naselja. U niši baze je Marijin lik, a ograđeno je neprimjerenom, recentnom, metalnom ogradom.

Raspelo u polju – podignuto je 1919.g. izvan naselja uz cestu Sv. Martin – Selnica. Lijepo oblikovano betonsko raspelo s Marijinim kipom u niši baze čini važan likovni akcent u krajoliku.

Sl. 29. Žabnik, kameno raspelo 1913.

Sl.30. Žabnik, raspelo u polju, 1919.

Tradicijska graditeljska baština na području Općine:

Prilikom evidencije graditeljske baštine na nekom području, vrlo važno mjesto pripada tradicijskoj stambenoj arhitekturi, uključujući i pomoćne gospodarske građevine. Iako tek vrlo rijetki, izuzetni pojedinačni primjeri ovakve arhitekture imaju status kulturnog dobra, pa prema tome i zakonsku zaštitu, u izgledu krajobraza ništa manje nije bitna i skromna tradicijska arhitektura "koja gradi ambijente". Ovdje ćemo nabrojati neke od takvih primjera.

BREZOVEC

Brezovec kbr. 18 – veća stambena prizemnica smještena uz glavnu cestu na zapadnom ulazu u naselje. Izgrađena je vjerojatno polovicom 20.st.

Brezovec kbr. 27 – stambena podrumljena prizemnica smještena u sjevernom dijelu naselja. Iako je u lošem građevinskom stanju, na pročeljima se još nalaze izvorni ukrasi po kojima se zaključuje da je nastala početkom 20.st. Uz nju je veća pomoćna građevina.

ČESTIJANEC

Čestijanec kbr. 9 – izdužena prizemnica smještena u dubini parcele u središnjem dijelu naselja. Naglašeni ulazni prostor u sredini glavnog pročelja natkriven dvostrešnim krovištem poduprt je s dva obla stupa. Iako je kuća u lošem građevinskom stanju i dotrajala, na ulaznom su pročelju sačuvane izvorne profilacije.

Sl.31. Brezovec kbr.27

Sl.32. Čestijanec, kbr.9

GORNJI KONCOVČAK

tradicijska klijet – smještena je blizu raskrižja za Kapelščak. Građena je kao drvena kanatna Konstrukcija s ispunom od blata i novim pokrovom od slame.

Gornji Koncovčak kbr. 6 – velika, visoka stambena prizemnica izgrađena 1919.g. Pročelja su bogato dekorirana ukrasima u žbuci.

JUROVČAK

podzemni vinski podrumi – posebnost gornjeg dijela naselja među vinogradima daje niz od nekoliko podruma u brdu sa zapadne strane ceste, dok su nasuprot njih, s istočne strane izgrađene vikendice, većinom recentne. Izvana se vide samo njihovi ulazi i nekoliko drvenih spremišta do njih.

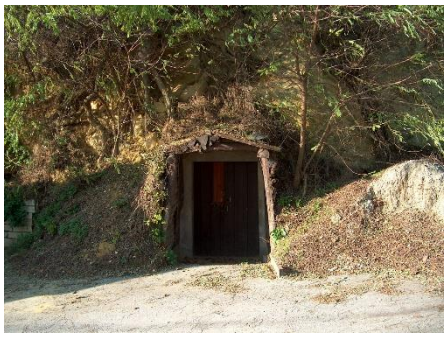
U sjevernom dijelu naselja smješteni su objekti seoskog turizma „Potrti kotač". Građevine su recentne izvedbe, ali su ovdje sakupljeni etnografski elementi iz prošlosti života ljudi u ovim krajevima koji su prezentirani na vanjskim površinama oko ugostiteljskih sadržaja.

Sl.33. G. Koncovčak, tradicijska klijet

Sl.34. G. Koncovčak kbr.6

Sl.35. Jurovčak, podzemni vinski podrum

Sl.36. Jurovčak, podzemni vinski podrum

JUROVEC

Jurovec kbr. 43 – stambeno-gospodarski kompleks smješten u sjevernom dijelu naselja. Sastoji se od stambene kuće iz 1910.g. na koju se nastavljaju gospodarske građevine, lijepog, velikog, drvenog štaglja, drvenog kuružnjaka, bunara. Sve građevine čine skladnu oblikovnu i funkcionalnu ruralnu cjelinu.

Jurovec kbr. 47 – niska stambena prizemnica izgrađena je 1903.g. (godina je unutar ukrasa na zabatu) smještena je u sjevernom dijelu naselja. U dvorištu je nekoliko manjih pomoćnih građevina, kuružnjak, bunar. Sve građevine su u relativno dobrom stanju. Na vanjštini stambene kuće očuvani su izvorni tradicijski elementi.

KAPELŠČAK

Kapelščak 44 – stara ruralna klijet smještena u blizini kapele. Konstrukcija je drvena s ispunom od blata, vanjština je povapnjena, a prekrivena je slamom. Obnovljena je i dobro održavana i jedna je od rijetkih koja je zadržala gotovo sve izvorne tradicijske elemente.

drvena klijet – to je manje spremište smješteno uz cestu južno od kapele sv. Margarete. Pokrov je (na žalost) zamijenjen valovitim salonit pločama, ali su ostali tradicijski elementi ostali očuvani.

Sl.37. Jurovec, kbr.43

Sl.38. Jurovec, kbr.47

Sl.39. Kapelščak kbr.44

Sl.40. Kapelščak, drvena klijet

LAPŠINA

stambeno-gospodarski kompleks – čini ga jednostavna stambena prizemnica na kojoj su ostale očuvane izvorne profilacije, ali su otvori na uličnom pročelju izmijenjeni. Na zabatu je očuvana godina gradnje. U dubini parcele smještena je velika gospodarska građevina (tlocrtno veća od stambene) na koju se nastavljaju manji pomoćne građevine.

dvije tradicijske građevine – smještene su uz glavnu cestu u naselju (prema Jurovcu). Stambena visoka prizemnica položena je dužim pročeljem uz cestu, a na nju se nadovezuje zabatom okrenuta gospodarska građevina iste veličine.

MAROF

Marof kbr. 30 – mala stambena prizemnica (vjerojatno iz polovice 20.st.). Iza nje u dvorištu je pomoćna građevina, oblikovno i ambijentalno vrednija od stambene kuće.

Marof kbr. 50 – djelomično srušena, nekada lijepa stambena građevina iz početka 20.st. Ulaz na nekadašnji posjed krase ostaci betonske ograde na kojoj je god. 1918.

naselje Sv. Martin na Muri

Dunajska ulica br. 2 – tradicijska prizemnica smještena sjeverno od župne crkve. U dvorištu su pomoćne i gospodarske građevine s kojima čini skladan ruralni kompleks. Kuća je recentno obnovljena u skladu s konzervatorskom principima.

Dunajska ulica br. 6 – obuhvaća dvije ulične građevine, staru i novu. Stara kuća je skromna visoka prizemnica zabatom okrenuta ulici, izgrađena vjerojatno početkom 20.st.

Tradicijska pomoćna građevina – smještena je na početku Dunajske ulice, zapadno od župne crkve.

VRHOVLJAN

tradicijski kompleks – smješten je uz glavnu cestu na granici naselja Vrhovljan i Žabnik. Uz stambenu kuću izgrađeno je nekoliko većih i manjih gospodarskih i pomoćnih građevina, spremište, kurušnjak, bunar..., koje čine tradicijski ruralni kompleks.

Prirodna baština

Općina Sveti Martin na Muri smještena je na dodiru dviju prirodnih i funkcionalnih geografskih cjelina: nizinskog područja uz rijeku Muru i brežuljkastog područja koje zahvaća dijelove obronaka Međimurskih gorica.
Šire područje rijeke Mure zbog njegovih prirodnih i kulturnih vrijednosti s bogatstvom biljnih i životinjskih vrsta (kockavica, riba crnka) te visokim stupnjem vizualnog sklada zaštićen je kako bi se očuvao identitet i posebnost čitavog područja Međimurja. Riječni tokovi s poplavnim područjem čine jedinstveni prirodni prostor, odnosno predstavljaju mozaik različitih staništa od većih i manjih stajaćica i tekućica s potezom vegetacije do livada, oranica, šumskih površina. Meandrirajuće vodene strukture na ovom području izuzetno su bogate s raznolikim vegetacijskim pokrovom drveća, grmlja i močvarnog bilja. Uređenje i korištenje dobara u Značajnom krajobrazu temelji se mjerama i uvjetima zaštite prirode.
Područje uz rijeku Muru nije faunistički i floristički istraženo tj. nije napravljena inventarizacija životinjskog i biljnog svijeta. Detaljna inventarizacija zahtijeva temeljitija i dugotrajna istraživanja te kontinuirano praćenje stanja u zaštićenom području. Na temelju preliminarnih istraživanja utvrđeno je da je s gledišta biološke raznolikosti, odnosno brojnosti biljnih i životinjskih vrsta, područje uz rijeku Muru vrlo bogato i da ga je potrebno detaljnije sistematski istražiti i dodatno zaštititi područje obuhvata. Očuvanjem prirodnih vrijednosti te uređenjem posebnih područja za različite aktivnosti (ribolov, škola u prirodi) uz stručne mjere zaštite i uređenja moguće je postići kompromis između očuvanja zaštićene prirodne vrijednosti i ljudskih težnji i potreba.

Prirodne vrijednosti na području obuhvata očituju se u ostacima izvornih dolinskih i brežuljkastih livadnih zajednica, šumama i šumskim gajevima te relativnoj očuvanosti flore i faune vodotoka, posebno rijeke Mure. Sve šumske zajednice uz Muru imaju dobro razvijen sloj grmlja, što ih čini prikladnim staništima za bogatu faunu tog područja. Ostaci bukovih šuma značajna su staništa za velik broj reliktnih i dijelom endemičnih biljnih svojti: mirisna ciklama, obični likovac, pasji zub, jetrenka, dvolisni procjepak, visibaba, proljetni drijemovac, velecvjetni kukurijek, širokolisna veprina.
Najveću vrijednost biološke i krajobrazne raznolikosti, ali ujedno i najugroženiji ekološki sustav predstavlja područje uz Muru. Riječna dolina uz Muru važno je stanište za migratorne ptice močvarice i europski ugrožene vrste: vidra, dabar, čaplja.
U biljnom pokrovu uz šume razvijene su livadne, močvarne i vodene zajednice. Livadne zajednice pretežno su razvijene uz dolinu Mure te uz potoke. Na staništima na kojima voda ne stagnira dugo zastupljene su dolinske livade, a na nižim terenima, gdje se voda trajnije zadržava razvijene su močvarne livade. Dolinske livade rijetko su se sačuvale u svojoj prirodnoj strukturi, većinom su preorane. Na rubovima vodotoka, rukavaca i bara razvijen je trščak, a vrlo je rijetka i zanimljiva zajednica malog rogoza i trske. Močvarnoj vegetaciji pripada zajednica visokih šaševa, a tipičan oblik vegetacije vodenjara je zajednica lopoča i lokvanja. Na vodama Mure registrirane su 32 vrste riba, a najbrojnija je porodica šaranki. Posebna zanimljivost ovog područja je izuzetno rijetka riba crnka (Umbra krameri) koja se ovdje uspjela zadržati kao glacijalni relikt, a može se naći u nekim mrtvim rukavcima Mure.
Naselja ili dijelovi naselja (Marof, Vrhovljan, Sv. Martin) su sastavni dijelovi tog istog krajolika. Rukavci Mure, mrtvi rukavci, vegetacija, utkani su u naselja, pa sa mrežom ulica i pojedinim još preostalim tradicijskim građevinama, predstavljaju osobito vrijedan ruralni krajobraz.

Zaštićeni dijelovi prirode

Na teritoriju Općine Sv. Martin na Muri nalaze se područja zaštićena u nacionalnim kategorijama : Značajni krajobraz rijeke Mure i Regionalni park Mura – Drava. Regionalni park Mura-Drava dio je Prekograničnog rezervata biosfere Mura – Drava – Dunav (između pet država – Austrije, Slovenije, Mađarske, Hrvatske i Srbije), proglašenog od strane koordinacijskog vijeća UNESCO programa "čovjek i biosfera" 2021.g.

U skladu s Uredbom o ekološkoj mreži, unutar Općine nalazi se i područje ekološke mreže-Natura 2000 (Mura HR2000364) , značajno za vrste i stanišne tipove.
Gospodarenje prostorima u Značajnom krajobrazu rijeke Mure i u Regionalnom parku Mura-Drava određuje se Planom upravljanja Regionalnim parkom Mura – Drava i pridruženim područjima ekološke mreže.

OCJENA STANJA, MOGUĆNOSTI I OGRANIČENJA RAZVOJA U ODNOSU NA DEMOGRAFSKE I GOSPODARSKE PODATKE TE PROSTORNE POKAZATELJE

Demografski potencijal

Općina Sveti Martin na Muri spada u demografski negativno područje zapadnog dijela Međimurske županije. Prostor Općine je nejednako naseljen, što je uvelike uvjetovano prirodnim obilježjima.

Razlog tome je desetljećima zapostavljeni razvoj ovog područja, orijentacija mladog i aktivnog stanovništva na susjednu Sloveniju te emigraciju, a posljedica ovih procesa je stalno smanjenje broja stanovnika i starenje. Relativno povoljan udio mladog stanovništva u Općini ukazuje na vezivanje okolnog stanovništva za svoj kraj, te ukazuje na iskorištavanje postojećih, iako skromnih mogućnosti za život i rad.

U ukupnosti demografski potencijal relativno je stabilan iako je u procesu starenja.

Tablica 11. Starost stanovništva po dobnim skupinama

Općina	Ukupno	Starostna skupina																			
		0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95 i više
Sv.Martin na Muri	2,391	105	112	132	115	125	108	168	159	161	154	185	202	195	164	127	85	56	26	11	1

Izvor: Državni zavod za statistiku

Stanovništvo i prirodni resursi osnovni su čimbenici od kojih ovisi razvoj nekog područja. Prema iznesenim podacima možemo konstatirati da je starosna i obrazovna struktura stanovništva Općine Sv. Martin na Muri nepovoljna i u sadašnjem trenutku predstavlja ograničenje za razvoj ovog prostora, radni kontingent stanovništva Općine iznosi 1572 ili 66% svog stanovništva. Razlog tome je desetljećima zapostavljeni razvoj ovog područja, orijentacija mladog i aktivnog stanovništva na susjednu Sloveniju te emigraciju, a posljedica ovih procesa je stalno smanjenje broja stanovnika i starenje. Relativno povoljan udio mladog stanovništva u Općini ukazuje na vezivanje okolnog stanovništva za svoj kraj, te ukazuje na iskorištavanje postojećih, iako skromnih mogućnosti za život i rad.

Tablica 12. Kontingenti stanovništva, prosjek starosti indeks starenja i koeficijent starosti

Općina Sveti Martin na Muri	Ukupno	0-6 godina	0-14 godina	0-17 godina	0-19 godina	Fertilno žensko stanovništvo		Radno sposobno stanovništvo	60 i više godina	65 i više godina	75 i više godina	Prosječna starost	Indeks starenja	Koeficijent starosti
						svega (15-49) godina	od toga 20-29 godina							
	2,391	151	349	414	464	487	102	1,572	665	470	179	43.7	143.3	27.8

Izvor: Državni zavod za statistiku

Tablica 13. Stanovništvo staro 15 i više godina po spolu i završenoj školi

	Spol	Ukupno	Bez škole	1-3 razreda osnovne škole	4-7 razreda osnovne škole	osnovna škola	Srednje škole	Visoko obrazovanje					
								svega	stručni studij	sveučilišni studij	doktorat znanosti	Doktorat	Nepoznato
UKUPNO	**sveukupno**	2,042	16	5	97	529	1,152	243	109	133	1	-	-
	m	996	5	-	33	173	690	95	46	49	-	-	-
	ž	1,046	11	5	64	356	462	148	63	84	1	-	-

Izvor: Državni zavod za statistiku

Analizira li se obrazovna struktura stanovnika Općine Sv. Martin na Muri starijih od 15 godina, može se konstatirati da je bez škole i nezavršenom osnovnom školom 118 ili 5,78%, sa završenom osnovnom školom 529 stanovnika ili 25,90%, dok je onih sa završenom srednjom školom 1152 ili 56,42%, a 243 ili samo 11,90 % ih ima visoko obrazovanje.
Općina i njeno središte dobro je prometno povezana s županijskim središtem, kao i s ostalim dijelovima Županije pa taj prostor nije i prometno izoliran jer se glavni prometni tokovi nalaze gotovo u neposrednoj blizini. Ovakva prometna povezanost ima utjecaj na pokretljivost stanovništva u odnosu na mjesto rada, i mjesto obrazovanja, pa osobito utječe na život i rad mladog stanovništva školskog uzrasta.

Građevinska područja

Postojeća građevinska područja naselja Općine, obzirom na demografska kretanja uglavnom obuhvaćaju postojeću izgradnju i nema potrebe za značajnijim širenjem granica građevinskog područja naselja. P
Disperzni tip izgrađene strukture naselja dijela Općine uvjetovan reljefom, zahtijeva veća i složenija ulaganja u izgradnju komunalne i prometne infrastrukture. Unatoč tome, zahvaljujući uloženom naporu stanovništva tokom niza godina, izgrađena komunalna infrastruktura danas pruža bolji standard stanovanja.

Infrastruktura

Opremljenost naselja izgrađenom mrežom komunalne infrastrukture – vodovod, plin, električna energija, telefonska mreža, ne samo što danas pruža jednake uvjete života i stanovanja u Općini Sv. Martin na Muri kao i u drugim dijelovima Županije, već infrastruktura pruža mogućnosti za razvoj gospodarskih djelatnosti – bilo na obiteljskom gospodarstvu ili na izdvojenim prostorima mogućih radnih zona.
Ograničavajući element u sustavu komunalne infrastrukture je neizgrađen sustav odvodnje otpadnih voda, koji je zbog konfiguracije terena i razvedene izgrađene infrastrukture zahtijeva specifično rješenje. Problem zbrinjavanja otpadnih voda posebno može biti izražen pojavom proizvodnog pogona kod kojeg se u proizvodnom procesu javljaju veće količine otpadnih voda, što će zahtijevati njihovo zasebno zbrinjavanje u cilju sprečavanja negativnih utjecaja na okoliš.

Gospodarski potencijal

Prostor Općine Sveti Martin na Muri vrijedan je dio Međimurske županije, sa specifičnim kulturnim krajolikom i vrijednom prirodnom i kulturnom baštinom. Razvojem turizma, upravo područje Gornjeg Međimurja postaje zaštitnim znakom međimurskog turizma, sa općinama Štrigova i Sveti Martin na Muri kao nosiocima vizualnog i sadržajnog identiteta.

Gospodarski razvoj Općine velikim dijelom ovisi o turizmu, međutim poljoprivreda i razni tipovi uslužnih djelatnosti, kao i sve veći interes za sunčanim elektranama doprinose razvitku Općine.
Interes za širenjem građevinskog područja postoji, no međutim nužno je racionalno planiranje prostora uzimajući u obzir postojeće i planirano građevinsko područje naselja koje je i dalje neizgrađeno.

1.4. POPIS ZAHTJEVA JAVNOPRAVNIH TIJELA

Poziv na dostavu zahtjeva za izradu Plana upućen je sljedećim javnopravnim tijelima:

1. Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, HR-10110 Zagreb, Ulica Roberta Frangeša Mihanovića 9.
2. Međimurska županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša, Odsjek za zaštitu okoliša, HR-40000 Čakovec, Ruđera Boškovića 2.
3. Županijska uprava za ceste Međimurske županije, HR-40000 Čakovec, Mihovljanska 70.
4. Javna ustanova za zaštitu prirode Međimurska priroda, HR-40315 Mursko Središće, Križovec, Trg međimurske prirode 1.
5. Hrvatske vode, VGO za Muru i gornju Dravu, HR-42000 Varaždin, Međimurska 26b.
6. Hrvatske šume d.o.o., Uprava šuma Podružnica Koprivnica, HR-48000 Koprivnica, Ivana Meštrovića 28.
7. Ministarstvo unutarnjih poslova, Policijska uprava međimurska, Odjel za sigurnost cestovnog prometa, HR-40000 Čakovec, Jakova Gotovca 7.
8. Ministarstvo unutarnjih poslova, Ravnateljstvo civilne zaštite, Područni ured civilne zaštite Varaždin, Služba civilne zaštite Čakovec, Odjel inspekcije, HR-40000 Čakovec, Zrinsko-Frankopanska 9.
9. PLINACRO d.o.o., HR-10000 Zagreb, Savska cesta 88a.
10. INA-INDUSTRIJA NAFTE d.d., Istraživanja i proizvodnje nafte i plina, HR-10020 Zagreb, Lovinčićeva 4.
11. INA-INDUSTRIJA NAFTE d.d., HR-10000 Zagreb, Avenija Većeslava Holjevca 10.
12. Ministarstvo kulture i medija, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Varaždinu, HR-42000 Varaždin, Gundulićeva 2.
13. MEĐIMURSKE VODE d.o.o., HR-40000 Čakovec, Matice hrvatske 10.
14. Općina Štrigova, HR-40312 Štrigova, Štrigova 31.
15. Općina Selnica, HR-40314 Selnica, Jelačićev Trg 4.
16. Grad Mursko Središće, HR-40315 Mursko Središće, Trg braće Radića 4.
17. Hrvatski operator prijenosnog sustava d.d., Sektor za razvoj, priključenja, izgradnju i upravljanje imovinom, HR-10000 Zagreb, Kupska 4.
18. HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o., Elektra Čakovec, HR-40000 Čakovec, Žrtava fašizma 2.
19. MEĐIMURJE-PLIN d.o.o., HR-40000 Čakovec, Obrtnička 4.
20. Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, HR-10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 78.
21. Ministarstvo gospodarstva, Uprava za energetiku, HR-10000 Zagreb, Radnička cesta 80.
22. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za zaštitu prirode, HR-10000 Zagreb, Radnička cesta 80.

Poziv na dostavu zahtjeva za izradu izmjene i dopune Plana uputit će se i drugim sudionicima i korisnicima prostora koji sudjeluju u izradi izmjene i dopune Plana:

1. Agencija za ugljikovodike, HR-10000 Zagreb, Miramarska cesta 24.
2. Vodnogospodarska ispostava za mali sliv „Trnava“, HR-40000 Čakovec, Ulica Ivana Mažuranića 2.

Rok za dostavu zahtjeva je 30 dana od zaprimanja poziva za dostavu zahtjeva.

Ako javnopravno tijelo ne dostavi zahtjeve u roku iz prethodne alineje, smatra se da zahtjeva nema.

U postupku izrade Plana zaprimljena su očitovanja sljedećih javnopravnih tijela koja imaju zahtjeve:

1. Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, HR-10110 Zagreb, Ulica Roberta Frangeša Mihanovića 9.
2. Županijska uprava za ceste Međimurske županije, HR-40000 Čakovec, Mihovljanska 70.
3. Javna ustanova za zaštitu prirode Međimurska priroda, HR-40315 Mursko Središće, Križovec, Trg međimurske prirode 1.
4. Hrvatske vode, VGO za Muru i gornju Dravu, HR-42000 Varaždin, Međimurska 26b.
5. Hrvatske šume d.o.o., Uprava šuma Podružnica Koprivnica, HR-48000 Koprivnica, Ivana Meštrovića 28.
6. Ministarstvo unutarnjih poslova, Ravnateljstvo civilne zaštite, Područni ured civilne zaštite Varaždin, Služba civilne zaštite Čakovec, Odjel inspekcije, HR-40000 Čakovec, Zrinsko-Frankopanska 9.
7. INA-INDUSTRIJA NAFTE d.d., HR-10000 Zagreb, Avenija Većeslava Holjevca 10.
8. Ministarstvo kulture i medija, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Varaždinu, HR-42000 Varaždin, Gundulićeva 2.
9. MEĐIMURSKE VODE d.o.o., HR-40000 Čakovec, Matice hrvatske 10.
10. Hrvatski operator prijenosnog sustava d.d., Sektor za razvoj, priključenja, izgradnju i upravljanje imovinom, HR-10000 Zagreb, Kupska 4.
11. Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, HR-10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 7

1.5. POPIS STRUČNIH PODLOGA KORIŠTENIH U IZRADI NACRTA PRIJEDLOGA PLANA

Za potrebe izrade izmjena i dopuna Plana korištene su sljedeće stručne podloge:

- Prostorni plan Međimurske županije (Službeni glasnik Međimurske županije broj 7/01, 8/01, 23/10, 3/11, 7/19 i 12/25) .
- Prostorni plan uređenja Općine Sveti Martin na Muri ("Službeni glasnik Međimurske županije" br. 7/05, 11/07, 18/10, 2/12, 3/18, 20/19 i 25/23) Smjernice i podaci dostavljeni od javnopravnih tijela koja su se očitovala na Odluku o izradi.
- Postojeće stručne podloge i elaborati, temeljem kojih je izrađen i mijenjan Prostorni plan Općine Sveti Martin na Muri.

2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA

2.1. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA

PPŽ je prepoznavši ciljeve prostornog razvoja i uređenja regionalnog državnog i međunarodnog značaja (zadane Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske) preuzeo one, koji se mogu primijeniti na prostor Međimurske županije. Pojedini ciljevi prostornog razvoja posebno se odnose na naselja Gornji Koncovčak, Toplice Sveti Martin, Gradišćak, Grkaveščak, Jurovščak i Kapelščak karakterističan za prostor Gornjeg Međimurja koje ima zajednička prostorna, gospodarska i demografska obilježja, dok se osam nizinskih naselja uz rijeku Muru izdvajaju drugačijim karakteristikama, a one pak su usporedive sa ruralnim pograničnim područjima države.
Osnovni ciljevi prostornog razvoja i uređenja regionalnog značaja utvrđuju:

- ravnomjeran razvoj na cjelokupnom prostoru Županije,
- izgradnja sustava infrastrukture na prostoru Županije,
- racionalno korištenje prirodnih izvora zaštite nacionalnih dobara,
- racionalno korištenje prostora kao osnovnog nacionalnog dobra,
- uvažavanje osobitosti područja:
  - uvažavanje i očuvanje osobito vrijednih prirodnih cjelina,
  - uvažavanje ekološki osjetljivih predjela,
  - očuvanje prirodno atraktivnih prostora,
  - očuvanje cjelovitosti kulturnog krajolika.

Polazišna točka planiranja prostora na svim razinama su demografske prilike, prikazane u posljednjem popisu stanovništva iz 2021. godine koji ukazuje na pad broja stanovnika velikim dijelom zbog migracija i veću starosnu dob stanovnika na državnoj i regionalnoj razini. Međimurska županija je, uz značajni pad broja stanovnika, i dalje jedna od najgušće naseljenih županija u Republici Hrvatskoj, te je jedan od glavnih ciljeva zadržavanje što većeg broja mladih i radno sposobnih ljudi.

Na području Međimurske županije prostor uz rijeke Muru i Dravu proglašen je Regionalnim parkom Mura – Drava dok je u cilju očuvanja ugroženih vrsta i stanišnih tipova proglašena ekološka mreža Republike Hrvatske koja predstavlja područja ekološke mreže Europske unije Natura 2000. Općina je površinom jednim dijelom u Regionalnom parku Mura – Drava te je taj prostor ocjenjen kao vrijedan krajobraz.

U rujnu 2021. godine proglašen je Prekogranični rezervat biosfere Mura-Drava-Dunav koji obuhvaća prostor pet zemalja i tako predstavlja Unescov prvi pentalaterni (petdržavni) rezervat biosfere. Prostor Općine je djelomično unutar rezervata, koji zasad služi kao evidencija visoko vrijednog prirodnog krajolika sa bogatom florom i faunom.

Razvoj naselja posebnih funkcija i infrastrukturnih sustava

Općina Sveti Martin na Muri broji 14 naselja, a prostorno je blisko vezana za rijeku Muru i geografski smještena u brežuljkastom Gornjem Međimurju. Vrlo je vrijednog prirodnog krajolika i prirodnih resursa.

Naselje Toplice Sveti Martin turističko je središte Općine, sa sve većom tendencijom povećavanja broja smještajnih kapaciteta. Dobra povezanost sa ostatkom Županije i prekograničnim prostorom preduvjet su za daljnji uspješan lokalni i regionalni razvitak. Geotermalna voda kao prirodni resurs nije dovoljno iskorištena te bi u smjeru lječilišnog turizma sa dodatnim javnim i društvenim sadržajima taj prostor postao još povoljniji za gospodarstvo i život.

Prema stupnju socio-ekonomske preobrazbe prostor Općine Sv. Martin na Muri pripada tipu ruralnog područja gdje udio zaposlenog stanovništva = 44,54 % , a udio aktivnog stanovništva u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva = 5,80 %, a udio zaposlenih u aktivnom stanovništvu iznosi 98,4%, te svrstava Općinu u ruralni tip, zajedno s još 8 općina u Županiji, čineći cca. 38% ruralnog područja Međimurja koje nije doživjelo značajnije preobrazbe. Međutim, treba imati u uvidu da će te općine doživljavati promjene – neke će se urbanizirati, a neke će jačati agrarni karakter. Za očekivati je da će seoska naselja s većim mogućnostima agrarnog gospodarenja zadržati ruralni karakter, dakako s adekvatnim suvremenim načinom života i rada u njima. Na prostoru katastarske općine Sveti Martin izvršena je 80-tih godina prošlog stoljeća komasacija, čime su se poboljšali uvjeti poljoprivredne proizvodnje, i većina komasiranih posjeda se intenzivno poljoprivredno obrađuje.

Naselje Sv. Martin na Muri kao središte Općine, također pripada tipu ruralnog naselja, a u sustavu središnjih naselja ima ulogu područnog središta, čiji utjecaj se prostire na prostor radijusa 2 km, a obuhvaća 1-8 naselja.

Ciljevi razvoja naselja posebnih funkcija navedeni u PPŽ su:

- jačati sustav središnjih naselja koji će biti sukladan teritorijalnom ustrojstvu Županije, u funkciji ravnomjernog razvitka – to znači uspostavu centara policentričnog razvoja koji se ostvaruje realizacijom proizvodnih i infrastrukturnih objekata koji pridonose razvitku manjih razvojnih središta u žarišta razvoja.
- istražiti problematiku pograničnih predjela, i u tom prostoru razvijati odgovarajuće funkcije u manjim naseljima

Unatoč tome, naselje Sv. Martin na Muri kao središte općine teži da bude nositelj razvoja općine, s izraženim funkcijama društvenog života osnivanjem i funkcioniranjem sadržaja društvene infrastrukture:

Predškolsko obrazovanje

- potrebno je razvijati proširenje mreže ustanova predškolskog odgoja, prioritetno u onim općinskim središtima u kojima oni nedostaju, kao i u onim naseljima koja imaju potpunu osnovnu školu.

Osnovno obrazovanje

- u razvoju osnovnog obrazovanja treba težiti za uspostavom cjelodnevnog boravka djece u školama, a najprije to ostvariti za djecu nižih razrednih odjeljenja – u ostvarenju tog cilja i nadalje je potrebno razvijati mrežu škola izgradnjom novih ili preuređenjem postojećih škola.

Kultura

- na cjelokupnom prostoru Županije najizraženije su kulturno-umjetničke aktivnosti, čije djelovanje treba njegovati i poticati u okviru ogranaka kulturno-umjetničkih društava
- institucije knjižnica i čitaonica potrebno je osnivati i širiti u svim općinskim središtima

Sport

- značenje i razvoj športa potrebno je jačati stvaranjem boljih uvjeta i uvođenjem novih sadržaja koji se odvijaju tokom cijele godine - izgradnju sportskih dvorana vezati uz osnovne škole, te težiti ka njihovoj multifunkcionalnosti (pored sportskih aktivnosti namijeniti i kulturnom, društvenom, javnom životu stanovnika).

Zdravstvo

- težiti načelu kojim se provodi zdravstvena zaštita građana, a to je sveobuhvatnost, kontinuiranost, dostupnost primarne zdravstvene zaštite svim stanovnicima.

Razvoj infrastrukturnih sustava

Promet

Opći županijski cilj u razvoju prometne infrastrukture je modernizirati i korigirati loše tehničke elemente na postojećim županijskim i lokalnim prometnicama uz izvedbu pješačkih i biciklističkih traka odvojene od kolnika na prolazu kroz naselja.

Telekomunikacije

U razvoju telekomunikacija primjena novih tehnologija dovela je do značajnog povećanja kapaciteta priključka a dobra uspostava telekomunikacijskog sustava na pograničnom području i u ruralnom prostoru pridonosi sigurnosti i podizanju kvalitete života stanovništva.

Vodoopskrba

Iako je pokrivenost prostora vodoopskrbnim sustavom oko 90% ukupnog broja naselja, još uvijek određeni broj domaćinstava ne koristi vodu iz tog sustava u potpunosti, svega 76% pa je u narednom razdoblju osnovni cilj osigurati trajno, sigurno i kvalitetno opskrbljivanje vodom svih domaćinstava uz trajno praćenje kvalitete vode, zaštitu njezinih izvorišta, održavanje i unapređivanje sustava cjevovoda i uređaja.

Zaštita vodotoka i voda

Budući da su vodotoci najugroženija kategorija okoliša, jer se koriste kao otvoreni kanali za ispuštanje otpadnih voda iz naselja, stočnih farmi, ispiranje poljoprivrednih strojeva i sl., u cilju njihove zaštite i zaštite okoliša je izgradnja sustava za odvodnju otpadnih voda s obaveznom izgradnjom uređaja za pročišćavanje. Vodotoci su u krajobrazu i unutar naselja vrijedan element kojeg je potrebno očuvati sa svim njegovim prirodnim elementima – vegetacijskim pojasom, oblikom korita, obala.
Vidljivo je da su ostali neriješeni infrastrukturni problemi otpadnih voda, izgradnja sustava kanalizacije i pročistača otpadnih voda stvorile bi se dugoročne pretpostavke za održivo gospodarenje rijekom Murom i njezinim rukavcima kao i ekološki održivi razvoj gospodarstva.

Zaštita od erozivnog djelovanja bujičnih voda

Radi sprečavanja i otklanjanja erozija i djelovanja bujica potrebno je održavati regulacijske i zaštitne vodne građevine - nasip Sveti Martin i retenciju Vučkovec.

Energetski sustav

Pored energetskog iskorištavanja rijeke Drave pretpostavlja se da je na prostoru Međimurske županije isplativo iskorištavanje nafte i plina koje je bušenjem u Vučkovcu rezultiralo pronalaskom termalne vode još 30-tih godina prošlog stoljeća, koje se sada pretvara u moderno termalno kupalište pod nazivom Toplice Sv. Martin.
Razvoj elektroopskrbe usmjeren je na poboljšanje sigurnog prijenosa električne energije rekonstrukcijom elektroenergetskih mreža, modernizaciji trafostanica te upotrebi energije iz obnovljivih izvora – sunčane i geotermalne energije i kogeneracijskih postrojenja koje koriste biomasu.
U plinoopskrbi je potrebno osigurati veći postotak priključenja na plinoopskrbnu mrežu sniženjem troškova, te osigurati dovoljne količine plina i za ekstremne uvjete.
Potrebno je planirati te utvrditi prostorne preduvjete za proizvodnju i korištenje energije iz obnovljivih izvora.

Postupanje s otpadom

Zbog još uvijek nezadovoljavajućeg zbrinjavanja otpada na području cijele Županije, osnovni cilj u rješavanju te problematike je korištenje prihvatljivih rješenja izgradnjom jedinstvene zajedničke sanitarne deponije za cijelu Županiju.
Zbrinjavanje otpada obaveza je jedinica lokalne samouprave koje se u cilju rješavanja tog problema mogu međusobno udruživati. Izgradnja sanitarne deponije za nekoliko međusobno udruženih općina moguća je i na teritoriju ove Općine uz poštivanje prirodnih, geoloških, hidrogeoloških uvjeta, prostornih parametara, te tehničkih rješenja određenih Prostornim planom Županije.

Racionalno korištenje prirodnih izvora

Za prostor Općine Sv. Martin na Muri kao i za cijelo Gornje Međimurje mogu se izdvojiti ciljevi racionalnog korištenja prirodnih izvora županijskog značaja:

- podržavanje tradicijskog načina gospodarenja tlom s ciljem očuvanja i zaštite tla, očuvanje biološke raznolikosti i ekološke uravnoteženosti,
- uključivanje tradicijskih i autohtonih načina korištenja tla,
- zaustavljanje degradacije malih seoskih gospodarstava,
- sprečavanje gradnje na atraktivnim prirodnim predjelima (vinogradi, voćnjaci) i cijepanje posjeda u tu svrhu,
- poticanje povećanja zemljišnog posjeda.

Prostor i okoliš predstavljaju temeljno i iskonsko bogatstvo i ograničen prirodni izvor te okvir u kojemu su prisutne sve pojave i odvijaju se sve ljudske djelatnosti. Svaki pristup razvitku traži da se najracionalnije i najekonomičnije gospodari s okolišem i prostorom.
Odrednice ponašanja u Općini trebaju biti: racionalnost, zaštita prostora i valorizacija nasljeđa. Prostorom treba gospodariti racionalno u skladu s trenutnim mogućnostima, odnosno racionalno koristiti prostor za izgradnju, očuvanjem fizičke i funkcionalne cjelovitosti te kvalitete poljoprivrednog i šumskog zemljišta.
Zaštita prostora očituje se kroz zaštitu njegovih vrijednosti, vrijednih prirodnih i stvorenih resursa te kroz očuvanje biološke raznolikosti. Ne respektiranjem prirode ekološki se degradiraju i u cijelosti uništavaju brojni prostori važni za čovjekovo življenje i njegovu budućnost.
Spoznaja o važnosti zaštite kulturne i prirodne baštine traži da se s osobitom pozornošću pristupi valorizaciji i revalorizaciji svega što je vrijedno u prostoru, što je važno za njegov identitet i što bi moglo biti u funkciji gospodarskog napretka.
Potrebno je ponašati se s osobitom skrbi prema zaštiti prostora, prema slikovitom i vrijednom prirodnom ili kultiviranom krajoliku, koji nije samo naša baština nego mora biti i baština svih budućih generacija.
Prostor općine je razmjerno vrijednih i još neiskorištenih potencijala koje treba postepeno razvijati pazeći na kriterije zaštite okoliša i prirodnih resursa. Prirodni resurs geotermalne vode moguće je koristiti i u energetske svrhe, što do danas nije dovoljno istraženo, gdje bi uz sunčane elektrane ovaj obnovljivi izvor energije nudio kvalitetan alternativni način proizvodnje energije.
Općina je obdarena prirodnim izvorima kao što su: poljodjelska zemljišta, šumske površine i prirodni krajobrazi osobito u dijelu područja Općine prema dolini rijeke Mure.

Racionalno gospodarenje poljoprivrednim zemljištem

Poljoprivreda je po važnosti prva gospodarska grana. Poljoprivreda je jedan od glavnih korisnika tala na području Općine. Prilikom korištenja poljoprivrednog tla važno je uključiti tradicijske obrasce "održivog" gospodarenja tlom. Treba ograničiti korištenje kvalitetnog plodnog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe te posebno spriječiti zapuštanje poljoprivrednog tla. Koristiti organska gnojiva i biološka sredstva za zaštitu bilja. Unaprijediti nadzor nad primjenom mineralnih gnojiva te primjenom sredstava za zaštitu bilja obrazovanjem poljoprivrednika.

Osnovni pravci i ciljevi razvoja poljoprivrede morali bi se temeljiti na optimalnom vrednovanju svih uvjeta za razvoj poljoprivrede te na proizvodnji onih proizvoda za koje već i sada postoji izražena potražnja u okolnom prostoru, odnosno široj regiji (voće, povrće). Jedna od prednosti poljoprivredne proizvodnje mogla bi biti i ekološka proizvodnja s posebnom ponudom u ugostiteljskim objektima za što postoje uvjeti. Sve ove mjere za pokretanje i poticanje poljodjelske proizvodnje najvećim bi se dijelom oslanjale na obiteljska gospodarstva, koja ne bi trebala postati monokulturna.
Zaštita i očuvanje poljodjelskog resursa naročito kvalitetnog komasiranog poljoprivrednog zemljišta u nizinskom prostoru općine treba se provoditi dosljedno i u okviru svih sustava.

Racionalno gospodarenje šumama i šumskim zemljištem

Šume imaju izuzetnu ulogu u ekonomskom i ekološkom smislu. Sve šume i šumsko zemljište čini jedinstveno šumskogospodarsko područje. Šume su glavni nositelj očuvanja biološke raznolikosti. Šumama na području Općine treba gospodariti održivo uz zaštitu biološke raznolikosti šumskog područja. Važno je spriječiti propadanje šumskih resursa i degradaciju šuma. Preostalom šumskom fondu na području Općine treba osigurati ekološki aspekt razvoja s većim naglaskom na opće korisne funkcije šuma. Poboljšati kakvoću šume tako da se ukupni šumski fond ne smanji i da se istovremeno osiguraju postojeće i unaprijede općekorisne funkcije šume. Istovremeno važno je očuvati grmlje, živice te manje skupine i pojedinačna stabla uz putove i poljoprivredne površine jer doprinose održavanju prirodne ravnoteže.
Šumama gospodariti prema stručnim kriterijima i principima šumarske struke. Gospodarenje šumama temeljiti na načelima održivog razvitka uz održavanje prirodnog sastava vrsta i njihove prirodne obnove. Očuvati autohtone šumske zajednice hrasta kitnjaka i graba odnosno u području uz rijeku Muru zajednice vrba, joha i topola. Kod novog pošumljavanja koristiti autohtone vrste i sjeme vlastitih sjemenjača. Očuvati sve šumske komplekse i šumska staništa na području Općine kao prostorne vrijednosti krajobraza i glavne nositelje očuvanja biološke raznolikosti.

Racionalno korištenje voda

Kroz Područje Općine protiče rijeka Mura te niz manjih potoka. Vodni režim utvrđuje se vodnogospodarskim osnovama i vodnogospodarskim planovima. Vodnogospodarski sustav održava se i unapređuje obavljanjem gospodarske djelatnosti na području iskorištavanja voda, na području zaštite od štetnog djelovanja voda i na području zaštite voda od onečišćenja.
Važno je očuvati postojeće vodne resurse, posebno one koji su još uvijek čisti te sanirati i ukloniti izvore onečišćenja, odnosno zaustaviti trend pogoršanja kakvoće voda. S obzirom da su jedan od najčešćih izvora onečišćenja na području Općine ispusti iz septičkih jama, treba što prije pristupiti izgradnji kanalizacijskog sustava, odnosno kontrolirano odvesti otpadne vode do uređaja za pročišćavanje. U svrhu poboljšanja kakvoće voda na području Općine pojačati nadzor i obavljati sustavnu kontrolu nad izvorima onečišćenja te ograničiti svako obavljanje djelatnosti gdje se i pored primjene mjera zaštite javljaju štetni utjecaji na vodne sustave.
Važno je da stanovništvo Općine prihvati sveobuhvatni pristup razvitku vezan za zaštitu okoliša te uvažavanje zatečenih vrijednosti krajolika i trajno očuvanje okoliša kao razvojnog potencijala od neprocjenjive vrijednosti. I prostor i okoliš su ograničeni i zato je neophodno sveobuhvatno i sustavno planiranje i gospodarenje prostorom i okolišem.
Racionalnost korištenja navedenih prirodnih resursa trebala bi se ostvariti kroz:

- usklađeni razvoj gospodarskih djelatnosti i prirodnih osobitosti,
- uravnoteženi odnos izgrađene strukture i prirodnog okruženja u razdoblju poodmakle transformacije tradicionalnog, poljoprivrednog načina života u intenzivni način poljoprivredne proizvodnje,
- osobito održanje uravnoteženog odnosa izgrađenih struktura i prirodnog okruženja osobito u prostorima izvan građevinskog područja, u situacijama kada poljoprivredno zemljište može poslužiti kao osnova za izgradnju gospodarskih građevina u funkciji poljoprivrede,

- očuvanje kvalitete vodotoka održavanjem vegetacijskog pojasa kao načina zaštite od negativnog utjecaja agrotehničkih sredstava na poljoprivredno obrađenim površinama,
- gospodarenje i zaštitu šuma i šumskih površina s ciljem zaštite poljoprivrednog tla od erozije, s ciljem zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti ukupnog prostora Županije.

Eksploatacija ugljikovodika i geotermalnih voda

Za unapređenje korištenja ugljikovodika i geotermalnih voda potrebno je osigurati istraživanje ugljikovodika i geotermalnih voda na područjima potencijalnih nalazišta, a pri utvrđivanju površina za istraživanje potrebno je sagledati ukupna prostorna ograničenja koja proizlaze iz prirodnih, okolišnih i drugih uvjeta. Istraživanje i eksploatacija geotermalnih voda moguća je na području cijele Općine sukladno propisanim uvjetima ovog Plana. Istočni dio Općine obuhvaća dio zone istražnog potencijala geotermalnih voda - Mursko Središće.

Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša

Rješenja Prostornog plana uređenja Općine Sveti Martin na Muri temelje se na principima koji pomažu očuvanju stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša, odnosno na principima održivog razvoja te zaštiti prostora i okoliša.
Osobito vrijednim prostorima Općine, a time i važnim čimbenicima planiranja prostornih rješenja smatraju se: prirodna baština, spomenici graditeljske baštine, dolina rijeke Mure, kultivirani i prirodni krajolik.
Krajolik i njegove komponente izraz su i odraz identiteta nas, naše kulture i prošlosti. Krajobraz je odraz svih naših dobrih i loših postupaka u prostoru i time je još veća planerska obveza njegove zaštite. Kako je krajolik rezultanta svekolikih prostornih aktivnosti, njegova zaštita ne temelji se samo na identifikaciji i zaštiti određenih prostora kroz kategoriju značajnog krajobraza, već i u konkretnoj izradi planova, a prije svega kontroli njegove provedbe, što naravno vrijedi i za Općinu Sveti Martin na Muri.
Nepoštivanjem prirode i njenih zakonitosti degradirani su ili ekološki uništeni brojni prostori za čovjekovo življenje i njegovu budućnost te je svijest o potrebi zaštite okoliša svakim danom sve veća i jača. Unatoč zanemarivanju prostora, stupanj degradacije u većini slučajeva tek je u okviru ograničenih zona. Uništavanje prostora, odnosno krajolika posljedica je bezobzirnog ponašanja, želje za ostvarenjem brzog profita i nekontroliranog prostornog razvoja.
Razvoj u prostoru treba biti održiv. Održivi razvitak je naziv koji se danas koristiti kada se želi označiti i istaknuti razvitak koji ide u susret današnjim potrebama, ali uz osiguranje mogućnosti razvitka i budućim naraštajima. Principi održivog razvitka ne ograničavaju gospodarski rast, ali on ne smije ugrožavati čovjekovo zdravlje, biljne i životinjske vrste, tijek prirodnog razvitka i prirodna dobra. Održivi razvitak označava onaj razvitak koji skrbi o okolišu, koji je tehnički podoban, gospodarski provediv i društveno prihvatljiv. Gospodarski rast mora se uskladiti s korištenjem prirodnih ekosustava i resursa.
Ciljevi očuvanja i unapređenja ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša na području Općine usmjereni su na racionalno gospodarenje prostorom te štićenje okoliša kod svakog zahvata u prostoru očuvanjem biološke raznolikosti. Građenjem treba što manje narušavati prirodne procese u okolišu, očuvati vrijednosti krajolika te omogućiti cjelovitost i održivost ekosustava. Cilj je posebno očuvati vrijedne dijelove krajolika uz vodotoke, šume i vrijedne poljoprivredne površine.
Značajan element u prostoru Općine čine vodotoci. S obzirom da je većina vodotoka, posebno oni u dolini Mure, kanalizirana, preostale u brežuljkastom dijelu Općine treba prirodno oblikovati kako bi se sačuvali vodeni ekosustavi i estetski izgled krajolika.
U pojedinim dijelovima Općine poljoprivredno zemljište i njegova kakvoća ugroženi su slabom i srednjom erozijom, koja se može bitno smanjiti poduzimanjem agrotehničkih mjera te biološkom sanacijom. Najefikasnijom mjerom očuvanja tla od erozije pokazao se prijelaz na tradicionalnu poljoprivredu, pri čemu se teži da najveći dio proizvedene biljne mase, osim ploda, ostaje u tlu.

Nedostatak komunalne opremljenosti unutar područja Općine dovodi do onečišćenja voda te ugrožavanja tla. Ovo se posebno odnosi na odvodnju otpadnih voda, neadekvatno gospodarenje otpadom te poljoprivrednu proizvodnju.
Opći ciljevi uspostave i razvoja sustava zbrinjavanja otpada su: izbjegavanje nastajanja otpada, odvojeno skupljanje otpada, recikliranje otpada te konačno odlaganje otpada. Sustav zbrinjavanja otpada mora biti provediv, primjeren mogućnostima korisnika prostora te mora osigurati propisane uvjete zaštite okoliša, posebno voda, tla i zraka.
Zaštita okoliša na poljoprivrednom gospodarstvu izravno ovisi o postupku gospodarenja prirodnim vrijednostima u proizvodnom procesu. Efikasna poljoprivredna proizvodnja istodobno je ekološka proizvodnja koja vodi brigu o kakvoći proizvoda i ujedno o kakvoći neposrednog okoliša. Poljoprivredna proizvodnja mora biti intenzivirana kako bi se zadovoljila potreba za hranom, ali u isto vrijeme treba izbjeći njeno daljnje proširenje na tzv. marginalna poljoprivredna zemljišta i osjetljive ekosustave, posebno na prostorima u neposrednoj blizini potočnih dolina. Povećano korištenje vanjskih inputa (umjetna gnojiva, kemijska zaštitna sredstva) i razvoj specijalnih (monokulturnih) proizvodnji i sustava gospodarenja povećava ranjivost samih proizvođača, ponajprije zbog negativnih utjecaja na okoliš ali i stalnih promjena na tržištu hrane.
Tla općenito, pa tako i prostora Općine, predstavljaju neobnovljivo prirodno dobro s kojim valja pažljivo postupati. Nedostatak sustavnog praćenja tla predstavlja jednu od najvećih zapreka za provedbu zaštite tla i mjera održivog razvoja. Poljoprivredno zemljište štiti se od onečišćenja prvenstveno zabranama, ograničavanjem i sprečavanjem izravnog unošenja štetnih tvari te poduzimanjem drugih mjera kojima je svrha očuvanje i poboljšanje njegove plodnosti.
Analizom mogućnosti prostora, koje su u krajnjem slučaju okviri mogućeg razvoja, i želja prostornog rasta, dolazi se do prostorno planskih rješenja Plana, koja niti u kojem slučaju nisu, niti bi trebala pogoršavati, već po mogućnosti čak poboljšavati prirodno ekološko stanje okoliša. Stoga se sva rješenja ovog Plana temelje na principima: održivog rasta, zaštiti prostora i okoliša te mogućnostima prostora.

2.2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA OPĆINSKOG ZNAČAJA

Demografski razvoj

Podaci o stanovništvu navedeni u poglavlju «Polazišta» ukazuju na vrlo nepovoljna demografska kretanja ove Općine. Ne samo konstantan pad stanovnika posljednjih desetljeća, već i ostale osobine stanovništva ukazuju na nepovoljnu demografsku situaciju ovog kraja. Nepovoljna starosna i obrazovna struktura posljedica su lošeg gospodarskog stanja i gospodarske zapostavljenosti ovog dijela Županije u suvremenoj povijesti.

Tablica 14. Kretanje broja stanovnika po popisnim godinama od 1857. do 2021.g.

	BROJ STANOVNIKA PREMA POPISU														broj stanovnika bez inozemaca	broj stanovnika (EU)		
naselje	1857	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1931	1948	1953	1961	1971	1981	1991	1991*	2001.	2011.	2021.
Brezovec	114	99	119	116	141	165	141	136	143	148	200	231	171	203	198	211	197	174
Čestijanec	89	239	237	433	297	59	65	96	93	89	97	123	132	120	117	115	114	91
G. Koncovcak	140	148			216	196	216	229	293	304	241	248	160	122	122	114	95	86
Gradišcak	187	154			230	227	275	256	393	371	346	287	287	200	186	210	181	159
Grkavešcak	119	132	865	981	188	188	203	234	252	221	205	154	95	156	152	144	72	89
Jurovcak	182	196			241	344	305	321	391	364	329	315	228	194	187	216	163	139
Jurovec	82					205	165	151	208	250	265	302	268	248	234	267	237	208

Kapelščak	156	175			205	222	242	228	259	247	226	231	191	156	151	173	144	94
Lapšina	88						53	157	255	254	248	232	211	216	188	182	148	130
Marof	162	152	173	205	218	213	226	237	251	228	196	218	163	131	127	111	106	88
Sv. Martin	239	265	298	303	324	336	367	404	411	436	394	481	505	531	514	502	435	452
Toplice Sveti Martin	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		50	56
Vrhovljan	119	113	131	148	165	195	181	196	238	247	253	323	311	342	330	336	291	260
Zabnik	165	169	189	204	246	243	248	269	306	310	304	355	361	368	361	377	372	365
ukupno	**1842**	**1842**	**2012**	**2390**	**2471**	**2593**	**2687**	**2914**	**3493**	**3469**	**3304**	**3500**	**3083**	**2987**	**2867**	**2.958**	**2.605**	**2.391**

Izvor: Državni zavod za statistiku

1991.* - broj stanovnika popisa 1991. umanjen za stanovnike odsutne iz naselja u inozemstvu dulje od godinu dana usporediv je sa popisom stanovnika 2001.

1880 i 1890 za naselja Gornji Koncovčak, Gradiščak, Jurovčak,Kapelščak podaci su iskazani u naselju Grkaveščak

od 1869 do 1900 za naselja Jurovec i Lapšina podaci su sažeti u naselju Bukovje koje je iskazano u naselju Čestijanec

1910 za naselje Lapšina podaci su iskazani u naselju Jurocec

Najznačajniji povijesni rast stanovništva odnosi se na naselje Sveti Martin te naselja Žabnik i Marof. Za stanovništvo Općine karakterističan je rast do 1971. od kada počinje nagli pad do 1991. Od 1991 do 2001 bilježi se blagi rast da bi se u posljednja dva desetljeća zabilježio nagli pad.

Tablica 15. Karakteristike popisnih razdoblja

razdoblje	1857-1910		1910-1948		1948-1971		1971-1991		1991*-2001		2001-2021	
godina popisa	1857.	1910.	1910.	1948.	1948.	1971.	1971.	1991.	1991*	2001.	2001	2021
br.stanovnika općine	1512	2593	2593	3493	3493	3500	3500	2987	2867	2958	2959	2.391
raspon godina/rel.rast	43	1081	38	+900	23	7	20	-513	10	+91	20	-568

Izvor: Državni zavod za statistiku

1991* popisni rezultati 1991. godine pretvoreni u usporedne sa EU popisnim rezultatima 2001. godine

Ovi demografski podaci ukazuju na trend daljnjeg poda broja stanovništva u čitavoj općini. Navedeno se odnosi na sva naselja osim na relativno novonastalo naselje Toplice Sveti Martin koje zbog svojeg ekonomskog značaja i potencijala bilježi blagi rast stanovništva. Očekuje se da će se daljnjim razvojem Toplica Sveti Martin i razvojem gospodarske zone u Sv. Martinu potaknuti poduzetnička aktivnost i zapošljavanje lokalnog stanovništva što je prvi element razvoja.
Kao i prije izneseni podaci o stanju u gospodarstvu i Općini u usporedbi s podacima drugih općina i Županije u cjelini ukazuju na slabu razvijenost Općine Sv. Martin na Muri, kao i cjelokupnog prostora Gornjeg Međimurja.

Tablica 16: Stanovništvo prema migracijskim obilježjima

	Ukupan broj stanovnika	Od rođenja u istom naselju	Doseljeno u naselje stanovanja								
			svega	iz drugog naselja istog grada/općine[2)]	iz drugog grada/općine iste županije	iz druge županije	iz inozemstva				
							svega	od toga			
								Bosne i Hercegovine	Njemačka	Slovenije	Srbija	ostale zemlje
	1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*	*10*	*11*	*12*

UKUPNO	2,391	1,156	1235	466	531	61	177	13	43	91	3	27
m	1,173	625	548	223	219	26	80	8	25	35	2	10
ž	1,218	531	687	243	312	35	97	5	18	56	1	17

Izvor: Državni zavod za statistiku

Iz tabele br. 16. može se uočiti da je veliki udio doseljenog u ukupnom stanovništvu. Od ukupno 2391 stanovnika Općine, 1235 osoba (ili 51,65%) doseljene su u naselje stanovanja iz ove Općine, a od tog broja – oko 43% (531) doseljeno je iz druge općine ili grada Međimurske županije.

Orijentacija na prirodne resurse, unapređenje obrta i uspostava malog poduzetništva, te okretanje ka novim suvremenim trendovima u poljoprivredi trebali bi biti osnova za zaustavljanje negativnih demografskih kretanja. Stagnacija broja stanovnika u naselju Sv. Martin na Muri znak je da su se izmijenile okolnosti koje su uzrokovale iseljavanje i odumiranje lokalnog stanovništva.
Zaustavljanje daljnjeg pada stanovnika u narednom razdoblju bio bi dobar pokazatelj pozitivnih gospodarskih i društvenih kretanja u ovoj Općini.
Cilj demografskog razvoja Općine Sv. Martin na Muri bio bi zaustavljanje pada broja stanovnika u svim naseljima, te blagi porast stanovnika u naselju Sv. Martin na Muri. Takav cilj i pretpostavka u ovom Planu uzeti su kao kriterij u planiranju svih prostornih elemenata – planiranje građevinskog područja, sadržaja komunalne i društvene infrastrukture naselja.

Odabir prostorne razvojne strukture

Općina Sv. Martin na Muri, kao i većina općina u Gornjem Međimurju odlikuje se specifičnom strukturom i korištenjem prostora uvjetovanim prirodno-geografskim čimbenicima, te specifičnim položajem u prometnim tokovima unutar Županije. Prirodno-geografski čimbenici očituju se u disperznoj strukturi naselja i mozaičnoj strukturi kulturnog krajolika u kojem se izmjenjuju izgrađena područja, šume, poljoprivredne površine raznolike namjene (oranice, livade, voćnjaci, vinogradi). U ovakvoj raznolikosti korištenja prostora ne može se odrediti pretežita orijentacija na određenu gospodarsku djelatnost, a niti odrediti dominantna namjena koja prevladava u gospodarskoj i prostornoj strukturi Općine.
Važno je naglasiti, da je poželjan razvoj onih djelatnosti za koje mogu biti zadovoljeni prostorni uvjeti na jednoj stambenoj parceli ili onoj interpoliranoj za gospodarsku namjenu unutar građevinskog područja naselja uz poštivanje mjera zaštite, s ciljem da se ne ugrožava život stanovnika u susjedstvu ili u naselju u cjelini.
Orijentacija na poljoprivredu – prvenstveno na voćarstvo, i stočarstvo uz što je moguće vezati turizam na svakom takvom gospodarstvu, te zauzimanje manjih pogona za preradu i skladištenje poljoprivrednih proizvoda čine temelj gospodarstva ovog područja, uz uravnoteženo korištenje raspoloživih prostora – korištenje prostora unutar građevinskog područja, iskoristivost građevinske čestice, racionalno korištenje postojeće infrastrukturne mreže.
Ipak, promatrajući prostorni razvoj Općine u cjelini, mogli bismo izdvojiti Sv. Martin na Muri – općinsko središte u kojem će biti naglasak na razvoju upravnih, društvenih, a onda i gospodarskih funkcija pa time Sv. Martin na Muri ima ulogu nositelja razvoja ovog područja, određenog centralnim sadržajima i povoljnim geografskim i prometnim položajem u sjevernom dijelu Međimurja.

Prostorno razvojnu strukturu Općine Sv. Martin na Muri mogli bi odrediti s nekoliko prioritetnih ciljeva:

1. zadržavanje mozaične strukture prostora s ciljem očuvanja kulturnog krajolika Gornjeg Međimurja kao osobito vrijednog predjela
2. naglasak na jačanju centralne uloge Svetog Martina kao nositelja razvoja formiranjem gospodarske zone u naselju Sv. Martin, ali i naglasak na razvoju ostalih naselja ruralne strukture s ciljem zadržavanja lokalnog stanovništva na ovim prostorima, te oslanjanjem na vinogradarsko – turističku orijentaciju Općine.

3. značajan krajobraz rijeke Mure zbog njegovih kulturnih i prirodnih vrijednosti s bogatstvom biljnih i životinjskih vrsta, te visokim stupnjem vizualnog sklada zaštićen je kako bi se očuvao identitet i posebnost čitavog područja.
4. korištenje mogućnosti prekograničnog povezivanja s Republikom Slovenijom u gospodarskom, kulturnom i turističkom smislu
5. stvaranje temelja za razvoj turizma – kao nove djelatnosti, s orijentacijom na seoski i lječilišni turizam vezan na krajobrazne vrijednosti ovog prostora

1. Mozaična struktura korištenja prostora zajedno s geografskim i prirodnim osobitostima pridonosi formiranju karakteristične slike krajolika, formiranju identiteta ovog prostora koji pripada "osobito vrijednom predjelu" Županije
U prognozi mogućeg gospodarskog razvoja ovog područja ovakva prostorna struktura manifestira se kao određena prednost - postoje mogućnosti da aktivno stanovništvo osnovnu djelatnost dopunjuje jednom ili više sporednih, odnosno dopunskih djelatnosti. To se prvenstveno odnosi na poljoprivrednu orijentaciju jednog domaćinstva u kombinaciji s turističko-ugostiteljskom djelatnošću ili pak obrnuto – određena vrsta poljoprivredne djelatnosti može biti dopunska u mješovitom tipu gospodarske strukture domaćinstva.
Analizirajući razvoj poljoprivrede u okviru obiteljskog gospodarstva mješovitog tipa, u ovom trenutku mogu se uočiti počeci orijentacije poljoprivrednog stanovništva na stočarstvo - od uzgoja za tov peradi do krupne stoke, te uzgoj stoke za proizvodnju mlijeka (koze i krave). Daljnjim razvojem mješovitog tipa poljoprivrednog gospodarstva zadržati će se postojeća ravnoteža i raznolikost korištenja poljoprivrednih površina - oranica, livada, pašnjaka, što će se odraziti na očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti ovog prostora.
Očuvanje ovakve strukture prostora moguće je uz održanje tradicionalnog načina života i tradicionalnog gospodarenja u poljoprivredi koliko god je to moguće, usprkos snažnim utjecajima i uvođenju suvremenog načina života kod mlađih naraštaja. Upotrebom novih tehnologija i suvremenih sredstava u poljoprivredi mijenja se pristup u poljoprivrednoj proizvodnji ali i način života, a s time i prirodno okruženje. Svjesni tih okolnosti, tradicionalni način života na ovim prostorima uvelike se približio urbanoj sredini. No, povezanost čovjeka s prirodnim okruženjem, a prenamjena poljoprivrednog tla u građevinsko područje s ciljem da je građevina vezana uz poljoprivredu ili pak da građevina služi za stalno stanovanje "domaćem" – lokalnom stanovništvu, uvjeti su da se ovakva specifična prostorna struktura zadrži i očuva kao dio prirodne i kulturne baštine Županije.

2. Sv. Martin na Muri – smješten gotovo u središtu Općine, sa značajnim i uglavnom jedinim sadržajima društvene infrastrukture, nositelj je upravnih i društvenih funkcija Općine. Uz vodeću gospodarsku ulogu određen je kao nositelj –žarište razvoja ovog kraja, pa je za potrebe lokalnih gospodarstvenika nužno osigurati manju radnu zonu.
Realizira li se barem dio gospodarske aktivnosti u okviru planirane gospodarske zone u Općini, ta će gospodarska zona biti pokretač razvoja područja Općine Sv. Martin na Muri. Njena neposredna blizina sigurno će imati utjecaj na razvoj ove Općine od određivanja vrste gospodarske aktivnosti do dinamike razvoja, a to će se onda odraziti i na demografski razvoj, unapređenje društvene i komunalne infrastrukture.
Iako naselja u Općini Sv. Martin na Muri bilježe konstantni pad broja stanovnika posljednjih pedeset godina, a stanovništvo stari, ne ostavljaju dojam zapuštenosti niti neaktivnosti, već suprotno – stambeni se fond obnavlja, prilagođava suvremenim potrebama i načinu života, jer lokalno stanovništvo tu, u svom zavičajnom prostoru nalazi mogućnosti za ostanak.
Uz pretpostavku uspostave snažnijeg gospodarskog razvoja moguća je obnova svih naselja Općine i karakterističnih ruralnih područja Gornjeg Međimurja.

3. Značajan krajobraz rijeke Mure zbog njegovih prirodnih i kulturnih vrijednosti s bogatstvom biljnih i životinjskih vrsta te visokim stupnjem vizualnog sklada zaštićen je kako bi se očuvao identitet i njegova posebnost. Očuvanjem prirodnih vrijednosti te uređenjem posebnih područja za različite aktivnosti (ribolov, škola u prirodi) uz stručne mjere zaštite i uređenja moguće je postići kompromis između očuvanja zaštićene prirodne vrijednosti i ljudskih težnji i potreba.

4. Pogranični položaj prema Republici Sloveniji, trebao bi predstavljati prednost ako se šire promatra položaj Općine Sv. Martin na Muri, a isto bismo mogli konstatirati i za položaj Općine Štrigova. Iste karakteristike krajolika slične gospodarske orijentacije s naglaskom na voćarstvo, vinogradarstvo i podrumarstvo, te orijentacija na oživljavanje tradicionalnih elemenata u načinu života i nekim segmentima gospodarstva, mogli bi činiti dobru osnovu za zajedničku promociju ovog pograničnog područja na turističkom, sportskom, kulturnom i gospodarskom polju.

5. Proširenje i razvoj toplica Sv. Martin koje se nalaze u rubnom jugozapadnom djelu Općine, uvjetovati će razvoj turizma i uslužnih djelatnosti, otvaranje novih radnih mjesta, a to će utjecati na razvoj velikog djela Općine i naselja u njezinoj neposrednoj blizini.. Prekograničnom suradnjom u uspostavi i promicanju turizma kontinentalnog tipa, u povezivanju pomurskog područja, Općina Sv. Martin na Muri može se uključiti odgovarajućom ponudom koristeći prednosti svog položaja.

U očekivanom gospodarskom razvoju ovoga kraja neizbježno će se vršiti proces prenamjene poljoprivrednih površina u građevinsko zemljište – bilo za poljoprivrednu proizvodnju, bilo za druge gospodarske djelatnosti. U tom procesu, obavezne mjere u provođenju dokumenata prostornog uređenja trebale bi biti očuvanje šumskih površina (koje se ne smiju prenamijeniti u građevinsko zemljište), očuvanje značajnih i vrijednih prirodnih predjela i cjelina - kao što su vlažne livade u dolinama potoka, te zadržavanje ravnoteže između prirodnih obilježja i zahvata u prostoru na grebenima brežuljaka.

Razvoj naselja, društvene, prometne i komunalne infrastrukture

U Općini Sv. Martin na Muri živi prema popisu 2021. godine 2391 stanovnika u 14 naselja, između kojih je Sv. Martin na Muri središte Općine. Iako se ukupni broj stanovnika tih naselja od 1971. godine umanjio za 1109, prostor Općine ne ostavlja dojam iseljenog i napuštenog područja.
Uz stagnaciju u gospodarskom razvoju ovog dijela Županije te uz kontinuirano iseljavanje, domicilno stanovništvo usprkos svemu iznalazi mogućnosti za ostanak na ovom prostoru, ono se djelomično i vraća uz ulaganje u obnovu stambenog fonda, obnovu poljoprivrednih gospodarstava i usmjeravanje ka novim djelatnostima.

Općina Sv. Martin na Muri trebala bi usmjeriti ciljeve prostornog razvoja na cjelokupni teritorij, u svim naseljima podjednako, a to znači stvoriti uvjete za razvoj prioritetnih djelatnosti s usmjeravanjem napora na osiguranju opskrbe cjelokupnog područja svom potrebnom infrastrukturom.
Uz zatečeno stanje, uz postojeće prirodne uvjete i demografske karakteristike ne možemo očekivati razvoj naselja u Općini u smislu povećanja broja stanovnika u odnosu sadašnju veličinu, već je cilj razvoja naselja poboljšanje uvjeta života njihovih stanovnika uz zadržavanje postojeće kvalitete okoliša.
Ovako zacrtani cilj disperznog razvoja Općine podrazumijeva jednakomjeran gospodarski razvoj prostora s naglaskom na:

- poljoprivredno obiteljsko gospodarstvo (s orijentacijom na voćarstvo i stočarstvo
- malo poduzetništvo i obrt bazirani na poljoprivrednoj proizvodnji (prerada i stvaranje prepoznatljivog poljoprivrednog proizvoda), trgovačkim, uslužno-servisnim djelatnostima.

- obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo orijentirano na razvoj turizma (seoskog turizma u pravom smislu vezanog uz tradicionalni način života, zasnovanog na atraktivnosti krajobraza i suživota s prirodom)

Budući da Grad Mursko Središće posljednjih godina doživljava dinamični gospodarski razvoj, za očekivati je da će stanovništvo ove Općine biti usmjereno na traženje radnih mjesta u postojećim tvrtkama i njegovim planiranim radnim zonama. Moguće je očekivati proširene mogućnosti zapošljavanja specijaliziranih djelatnosti radno aktivnog stanovništva nakon ulaska u EU, što bi osiguralo bolju pokretljivost stanovništva. Takav se očekivani trend ne može zanemariti, on je poželjan, zbog već prije nabrojenih slabosti i nedostataka u sadašnjoj cjelokupnoj slici stanja Općine, te zbog dobre prometne povezanosti i blizine prekograničnih industrijskih središta. Ostalo radno aktivno stanovništvo specifičnog strukovnog obrazovanja te visokoobrazovano stanovništvo različitih profila, morati će tražiti zaposlenje u županijskom središtu. Ovakva pokretljivost radnog stanovništva svodi se na dnevna migriranja, zadržavanjem mjesta stanovanja na ovom području, zbog atraktivnih prirodnih uvjeta, a i zbog relativne blizine tih središta u odnosu na samu Općinu Sv. Martin na Muri.

Društvena infrastruktura

Naselje Sv. Martin na Muri središte je Općine, u Prostornom planu Županije određeno je kao područno središte, i nositelj je društvenih funkcija, primjerenih životu društvene zajednice od oko 3000 stanovnika.

Društvena infrastruktura nije posve zadovoljavajuća u odnosu na sve potrebne sadržaje. Pored osnovne škole, predškolske ustanove, primarne zdravstvene zaštite, igrališta za sport i rekreaciju nedostaju školska sportska dvorana, manji prostor za djelovanje društava i kulturne priredbe i primjereni prostori za rad lokalne uprave. Do sada neiskorišteni prostori u centru Sv. Martin na Muri u postojećim građevinama, mogli bi se uz potrebne rekonstrukcijske zahvate iskoristiti za nedostatne društvene sadržaje. Za izgradnju školske sportske dvorane potrebno je osigurati prostor uz školu, koja bi u cilju unapređenja društvenog i kulturnog života stanovnika mogla služiti kao višenamjenski prostor. S obzirom da se ne očekuje veći porast broja stanovnika neće biti potrebe za povećanjem navedenih sadržaja društvene infrastrukture.

Sport i rekreacija

Budući da su u Općini najbrojniji nogometni klubovi, a terena za male sportove nema (osim uz školu), potrebno je popularizirati i druge male sportove, te prema potrebi izgraditi pojedinačno, višenamjensko igralište, bilo kao zasebna cjelina, bilo uz ugostiteljski sadržaj.

Popularnost i masovnost pojedinog sporta može biti promjenljiva, ali je zato višenamjensko igralište (veličine rukometnog igrališta) uvijek zanimljivo za korištenje i rekreaciju uglavnom mlade populacije.

Zdravstvena zaštita

U Sv. Martinu na Muri djeluju ambulante primarne zdravstvene zaštite (opća i stomatološka ambulanta), a tu se nalazi i ljekarna, što je potpuno zadovoljavajuće za postojeći standard primarne zdravstvene skrbi stanovništva.

Ostale usluge

Bankarske usluge stanovništvo također može dobiti u susjednim središtima, ali bankovni automat mogao bi zadovoljiti jednim dijelom lokalno stanovništvo u potrebama za tom vrstom usluga.

Potrebe za ostalim sadržajima društvene infrastrukture (srednjoškolsko obrazovanje, uprava, sudstvo, ostali oblici zdravstvene zaštite i dr.) stanovnici ove Općine zadovoljavaju u Čakovcu – županijskom središtu.

Prometna infrastruktura

Budući da se Općina Sv. Martin na Muri nalazi izvan glavnih državnih tokova, promet koji se odvija na jednoj longitudinalnoj i dvije transverzalne županijske ceste i tri lokalne prometnice, te mrežom nerazvrstanih cesta lokalnog je karaktera.
Uz ocjenu da je mreža prometnica zadovoljavajuća, razvoj prometnog sustava trebao bi se sastojati u poboljšanju stanja trupa prometnica – asfaltiranju i rekonstrukciji lokalnih i nerazvrstanih cesta koje prolaze kroz izgrađena područja te u održavanju i podizanju nivoa sigurnosti sudionika, te osuvremenjivanju postojećih prometnih pravaca. U tom smislu potrebna je rekonstrukcija u vidu proširenja profila onih dionica prometnica koje prolaze kroz naselja, radi odvajanja kolnog od pješačkog i biciklističkog prometa. Posebno je to važno u naselju Sv. Martin na Muri zbog povećanog broja djece kao sudionika u prometu na putu do škole.
Povezujući ciljeve gospodarskog razvoja sa razvojem prometne infrastrukture, prometnice u Općini Sv. Martin na Muri trebale bi također biti u turističkoj funkciji, a prema tome i adekvatno opremljene turističkim oznakama.

Komunalna infrastruktura
Ciljevi razvoja komunalne infrastrukture trebali bi biti usmjereni u dva pravca:
- opremanje komunalnom infrastrukturom svakog domaćinstva
- osigurati potrebne kapacitete i rezerve u opskrbi energijom (plin, električna energija) kao preduvjet razvoja gospodarskih djelatnosti
- nezadovoljavajuće funkcioniranje vodoopskrbnog sustava - nužna izgradnja i puštanje u rad planiranih vodosprema i hidrostanica, u cilju poboljšanja radnog pritiska i opskrbe vodom

Jedini segment infrastrukture koji do sada nije započet niti uspostavljen na teritoriju Općine Sv. Martin na Muri je odvodnja otpadnih voda. U rješavanju tog problema treba iznaći najpovoljnije rješenje za sustav odvodnje otpadnih voda, sa sustavom za pročišćavanje – ovisno o veličini naselja, količini i sastavu otpadnih voda, konfiguraciji terena, te o mogućnostima međusobnog povezivanja naselja u priključenju na sustav pročišćavanja.

Zbrinjavanje otpada
U cilju što boljeg zbrinjavanja pojedinih vrsta otpada na području Općine potrebno je izgraditi reciklažno dvorište koje je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada, a potrebno ga je smjestiti unutar gospodarske zone.

Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno – povijesnih cjelina

Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti i posebnosti
Zaštita prirodnih vrijednosti trebala bi obuhvatiti sve vrijedne šumske i poljodjelske prostore te zaštitu krajobraza: prirodnog, kultiviranog, odnosno područja izrazitih prirodnih i krajobraznih vrijednosti. Jedno od osnovnih načela zaštite krajobraza težnja je da se spriječi uništavanje neposrednog krajolika, kako bi se očuvalo njegovo izvorno okruženje, a time i prostorne vrijednosti i cjelovito značenje. Suvremena zamisao očuvanja prirodnih, krajobraznih i kulturno-povijesnih vrijednosti polazi od pretpostavke sveobuhvatne, cjelovite i integralne zaštite gdje je nemoguće utvrditi njihovu međusobnu granicu. Iako se zaštita provodi po posebnim zakonima, prostorni je plan prilika za sveobuhvatno sagledavanje i cjelovitu zaštitu.
Zaštita i obnova kulturne i prirodne baštine postavlja se kao prvi zadatak na kojemu Općina treba graditi svoj identitet. Glede stupnja očuvanja prirodnih i krajobraznih vrijednosti te tradicijskih oblika izgradnje i naseljavanja područja Općine, potrebno je planirati razvitak koji će se temeljiti na uvažavanju i svrhovitom iskorišćivanju temeljnih vrijednosti područja. To znači, prije svega očuvanje ravnoteže i odnosa izgrađenoga i prirodnoga krajolika, uz razumno planiranje građevnih područja kako ne bi došlo do narušavanja kulturno-povijesnih i prirodnih vrijednosti. Iznimno je važno očuvati vrijedne prirodne

komponente prostora, jer je očuvana prirodna komponenta prostora ono što će se najviše tražiti u budućnosti. Na bogatstvu sačuvane prirode i krajolika, oblikovnih i sačuvanih ambijentalnih vrijednosti, uz zaokruživanje ostale nužne ponude Općina treba temeljiti strategiju svog razvoja.

Čitavo područje Međimurja jedinstveni je, antropogeni, rukom oblikovani prostor s povijesnim kontinuitetom i očuvanim oblicima prisustva čovjeka u prostoru, bilo u vidu graditeljske baštine ili arheoloških nalaza i u najvećoj mjeri očuvanim prirodnim osobitostima te kao takvo ima obilježje kulturnog krajolika.

Geografski položaj Općine Sveti Martin na Muri izrazito je povoljan. Općina je smještena u dodiru dvije prirodne i funkcionalne geografske cjeline: nizinskog područja uz rijeku Muru (mursko područje) te brežuljkastog područja koje zahvaća dijelove obronaka Međimurski gorica. Doživljaj krajolika Općine složen je od nekoliko čimbenika, s jedne strane je to brežuljkasto valoviti krajobraz Međimurskog gorja pokriven mozaikom šumskih i poljodjelskih površina i raštrkanim oblikom naselja Toplice Sveti Martin, Gradiščak, Grkaveščak, Jurovčak, Kapelščak, Koncovčak, i s druge strane reljef doline rijeke Mure i njene vegetacijom obrasle obale na koju se naslanjaju poljoprivredne površine i linearan potez naselja Čestijanec, Lapšina, Jurovec, Brezovec, Sveti Martin na Muri, Vrhovljan, Žabnik, Marof. Naselja u murskom području, u nastojanju da se izbjegnu poplavne zone i nađu mogućnost vođenja gospodarstva, smještena su najčešće na dodiru ravnice i brežuljaka. Posebnost ovog krajobraza izražena je u izmjenama prirodnih i kulturnih segmenata, njihovom stapanju u jednu cjelovitu sliku, naglašavajući identitet prostora.

Najvećim dijelom prostor Općine pokriva mozaik šumskih i poljoprivrednih površina. Ovaj sklop površina karakterizira velika usitnjenost površina, kako šumskih većinom privatnih tako i poljodjelskih površina uglavnom oranica, livada, vinograda i voćnjaka. Prema tome osnovni sadržaj krajobraza čine šume i poljodjelske površine. Svojstvenosti krajobraza bitno doprinosi mozaičnost njihovog rasporeda u prostoru pri čemu značajniju ulogu u slikovitosti i pitomosti krajobraza čine oranice i livade uz oaze većih i manjih šumskih cjelina. Oranice i livade su uz šume ne samo prostorne vrijednosti krajobraza nego doprinose i biološkoj raznolikosti kraja. Prirodne vrijednosti se očituju u ostacima izvornih dolinskih i brežuljkastih livadnih zajednica, šumama i šumskim gajevima te relativnoj očuvanosti flore i faune vodotoka Mura.

Ovim Planom nisu predviđene ni dozvoljene one djelatnosti čovjeka koje bi mogle ugroziti, oštetiti ili obezvrijediti kulturni i prirodni krajolik po kojem je Općina prepoznatljiva. Nisu dozvoljene niti one djelatnosti i ponašanje pojedinaca ili zajednice koje ne skrbe za zaštitu okoliša i ne jamče siguran i zdrav život budućim naraštajima.

Poljodjelsko zemljište i šume zauzimaju razmjerno velike površine i one se moraju čuvati u najvećoj mogućoj mjeri. To osobito vrijedi za dolinu rijeke Mure. Skrb za očuvanjem krajobraza u ovom planu daje dobro polazište za primjeren razvitak poljodjelstva u budućnosti. Zapuštanje obrade poljoprivrednih površina dovelo bi do narušavanja estetskog elementa iz kojeg proizlazi karakterističan izgled krajolika općine. Njegovanjem tradicionalne obrade tla i uzoraka usklađenih s reljefnim značajkama prostora uz zadržavanje izmjene poljoprivrednih površina sa šumskim površinama, očuvati visoku doživljajnu vrijednost i bogatstvo prostora općine.

Treba očuvati postojeće šumske komplekse i šumska staništa. Šume se ne mogu krčiti radi izgradnje niti se može graditi na potencijalnim šumskim staništima. Očuvati današnja plodna polja, vinograde i voćnjake od izgradnje. Izuzeti od prostornog razvoja područje vrijednih krajobraza.

Zadržavanje prirodnog stanja i očuvanje bogatih fluvijalnih lokaliteta potočnih korita sa vegetacijskim pojasom i same rijeke Mure od osobite je važnosti za područje općine jer doprinosi stalnoj promjenjivosti krajobraza. Regulacijom potoka mijenja se izgled krajolika, trajno gube vrijedni biotopi vlažnih livada, šuma i šumaraka u kojima obitavaju posebne biljne i životinjske vrste. Ukoliko postoje područja kojima je potrebno intervenirati hidrotehničkim zahvatima (ugroženost ljudi i imovine) treba gospodarske i razvojne interese uskladiti s vrijednostima prirodne cjeline. Svaku regulaciju stručno i savjesno ispitati prije bilo kakve intervencije, a na pojedinim dijelovima dopustiti sezonsko plavljenje prirodnih retencija (livada).

Krajobrazne vrijednosti uz rijeku Muru narušene su iskopom šljunka (šljunčare) i nedozvoljenim odlaganjem otpada. Navedeni negativni utjecaji zacijelo se ne mogu potpuno izbjeći jer su za gospodarski razvoj nužne različite sirovine, no racionalnim bi se pristupom mogli znatno smanjiti.
Kod vođenja i izgradnje cesta, dalekovoda, vodovoda i plinovoda, telekomunikacijskih veza treba zaštititi prostor od neracionalnog i neusuglašenog iskorištavanja infrastrukturnih koridora. Pri planiranju, razvoju, održavanju i upravljanju infrastrukturom i infrastrukturnim objektima razviti integralni pristup, objediniti koridore, a prije svega vrednovati sve međuodnose u prostoru.
Usprkos znatnom iskorištavanju prirodnih resursa, prirodna komponenta u okviru kultiviranog krajobraza Općine još zadržava svoje svojstvenost u vidu livada, šuma, vodotoka, šumskih i livadnih asocijacija, osobito u manje pristupačnim dijelovima Općine te još uvijek sačuvanu izvornu vegetaciju rijeke Mure.
Uređenju okoliša i zaštiti krajobraza naselja treba posvetiti posebnu pažnju. Treba sačuvati zatečeno vrijedno zelenilo (zelene detalje uz poklonce, pilove i kapelice, crkvu) i ostalo zelenilo unutar naselja i privatnih posjeda. U uređenju okoliša treba primjenjivati autohtone biljne vrste.

Biološka raznolikost

Usprkos znatnom iskorištavanju prirodnih resursa, prirodna komponenta u okviru kultiviranog krajobraza Općine još zadržava svoje svojstvenosti u vidu livada, šuma i vodotoka, šumskih i livadnih asocijacija osobito u manje pristupačnim dijelovima Općine, uz još sačuvanu izvornu vegetaciju obala rijeke Mure.
Sveukupnost svih živih organizama koji su sastavni dijelovi ekoloških sustava, raznolikost unutar vrsta, između vrsta te raznolikost između ekoloških sustava biološka je raznolikost. Biološka raznolikost smanjuje se porastom djelovanja čovjeka kroz sve oblike ugrožavanja okoliša. Zbog toga se stupanj biološke raznolikosti može smatrati objektivnim pokazateljem očuvanosti okoliša.
Očuvanost ekosustava i biološke raznolikosti od velikog je značenja za budućnost ove općine, ukoliko ona svoj razvoj želi temeljiti na turizmu i ekološkoj poljoprivredi. Lovni, ribolovni, seoski, ekološko-edukativni, pa donekle i izletnički turizam mogu egzistirati samo tamo gdje postoje očuvani prirodni sustavi. Obzirom da na području općine dosad nije bilo sustavnih botaničkih i drugih istraživanja, a radi boljeg razumijevanja, ispravnog gospodarenja i zaštite treba provesti detaljnija biološka istraživanja.
Riječna dolina Mure na području Općine predstavlja najveću vrijednost biološke i krajobrazne raznolikosti, ali je to ujedno i najugroženiji ekološki sustav. Stoga ovom području treba dati prioritet u zaštiti prirode, prvi korak učinjen je proglašenjem murskog područja Značajnim krajobrazom, te načiniti program očuvanja i upravljanja. Vegetacija ove aluvijalne ravni najvećim je dijelom izmijenjena djelovanjem čovjeka. Fluvijalni ambijenti s hidrofilnom vegetacijom vrlo često uzmiču pred raznim vodotehničkim zahvatima. Usprkos tome možemo reći da šume i livade prevladavaju u nižim i podvodnijim terenima, dok oranice prevladavaju na ocjeditijim područjima, obično udaljenijima od riječnog toka, a bliže naseljima. Područje uz Muru važno je stanište za migratorne ptice močvarice i europski ugrožene vrste (vidra, dabar, čaplje). Vlažne livade u murskom području značajne su po populaciji ugroženih vrsta: kosac, rode, leptiri. Uz oranične i travnjačke ekološke sustave vezane su brojne ugrožene biljne i životinjske vrste. To su kod travnjačkih staništa predstavnici rodova *Orchis*, *Anemone*, *Dianthus*, *Iris*, *Lilium*, *Primula*, *Scilla* i druge, odnosno od životinjskih vrsta za travnjake vezan kosac te bogata fauna skakavaca i leptira, a za oranice trčka i prepelica. Neutvrđena obala rijeke Mure uvrštava se u kritično ugrožena staništa, u kojoj se gnijezde bregunice. Što se tiče ribljeg fonda Mure on je najčešće ugrožen onečišćenjem rijeke organskim tvarima, regulacijom te unosom stranih vrsta.
Treba istači da močvarna staništa nisu trajna, prirodnim procesima eutrofikacije zaraštavaju, ali isto tako meandriranjem i plavljenjem rijeke nastaju nova staništa. Taj je proces onemogućen kod reguliranih vodotoka, pa će većina ovih močvarnih staništa u budućnosti moći opstati jedino uz pomoć tehničkih zahvata čišćenja mulja i vegetacije.
Problemi zaštite ovog močvarnog i vodenog staništa, unatoč provedenoj zaštiti, su:
- nije načinjena inventarizacija i vrednovanje vodenih i močvarnih staništa,

- nije osnovana ustanova koja će upravljati zaštićenim područjem, nije donesen plan upravljanja, nije regulirana čuvarska služba,
-mjere zaštite koje su donesene ne provode se na terenu, odnosno zaštićenom području,
-ne provodi se motrenje biljnih i životinjskih vrsta.
Kako na području cijele županije, tako i ovom, u poljoprivrednoj proizvodnji opada biološka raznolikost, bilo da govorimo o nestanku nekih autohtonih vrsta životinja (Međimurski konj, Kokoš Hrvatica), ili o nestanku nekih starih vrsta voćaka, a mogu se primijetiti novi, intenzivno obrađeni voćnjaci s niskim i špalirskim kulturama, koji sadrže jednu do dvije vrste. Preostale površine starih voćnjaka treba nužno ubrojiti u dijelove prirode koje treba zaštititi jer daju poseban pečat izgledu naselja i krajobraza.
Biološku raznolikost smanjuju gotovo sve ljudske djelatnosti te je nužno predvidjeti i spriječiti uzroke nestajanja biološke raznolikosti. Održavanje biološke raznolikosti osigurava funkcionalnu raznolikost u okolišu koja unapređuje :
- otpornost i sposobnost oporavljanja od poremećaja (npr. štetnika),
- prilagodbu (npr. klimatskim promjenama),
- proizvodnost prirodnih sustava, a služi i kao pokazatelj koji upozorava na kritične promjene u okolišu.

Zaštita kulturno-povijesnih cjelina

U cilju očuvanja vrijednosti kulturne baštine ovog kraja, nju moramo sagledavati u kontekstu neposredne okoline, ali i šireg prostora obzirom da su nepokretna kulturna dobra nedjeljivo vezana s okolinom, a naselja sa svojim prirodnim okvirom. Zbog toga je potrebno kontrolirano nadzirati i planski usmjeravati novogradnju, naročito u neposrednom okolišu zaštićenog kulturnog dobra, te očuvati mirne vedute na naselja i pojedine građevine unutar njih. Koliko je god to moguće treba uspostaviti harmoničan odnos novog i starog.

Ciljevi zaštite graditeljske baštine i javne plastike su:

- osigurati očuvanje i pravilno održavanje evidentiranih sakralnih građevina, javne plastike i tradicijske stambene arhitekture. Mnogim nestručnim intervencijama na evidentiranoj baštini nepovratno su izgubljeni izvorni oblici i elementi pa se stoga potrebno obratiti stručnjacima Konzervatorskog odjela za stručni savjet i mišljenje prije obnove ili bilo kakvih intervencija na baštini ovog kraja bez obzira na njen status.
- zapuštenu i napuštenu tradicijsku arhitekturu treba revitalizirati. Raznim poticajnim sredstvima potrebno je osuvremeniti staru namjenu ili pronaći odgovarajuću novu. Pri tom je potrebno, uz maksimalni angažman lokalnih vlasti, educirati i usmjeravati lokalno stanovništvo da uoči vrijednosti ovog nasljeđa i da se što aktivnije uključi u procese revitalizacije.
- afirmirati malu i skromnu arhitekturu koja gradi ambijente (npr. kroz turističku promidžbu).
- uključiti lokalno stanovništvo u procese zaštite (npr. kroz lokalnu listu graditeljske baštine).

Ciljevi zaštite arheološke baštine su:
- na evidentiranom arheološkom lokalitetu, prilikom eventualnog izvođenja bilo kakvih radova na dubini većoj od 40 cm potrebno je osigurati nadzor arheologa.

2.3. CILJEVI PROSTORNOG UREĐENJA NASELJA NA PODRUČJU OPĆINE SVETI MARTIN NA MURI

Ciljevi prostornog uređenja naselja vezani su uz postavljene ciljeve razvoja naselja, te uz definiranu prostornu razvojnu strukturu Općine. S obzirom da se predložene smjernice za razvoj Općine zasnivaju na disperznom razvoju – znači osiguravanju uvjeta za razvoju svih naselja ravnomjerno, proizlazi da se ciljevi prostornog uređenja naselja odnose jednako na sva naselja u Općini.

Racionalno korištenje i zaštita prostora

Postojeće korištenje i namjena prostora manifestira se u mozaičnoj slici kulturnog krajobraza, skladnosti veličine naselja i pojedinih građevina sa njihovim okruženjem.
Kvaliteta zatečenih prostornih odnosa zajedno s prirodno geografskim karakteristikama prostora bili su dominantni čimbenici koji su doveli do označavanja ovog "osobito vrijednog krajolika" Međimurske županije čiji je prostor brežnog dijela općine sastavni dio, a dio krajolika uz Muru zaštićen je u kategoriji Značajnog krajobraza.
Zadržavanje zatečenih prostornih odnosa, kontrola i usmjeravanje novih intervencija u prostoru u smislu prilagođavanja i uklapanja u sliku krajobraza – osnovni je cilj prostornog uređenja, korištenja i zaštite prostora Općine Sv. Martin na Muri. Taj se cilj temelji na vrijednostima prostora kao cjeline a te vrijednosti trebaju se poštovati u narednom periodu u kojem se pretpostavlja intenzivniji gospodarski razvoj naselja.
U skladu s tim temeljnim ciljem vezanim uz racionalno korištenje prostora, očekivana transformacija prostora u smislu nove izgradnje, treba se vezati na postojeće izgrađene cjeline i njima podrediti, iz nekoliko razloga:

- racionalno korištenje postojeće i planirane prometne i komunalne infrastrukture
- zadržavanje tradicionalnog načina u korištenju prostora
- bolja povezanost dijelova naselja i funkcionalnih cjelina

Disperzni tip izgradnje, nepravilna parcelacija, pojedina napuštena gazdinstva uvjetovali su neizgrađene dijelove unutar naselja veličine od jedne do nekoliko mogućih građevnih čestica. Iskorištavanje takvih "međuprostora" doprinijelo bi racionalnom iskorištenju građevinskog područja i postojeće infrastrukture te prostora u cjelini. Racionalno gospodarenje građevinskim područjem u ovom dijelu Županije ne znači preparcelaciju u smislu formiranja građevinskih čestica minimalnih dimenzija, već bi se one trebale formirati na način da se omogući njihovo višenamjensko korištenje – od stanovanja, do poljoprivredne i gospodarske djelatnosti.
Nepovoljne prostore za izgradnju kao što su vlažne doline potoka potrebno je izbjegavati dok prenamjena šumskog u građevinsko zemljište nije moguća.
Očuvanje slike naselja uz očekivane intervencije u prostoru koje će nastati vezano uz razvoj turizma važna je odrednica u planiranju i uređivanju ovog prostora. To znači zadržati postojeću strukturu parcelacije, čime će se postići neravnomjerni ritam nizanja građevina, nepravilna struktura izgrađenosti, sa dovoljno prostora na parceli koju će dijelom prekrivati visoko zelenilo oblikovano na tradicionalan način primjenom visokih stabala voćaka.
Zaštita prostora i okoliša podrazumijeva racionalno iskorištavanje resursa, teži razvoju bez uništenja te potiče razvoj onih potencijala za koje prostor po prirodnom bogatstvu (termalni izvor, potok, šume), nasljeđu i ljudskom potencijalu daje najpovoljnije uvjete. Sam prostor po sebi sadrži značajke održivosti, ali treba naglasiti da jednom nanesene štete prostoru u velikom broju slučajeva postaju teško obnovljive ili neobnovljive, ponekad nepovratne.
Bit koncepta održivog razvitka jest u usklađenosti gospodarskog rasta s jedne strane te korištenju prirodnih eko-sustava i resursa s druge strane. Svaki razvoj u prostoru mora uvažavati osjećaj za zavičajni identitet i raznolikost kao važan element održivog razvoja. Razvoj mora biti kompatibilan njegovim prirodnim karakteristikama i mora ih unapređivati.

Povoljne prirodne značajke bez prisustva industrijalizacije sačuvali su ovaj dio prostora od većih oštećenja. Ovaj predjel još uvijek ima očuvan visok stupanj prirodnosti, stoga ga je potrebno zadržati u najvećoj mogućoj mjeri.

Utvrđivanje građevinskih područja naselja u odnosu na postojeći i planirani broj stanovnika, gustoću stanovanja, izgrađenost, iskorištenost i gustoću izgrađenost, obilježja naselja, vrijednosti i posebnosti krajobraza, prirodnih i kulturno – povijesnih cjelina

Građevinska područja Općine Sv. Martin na Muri prema do sada važećoj prostorno planskoj dokumentaciji određena su na dva načina, ovisno o tipologiji izgradnje koja daje obilježje naselja – građevinsko područje za naselja Čestijanca, Lapšine, Jurovca, Brezovca, Sv. Martina, Vrhovljana, Žabnika i Marofa grupirana su i međusobno povezana te čine kompaktno urbano građevinsko područje, dok se građevinska područja za ostala naselja Toplice Sveti Martin, Gornji Koncovčak, Gradiščak, Grkaveščak, Jurovčak i Kapelščak koja pripadaju tipologiji disperzivnog naselja Gornjeg Međimurja. Za raštrkani tip naselja kao mogući prostor za razvoj izdvojenih dijelova građevinskih područja naselja su bile određene one građevne čestice koje se nalaze na udaljenosti 40 m od međe postojeće izgrađene građevne čestice građevine, a opremljene osnovnom infrastrukturom prema Zakonu.

Budući da je sukladno važećem Zakonu i Pravilniku potrebno Planom utvrditi građevinska područja, nije moguće na ovaj način više propisivati širenje odnosno razvoj izdvojenih dijelova građevinskih područja mimo onih utvrđenih Planom.

Slijedom navedenog na područjima izvan građevinskih područja utvrđenih ovim Planom moguće je graditi samo u skladu s uvjetima za gradnju izvan građevinskih područja tj. prema odgovarajućim pravilima provedbe ovog Plana.

Planirati građevinsko područje – područje za razvoj ovako specifičnih naselja koja doživljavaju smanjenje u demografskom smislu s jedne strane, a istovremeno doživljavaju obnovu i razvoj na gospodarskom području, nemoguće je svrsishodno odrediti, a da se zadrže principi racionalnog planiranja navedeni u prethodnim poglavljima.

Iskustvo u primjeni ovih mjera u određivanju i planiranju građevinskih područja pokazalo se prihvatljivim u razdoblju primjene posljednjih dvadesetak godina.

Utvrđivanje građevinskih područja naselja u ovom dokumentu pored poštivanja smjernica iz Prostornog plana Županije, potrebno je bazirati na analizi slijedećih parametara:

A – demografski podaci, gustoća izgrađenosti

B – obilježja naselja i krajolika, prirodnih i kulturno-povijesnih cjelina

C – ciljevi gospodarskog razvoja

B - Obilježja naselja, vrijednosti i posebnosti krajolika, prirodnih i kulturno-povijesnih cjelina

Prema tipologiji izgradnje i izgrađenosti prostora u Općini Sv. Martin na Muri možemo razlučiti različitu tipologiju, naselja uz Muru od Čestijanca, Lapšine, Jurovca, Brezovca, Sv. Martina, Vrhovljana, Žabnika do Marofa grupirana su i međusobno povezana te čine kompaktno urbano građevinsko područje, dok su ostala naselja Toplice Sveti Martin, Gornji Koncovčak, Gradiščak, Grkaveščak, Jurovčak i Kapelščak naselja koja pripadaju tipologiji naselja Gornjeg Međimurja disperznog tipa karakteristična za brežni dio Općine.
Raznolikost prirodnih, geografskih obilježja, raznolikosti u korištenju prostora rezultirali su mozaičnom strukturom krajobraza, a izgrađene strukture – pojedine cjeline ili naselja u cijelosti, svojim dimenzijama, rasporedom, čine skladan kulturni krajobraz iznimne vrijednosti.
U postupku utvrđivanja i planiranja građevinskog područja naselja navedene osobitosti prostora ne smiju se narušiti, a to je moguće postići poštivanjem zatečene strukture parcelacije, tipologije izgradnje, poštivanjem zatečene namjene i korištenje prostora.
Sklad kultiviranog krajolika narušen je izgradnjom na grebenima brežuljaka na parcelama vinograda usitnjeni poljoprivredni posjedi vinograda i izgrađena klijet na takvoj parceli ima višestruko negativni učinak: nemogućnost pokretanja razvoja vinogradarstva i podrumarstva, neprimjerena izgrađenost prostora je uzrokovana neproporcionalnim gabaritima takvih građevina, neprimjerenom upotrebom materijala, neracionalno pretvaranje vrlo kvalitetnog u poljoprivredno i pejzažnom smislu prostora u građevinsko područje.
Izgradnja na poljoprivrednoj parceli trebala bi u budućnosti isključivo biti u smislu razvoja i unapređenja poljoprivrede i stvaranja prepoznatljivog poljoprivrednog proizvoda (vino, prerađevine od voća, destilat od voća – "rakije" i sl.).

C – Ciljevi gospodarskog razvoja

Gospodarski razvoj nekog područja najčešće izaziva izgradnju, a onda i potrebu za proširenjem građevinskog područja. Budući da se ovaj dio Županije može svrstati u nerazvijena područja, uz pretpostavljene ciljeve gospodarskog razvoja osigurao se prostora za građevinsko područje za namjenu osnivanja i realizacije malih proizvodnih, obrtničkih pogona i radionica planovima niže razine na rubnom dijelu naselja Vrhovljan.
Sv. Martin na Muri kao središte Općine, te kao naselje sa najviše centralnih funkcija i tradicijom područnog središta – postati će najvjerojatnije i najprivlačnije naselje u kojem će se javiti navedena gospodarska aktivnost. U tu svrhu potrebno je predvidjeti i rezervirati (odabrati) najpovoljniji prostor okrupnjen od nekoliko čestica ili prostor na kojem se nalaze čestice većih površina prikladnih za planiran gospodarski razvoj. U ostalim naseljima može se pretpostaviti da će se takva namjena, uz poštivanje posebnih uvjeta, interpolirati u tkivu naselja bilo na zasebnoj građevnoj čestici ili pak na postojećoj ili planiranoj stambenoj namjeni.

Za namjenu društvene infrastrukture zadovoljene su potrebe u postojećim sadržajima, pa nema potrebe planirati veće proširenje građevinskog područja za tu namjenu.

Razvojem Toplica Sv. Martin pretpostavlja se da će se javiti intenzivnija izgradnja u svrhu pružanja usluga smještaja na seoskom domaćinstvu u svrhu pružanja ugostiteljskih , sportsko rekreativnih i drugih sadržaja povezanih s turizmom i to u dijelovima naselja Toplice Sveti Martin Grkaveščak, Jurovščak, Gornji Koncovčak i Gradiščak u prostoru obuhvaćenom UPU-om Toplice Sveti Martin.

Unaprjeđenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture

Naselja u Općini Sv. Martin na Muri primjereno su uređena,a komunalna opremljenost osim zbrinjavanja otpadnih voda je zadovoljavajuća, pa bi se njihovo uređenje trebalo sastojati u redovitom održavanju izvedenog, posebno javnih površina i prometnica s pripadajućim koridorom.
Uređenje centra općinskog središta, posebno formiranje i uređivanje javnih površina vezanih uz građevine javne namjene, potrebna je s ciljem da se naglasi značaj sadržaja društvene infrastrukture koja je sva smještena u centru ovog naselja, a pridonijelo bi stvaranju identiteta općinskog središta. Uređenje bi trebalo obuhvatiti od raščlanjivanja površina prema funkciji (pješačke površine, javna zelenila, predprostor društvenog doma) do oblikovanja detalja (oblikovanje partera, zelenila, opremanje javnih prostora, rasvjetom i urbanom opremom). U ostalim naseljima pažnju je također potrebno usmjeriti na uređenje i održavanje površina i prostora uz javnu plastiku (poklonci i pilovi), jer su to vrijedne točke u prostoru naselja i izvan njih.

Postojeći objekti komunalne infrastrukture zadovoljavaju sadašnje potrebe na području Općine, osim sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda.
Izgradnja i pročišćavanje kupališnog kompleksa, te izgradnja smještajnih kapaciteta dovele su do velikog porasta broja korisnika toplica, za sada samo u ljetnom razdoblju. Posljedica povećanog intenziteta korištenja prostora je pojava velikih količina otpadnih voda koje za sada nisu zbrinute na odgovarajući način. Jednako tako trebalo bi prije svega spriječiti direktno upuštanje otpadnih voda u vodotoke, a dugoročnim planiranjem predvidjeti etapno zbrinjavanje otpadnih voda na teritoriju Općine. Prioritet u toj etapnoj realizaciji trebali bi imati gušće naseljeni prostori-niz naselja uz Muru i prostor toplica Sv. Martin, a zatim i ostala naselja.

Plinoopskrba i elektroopskrba

Opskrba električnom energijom zadovoljavajuća je, ali zahtijeva stalno održavanje prijenosnog sustava, dok će za potrebe dodatnih količina energije budućih mogućih korisnika (proizvodnih i radnih pogona) biti potrebna rekonstrukcija postojećih ili izgradnja novih trafostanica. Jednako tako biti će potrebni zahvati na ostaloj mreži komunalne infrastrukture (vodovod, plinovod) u slučajevima povećane potražnje za većim kapacitetima od raspoloživih.
Iako je velikim djelom Općine razvedena plinska mreža, ona se za sada nedovoljno i neracionalno koristi, zbog malog broja priključenih korisnika. Mali broj kućanstava koristi plin kao energent u domaćinstvu, što je rezultat nedovoljne ekonomske moći stanovništva ove Općine. Postizanje pretpostavljenih ciljeva gospodarskog razvoja planira se da će korištenje ovog energenta biti u budućnosti povoljnije.

Vodoopskrba i odvodnja

Izvođenje sustava kanalizacije i pročišćavanja otpadnih voda bitno će unaprijediti uvjete života i rada u naseljima Općine Sv. Martin na Muri. Zbog nepovoljne konfiguracije terena, razvedene izgradnje u prostoru potrebno je prići izradi etapnog plana te razmotriti najracionalnija rješenja u planiranju tog dijela komunalne infrastrukture.
Vodoopskrbna mreža razvedena je na teritoriju Općine u zadovoljavajućoj mjeri, ali bi sustav vodoopskrbe trebalo poboljšati izvedbom hidrostanica, i izgradnjom planirane vodospreme u Železnoj Gori.
Zbog znatnog povećanja izgradnje i korištenja prostora Toplica Sv. Martin, mnogostruko je povećana potrošnja vode i opterećen sustav odvodnje, te je nužno izgraditi lokalni uređaj za pročišćavanje otpadnih voda iz bazena i smještajnih jedinica.

Promet

U cilju ostvarivanja uvjeta za sigurnost svih sudionika u prometu, posebno pješaka i djece u kretanju kroz naselje, potrebno je u postupku rekonstrukcije prometnice osigurati i izvesti pješačko-biciklistički

koridor uz glavnu ulicu koja je ujedno i županijska cesta. Pri planiranju navedene rekonstrukcije analizirati raspoloživi prostor uz kolnik, te razmotriti realizaciju staze samo sa jedne strane kolnika.
U Općini Sv. Martin na Muri neke dionice prometnica predložene su da budu dio buduće trase vinske ceste, pa je zbog njihovog turističkog značaja potrebno uložiti dodatnu opremu s turističkim oznakama i posebno pažljivo voditi brigu o uređenju i dekoraciji javnih prostora kroz koje ta cesta prolazi.

3. OBRAZLOŽENJE

3.B. OBRAZLOŽENJE PLANSKIH RJEŠENJA

Osnovni Prostorni plan uređenja Općine Sveti Martin na Muri ("Službeni glasnik Međimurske županije" br. 7/05) donesen je 2005. godine.

Nakon toga je izrađeno ukupno šest Izmjena i dopuna PPUO Sveti Martin na Muri ("Službeni glasnik Međimurske županije" br. 11/07, 18/10, 2/12, 3/18, 20/19 i 25/23). Posljednja, VI. Izmjena i dopuna Prostorni plan uređenja Općine Sveti Martin na Muri donesena je u srpnju 2023. godine

Budući da se zbog izrade plana u ISPU sustavu i prilagodbi Pravilniku o prostornim planovima mijenja namjena površina, ovim izmjenama i dopunama se cjelovito revidira obrazloženje planskih rješenja te se mijenja i dopunjuje u odnosu na sve izvršene izmjene.

U ovom Obrazloženju se zbog lakše preglednosti teksta ne označavaju posebno izvršene korekcije u tekstu već se cjelovito obrazloženje Plana zamjenjuje ovim obrazloženjem planskih rješenja.

ORGANIZACIJA PROSTORA I OSNOVNA NAMJENA I KORIŠTENJE POVRŠINA

Organizacija, namjena i korištenje prostora Općine Sveti Martin na Muri temelje se na prirodnim obilježjima prostora, mreži naselja i infrastrukturnih sustava, utvrđenim prostornim mogućnostima, ograničenjima i ciljevima budućeg razvoja, očekivanom demografskom razvoju i utvrđenim osnovnim pravcima gospodarskog razvoja. Prostornim planom uređenja općine Sveti Martin na Muri, sukladno odredbama PPP-MŽ, podacima javnopravnih tijela, studijama, projektima i ostalom dokumentacijom, detaljno je razgraničen prostor u kojem dominiraju poljoprivredne i šumske površine, građevinska područja, vode te infrastrukturni koridori.

Osnovna namjena površina

Plan sadrži podjelu prostora prema sljedećim namjenama:

- Stambena namjena - poljoprivredna domaćinstva (S5)
- Javna i društvena namjena (D)
- Javna i društvena namjena - vjerska (D8)
- Poslovna namjena - uslužna (K1)
- Ugostiteljsko-turistička namjena (u građevinskom području naselja) (T1)
- Ugostiteljsko-turistička namjena (u izdvojenom građevinskom području izvan naselja) - s gradnjom smještajnih građevina (T2)
- Sportsko-rekreacijska namjena - sportsko-rekreacijska igrališta na otvorenom (R3)
- Javna zelena površina - park/perivoj (Z1)
- Groblje (Gr)
- Površina infrastrukture - vodnogospodarski sustav (IS8)
- Prometna površina
- Kolno-pješačka površina
- Mjesto za punjenje vozila/plovila na fosilna i alternativna goriva (Bp)
- Vrijedno zemljište namijenjeno poljoprivredi

- Zemljište namijenjeno šumi i šumsko zemljište državnog značaja
- Ostalo zemljište namijenjeno šumi
- Ostalo zemljište
- Površina unutarnjih voda - površina pod vodom (V1)
- Zona posjetiteljske infrastrukture (ZPI)
- Površina određena urbanističkim planom uređenja (UPU)

Sadržaj namjene definiran je Pravilnikom o prostornim planovima, a detaljan sadržaj namjene prostora prikazan je u odredbama prostornog plana.

Građevinska područja

Ovim Planom definirana su sljedeća građevinska područja:

- Građevinska područja naselja
- Izdvojeni dijelovi građevinskog područja naselja
- Izdvojena građevinska područja izvan naselja

Planom definirana građevinska područja naselja su:

- Sveti Martin na Muri (SVETI MARTIN NA MURI-NA-1)
- Vrhovljan (VRHOVLJAN-NA-2)
- Žabnik (ŽABNIK-NA-3)
- Marof (MAROF-NA-4)
- Brezovec (BREZOVEC-NA-5)
- Jurovec (JUROVEC-NA-6)
- Lapšina (LAPŠINA-NA-7)
- Čestijanec (ČESTIJANEC-NA-8)
- Toplice Sveti Martin (TOPLICE SVETI MARTIN-NA-9)
- Grkaveščak (GRKAVEŠČAK-NA-10)
- Jurovčak (JUROVČAK NA-11)

Planom definirani izdvojeni dijelovi građevinskog područja naselja su:

- Sveti Martin na Muri (SVETI MARTIN NA MURI-ID-1A)
- Sveti Martin na Muri (SVETI MARTIN NA MURI-ID-1B)
- Brezovec (BREZOVEC-ID-5A)
- Jurovec (JUROVEC-ID-6A)
- Jurovec (JUROVEC-ID-6B)
- Čestijanec (ČESTIANEC-ID-8A)
- Čestijanec (ČESTIANEC-ID-8B)
- Čestijanec (ČESTIANEC-ID-8C)

- Toplice Sveti Martin TOPLICE SVETI MARTIN-ID-9A)
- Toplice Sveti Martin TOPLICE SVETI MARTIN-ID-9B)
- Grkaveščak (GRKAVEŠČAK-ID-10A)
- Jurovčak (JUROVČAK-ID-11A)
- Jurovčak (JUROVČAK-ID-11B)
- Gradiščak (GRADIŠČAK-ID-12A)
- Kapelščak (KAPELŠČAK-ID-13A)
- Gornji Koncovčak (GORNJI KONCOVČAK-ID-14A)

Prostornim planom određena su izdvojena građevinska područja izvan naselja za sljedeće izdvojene namjene:

ugostiteljsko-turističku (T)

- GPI-SVETI MARTIN NA MURI-T2

- zone posjetiteljske infrastrukture

- GPI-SVETI MARTIN NA MURI-ZPI-SKELARSKA KUĆA
- GPI-ŽABNIK-ZPI-MLINARSKA KUĆA

- sportsko-rekreacijsku (R)

- GPI-SVETI MARTIN NA MURI-R3-1
- GPI-SVETI MARTIN NA MURI-R3-2
- GPI-SVETI MARTIN NA MURI-R3-3
- GPI-SVETI MARTIN NA MURI-R3-4
- GPI-ŽABNIK-R3

Pravila provedbe i smjernice za izradu prostornih planova užih područja / provedba s detaljnošću UPU-a

Cijelo područje obuhvata plana mora biti pokriveno pravilom provedbe ili smjernicama za izradu prostornih planova užih područja.

Slijedom navedenog, za sve zahvate u prostoru koji su određeni za neposrednu provedbu ovim Planom, definirana su sljedeća pravila provedbe:

- PP-NASELJE 1
- PP-NASELJE 2
- PP-GROBLJE
- PP-KAPELA
- PP-DRUŠTVENA
- PP-SKELARSKA I MLINARSKA KUĆA
- PP-TURIZAM-SJEVERNI DIO SV.MARTIN
- PP-SPORTSKI RIBOLOV
- PP-SPORTSKI TERENI
- PP-sport u naselju
- PP-POSLOVNA
- PP-TURIZAM-naselje Gradiščak 1

- PP-TURIZAM-naselje Gradiščak 2
- PP-vrijedno zemljište namijenjeno poljoprivredi
- PP-ostalo zemljište
- PP-ostalo zemljište namijenjeno šumi
- PP-šume i šumsko zemljište
- PP-V1
- PP-IS8

Za sve zahvate u prostoru koji su određeni za posrednu provedbu, definirane su Smjernice za izradu prostornih planova užih područja / Provedba s detaljnošću UPU-a. Unutar obuhvata Prostornog plana na snazi su sljedeći prostorni planovi užih područja:

- DPU Gospodarske zone Sveti Martin na Muri – I. dio.
- UPU Gospodarske zone Sveti Martin na Muri – II. dio.
- UPU Gospodarske zone Sveti Martin na Muri – III. dio.
- DPU Ulica Hrvatskih branitelja – Sveti Martin na Muri.
- DPU Murske ulice u Svetom Martinu na Muri.
- UPU Centra Svetog Martina na Muri.
- UPU Toplica Sveti Martin.

Utvrđuje se obveza izrade i donošenja sljedećih urbanističkih planova uređenja:

- UPU Vrhovljan

Izgradnja izvan građevinskog područja naselja

Planom su definirane mogućnosti izgradnje izvan građevinskih područja kroz pravila provedbe, a u ovisnosti o namjeni prostora koja je definirana Planom, kako slijedi:

- PP-vrijedno zemljište namijenjeno poljoprivredi
- PP-ostalo zemljište
- PP-ostalo zemljište namijenjeno šumi
- PP-šume i šumsko zemljište
- PP-V1
- PP-IS8

Na području vrijednog zemljišta namijenjenog poljoprivredi dozvoljena je gradnja građevina u funkciji poljoprivredne proizvodnje, a što obuhvaća: građevine vezane uz djelatnost bilinogojstva, stočarstva i prvog stupnja prerade poljoprivrednih proizvoda (zgrade za stoku, pomoćne zgrade, skladišta, građevine za proizvodnju u zaštićenom prostoru, građevine za uzgoj bilja u zaštićenom prostoru – staklenici i plastenici, građevine s opremom za čuvanje, skladištenje, pakiranje i preradu, građevine i za prodaju).

Dozvoljena je i gradnja građevina obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva. U okviru obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva mogu se graditi sljedeće građevine i smještati sljedeće namjene: građevine u funkciji poljoprivredne proizvodnje te građevina stambene namjene. Gradnja građevine stambene namjene nije dozvoljena bez osnovne - poljoprivredne namjene. U okviru obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva može se graditi i građevine koje se odnose na dopunske djelatnosti koje se prema posebnom propisu mogu obavljati na poljoprivrednom gospodarstvu (prodaja, kušaona,

prezentacija poljoprivrednih proizvoda, turističke i ugostiteljske usluge, proizvodnja poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, zamrzavanje, pakiranje, sušenje, konzerviranje prehrambenih proizvoda iz sirovine vlastite proizvodnje i dr.). U okviru obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva može se smještati i građevine s postrojenjem za preradu biomase u cilju proizvodnje električne energije i/ili toplinske energije, a koja je u cijelosti proizvedena na poljoprivrednom gospodarstvu kao i druge energetske građevine za dobivanje toplinske i/ili električne energije iz obnovljivih izvora za poljoprivredne svrhe (grijanje staklenika, plastenika, peradarskih farmi i dr.).

Dozvoljeno je i postavljanje stacionarnih pčelinjaka te montažnih građevina za uzgoj bilja (staklenici i plastenici).

U **pravilu provedbe PP-vrijedno zemljište namijenjeno poljoprivredi** definirani su svi kriteriji i uvjeti za građenje navedenih građevina.

Na području **ostalog zemljišta** dozvoljena je gradnja farmi i građevina za uzgoj životinja, građevina u funkciji ratarske proizvodnje, vinogradarstva, maslinarstva, uzgoja i prerade biljaka (voća, povrća, cvijeća, ljekovitog bilja i dr.), algi i gljiva, građevina za vlastite potrebe i potrebe seoskog turizma u sklopu poljoprivrednih gospodarstava, građevina za vlastite gospodarske potrebe (spremište za alat, strojeve, poljoprivrednu opremu, spremište poljoprivrednih proizvoda, pčelinjaci), ostalih zahvata u prostoru u funkciji poljoprivredne proizvodnje, infrastrukture, građevina obrane, - rekreacijskih igrališta na otvorenom, spomeničkih ili sakralnih obilježja (kapelice, poklonci, spomenici, spomen-područja), vidikovaca, građevina namijenjenih gospodarenju u šumarstvu i lovstvu.

U okviru obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva mogu se graditi sljedeće građevine i smještati sljedeće namjene: građevine u funkciji poljoprivredne proizvodnje te građevina stambene namjene. Gradnja građevine stambene namjene nije dozvoljena bez osnovne - poljoprivredne namjene. **U okviru obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva se može smještati i prateća djelatnost seoskog turizma**, u vidu smještajnih jedinica unutar iste ili unutar posebne građevine. U okviru obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva može se graditi i građevine koje se odnose na dopunske djelatnosti koje se prema posebnom propisu mogu obavljati na poljoprivrednom gospodarstvu (prodaja, kušaona, prezentacija poljoprivrednih proizvoda, turističke i ugostiteljske usluge, proizvodnja poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, zamrzavanje, pakiranje, sušenje, konzerviranje prehrambenih proizvoda iz sirovine vlastite proizvodnje i dr.). U okviru obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva može se smještati i građevine s postrojenjem za preradu biomase u cilju proizvodnje električne energije i/ili toplinske energije, a koja je u cijelosti proizvedena na poljoprivrednom gospodarstvu kao i druge energetske građevine za dobivanje toplinske i/ili električne energije iz obnovljivih izvora za poljoprivredne svrhe (grijanje staklenika, plastenika, peradarskih farmi i dr.).

Dozvoljena je gradnja građevina u funkciji poljoprivredne proizvodnje, a što obuhvaća: građevine vezane uz djelatnost bilinogojstva, stočarstva i prvog stupnja prerade poljoprivrednih proizvoda (zgrade za stoku, pomoćne zgrade, skladišta, građevine za proizvodnju u zaštićenom prostoru, građevine za uzgoj bilja u zaštićenom prostoru – staklenici i plastenici, građevine s opremom za čuvanje, skladištenje, pakiranje i preradu, građevine i za prodaju).

Dozvoljeno je postavljanje stacionarnih pčelinjaka te montažnih građevina za uzgoj bilja (staklenici i plastenici). Gradnja lovačke streljane nije dozvoljena, a ostale lovnogospodarske i lovnotehničke objekte koji nisu zgrade, moguće je graditi prema pravilima struke i samo ukoliko su sadržani u odgovarajućoj lovnogospodarskoj osnovi. **Nije dozvoljena gradnja uređenje zahvata u prostoru za robinzonski smještaj.**

U **pravilu provedbe PP-ostalo zemljište** definirani su svi kriteriji i uvjeti za građenje navedenih građevina.

Na području namjene **ostalo zemljište namijenjeno šumi d**ozvoljeno je uređenje i gradnja: infrastrukture, građevina namijenjenih gospodarenju u šumarstvu i lovstvu, planinarskih, lovačkih i ribičkih domova i skloništa, vidikovaca, spomeničkih ili sakralnih obilježja (kapelice, poklonci, spomenici, spomen-područja). Gradnja lovačke streljane nije dozvoljena, a ostale lovnogospodarske i lovnotehničke objekte koji nisu zgrade, moguće je graditi prema pravilima struke i samo ukoliko su sadržani u odgovarajućoj lovnogospodarskoj osnovi. Dozvoljeno je postavljanje stacionarnih pčelinjaka te montažnih građevina za uzgoj bilja (staklenici i plastenici). Nije dozvoljena gradnja i uređenje zahvata u prostoru za robinzonski smještaj.

U **pravilu provedbe PP- ostalo zemljište namijenjeno šumi** definirani su svi kriteriji i uvjeti za građenje navedenih građevina.

Na području namjene **šume i šumsko zemljište** dozvoljena je gradnja šumske i druge infrastrukture, građevina za potrebe obrane i nadzora državne granice te spomenika i spomen-obilježja. Gradnja lovačke streljane nije dozvoljena, a ostale lovnogospodarske i lovnotehničke objekte koji nisu zgrade, moguće je graditi prema pravilima struke i samo ukoliko su sadržani u odgovarajućoj lovnogospodarskoj osnovi.

U **pravilu provedbe** PP-šume i šumsko zemljište definirani su svi kriteriji i uvjeti za građenje navedenih građevina.

Izgradnja unutar građevinskih područja

Za gradnju unutar građevinskih područja naselja definirani su uvjeti građenja na temelju važećeg PPU, a u sklopu pravila provedbe PP-NASELJE, za dijelove za koje je namjena definirana kao S5. Za dijelove drugih namjena u naselju, ovisno o namjeni, definirana su još i sljedeća pravila provedbe:

- PP-GROBLJE
- PP-KAPELA
- PP-DRUŠTVENA
- PP-sport u naselju
- PP-POSLOVNA
- PP-TURIZAM-naselje Gradiščak 1
- PP-TURIZAM-naselje Gradiščak 2
- PP-V1
- PP-IS8

U svakom od navedenih pravila detaljno su definirani uvjeti građenja, na temelju važećeg Plana, a pojedini uvjeti usklađeni su s Prostornim planom Županije (npr. maksimalni kapaciteti i gustoća korištenja površina ugostiteljsko-turističke namjene i sl.).

Za gradnju u građevinskim područjima izvan naselja definirana su pravila provedbe, ovisno o namjeni:

- PP-SKELARSKA I MLINARSKA KUĆA
- PP-TURIZAM-SJEVERNI DIO SV.MARTIN
- PP-SPORTSKI RIBOLOV

- PP-SPORTSKI TERENI
- PP-V1
- PP-IS8

Šume i šumsko zemljište

Zbog zaštitne i gospodarske uloge, šumske površine moraju se očuvati najmanje u sadašnjoj površini i to ne samo zbog interesa ove Općine, već stoga što je udio šumskih površina vrlo mali u ukupnoj površini Županije.

Poljoprivredno zemljište

Poljoprivredne površine u sveukupnoj raznolikosti moraju se zadržati u poljoprivrednoj namjeni. Izuzetno, mogu se pretvarati u građevinsko zemljište za građevine koje su dio poljoprivredne djelatnosti, za stambene građevine stalnog stanovanja lokalnog stanovništva, te za zasnivanje poljoprivrednog gospodarstva. Prenamjena poljoprivrednog zemljišta u građevinsko služi isključivo za gospodarski razvoj naselja i Općine u cjelini.

Poljoprivredne površine komasiranog zemljišta, potrebno je sačuvati okrupnjene, kako bi se iskoristili efekti komasacije za poboljšanje poljoprivredne proizvodnje. Vidljiv je velik udio obrađenosti ovih površina, što bi trebalo zadržati ili povećati.

Prometni i infrastrukturni koridori

Prometni i infrastrukturni koridori koji su neophodni za funkcioniranje naselja i njihovo međusobno povezivanje u najvećoj mjeri čine lokalne i nerazvrstane ceste, a manje su zastupljene županijske. Ovim Planom svi infrastrukturni koridori ostaju unutar postojećih trasa , a svi zahvati koji će zahtijevati rekonstrukciju, proširenje kapaciteta ili pak će se pojaviti novi vršiti će se unutar postojećeg poligona.

Planom su određeni zaštitni koridori postojećih dalekovoda:

- Dalekovod 2x400 kV- zaštitni koridor 100 metara (50 m+50 m od osi DV-a)
- Dalekovod 110 kV- zaštitni koridor 40 metara (20 m+20 m od osi DV-a).

Ostali zaštitni koridori za postojeću infrastrukturu (infrastrukturnu građevinu) se određuje sukladno posebnim propisima, a tijelo koje vodi upravni postupak izdavanja dozvola za zahvat u prostoru (provođenje dokumenata prostornog uređenja) i dozvola za gradnju građevina u zaštitnom koridoru dalekovoda ili prostoru u okruženju transformatorske stanice dužno je zatražiti posebne uvjete gradnje od nadležnog elektroprivrednog poduzeća/tvrtke (operator prijenosnog sustava, operator distribucijskog sustava ili drugi korisnik) u čijoj se nadležnosti ili vlasništvu nalazi postojeći ili planirani dalekovod/kabel ili transformatorska stanica.

Vodotoci

Zbog prirodne geografske karakteristika područja Općine Sv. Martin na Muri na promatranom prostoru nalazi se nekoliko potoka, vrlo aktivnih u kišnim i vlažnim razdobljima godine. Svojom dužinom, vegetacijskim pojasom i formiranim dolinama značajno sudjeluju u slici krajobraza Općine, i slici osobito vrijednog predjela Županije.

PRIKAZ GOSPODARSKIH I DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

Gospodarske djelatnosti

Šumarstvo

- koristiti šume i šumsko zemljište na način i u takvoj mjeri da se održi njihova biološka raznolikost, produktivnost, sposobnost obnavljanja, vitalnost i potencijal,
- održati postojeće šume pravilnim gospodarenjem, a svaku uništenu šumsku površinu obnoviti pošumljavanjem,
- spriječiti daljnje smanjenje šuma, šumskih zemljišta, odnosno njihovu prenamjenu u poljoprivrednu ili za neku drugu namjenu,
- racionalno gospodariti šumskim resursom kroz pristup održivog razvoja
- organizirati službu za stručni rad i nadzor nad privatnim šumama te izraditi program gospodarenja privatnim šumama,
- poželjno je pošumljivati slijedeće površine u Općini: nekvalitetno poljoprivredno zemljište nižih razreda, predjele uz potoke, tla podložna erozivnim procesima i područja uz gospodarske zone
- poticati razvoj urbanog šumarstva (ozelenjivanje naselja, zona sorta i rekreacije, poduzetničkih zona).

Poljoprivreda

Raznovrsnost poljoprivrednog zemljišta ukazuje na višestruke mogućnosti prostora. Budući da je prostor Općine udaljen od svih prometnih koridora a ne sadrži veće proizvodne industrijske zone, te nije pod neposrednim negativnim utjecajima koji se mogu javiti u okolišu, postoje uvjeti da se na tom prostoru uz neke nužne postupke (okrupnjavanje posjeda neposredna suradnja i konzultacije sa stručnim službama) razvije posebni oblik poljoprivredne proizvodnje ili pojedinih prepoznatljivih poljoprivrednih proizvoda.

Umjereno kontinentalna klima s humidnim karakterom na području obuhvata plana pogodna je za uzgoj voćarskih i vinogradarskih kultura. Voćarstvo ima dugu tradiciju na ovim prostorima tako da je od davnina bila razvijena proizvodnja zimskih sorti jabuka i krušaka prvorazredne kakvoće, zatim trešanja, marelica, šljiva i jagodastog voća. Zbog brežuljkasto-valovitog reljefa i nemogućnosti izdvajanja većih površina u jednom komadu, nisu se podizali novi voćnjaci, a stari su uglavnom propali. Kako bi se potaknuo ozbiljan razvoj tržišne poljoprivredne proizvodnje potrebno je izgraditi nedostajuće skladišno-prerađivačke kapacitete: hladnjaču za voće i povrće, pogon za preradu voća i povrća, mljekaru, te uvesti sustave za navodnjavanje u komasiranom prostoru i podići plastenike za povrćarstvo.
Za uzgoj voćaka veće značenje imaju blagi nagibi na uzdignutim položajima, zatim uzdignuti platoi, ako su zaštićeni sa strane otkud pušu jači vjetrovi. Ravnice su manje prikladne, a udubine posve neprikladne. U području humidne klime, kao što je ovo, za voćnjake treba birati južne, jugozapadne i jugoistočne ekspozicije. Nagib ne treba biti veći od 10-15 %, ako je veći smanjuje se povoljnost za proizvodnju, odnosno voćke treba saditi po izohipsama.
Vrlo pogodni uvjeti na području obuhvata plana postoje i za uzgoj voćnih kultura. Danas se u uzgoju primjenjuju sasvim nove tehnologije, koje bi se mogle primijeniti na ovim prostorima.

Osim voćarske proizvodnje na području obuhvata uzgaja se i vinova loza. Privatni proizvođači najčešće posjeduju od 1 do 5 ha rascjepkano na nekoliko parcela. U sortimentu prevladavaju manje kvalitetni Šipon i Graševina, odnosno Laški rizling te vrhunski sortiment Traminac i Šardone. Ovo je područje posebno pogodno za proizvodnju visoko kvalitetnih sorti vinskog grožđa: Traminac, Šipon, Graševina, Pinot. Najbolja se kakvoća grožđa postiže se na brežnom području k.o. Gradiščak, na predjelima koji gravitiraju prema općinama Selnici i Štrigovi. Kod podizanja novih nasada preferirati sortiment i tehnologiju proizvodnje s kojom je moguće konkurirati na tuđem tržištu.

Ratarska je proizvodnja na području obuhvata plana ograničena zemljišnim (reljef), klimatskim a time i ekonomskim uvjetima. Dominantna ratarska kultura je kukuruz, posebice proizvodnja za suho zrno te pšenica.
Rascjepkanost poljoprivrednih gospodarstva jedna je od osnovnih prepreka racionalnijem korištenju proizvodnih potencijala. Osim rasparceliranosti zemljišta, veći je problem nepovezanost proizvođača što dovodi u pitanje ekonomičnost takve proizvodnje.
Projekciju uzgoja ratarskih kultura u općini u budućem razdoblju potrebno je sagledati u funkciji povećanja stočarske proizvodnje na obiteljskim gospodarstvima. Uz voluminoznu krmu s livada i pašnjaka, na oranicama bi bilo poželjno povećati udjel stočnog ječma, a uzgoj raži i zobi intenzivirati na manje plodnim predjelima.

Na području obuhvata plana povoljni su ekološki uvjeti za držanje svih vrsta domaćih životinja. Mliječne krave, ovce i koze mogu se držati u jeftinim poluotvorenim, montažnim ili objektima vanjske klime. Naročito pogodne pasmine za proizvodnju mlijeka su : Simentalac i Holstein Friesian, a prikladne su i smeđe pasmine: Red Holstein, Montbeliard.

Na malim farmama, sa osam do deset krava, osim proizvodnje mlijeka, treba razviti i druge djelatnosti, kao što su tov junadi, proizvodnja i tov prasadi i dr. Proizvodnju odvijati u postojećim objektima, a starije objekte adaptirati kako bi se postigli optimalni uvjeti držanja krava. Poboljšati management te povećati i adaptirati farme koje sada imaju više od osam krava. Izgraditi što jeftinije staje vanjske klime, veličine 30 do 60 krava, kako bi se kapital mogao ulagati u suvremenu opremu koja omogućuje visoku proizvodnju mlijeka.

U proizvodnji koristiti jeftinu voluminoznu hranu proizvedenu na vlastitom gospodarstvu (paša, travna silaža, kukuruzna silaža i sijeno). Oranične površine koristiti za proizvodnju kukuruzne silaže, krmnog bilja, žitarica.

U svinjogojstvu podržati sve projekte s više od 200 prasadi u tovu. Prilikom izbora lokacije kod ovih farmi voditi računa o ruži vjetrova, a svinje držati na dubokoj stelji s puno suhe slame.

Mogućnosti za primjenu alternativne poljoprivredne proizvodnje na području općine su velike. Glavnu osnovicu čine nezagađena tla, ljudski potencijali, privlačan krajobraz te različite ruralne turističke atrakcije. Stoga postoji mogućnost preorijentacije u ekološku proizvodnju. Eko gospodarstvo bi trebalo biti mješovitog tipa – biljnogojska i stočarska proizvodnja. Sinergijski učinak usklađenog razvoja ekološke poljoprivrede i ruralnog (seoskog) turizma može donijeti velike koristi zapostavljenom ruralnom prostoru. Turizam se na seljačkim gospodarstvima mora sagledati kao bitna sastavnica ukupnog održivog razvitka. U tradicionalnu proizvodnju i pripremu hrane ravnopravno treba uključiti i seoski turizam kao dopunsku djelatnost i to u sklopu obnove sela i cjelokupnog razvitka ruralnog prostora općine.

Većina građevina i zahvata u prostoru koji se javljaju u funkciji poljoprivredne djelatnosti, najčešće se mogu realizirati uz stanovanje, čineći sklop građevina poljoprivrednog obiteljskog gospodarstva. U situacijama kad je djelatnost vezana uz mjesto proizvodnje poljoprivrednih proizvoda, građevine mogu biti smještene izvan građevinskog područja, ali uz zadovoljavanje propisanih kriterija za veličinu građevne čestice i veličinu posjeda.

Korištenje i namjenu prostora za ostvarenje ovog plana potrebno je usmjeriti na:

- zahvate u prostoru koji pridonose unapređenju razvoja poljoprivrede (hladnjače, spremišta, pogoni za preradu, stvaranje finalnog proizvoda)
- zahvate u prostoru za osnivanje obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva prvenstveno domicilnog stanovništva
- mogućnosti za realizaciju građevina za razvoj stočarstva i proizvodnju mlijeka

- zahvate u prostoru kojima će se omogućiti integriranje više funkcija na jednoj čestici - od stanovanja do turizma i poljoprivredne proizvodnje, a pridonijeti će ostanku i mogućem porastu broja domaćeg stanovništva

Poljoprivredna proizvodnja u sklopu poljoprivrednog gospodarstva i obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva ne mora se odvijati samo na poljoprivrednom zemljištu, nego se uz uzgoj biljnih kultura i stoke neke aktivnosti mogu se vršiti i na samom gospodarstvu u obliku pratećih ili dopunskih djelatnosti. Za njih je potrebno planirati mogućnosti za smještaj i izgradnju građevina u kojima se pored stanovanja odvijaju prateće i dopunske djelatnosti na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu. Dio njih moguće je smjestiti pod određenim uvjetima izvan građevinskog područja, a za neke je poželjno da su smješteni uz stanovanje (pružanje usluga kušanja i prodaje poljoprivrednih proizvoda i njihovih prerađevina, skladištenje prerađevina i slično), unutar građevinskog područja naselja ili unutar izdvojenih dijelova građevinskih područja naselja.

Obrt i malo poduzetništvo

Postojećoj gospodarskoj strukturi Općine za obrt i malo poduzetništvo može se reći da su u početnoj razvojnoj fazi. Zbog položaja Općine i njezinih naselja u Županiji te zbog slabe prometne povezanosti s ostalim razvojnim središtima, mogućnosti zaposlenja u mjestu stanovanja ili u neposrednoj blizini značajno bi utjecale ne samo na kvalitetu životnih uvjeta već i na stvaranje uvjeta za ostanak domicilnog stanovništva i na djelomično zaustavljanje negativnih demografskih kretanja prisutnih posljednjih desetljeća.
Obrt i malo poduzetništvo bazirani na poljoprivredi trebali bi biti osnova gospodarskog razvoja Općine i to u obliku:

- obrta – servisi, pružanje osobnih usluga, tradicionalno zanatstvo ili zanatstvo bazirano uz obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo (prerada poljoprivrednih proizvoda, stvaranje finalnog prepoznatljivog produkta, izrada prepoznatljive ambalaže i sl.).
- poduzetništva – za razvoj Općine od velike bi važnosti bio daljnje zalaganje Općine u postupcima osnivanja i realizacije proizvodnih pogona (s prioritetom na osiguranju zemljišta i orijentacijom na proizvodnu a ne trgovačku djelatnost.

Smještaj građevina za navedene gospodarske namjene planira se na prostorima za razvoj naselja Vrhovljan u prostoru radne zone, koji je prostor infrastrukturno opremljen trafostanicom i mogućnostima za priključenje na plin i vodu. Međutim, svaka građevna čestica unutar građevinskog područja pogodna je za smještaj građevina navedene gospodarske namjene, uz uvjet da svojom površinom može udovoljiti planiranom zahvatu, te da obavljanje djelatnosti u planirane građevine ne narušava vrijednosti okoliša i životnih uvjeta u njezinom okruženju. Građevine s izvorom zagađenja i izvorom buke, potrebno je locirati na propisanim udaljenostima od stambenih građevina i primijeniti sve potrebne mjere zaštite kojima se će se spriječiti njihov negativni utjecaj na okoliš.

Za gospodarski razvoj Općina bi trebala pored osiguranja prostornih uvjeta, sudjelovati u unapređenju obrazovne strukture stanovništva. Imajući u vidu skromnu mogućnost Općine da sama direktno sudjeluje financiranjem, napore i zalaganja potrebno je usmjeriti na poticanje tvrtki (postojećih i budućih) da obrazuje ljude s ovog područja za svoje potrebe, a važno je i pokretanje aktivnosti kojima bi se utjecalo na svijest stanovništva o važnosti obrazovanja te o mogućnostima i potrebama pojedinih strukovnih usmjerenja.
Tradicionalno zanatstvo koje iz niza razloga sve više iščezava sa naših područja bilo bi važno očuvati u cilju:

- očuvanja kulturnog i etnografskog naslijeđa,
- razvoja turizma baziranog na prirodnim i kulturnim vrijednostima ovog kraja,

- podizanja svijesti o značenju naslijeđa i njegove promocije u stvaranju identiteta ovog prostora.

Kako bi se otvaranje malih prerađivačkih pogona moglo potaknuti i usmjeriti potrebno je pojeftiniti infrastrukturu uređivanjem poduzetničke zone u Sv. Martinu. Izgradnjom poduzetničke zone nudile bi se posebne pogodnosti gospodarstvenicima koji će revitalizirati tradicijske zanate (proizvodnja lanenog platna, proizvodnja drvenog posuđa, proizvodnja suvenira od kukuruzovine i drveta, kovački zanat, krovopokrivači slamom i trskom, itd).
Sklop građevina plovećeg mlina na rijeci Muri koji se želi ponovno postaviti kod skele u Žabniku, i očuvati lijepi primjer sklada tradicije, gospodarstva, prirode i suvremenog načina života koji zaslužuje zalaganje šire zajednice barem u promociji kulturnog naslijeđa u turističke svrhe.

Turizam, ugostiteljstvo, lovstvo

TURIZAM

Iako danas ne možemo govoriti o načinu i zastupljenosti turizma kao gospodarske djelatnosti u Županiji, a pogotovo ne u Općini Sv. Martin na Muri, to ne znači da ova općina nema preduvjeta za razvoj kontinentalnog turizma. Atraktivnost krajobraza koja se sastoji od skladnog mozaika šumskih, vinogradarskih i poljoprivrednih površina, te naselja, okvir je i pogodan prostor za smještaj turističkih sadržaja, prvenstveno ugostiteljskih i smještajnih kapaciteta namijenjenih seoskom i izletničkom turizmu – kako u brežnom prostoru općine tako i uz Muru.
Razvijajući se tijekom povijesti turizam sve brže postaje životna potreba ljudske zajednice, današnji turisti utječu na mijenjanje prostora koji posjećuju i razvijanje različitih djelatnosti koje im tijekom putovanja ili u samom odredištu pružaju potrebne usluge ili proizvode.
Učinci mogu biti povoljni i nepovoljni (mogući negativni učinak na prirodnu okolinu), gospodarski i negospodarski (zdravstveni i obrazovni).

Seoski turizam kao specifičan vid ugošćavanja posjetitelja – gosta, trebao bi iskoristiti vrijednosti prostora koje se sastoje u ukupnom doživljaju prirodnih datosti i aktivnosti čovjeka na ovom području. Ovu turističku ponudu potrebno je vezati isključivo na poljoprivredno obiteljsko gospodarstvo i autohtonu gastronomsku ponudu za pojedinačne posjetitelje (pojedince, obitelji, manje grupe). Cjelokupni ruralni turizam i njegovi posebni oblici nije masovni oblik turizma, on ima svoj ekskluzivitet, kako kod korisnika tako i ponuđača kojega valja održavati i unapređivati.

Turističko seljačko gospodarstvo propisima je definirano kao domaćinstvo koje je organizirano kao gospodarstvo na selu u kojem njegovi članovi imaju prebivalište, a privređivanje članova seljačkog domaćinstva koje sudjeluje u pružanju ugostiteljskih usluga proizlazi iz vlastite poljoprivredne proizvodnje. Usluge doručka polupansiona, pansiona te usluživanja pića i napitaka mogu se pružati iz pretežito vlastite proizvodnje (proizvodi proizvedeni na seljačkom domaćinstvu).

Izletnički turizam vezan je uz obilazak pojedinaca ili grupa koji posjećuju prirodno, kulturne, gastronomske točke ovog kraja, bilo da je konačna destinacija na lokalitetu u Općini ili neka značajnijih točaka u okolici (toplice Sv. Martin, seosko imanje obitelji Goričanec i ugostiteljstvo Potrti kotač u Jurovščaku i dr.).

Ograničeni kapacitet prihvata gostiju, dužina sezone ovisna o meteorološkim uvjetima i nedostatak smještajnih kapaciteta najznačajniji su problemi koji sprečavaju ozbiljniji razvoj topličko-lječilišnog turizma u Toplicama Sv. Martin, što se razvojnim planom izgradnje toplica bitno nadoknađuje.

Planirane građevine koje će se graditi u funkciji turizma biti će locirane unutar građevinskog područja naselja, kao i sve prethodno navedene građevine gospodarske namjene. Da bi se zadržao postojeći sklad u prostoru, važno je predvidjeti da buduće planirane građevine budu izgrađene u gabaritima koji neće narušavati odnose u prostoru – odnos novoplaniranih i izgrađenih struktura i odnos

novoplaniranih građevina i prirodnog okruženja. Poštivanje zatečenog stanja u prostoru, poštivanje izgrađene strukture naselja i svih prirodnih elemenata koji ovaj kraj svrstavaju u osobito vrijedan predio, stvoriti će se ambijent i pretpostavke za razvoj turizma kao nove djelatnosti na ovom prostoru.

Jedan od razvojnih projekata Općine trebao bi biti razvoj turizma i obnova graditeljske baštine koja bi se stavila u funkciju turizma. Općina bi se kroz razne oblike poticajnih mjera (ulaganje sredstava u obliku povoljnih kredita, direktnim uključivanjem Općine kroz stimulativne mjere oslobađanja od komunalnih doprinosa i slično) trebala uključiti u davanje prednosti u obnovi tih građevina za stvaranje dobrih osnova za uspostavu turizma.
Upućivanje u važnost uređenja prostora namijenjenih turizmu, te u važnost obrazovanja potencijalnih turističkih djelatnika za novu djelatnost, također je jedan od prvih važnih koraka ka uspješnosti u gospodarskom razvoju Općine.
Razvoj kontinentalnog turizma vezuje se uz upoznavanje specifičnosti načina života i uz uživanje u ljepoti krajobraza prirode, a isto tako vezuje se uz ponudu turističkih sadržaja kao što je provođenje slobodnog vremena uz kretanje i sportske sadržaje. Za ovaj prostor korištenje lokalnih puteva za biciklističke ture najjednostavniji je način uvođenja dopunskih turističkih sadržaja, a realizacija je moguća uz male zahvate u prostoru kao što je obilježavanje atraktivnih trasa koje uključuju panoramske točke – vidikovce, značajne elemente kulturne i graditeljske baštine (crkve, etno baština, pilovi, poklonci) i ugostiteljsku ponudu.
Porast broja posjetitelja ne samo u Toplicama, već i u drugim naseljima u Općini, povod je da se planiraju mogući sadržaji koji će potaknuti razvoj ove djelatnosti, u skladu s tradicionalnim okruženjem seoskih prostora. Građevine bi gabaritom, koeficijentom izgrađenosti i iskoristivosti čestice trebale zadržati krajobraznu sliku ruralnog prostora, bez nametanja visinom i tlocrtnim dimenzijama, te fizionomijom ne bi mogle odstupati od okolne izgradnje ruralnog tipa. Građevine u turističkoj funkciji u ruralnim prostorima sastavni su dio seoskog obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva u kategoriji seoskog turizma, a kao samostalne građevine s više smještajnih jedinica (tip apartmanske kuće, hotela, hostela) mogu se izvoditi samo u zonama turističke namjene. Parcelacija zemljišta, gustoća izgrađenosti prostora Općine uvođenjem urbane tipologije naselja u svrhu izgradnje građevina isključivo za namjenu turizma na atraktivnim predjelima, ne bi se smjela primijeniti zbog očuvanja ruralne slike krajobraza i očuvanja identiteta naselja.

Planom su određene dvije površine ugostiteljsko-turističke namjene u naselju Gradiščak te su dani uvjeti za neposredno provođenje.
Na jednoj lokaciji planirana je gradnja jedinstvene funkcionalne cjeline ugostiteljsko-turističke namjene - turističko naselje. Planirana funkcionalna cjelina ugostiteljsko-turističke namjene obuhvaća: središnji objekt s uslužnim sadržajima i pomoćnim prostorijama, do najviše 10 bungalova/kućica za odmor, zgradu s wellness sadržajima i pratećim prostorima, uređene zelene površine za odmor i rekreaciju, pomoćne površine i građevine (interne prometnice, pješačke i biciklističke površine, parkirališne površine, garaže, spremišta i sl.).

Na drugoj lokaciji je planirana gradnja jedinstvene funkcionalne cjeline ugostiteljsko-turističke namjene - kamp. Planirana funkcionalna cjelina ugostiteljsko-turističke namjene obuhvaća: središnji objekt s uslužnim sadržajima i pomoćnim prostorijama, do 20 smještajnih jedinica, uređene zelene površine za odmor i rekreaciju, pomoćne površine i građevine (interne prometnice, pješačke i biciklističke površine, parkirališne površine, garaže, spremišta i sl.). Od ukupnog kapaciteta kampa najviše 30% može biti u građevinama koje su na čvrst način povezane s tlom.
Najmanje 70% ukupnog kapaciteta moraju biti osnovne smještajne jedinice u kampu - kamp parcele, a na najviše 40% tih smještajnih jedinica - kamp parcela smiju biti postavljeni mobilhomovi ili glamping kućice.

U središnji objekt se mogu smještati uslužni i ugostiteljski sadržaji (restoran s kuhinjom, sala za proslave) recepcija, te potrebni pomoćni prostori (sanitarni, uredski, te drugi servisni i tehnički prostori u funkciji ugostiteljsko-turističkog kompleksa).
U sjevernom dijelu naselja Sveti Martin na Muri, planirana je površina za izletnički turizam.

Na tom području nalazi se prirodna cjelina saniranog eksploatacijskog polja šljunka koja je trenutno u funkciji sporta, rekreacije i izletničkog turizma. Na prostoru ovog pravila provedbe moguće je razvijanje aktivnosti sporta i rekreacije na sportskim borilištima i prirodnom okruženju, koje s građevinama turističko ugostiteljskih sadržaja čine jedinstvenu cjelinu.

Nije dozvoljena gradnja građevina ili prenamjena građevina u stambenu namjenu (bilo za stalno ili povremeno stanovanje).

Osim opisanih izmjena ugostiteljsko-turističke namjene, planirane su i lokacije postojeće Skelarske i Mlinarske kuće planirane kao namjena „zona posjetiteljske infrastrukture“,

Ugostiteljstvo

Ugostiteljska ponuda koju nalazimo u Jurovščaku, Sv. Martinu, Žabniku - povremeno je u funkciji restorana za organizirane posjete većih grupa. Za naselje Sv. Martin na Muri karakteristično je da ima tradiciju naselja sa središnjim funkcijama u kojem je gostiona kao mjesto susreta i druženja domaćeg stanovništva, ali i namjernika dio tradicije u ugostiteljstvu. Ne može se reći da su ugostiteljski lokali na tragu te tradicije i zahtjeva ugostiteljske i gastronomske ponude današnjeg vremena.
Uz pretpostavku da će ugostiteljstvo pratiti turizam u postojećoj ugostiteljskoj djelatnosti morati će se iz osnove promijeniti dosadašnji pristup – od uređenja cjelokupnog prostora (unutarnjeg i vanjskog okruženja) do same ugostiteljske ponude.

Lovstvo

Na području Općine Sv. Martin na Muri nalazi se lovno područje lovačkog društva «Trčka»
Iako se broj divljači s godinama smanjuje, lovstvo se može uključiti u turističku ponudu ovog kraja, ovisno o mogućnostima uzgoja pojedinih vrsta divljači. Važno je spomenuti i ulogu lovačkih domova koju oni mogu imati u sagledavanju razvoja lovačkog turizma sa sadržajima koje oni mogu pružiti. Lovački dom koji je gradilo lovačko društvo građen je s namjerom da služi aktivnosti i djelatnosti društva. Veličine je poput manje skromne turističke građevine manjeg smještajnog kapaciteta i ugostiteljskog pogona, smješten u atraktivnom prirodnom okruženju. Takva građevina svakako bi (rekonstruirana, adaptirana, osuvremenjena) trebala biti uključena u turističku ponudu, a s manjim ulaganjima može se u kratkom roku staviti u funkciju.

Društvene djelatnosti

Planiranje sadržaja društvenih djelatnosti neposredno je vezano uz planirani broj stanovnika naselja i gravitacionog područja koje mu pripada, te uz planiranu poziciju u sustavu centralnih naselja određenu Prostornim planom Županije. Budući da se broj stanovnika u predstojećem planskom razdoblju neće bitnije promijeniti, onda planiranje društvenih sadržaja ovisi o analizi i ocijeni postojećih koji su uglavnom svi smješteni u Sv.Martinu na Muri – sjedištu Općine.
Odabir lokacija za smještaj sadržaja društvenih djelatnosti u naselju zavređuje poseban značaj, jer se tim planskim postupkom utječe na formiranje centra i formiranje identiteta naselja.
Centar Sv. Martina na Muri proteže se uz glavnu ulicu na potezu od zgrade osnovne škole, trga ispred crkve Sv. Martina, niza kuća i župnog dvora povijesnog značaja preko puta crkve, i opskrbnog centra

nastalog u novije vrijeme. Tu su smješteni svi društveni sadržaji, pa taj dio naselja u punom smislu ima funkciju centra Općine.

Niz posljednjih godina postoji potreba za prostorima i sadržajima društvene infrastrukture kao što su dvorana za manje kulturne priredbe i skupove, djelovanje udruga i prostori za rad općinske uprave. Raspoloživi prostori unutar postojećih građevina u centru pružaju mogućnost da se funkcije centra upotpune do zadovoljavajuće razine. Pored rekonstrukcije i adaptacije tih građevina potrebno je oblikovati i urediti javne prostore na način da se raščlane ali i povežu prometne, pješačke i zelene površine tako da čine funkcionalnu cjelinu. Planiranje intervencija u prostoru kao što je uklanjanje postojeće i izgradnja nove građevine na prostoru centra moguće je temeljem detaljnog plana uređenja centra, a preoblikovanje partera, redizajn pročelja, adaptacija i rekonstrukcija postojećih građevina te opremanje javnih prostora, može se izvršiti na osnovu arhitektonsko urbanističkog projekta centra Sv. Martin na Muri.

Obrazovanje

Na području Općine Sv. Martin na Muri djeluje jedna osnovna škola. Ni jedno naselje u Općini nije te veličine da bi bilo potrebno ustanoviti područnu školu, pa djeca svih uzrasta polaze ovu jedinu osnovno - obrazovnu ustanovu u Sv. Martinu. Uloga ove ustanove trebala bi biti ostvarivanje programa na opismenjivanju i potpunom obrazovanju svih stanovnika Općine.

Predškolski odgoj

Briga i odgoj djece predškolske dobi odvija se u dvije ustanove u Sv. Martin na Muri, bez posebno iskazanih potreba za osnivanje u još kojem naselju općine. Općina je uložila napore da zgradu stare škole koja se nalazi u neposrednoj blizini osnovne škole privede svrsi za smještaj predškolske ustanove, a zapadno od crkve u privatnom prostoru osnovan je privatni vrtić čime se je znatno poboljšao standard ove društvene infrastrukture.
Procjenjuje se da od 219 djece dobnog uzrasta 0-6god u Općini ima oko 120 djece predškolske dobi 3-6god, a zbrinjavanje u ustanovama moglo bi potražiti oko pola njih zajedno sa polaznicima male škole. Ti podaci ukazuju na opravdanost nastojanja Općine u ostvarivanju zadanog cilja.

Društveni život, kultura

Kultura i društvena zbivanja u Općini svode se na djelovanje kulturno-umjetničkog društva, te na obilježavanje pojedinih značajnih datuma prigodničarskim događanjima.
Dani turizma koji se održavaju svake godine u ljetnom periodu i traju po mjesec dana okupljaju lokalno stanovništvo , a u njemu sve više sudjeluju i kulturnoumjetničke udruge iz Međimurja, Slovenije i Mađarske sa naglaskom prezentacije i promocije izvornih proizvoda nastalih na gornjomeđimurskim i pomurskim seoskim gazdinstvima, karakteristični za ovaj kraj i tradicionalni način života. Takav oblik manifestacije trebalo bi ponovno osnažiti, dati mu širi značaj u cilju pokretanja turističke ponude i vraćanje vrijednostima ruralnog načina života.

Uprava

Sv. Martin na Muri sjedište je upravne funkcije Općine – tu je smješteno sjedište Općine, a sve ostale upravne funkcije građanima su na raspolaganju u Čakovcu – glavnom upravnom središtu Županije.

Zdravstvena zaštita

U Sv. Martinu građani mogu dobiti usluge zdravstvene zaštite u dvjema ambulantama primarne zaštite – općoj i stomatološkoj, i postojećoj ljekarni. Sve ostale oblike zdravstvene zaštite stanovnici imaju u Domu zdravlja u Županijskoj bolnici u Čakovcu.

Socijalna skrb

Udruga Halikanum, za pomoć oboljelim osobama od leukemije i limfoma, pokreće postupak za dodjelu prostora za izgradnju centra za smještaj, zbrinjavanje i osposobljavanje za svakodnevni život, te zdravstvenu skrb i njegu osoba s takvim posebnim potrebama. Tu će se odvijati druženje i radna terapija čija će namjena biti zdravstvena i radna rehabilitacija oboljelih i izliječenih osoba. Odabrani prostor ima prije svega pružanje pomoći u aktivnostima na području prirodi bliskog okruženja koji pruža zaštićeni krajolik rijeke Mure uz mogućnost korištenja Toplica Sv. Martin u blizini.

Sport

Postojeći sportski sadržaji u Općini svode se na nogometno igralište i aktivnosti nogometnih klubova. Prema smjernicama i planskim pokazateljima iz Prostornog plana Županije za bogatiji sportski život Općine bilo bi potrebno izgraditi još koji sportski sadržaj malih sportova za rekreaciju mladeži i cjelokupnog stanovništva, što pak ovisi o potrebama i interesu potencijalnih korisnika. Sportski tereni malih sportova (npr. košarka, odbojka, tenis, kuglana) sve češće se javljaju uz ugostiteljsku i turističku ponudu, te čine sportsko-rekreativni i turistički kompleks građevina koje može biti namijenjen lokalnom stanovništvu i posjetiteljima. Takav bi oblik obogaćivanja sportskim sadržajima mogao biti najprikladniji zbog malog broja korisnika sportskih terena u pojedinim naseljima.
Realizacijom sportske dvorane dimenzije školske dvorane podigao bi se standard sportsko-rekreativnih sadržaja na najvišu razinu, a dvorana bi da u potpunosti služi potrebama cjelokupnog stanovništva trebala biti višenamjenska, tj .biti otvorena za sve važne manifestacije za koje društveni dom nije prikladan.
Sport i rekreacija na prostoru uz bivšu šljunčaru sjeverno od Sv. Martina ima velikih mogućnosti za razvoj rekreacije vezane uz turističko ugostiteljske sadržaje. Sportski tereni za male sportove (mali nogomet, tenis, odbojka, odbojka na pijesku) i poligon za jahanje i dr. trebaju biti sastavni dio riječnog krajolika te biti okvir za pružanje cjelokupnog korištenja i doživljaja prostora. Postojeći smještajni kapaciteti u brvnarama koji su sastavni dio turističko rekreativne ponude mogu se rekonstruirati u cilju poboljšanja standarda pružanja usluga.

UVJETI KORIŠTENJA , UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA

Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora Općine Sv. Martin na Muri temelje se na dvojakim specifičnostima prostora uz Muru i prostora Gornjeg Međimurja. Te specifičnosti zbog kojih je dio brežnog prostora Županijskim Prostornim planom uvršten u kategoriju «osobito vrijednog predjela» očituju se u osobitostima kojeg sačinjavaju prirodno geografske karakteristike, struktura izgrađenog prostora, struktura vegetacije te način korištenja prostora koji se manifestira u mozaičnoj strukturi šumskih i poljoprivrednih površina, dok je dio uz Muru svrstan u zaštićeni krajolik rijeke Mure.
Obje prepoznate vrijednosti od kojih je sazdana cjelokupna slika i doživljaj prostora predodređuju planiranje korištenja uređenja i zaštite prostora Općine Sv. Martin na Muri.
Svi postupci i smjernice međusobno se isprepliću, utječu jedan na drugog, teško ih je strogo razlučiti i odvojeno definirati.

Uvjeti korištenja prostora

Dosadašnji uravnoteženi način korištenja prostora jedan je od značajnih ciljeva ovog Plana. Sve intervencije koje se provode u okolišu moraju biti u ulozi razvoja ovog kraja ali svedene u granice održivosti.
Prostor namijenjen naseljima-izgrađeni i planirani za razvoj, u pravilu je mješovite namjene, što uključuje osnovnu stambenu funkciju uz koju mogu biti vezane i sve ostale funkcije potrebne za život jednog naselja. Iznimka je naselje Sv. Martin na Muri-središte Općine u kojem se zbog grupiranih sadržaja i zbog centralnog značaja razlikuju pojedine zone – zona centra i zona sporta i rekreacije. Poželjno je da svi sadržaji društvenih te sadržaji uslužnih djelatnosti u Sv. Martinu na Muri (dućani, servisi, osobne usluge, poslovnica banke-bankovni automat) budu smješteni u zoni centra čime bi se

poboljšao standard pružanja usluga i kvaliteta života stanovnika. Zbog male koncentracije stanovnika (niske gustoće naseljenosti) radne funkcije od proizvodnih, servisnih, uslužnih, mogu biti smještene uz stanovanje, uz primjenu svih potrebnih mjera kojima se sprečavaju ili ublažavaju nepoželjni učinci na okoliš.
Atraktivni prostor poznat pod nazivom «kupalište Vučkovec» ,a sada Toplice Sv. Martin zbog tradicije, zanimljivosti položaja, atraktivnih vizura trebao bi se zbog tih vrijednosti a uz planirani sadržaj (čija je realizacija u tijeku) koristiti u dvostrukoj namjeni: s rekreacijskom turističkom i ugostiteljskom ponudom, i razvoju lječilišnog turizma vezanog uz izvore tople vode.

Uvjeti uređenja prostora

Posebni uvjeti uređenja prostora odnose se na pojedine dijelove naselja, naselja u cjelini i na pojedinačne građevne čestice.
Prostor Općine karakterizira niska gustoća naseljenosti a naselja po tipologiji pripadaju malim naseljima do 500 stanovnika, naselje Sv. Martin na Muri sjedinjen sa 8 naselja od Čestijanca do Marofa uz županijsku cestu predstavlja respektabilni broj od 2100 stanovnika ili 71% svog stanovništva Općine.

Tablica 26. Odnos broja stanovnika urbaniziranih naselja i brežnih naselja u ukupnom broju stanovnika Općine

	broj stanovnika prema popisnim godinama														broj stanovnika bez inozemaca	broj stanovnika (EU)	po prog.stanov. stopi 91.*/01.	po prog.stanov. stopi 91.*/01.
naselje	1857	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1931	1948	1953	1961	1971	1981	1991	1991*	2001.	2011.	2021.
8 urbaniziranih naselja	1058	1037	1147	1409	1391	1416	1446	1646	1905	1962	1957	2265	2122	2159	2069	2101	2142	2193
%učešće urbaniziranih hnaselja u ukupnom stanovništvu općine	57,4	56,3	57,0	59,0	56,3	54,6	53,8	56,5	54,5	56,6	59,2	64,7	68,8	72,3	72,2	71,0	70,2	69,6
5 brežnih naselja	784	805	865	981	1080	1177	1241	1268	1588	1507	1347	1235	961	828	798	857	927	1012
%učešće brežnih naselja u ukupnom stanovništvu općine	42,6	43,7	43,0	41,0	43,7	45,4	46,2	43,5	45,5	43,4	40,8	35,3	31,2	27,7	27,8	29,0	30,4	32,1
ukupno Općina	1842	1842	2012	2390	2471	2593	2687	2914	3493	3469	3304	3500	3083	2987	2867	2958	3052	3149

8 urbaniziranih naselja za koja postoji PUMN : Čestijanec, Lapšina, Jurovec, Brezovec, Sv. Martin, Vrhovljan, Žabnik i Marof
5 brežnih naselj : Gradiščak, Grkaveščak, Gornji Koncovčak, Jurovčak i Kapelščak

Iz tabele kretanja broja stanovnika po popisnim godinama vidljiv je odnos učešća broja stanovnika 8 naselja koncentriranih u urbaniziranom prostoru kao i broj stanovnika 5 brežnih naselja u odnosu na ukupno stanovništvo Općine, koji ukazuje da je do 1991. godine učešće broja stanovnika urbaniziranog prostora raslo do 72,3%.
Nakon što se centar upotpuni planiranim sadržajima koji još nedostaju, slijedeća je etapa uređenje javnih površina centra.
Manji zahvati u prostoru (kao što su jedinstveno oblikovane pješačke površine i zelene javne površine, upotpunjeni prikladnim elementima urbane opreme (rasvjeta, klupe, kante za otpatke, autobusno stajalište) oplemeniti će cjelokupni centar naselja. Ti se elementi mogu primijeniti na sve dijelove naselja koji su u funkciji javnog korištenja gdje god se ukažu potrebni (groblje, sportski centar i sl.).
Prostori za razvoj naselja mogu se privesti namjeni tek kad budu opremljeni minimalnim opsegom komunalne infrastrukture. Minimalni opseg uređenja građevinskog zemljišta uključuje izvedeni javni put (može i u makadamu) i niskonaponsku električnu mrežu. Uređenje građevne čestice ovisi o prostornim uvjetima, planirane namjene, a mora biti usklađeno s provedbenim odredbama ovog Plana ili s odredbama Prostornog plana užeg područja.
Zatečena struktura parcelacije i struktura izgradnje karakteristična je za ovo područje i jedna je od komponenti zbog čega je ovaj prostor u krajobraznom smislu izdvojen kao osobito vrijedan predio. U postojećoj, već izgrađenoj strukturi kao i u prostorima određenim za razvoj naselja postojeća struktura

izgradnje i struktura parcelacije mora se poštivati u planiranju budućih zahvata u prostoru. Građevne čestice mješovite namjene (namijenjene stanovanju i gospodarskoj djelatnosti) trebaju biti formirane po uzoru na postojeću parcelaciju (površine veće od minimalnih, nepravilnog oblika) što će onda omogućiti i strukturu izgradnje prilagođenu postojećoj (međusobna udaljenost između građevina veća je od minimalne, koeficijent izgrađenosti čestice manji je od maksimalnog, u oblikovanju i organizaciji neizgrađenog dijela čestice zelenilo ima veliki udio).
U postupku formiranja i organizacije građevne čestice za smještaj planiranih gospodarskih i društvenih djelatnosti trebalo bi slijediti principe kao pri česticama mješovite namjene.

Uvjeti zaštite prostora

Zaštita kulturne baštine

Na području Općine nalazi se slijedeća kulturna baština zaštićena prema važećem Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara .
Ovom Izmjenom i dopunim te Temeljem zahtjeva javnopravnog tijela - Ministarstvo kulture i medija, revidira se popis baštine na sljedeći način:

Zaštićena kulturna dobra

1. Arheološka zona (oznaka Z-7526) – rimski Halicanum

Na području današnjeg naselja Sveti Martin na Muri ubicira se veće naselje iz rimskog perioda, a pretpostavlja se da se upravo ovdje nalazio rimski Halycanum (Alicanum, Alicino, Lignano. Olomacum), veći centar između Poetovia i Salle. Uz ovo naselje veže se nekropola pod tulmulima u obližnjem Trnovčaku, na kojem je pronađen rimski sarkofag Julije Secunde, podrijetlom iz Alicanuma, a ova dva lokaliteta spojena su rimskom cestom, koja se danas djelomično može isčitati na terenu. Prva poznata arheološka istraživanja u današnjem Svetom Martinu na Muri provedena su 1977/78.g. Tada je pronađena veća količina antičkog materijala, posebice keramike, devastirana lončarska peć i korito za tiješnjenje gline, a najznačajniji je svakako nalaz žrtvenika Tita Cesernija, koji je nažalost pronađen u sekundarnoj upotrebi.
Godine 1985. otvoreno je pet sondi na različitim lokacijama, a manja istraživanja opet su provedena 2002/03 g. Na temelju rezultata današnjih istraživanja nije moguće detreminirati centar naselja, odnosno rimski forum, kao ni cardo ni decumanus, pa bi buduća arheološka istraživanja svakako morala biti na tragu definiranja tih otvorenih pitanja. Točno je definiran samo položaj lončarskih radionica, odnosno obrtnička četvrt. Dodatni problem rasvjetljavanju urbane strukture rimskog naselja je gusta izgrađenost naselja Sveti Martin na Muri, čijim razvojem je svakako uništen veliki dio arheološkog lokaliteta. Uz ovaj jaki rimski sloj, na jugozapadnom dijelu arheološke zone nailazimo na površinske nalaze prapovijesne keramike, te je taj dio potrebno sondirati kako bi se utvrdio karakter lokaliteta i stanje arheoloških slojeva. Treba još spomenuti da je u neposrednoj blizini današnje župne crkve determinirano postojanje srednjovjekovnog groblja, koje se okvirno datira u 11. st. Sve ovo upućuje nas na zaključak da je ovo mjesto bilo naseljeno tijekom svih arheoloških razdoblja, te bi buduća arheološka istraživanja trebala dati jasniju sliku rasprostiranja svakog od njih, ali i njihov karakter i stratigrafiju.

2. Župna crkva Sv. Martin u naselju Sveti Martin (oznaka Z-910)

Smještena je na povišenom platou u centru naselja. U jugoistočnom dijelu djelomično ograđenog crkvenog dvorišta je pil sv. Martina. Crkva potječe iz gotičkog razdoblja, a u 18.st. je temeljito barokizirana i pretvorena u građevinu križnog tlocrta. Zbog povijesne slojevitosti i visoke arhitektonske kvalitete predstavlja jedno od najznačajnijih arhitektonskih ostvarenja u Međimurju. Zakonom je zaštićena kao kulturno dobro zajedno s pilom i katastarskom česticom na kojoj se nalazi.

3. Kapela Sv. Margarete u naselju Kapelščak (oznaka Z-2622)

Nalazi se na brežuljku južno od Sv. Martina na Muri. Gradnja je započela 1755.g. na mjestu prijašnje drvene kapele.

Zaštita kulturnih dobara od lokalnog značaja

Evidentirana graditeljska baština i javna plastika važan je urbanistički element unutar, ali i izvan naseljenih područja. Kapelice, poklonci i raspela, iako su skromnih karakteristika i podređeni mjerilu naselja, doprinose ljepoti ambijenta i predstavljaju važne oblikovne elemente naselja i krajolika. Unutar sela smješteni su na raskrižjima ili jednostavno kraj ceste, a izvan naseljenih područja ili na njihovim rubnim dijelovima često su markirani drvećem (poklonac s raspelom i poklonac kapelica). Na području općine nema očuvanih starih ruralnih aglomeracija, a od tradicijske stambene arhitekture nailazimo tek na rijetke pojedinačne primjerke kuća uglavnom iz kraja 19. i početka 20. stoljeća koje su danas često zapuštene, napuštene i propadaju.
Upravo zbog toga, ona baština koja se uspjela očuvati do danas, a to su spomenuti poklonci i javna plastika te rijetka tradicijska stambena gradnja, ima tim više veći značaj za lokalnu sredinu.
U formiranju izgleda i ambijenta naselja, ne smiju se zanemariti ulične ograde kao važan oblikovni element, a naročito treba izbjegavati visoke zidane ili prefabricirane betonske ograde
Osim zaštićenog kulturnog dobra ovom izmjenom i dopunom predlaže se zaštita kulturnih dobara od lokalnog značaja:

Sakralna baština:

1. Brezovec, raspelo

U Brezovcu je ranije stajalo raspelo iz 1899. godine, ali ono je uklonjeno, a nedaleko njega postavljeno je novo raspelo od crnog mramora s natpisom *HVALEN BODI JEZUŠ KRISTUŠ, 0 ČLOVEK PREMISLI SI KULIKO JE ZATE TRPEL DA TI JE NEBESKA VRATA ODPRL (1899),' Mještani Brezovca i Općina Sv. Martin na Muri, premjestili i obnovili 2017. godine.*

2. Čestijanec, poklonac sv. Križa

Ovaj poklonac nalazi se na raskrižju u južnom dijelu naselja. S prednje strane ima lučni otvor koji je zazidan do visine menze i zatvoren kovanom ogradom, dok su na ostalim stranama prozori oslikani svetačkim motivima. Najvjerojatnije nastaje tijekom prve polovine 20. stoljeća.

3. Gornji Koncovčak, poklonac Sv. lvana Nepomuka

Ovaj poklonac nalazi se na raskrižju, na rubnom zapadnom dijelu Općine (Kardinalov breg). Pravokutnog je tlocrta s dvostrešnim krovištem, a otvoren je samo s prednje strane. Na bočnim stranama su po dvije niše (slijepi otvori). Izgrađen je oko 1850. godine.

4. Gornii Koncovčak, poklonac Maike Božije

Ovo je poklonac novijeg datuma koji nose četiri stupa, a pokriven je četverostrešnim krovom iz kojeg se izdiže raspelo s korpusom Krista. U pokloncu se nalazi kip majke Božje i natpis *ZAGOVOROM I VJEROM U PUT I ŽIVOT PODIGLI STANKO I NADA SRPAK 2004/2005. GOD.,' NE ŽIVI ČOVJEK SAMO 0 KRUHU, NEGO OD SVEKE RIJEČI ŠTO IZLAZI ID BOŽJIH USTA MT 4.4.*

5. Gradiščak, raspelo iz 1835. godine

Ovo raspelo smješteno je u predjelu Grkavec, na raskrižju s cestom za Vrhovljan. Prema natpisu na bazi podignuto 1835. godine, a obnovljeno je 1903. i 2025. godine. U gornjem dijelu baze nalazi se reljef Svetog Trojstva, a u donjem niša sa skulpturom Majke Božje. Iznad je raspelo s korpusom Krista. U podnožju baze je natpis *Na diku Božju poslaobnov od Občine Vi destrikto 1835 i 1903.* Ograda oko raspela podignuta je 1933. godine.

6. Jurovčak, poklonac na raskrižju

Poklonac je smješten u gornjem dijelu naselja na raskrižju prema Grkaveščaku. trna otvor samo s prednje strane, a zatvoren je vratima. Vrlo je jednostavne vanjštine, postavljen na malom zelenom otoku na raskrižju. Uz poklonac je postavljena recentna skulptura Majke Božje.

7. Jurovčak, kapela

Kapela je smještena u južnom dijelu naselja i manjih je dimenzija. Na pročelju se iznad glavnog ulaza u kapelu nalazi manji zvonik sa limenim krovićem. Najvjerojatnije je izgrađena sredinom prošlog stoljeća.

8. Jurovčak, raspelo

Raspelo je smješteno na raskrižju uz cestu za Sveti Martin na Muri. Ovdje je ranije stajalo starije raspelo, ali je obnovom u potpunosti izmijenilo forme. Na njemu je natpis *FALEN ISUS I MARIJA U ZAHVALU ZA POVRATAK iz I. SVJ.R SAGRADIO BOGDAN MIJO 1921 G., OBNOVILA OBITELJ SOBOČAN 1.I A.R.B. 2007.*

9. Jurovec, raspelo iz 1912. godine

Ovo skladno oblikovano raspelo smješteno je na raskrižju uz glavnu prometnicu u naselju. U plitkoj niši baze je Marijin reljef. Prema natpisu nastaje 1912. godine. Raspelo je recentno obnovljeno, ograđeno metalnom ogradom i zaštićeno limenim krovićem. Sklad narušava visoki betonski stup električne mreže postavljen u neposrednoj blizini.

10. Jurovec, raspelo u polju

Raspelo se nalazi južno od naselja Jurovec, u polju, na granici sa naseljem Jurovčak. Sastoji se od baze i raspela. Na bazi je natpis *HVALJEN ISUS I MARIJA,' OBNOVLJENO 2014.* Iznad je križ s korpusom Krista i malenom Bogorodicom u podnožju, a raspelo je natkriveno limenim krovićem. Najvjerojatnije nastaje početkom 20. stoljeća.

11. Kapelščak, raspelo iz 1914. godine

Ovo raspelo smješteno je na raskrižju južno od kapele sv. Margarete na Kapelščaku. Sastoji se od baze, postamenta i križa na gornjem dijelu. Postament na donjem dijelu ima natisnu ploču s tekstom *NA DIKU BOŽJU POSTAVLEN OD ŠKVORC IGNACA I ŽENE PECIK KATALENE STANUJUĆI U GORNJEM KONCOVČAKU LETA* 1914. *MAJUŠA 1 GA.* Na gornjem dijelu postamenta je niša s likom Majke Božje. Na križu koji je pokriven metalnim krovićem nalazi se korpus Krista i natpis *I•N•R•I.* Raspelo je okruženo metalnom ogradom.

12. Lapšina, raspelo iz 1912. godine

Raspelo je smješteno na povišenom terenu uz glavnu prometnicu u naselju. Sastoji se od baze na kojoj je reljefno prikazan lik Bogorodice i križa s korpusom Krista iznad. Raspelo je okruženo metalnom ogradom. Prema natpisu na postamentu datirano je u 1912. godinu.

13. Marof, raspelo

Ovo raspelo smješteno je na malom zelenom trokutu na raskrižju usred naselja. Na tom je mjestu 1897.godine podignuto kameno raspelo, koje je 2003. godine temeljito obnovljeno, odnosno zamijenjeno je novim. Sastoji se od baze, postamenta i križa. Na križu je korpus Krista, a ispod je lik Bogorodice. Natkriveno je limenim krovićem i ograđeno metalnom ogradom.

14. Sveti Martinu na Muri, kapela Marije Lurdske

Ova kapela podignuta je oko 1830. godine uz glavnu prometnicu u naselju, na raskrižju nasuprot mjesnom groblju kao grobna kapela obitelji Čurin. izgrađena je u kasnobaroknim formama s primjesama klasicizma i pseudogotike.

15. Vrhovlian, raspelo

Ovo raspelo nalazi se na raskrižju u sjevernom dijelu naselja. Sastoji se od baze, postamenta i križa. Na postamentu je natpis *U ČAST BOŽJU POSTAVLJEN OD SELA VRHOVLJAN 1946.* Na križu je korpus Krista, a ispod je lik Bogorodice. Natkriveno je limenim krovićem i ograđeno metalnom ogradom.

16. Žabnik, raspelo

Na raskrižju u središtu naselja Žabnik nalazi se rustično izvedeno raspelo. Sastoji se od baze, postamenta i križa. Na donjem dijelu baze je niša s reljefno prikazanim likom Bogorodice, a iznad je natpis *NA DIKU BOZJU POSTAVIEN OD OBČINE ZSABNIČKE IEA 1918 GERENC SER MIKLOS.* Iznad baze je križ s korpusom Krista. Natkriveno je limenim krovićem i ograđeno metalnom ogradom.

Profana i tradicijska arhitektura:

17. Brezovec, pojedinačni primjeri tradicijske arhitekture i sklop ovi unutar naselja

Na području naselja očuvano je nekoliko tradicijskih kuća koje bi trebalo očuvati u zatečenim formama, kao posljednji ostatka ovog segmenta baštine u naselja Brezovec (k.b. 18, k.b. 27 i dr.).

18. Gradiščak, pojedinačni primjeri tradicijske arhitekture i sklopovi unutar naselja

Na području naselja očuvano je nekoliko tradicijskih kuća koje bi trebalo očuvati u zatečenim formama, kao posljednji ostatka ovog segmenta baštine u naselja Gradiščak. Posebno se ističu one na k.b. 83 i k.b. 233.

19. Jurovec, pojedinačni primjeri tradicijske arhitekture i sklopovi unutar naselja

Na području naselja očuvano je nekoliko tradicijskih kuća koje bi trebalo očuvati u zatečenim formama, kao posljednji ostatka ovog segmenta baštine u naselja Brezovec. Posebno se ističu očuvani sklopovi na k.b. 43 i k.b. 47, te ukopani podrum na k.b. 45.

20. Kapelščak, profana kuća na k.br. 16

Ovo je kuća urbanog karaktera u ruralnom krajoliku. Smještena je u sjevernom dijelu naselja zapadno od ceste koja vodi prema Hlapičini. Pročelja su bogato dekorirana neostilskim elementima (u dekoracijama krovne atike je godina gradnje 1928.). To je izuzetan primjer izrazito moderne gradnje za krajolik i vrijeme u kojem nastaje. Uz nju je očuvana velika tradicijska pomoćna građevina (sjenik).

21. Kapelščak, tradicijska arhitektura (k.b. 44)

Ovo je stara ruralna klet smještena u neposrednoj blizini kapele sv. Margarete. Konstrukcija je drvena s ispunom od blata, vanjština je povapnjena, a prekrivena je slamom. Jedna je od rijetkih građevina ovog tipa koja je zadržala gotovo sve izvorne tradicijske elemente.

22. Lapšina, pojedinačni primjeri tradicijske arhitekture i sklopovi unutar naselja

Na području naselja očuvano je nekoliko tradicijskih kuća koje bi trebalo očuvati u zatečenim formama, kao posljednji ostatka ovog segmenta baštine u naselja Lapšina (k.b. 16 i dr.).

23. Marof, pojedinačni primjeri tradicijske arhitekture i sklopovi unutar naselja

Na području naselja očuvano je nekoliko tradicijskih kuća koje bi trebalo očuvati u zatečenim formama, kao posljednji ostatka ovog segmenta baštine u naselja Marof (k.b. 3, 30 i dr.).

24. Sveti Martin na Muri, pojedinačni primjeri tradicijske arhitekture i sklopovi unutar naselja

Na području naselja očuvano je nekoliko tradicijskih kuća koje bi trebalo očuvati u zatečenim formama, kao posljednji ostatka ovog segmenta baštine u naselja Sveti Martin na Muri. Najbolje očuvani primjerci nalaze se u sjevernom dijelu naselja.

25. Žabnik, pojedinačni primjeri tradicijske arhitekture i sklopovi unutar naselja

Na području naselja očuvano je nekoliko tradicijskih kuća koje bi trebalo očuvati u zatečenim formama, kao posljednji ostatka ovog segmenta baštine u naselja Žabnik.

Obilježja i objekti turističke i muzejske namjene:

26. Zabnik, obiliezie naisieverniie točke

Ovo naselje je najsjevernije naselje u Republici Hrvatskoj. U naselju je na povišenom platou postavljeno spomen-obilježje u formi mlinskog kotača.

27. Žabnik, Main na Muri i Mlinareva kuća

Stari mlin na Muri dijelom je očuvan, prezentiran i stavljen u funkciju, a danas se koristi kao dio turističke ponude Općine Sveti Martin na Muri. Uz njega se nalazi i Mlinareva kuća, koja na katu ima centar za posjetitelje.

Arheološka baština:

28. Brezovec, lokalitet Gomila

Uz prometnicu koja iz Brezovca vodi u Terme Sveti Martin nalazi se jedan probni humak, za koji se pretpostavlja da potječe iz rimskog perioda, te da je povezan sa većim rimskim naseljem koje se nalazilo na području današnjeg Svetog Martina na Muri.

29. Brezovec, lokalitet Projnica

Ovdje je determinirana trase rimske ceste na ulazu u antičko naselje Sveti Martin na Muri. Definirana je jasno uočljivom uzvisinom uz današnju cestu Brezovec-Terme Sveti Martin, na oranicama istočno od nje. Trasa ceste vidljiva je u duljini od oko 150 m.

30. Gradiščak, lokalitet Turkovi vinogradi

Na području naselja Gradiščak temeljem pokretnih arheoloških nalaza determinirano je postojanje prapovijesnog naselja iz perioda starijeg željeznog doba.

31. Gradiščak, pretpostavljena lokacija stare utvrde

U Gradiščaku se spominje postojanje nekog tipa utvrđenja koje je napušteno tijekom 16. stoljeća. Prema svim dostupnim podacima ono se nalazilo na povišenom terenu uz današnje raskrižje u južnom dijelu naselja.

32. Lapšina, ostaci utvrde - dvorca obitelji Malakoci

Ovaj lokalitet nalazi se u sjevernom djelu naselja Lapišna, a prema dosadašnjim spoznajama izgrađen je u vrijeme Jurja IV. Zrinskog u 16. stoljeću. Građevina je tijekom stoljeća mijenjala vlasnike, a početkom 20. stoljeća je zbog dotrajalosti srušena. Objekt je u očuvan u arheološkom sloju bez vidljivih nadzemnih ostataka. Provedena geofizička istraživanja ukazuju na ostatke arheoloških ostataka arhitekture, opločenja i urušenih zidova.

Pojedinačni arheološki nalazi (nije označeno u grafičkom dijelu plana)

- Jurovec, rimsko groblje

Na povišenom terenu južno od naselja postoji svjedočanstvo da su nađeni skeletni ostaci i perle, ali lokacije nije pobliže definirana. Lokalitet mještani zovi rimske groblje, ali ga je teško pobliže vremenski definirati.

- Vrhovljan, rimsko nalazište

Prilikom rekognosciranja 1981. godine na području naselja pronađena je rimska keramika, ali lokacija nije zabilježena, te se ne može pobliže odrediti.

- Terme Sveti Martin (Vučkovec)

Na području naselja pronađeno je devetnaest pršljenova za preslicu, polovični uteg za ribarsku mrežu, fino polirani i obrađeni kamen, te zub vepra sa tragovima obrade. Točna lokacija nije poznata.

Zaštita prirode

Na teritoriju Općine Sv. Martin na Muri nalaze se područja zaštićena u nacionalnim kategorijama : Značajni krajobraz rijeke Mure I Regionalni park Mura – Drava. Regionalni park Mura-Drava dio je prekograničnog rezervata biosfere Mura – Drava – Dunav (između pet država – Austrije, Slovenije, Mađarske, Hrvatske i Srbije), proglašenog od strane koordinacijskog vijeća UNESCO programa "čovjek i biosfera" 2021.g.

U skladu s Uredbom o ekološkoj mreži, unutar Općine nalazi se i područje ekološke mreže-Natura 2000 (Mura HR2000364) , značajno za vrste i stanišne tipove.

Gospodarenje prostorima u Značajnom krajobrazu rijeke Mure i u Regionalnom parku Mura-Drava određuje se Planom upravljanja Regionalnim parkom Mura – Drava i pridruženim područjima ekološke mreže.

U području Značajnog krajobraza rijeke Mure i Regionalnog parka Mura – Drava izvođenje daljnjih melioracija moguće je uz preispitivanje svrhovitosti zahvata i ekonomske isplativosti.

Da bi se spriječili mogući negativni učinci na šumsku vegetaciju, režim podzemnih voda, staništa divljih svojti vezanih uz vodu, te da se ne bi ugrozile vrijednosti krajobraza zbog kojih je proglašen zaštićenim, opravdane zahvate potrebno je uputiti u proceduru prema posebnom propisu.

U područjima ekološke mreže – mreže Natura 2000 ne može se izvoditi izgradnja elektrana (osim onih koje kao izvor koriste energiju geotermalnih voda).

Značajni krajobraz rijeke Mure

Prostire se sjevernim rubom Općine, te predstavlja zapadni dio zaštićenog područja u Međimurskoj županiji. Krajobraz je oblikovan djelovanjem rijeke, a pored samog riječnog korita čini ga njezino poplavno područje koje je na desnoj obali najvećim dijelom ograničeno visokom obalom, a na lijevoj obali novoizgrađenim nasipom. Unutar poplavnog područja nalazi se niz mrtvih rukavaca, bara i napuštenih (ilegalnih) šljunčara koji svi zajedno čine prirodnu cjelinu visokog stupnja biološke raznolikosti. Prostor je potrebno istražiti, valorizirati, te prema rezultatima istraživanja predložiti dodatne mjere i smjernice za očuvanje, korištenje i zaštitu.

Devastirane prostore nastale eksploatacijom šljunka potrebno je sanirati prema izrađenom projektu sanacije, te primjereno koristiti. Projekt sanacije treba u najvećoj mogućoj mjeri poštivati zatečene prirodne vrijednosti, uz dozvoljene minimalne intervencije i zahvate u prostoru kao što su gradnja jednostavne građevine (namjena za ugostiteljstvo, rekreaciju i upravljanje pripadajućeg područja) i uređenje pristupnih puteva i staza.

Cjelokupni prostor može se prezentirati da bude u funkciji razvoja turizma, ali uz kontrolu korištenja prirodnih vrijednosti, s ciljem da se ne naruše prirodne vrijednosti. Staze za obilazak i moguće poučne staze formirati na način da prikažu krajobrazne i prirodne osobitosti područja, a svu ostalu infrastrukturu (smještajni kapaciteti, ugostiteljstvo i dr.) smjestiti unutar naselja ili u toplicama Sveti Martin. Obilazak ovih znamenitosti kroz mrežu pješačkih i biciklističkih staza može biti dopuna turističke ponude spomenutih toplica.

Osobito vrijedan predio

Ovaj je prostor dio krajobrazne cjeline Međimurske županije, pobliže označen kao kultivirani krajobraz Gornjeg Međimurja. Vrijednosti i posebnosti ovog krajobraza su sklad i uravnoteženi odnos izgrađenih prostora i prirodnog okruženja, sklad korištenja prostora u mozaičnoj strukturi poljoprivrednih površina u kojoj se izmjenjuju svi oblici čovjekovih aktivnosti u poljoprivredi – od livada do pašnjaka, oranica do voćnjaka i vinograda. Ovo izmjenjivanje raznovrsnih poljoprivrednih i šumskih površina s većom ili manjom gustoćom izgrađenosti na razvedenoj konfiguraciji terena, vrijednosti su koje ovaj prostor čine
prepoznatljivim.

Očekivane ljudske intervencije trebale bi se odvijati na tragu zatečenih prizora, u cilju očuvanja krajobrazne slike. Uz kontrolirano širenje građevinskog područja koje bi trebalo biti u funkciji razvoja ovog kraja u skladu s postojećom namjenom i vrstom poljoprivrednog zemljišta, a uz strogo očuvanje šumskih površina. Slikovitost izgrađenih struktura čine formirana seoska gospodarstva s karakteristično formiranim predvrtovima, «brajdi» i voćnjacima koji su sastavni dio gazdinstava.

Toplice Sveti Martin i gospodarska zona u Svetom Martinu na Muri, žarišta su razvoja Općine i tu se očekuje značajni intenzitet graditeljskih aktivnosti nešto većih razmjera nego u ostalom dijelu Općine. Gospodarska zona ne smiju se nije locirati na prostoru prirodnih i krajobraznih osebnosti.. Toplice Sveti Martin čiji se razvoj temelji na Urbanističkom planu uređenja Toplice Sveti Martin i nadalje je potrebno provoditi temeljem Prostornog plana užeg područja, uz propisivanje mjera kojima se sprečava narušavanje krajobraznih i prirodnih vrijednosti, mjera zaštite prirodnih vrijednosti koje su osnovni okvir razvoju i širenju turističkih sadržaja, te mjera kojima se ublažavaju mogući nepovoljni učinci na okoliš (visina izgradnje, gustoća izgradnje,
očekivani promet i dr.)

Natura 2000

Prema Uredbi o proglašenju ekološke mreže područje obuhvaćeno PPUO Sveti Martin na Muri nalazi se u Nacionalnoj ekološkoj mreži RH i obuhvaća jedno područje važno za divlje svojte i stanišne tipove. Iz tog razloga potrebno je primijeniti uvjete i mjere zaštite prirode i mjere zaštite za zaštićene ugrožene

vrste i rijetka staništa iz Stručne podloge koju je izradio Državni zavod za zaštitu prirode, te podatke o područjima Nacionalne ekološke mreže sa smjernicama zaštite koji utvrđuju slijedeće:
1. Pri oblikovanju građevina (posebice onih koje se mogu graditi izvan naselja) treba koristiti materijale i boje prilagođene prirodnim obilježjima okolnog prostora i tradicionalnoj arhitekturi. Izbjegavati raspršenu izgradnju po istaknutim reljefnim uzvisinama i vrhovima, a značajnije vizure štititi od zaklanjanja većom izgradnjom. Planirane infrastrukturne koridore izvoditi duž prirodne reljefne morfologije.

2. Pri planiranju gospodarskih djelatnosti, treba osigurati racionalno korištenje neobnovljivih prirodnih dobara, te održivo korištenje obnovljivih prirodnih izvora.
3. Za planirane zahvate u prirodi, koji sami ili s drugim zahvatima mogu imati značajan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, treba ocijeniti, sukladno Zakonu o zaštiti prirode, njihovu prihvatljivost za ekološku mrežu.
4. Na području PPUO Sveti Martin na Muri utvrđeno je niz ugroženih i rijetkih staništa za koje treba provoditi slijedeće mjere očuvanja:

- očuvati muljevite, pjeskovite i šljunkovite, strme i položite obale u njihovom prirodnom obliku s prirodnom vegetacijom; očuvati raznolikost staništa na vodotocima (sprudovi, brzaci, neutvrđene obale i dr.); obale koje su gnjezdilišta i/ili hranilišta ptica održavati u povoljnom, ekološki prihvatljivom stanju te spriječiti eksploataciju materijala i sukcesiju drvenastim vrstama.
- travnjacima je potrebno gospodariti putem ispaše i režimom košnje prilagođenom stanišnom tipu; treba očuvati režim podzemnih voda o kojima ovise,
- očuvati šikare sprudova i priobalja rijeke Mure,
- treba očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip zaštićene i strogo zaštićene divlje svojte što podrazumijeva neunošenje stranih (alohtonih) vrsta i genetski modificiranih organizama kao i osiguranje prikladne brige za njihovo očuvanje te sustavno praćenje stanja (monitoring),
- očuvati vegetaciju pukotina starih zidova, spriječiti uklanjanje vegetacije i zapunjavanje pukotina građevinskim materijalom,

u gospodarenju šumama treba očuvati šumske čistine (livade, pašnjake i dr.) i šumske rubove, prilikom dovršenog sijeka ostavljati manje neposječene površine; ostavljati zrela, stara i suha stabla; pošumljavanje ukoliko je potrebno vršiti autohtonim vrstama.

Na prostoru Općine Sveti Martin na Muri daje se mogućnost izgradnje mikroakumulacija na vodotocima za potrebe navodnjavanja poljoprivrednih površina ili gospodarsku aktivnost izgradnju mlinica ili mini elektrana .Izgradnja mikroakumulacija na vodotocima omogućuje se uz posebnu uvjetovanost, suglasnost i odobrenje Hrvatskih voda VGI Čakovec, ukoliko se radi o zahvatima koji su u funkciji poljoprivrede (navodnjavanja) ili gospodarstva (mlin ili mini elektrana). Ovakvi zahvati ne dozvoljavaju se na šumskim površinama već samo na livadnim površinama, a vodna površina može zauzimati najviše 1 ha.
Na prostoru Općine Sveti Martin na Muri predlaže se da se provede pilot projekt renaturalizacije starih rukavaca „mrtvica“, barem jedne koja je najpodesnija za to, na način da se omogući ulaz voda „visoke Mure“ u stare rukavce ugradnjom cijevnih profila na vodostaju velikih voda unutar prostora inundacije, što ne smije ugroziti prostore naselja plavljenjem. Za provedbu tog projekta potrebno je pribaviti suglasnost nadležnih tijela.

RAZVOJ INFRASTRUKURNIH SUSTAVA

Prometni sustavi

Cestovni promet

Ceste na području Općine se dijele na ceste područnog (regionalnog) i lokalnog značaja:

- ceste područnog (regionalnog) značaja su sve županijske i lokalne ceste unutar obuhvata Plana,
- ceste lokalnog značaja su sve nerazvrstane ceste na području obuhvata Plana.

Postojeće građevine od važnosti za Županiju:

- Ž 2003 - Bukovje (Gr. RH/Slovenija) - M. Središće (DC209) - Podturen - Turčišće (Ž 2020) - Hodošan (DC3)
- Ž 2004 - Brezovec (Ž 2003) - Železna Gora (L 2002/L 20080)
- Ž 2005 – Vrhovljan (Ž 2003) - Selnica - Štrukovec (DC209)
- Ž 2245 – Sveti Martin na Muri (Gr. RH/ Slovenija – Ž 2003)
- L 20001- Vrhovljan (Ž 2003) - Donji Koncovčak (L 20002)
- L 20002- Donji Koncovčak (Ž 2005) - Železna Gora (Ž 2004/L 20080)
- L 20065 – Donji Koncovčak (L 20002) - Zaveščak (Ž 20006)
- L 20083 – Gornji Koncovčak (L 20002) - Bukovec (Ž 2006)
- L 20084 – Jalšovec (Ž 2002) - Železna Gora (L 20080)
- L 20092 - Grabrovnik (L 20084) Toplice Sveti Martin (Ž 2004)

Ceste lokalnog značenja određene u ovom Planu, a u skladu s registrom nerazvrstanih cesta, podijeljene su u 3 kategorije kako slijedi:

- 1. kategorija - asfaltirane ceste unutar naselja (ulice), asfaltirane ceste izvan naselja
- 2. kategorija - pretežno šljunčane ceste
- 3. kategorija - pretežno travnati, šumski i poljski putevi

Planom je određeno da je za bolje povezivanje naselja i izgrađenih područja potrebno poboljšati stanje trupa prometnica – asfaltiranje i rekonstrukcija nerazvrstanih cesta. Navedeno se u prvom redu odnosi na ceste 1. i 2. kategorije, iznimno 3. kategorije, a koje povezuju građevinska područja naselja ili se nalaze unutar građevinskog područja.

Zahvati na gradnji i otvaranju novih ulica i modernizaciji postojeće općinske cestovne mreže razrađivat će se posebnim općinskim programima, a po potrebi i na temelju detaljnih planova.
Prilikom uređenja postojeće ulične mreže, kao i otvaranja novih ulica, potrebno je voditi računa da minimalna širina koridora omogućuje izgradnju dvosmjernog kolnika i pješačkih staza, a na križanjima osigura izvedbu minimalnog radijusa od 6 m, a u slučaju teretnog i autobusnog prometa i više.
Pojedine dionice lokalnih i nerazvrstanih cesta na kojima se odvija lokalni promet, zbog neodgovarajućih dimenzija širine kolnika i širine koridora ne odgovaraju standardima propisanim posebnim propisima. Prilikom planiranih rekonstrukcija biti će potrebno predložiti takva rješenja kojima će se poboljšati postojeći uvjeti za odvijanje prometa, vodeći brigu o povećanim uvjetima za sigurnost prometa.

Autobusna stajališta i ugibališta

Za potrebe javnog prijevoza putnika potrebno je uspostaviti mrežu autobusnih stajališta uz glavne prometnice. Najpovoljniji prostori za njihov smještaj su središta naselja, uz već postojeće centralne sadržaje u skladu s pravilnikom o autobusnim stajalištima.

Autobusno stajalište potrebno je izvesti u naselju na preglednim dionicama prometnice, na propisno izvedenom ugibalištu.

Pri planiranju smještaja novog stajališta, prostor za ugibalište potrebno je odrediti tako da se ne nalazi na javnim zelenim površinama na kojima se nalaze evidentirani i zaštićeni spomenici kulturne baštine (pilovi, poklonci, kapelice i dr.) i da pri izgradnji ne zahtijeva uklanjanje javnog zelenila – visokih stabala.

Uz ugibalište potrebno je izvesti nadstrešnicu, jedinstvenog oblikovanja i načina izgradnje za cijelu Općinu ili pak skupine susjednih Općina.

Promet u mirovanju

Za potrebe parkiranja osobnih i teretnih vozila koje se javljaju uz funkciju građevina stambene, gospodarske, turističke, sportsko - rekreativne namjene, te građevina društvenih djelatnosti, na površini pripadajuće građevne čestice potrebno je osigurati parkirališna mjesta najmanje prema slijedećim kriterijima:

	Namjena građevine	Broj mjesta na	Broj parkirališnih ili garažnih mjesta*
1.	Stanovanje	1 stambena jedinica	1,5**
2.	Apartmani / smještajni kapaciteti /povremeno stanovanje	1 jedinica	1
3.	Odgojno – obrazovne ustanove	1 učionica	4
4.	Industrija i skladišta	1 zaposlenik	0,45
5.	Uredski prostori	100 m²***	2
6.	Trgovina	100 m²***	4
7.	Banka i pošta – usluge	100 m²***	4
8.	Ugostiteljstvo	100 m²***	4
9.	Višenamjenske dvorane i sakralne građevine	1 gledatelj	0,15
10.	Športske građevine	1 gledatelj	0,2
11.	Višestambene građevine	1 stan	1,5

*za vrijednosti sa jednom decimalom, ukupan broj se zaokružuje na veći cijeli broj
**iznimno, za građevine za povremeno stanovanje i turistički smještaj broj parkirališnih mjesta se zaokružuje na manji cijeli broj
***neto korisne površine“

Elektronička komunikacijska infrastruktura

Pošta

U Općini postoje poštanski ured 40313 u Sv. Martinu na Muri kojim su osigurane kvalitetnije usluge stanovništvu svih naselja Općine, te se ne predviđa njegovo povećanje.

Elektronička komunikacijska infrastruktura

Za potrebe uspostave i funkcioniranja elektroničke komunikacijske infrastrukture ovim Planom određuju se moguće površine za smještaj antenskih uređaja GSM operatera, a nalaze se unutar elektroničke komunikacijske zone.

Moguće površine za smještaj antenskih uređaja GSM operatera nalaze se izvan građevinskog područja naselja, a detaljniju lokaciju potrebno je odrediti na način da se isključuju prostori uz spomenike

kulturne baštine (evidentirani, zaštićeni, kapelice, crkve, pilovi) u radijusu 50 m, prostori uz vinsku cestu i prostori uz postojeće turističke sadržaje. U postupku određivanja lokacije za navedeni zahvat u prostoru potrebno je ishoditi suglasnost Ministarstva kulture – Uprave za zaštitu kulturne baštine, Područne konzervatorske službe Varaždin. Broj antenskih uređaja ograničiti na način da jedan stup koristi više operatera. Unutar elektroničke komunikacijske zone uvjetuje se gradnja samostojećeg antenskog stupa koji je takvih karakteristika da može prihvatiti više operatora, a prema tipskom projektu kojeg je potvrdilo nadležno ministarstvo. Stup tih karakteristika moguće je i dodatno planirati za ostale operatore, i ako unutar navedene zone već postoji izgrađen samostojeći antenski stup/stupovi.

Građevine elektroničke komunikacijske infrastrukture – antenski stupovi s baznim stanicama mogu se locirati unutar elektroničke komunikacijske zone, isključivo izvan građevinskog područja. Iznimno, slobodnostojeći antenski stupovi mogu se locirati unutar građevinskog područja naselja gospodarske namjene. Ostali opći uvjeti kojima se određuje smještaj tipske građevine antenskog stupa propisani su Prostornim planom Međimurske županije.

Građevine elektroničke komunikacijske infrastrukture – antenski stupovi s baznim stanicama mogu se locirati unutar elektroničke komunikacijske zone, isključivo izvan građevinskog područja. Iznimno, slobodnostojeći antenski stupovi mogu se locirati unutar građevinskog područja naselja gospodarske namjene. Ostali opći uvjeti kojima se određuje smještaj tipske građevine antenskog stupa propisani su Prostornim planom Međimurske županije.

Elektronička komunikacijska infrastruktura i povezna oprema ne može se nalaziti na čestici društvenih sadržaja (škole, dječje, zdravstvene, socijalne ustanove), ili u njihovoj neposrednoj blizini.

Za izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu planirati će se dogradnja i rekonstrukcija te implementacija novih tehnologija, a za nove komunikacijske usluge bez korištenja vodova će se planirati postave baznih stanica bez grafičkog označavanja u kartama.
Novu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu za pružanje javnih komunikacijskih usluga putem elektroničnih komunikacijskih vodova može se izvesti unutar koridora

Za potrebe izgradnje nove elektroničke komunikacijske infrastrukture za pružanje komunikacijskih usluga putem elektromagnetskih valova bez korištenja vodova, bazne stanice i njihovi antenski sustavi na antenskim prihvatima mogu se izvesti na izgrađenim građevinama ili izgradnjom slobodnostojećih antenskih stupova

Građevine elektroničke komunikacijske infrastrukture ne mogu se izvoditi na prostorima utvrđenih lokaliteta staništnih tipova i staništa značajnih za ciljne vrste unutar ekološke mreže - “Natura 2000”.

Kroz prethodne (VI. Izmjene i dopune) bile su u skladu s III. Izmjenom i dopunom Prostornog Plana Međimurske županije bile su ukinute, proširene i planirane nove zone elektroničko komunikacijske infrastrukture dok se uvjeti za smještaj samostojećih antenskih stupova unutar postojećih elektroničkih komunikacijskih zona neće mijenjati, a kako je prikazano na kartografskom prikazu 2.2. Komunikacijski sustav.

Energetski sustav

Eksploatacija energetskih mineralnih sirovina

Prostor Općine Sveti Martin na Muri pripada području unutar kojeg su utvrđena nalazišta energetskih mineralnih sirovina – ugljikovodika i geotermalnih voda.

Zone namijenjene istraživanju i eksploataciji ugljikovodika i geotermalnih voda za energetske svrhe te područja geotermalnih bušotina određene su kako slijedi:

- Postojeće:

1. Eksploatacijsko polje ugljikovodika -Vučkovec.
2. Istražni prostor ugljikovodika - Sjeverozapadna Hrvatska-01.
3. Aktivna bušotina (geotermalna energija) - bušotina Vuč-2.
4. Neaktivna bušotina (geotermalna energija) - bušotina Mrt-1.

- Planirano:

1. Istražni potencijal geotermalne vode - Mursko Središće.
2. Površina planirana za istraživanje i eksploataciju geotermalne vode - čitavi obuhvat Općine Sv. Martina na Muri.

Proizvodnja energije iz obnovljivih izvora

Na području Općine Sveti Martin na Muri moguće je planirati građevine za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora:

A) Sunčane elektrane
B) Kogeneracijsko postrojenje koje koristi biomasu
C) Geotermalne elektrane.

Sunčane elektrane

Ovim izmjenama i dopunama Plana planiraju se mogućnosti gradnje sunčanih elektrana, ali u ograničenim prostornim uvjetima.
Korištenje sunčeve energije unutar građevinskog područja naselja moguće je postavom solarnih panela na građevine, posebno su za to pogodne građevine velikih tlocrtnih gabarita, kao i nadstrešnice. U zonama izdvojenih građevinskih područja naselja ili u prostorima sporta i rekreacije unutar građevinskog područja koje se nalaze unutar ili su okruženi prostorima visokih prirodnih vrijednosti, solarne panele nije moguće izvoditi na nosačima na tlu.

Sunčane elektrane mogu se graditi u građevinskom području naselja gospodarske namjene, izdvojenim građevinskim područjima izvan naselja gospodarske namjene.

U građevinskom području naselja gospodarske - poslovne namjene, u naselju Vrhovljan, planira se sunčana elektrana kapaciteta do 10 MW. Uvjeti za smještaj neintegrirane sunčane elektrane ugradit će se i omogućiti Odredbama za provedbu , a detaljni uvjeti propisati će se prostornim planom užeg područja : UPU-a Gospodarske zone Sveti Martin na Muri – II. dio.
Sunčane elektrane moraju biti instalirane na način da se nakon završetka njihovog životnog vijeka može vratiti prvotna namjena zemljišta te da ne dođe do nepovratne izmjene krajobraznih vrijednosti. Zahvate u prostoru za izgradnju baterijske pohrane električne energije moguće je smjestiti u građevinskom području određenom za izgradnju sunčanih elektrana i u građevinskom području gospodarske/industrijske namjene.

Kogeneracijsko postrojenje

Kogeneracijsko postrojenje može se smjestiti izvan građevinskog područja naselja, na mjestu nastanka (uz građevinu farme za uzgoj stoke), ili u gospodarskoj zoni. Zbog isplativosti i veće iskoristivosti energije, poželjno je da bude u blizini potencijalnih korisnika toplinske energije (npr. farme, građevine javne namjene, stambene zone veće gustoće naseljenosti), a zbog jednostavnosti dovoza sirovina i odvoza nusprodukta poželjno je da lokacija postrojenja bude i u blizini važnih prometnica.
Kogeneracijsko postrojenje za proizvodnju energije kao pomoćna građevina u cilju proizvodnje energije za vlastite potrebe može biti smješteno unutar građevinskog područja ili u izdvojenom dijelu

građevinskog područja naselja na čestici mješovite namjene, (uslužne djelatnosti, proizvodnja, servisi), na čestici društvenih sadržaja (društvene i javne funkcije, odgojno obrazovna funkcija, sport i rekreacija).

Rad kogeneracijskog postrojenja mora se odvijati u uvjetima koji ne utječu negativno na okoliš.
Kogeneracijsko postrojenje ne može se nalaziti u neposrednoj blizini zaštićenog spomenika kulture, upisanog u Registar spomenika kulture.

Geotermalne elektrane

Istražni radovi i aktivnosti kojima je cilj utvrditi stanje geotermalnih voda iz kojih se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe mogu se provoditi na prostoru cijele Općine, uz uvjete propisane Prostornim planom Međimurske županije i sukladno posebnim propisima.
Temeljem rezultata istražnih radova, a sukladno posebnim propisima i odredbama Prostornog plana Međimurske županije moguće je utvrditi i formirati eksploatacijska polja geotermalne vode.
Geotermalna elektrana ne smije biti udaljenja manje od 300 m od ruba javnih građevina i objekata za stanovanje. Buka koja se može javiti u okruženju stambenih i radnih građevina u postupku eksploatacije, ne smije prelaziti granične vrijednosti propisane posebnim propisima.

Elektroopskrba i plinoopskrba

Unutar obuhvata Općine Sveti Martin na Muri nalaze se postojeći dalekovodi (DV) napona 400 kV i 110 kV:

- DV 2x400 kV Cirkovce -Pince -Herviz/Žerjavinec-Cirkovce
- DV 110 kV TS Ljutomer-TS Lendava (u nadležnosti ELES)

Područje Općine prekriveno je niskonaponskom mrežom zračnih i kabelskih vodova, koji osiguravaju kvalitetno napajanje električnom energijom. Neki dijelovi će se prema potrebama rekonstruirati, ili izgrađivati novi sukcesivno razvoju neizgrađenih dijelova naselja.
Na području Općine Sv. Martin na Muri nalazi se postojeći lokalni distribucijski plinovod županijskog značaja Mursko Središće – Sveti Martin na Muri – Štrigova.

Vodnogospodarski sustav

Vodoopskrba

Postojeći i planirani sustav vodoopskrbe na području Općine Sv. Martin na Muri čine linijske infrastrukturne građevine (magistralni i ostali vodoopskrbni cjevovodi) te plošne infrastrukturne građevine (hidrostanica Grkaveščak).

Vodnogospodarski sustav izveden je u svim naseljima, a njegovo proširenje predviđa se na područjima gospodarske zone u naselju Vrhovljan.
Potrebno je kontinuirano pratiti kvalitetu vode u vodoopskrbnom sustavu i nastojati u potpunosti iskoristiti kapacitete mreže priključivanjem svih domaćinstava na nju te eliminaciju opskrbe domaćinstava iz bunara.

Planira se poboljšati funkcioniranje vodoopskrbnog sustava izgradnjom planiranih vodosprema u Železnoj Gori, Frkanovcu i Okruglom Vrhu, uz izgradnju dopunskih hidrosranica za poboljšanje stabilnog radnog pritiska u mreži što je važno ne samo za male korisnike, već i za buduće veće gospodarske korisnike i poljoprivredna gospodarstva.

Otpadne i oborinske vode

Postojeći i planirani sustav odvodnje otpadnih voda na području Općine Sveti Martin na Muri čine linijske infrastrukturne građevine (glavni odvodni, tlačni i ostali odvodni kanali) te plošne infrastrukturne građevine (crpne stanice i uređaj za pročišćavanje otpadnih voda),
U okviru vodno gospodarskog sustava, zbrinjavanje otpadnih voda i nadalje ostaje prioritetna zadaća Općine.
Zbog povećanja smještajnih i ukupnih kapaciteta Toplica Sveti Martin povećavaju se količine otpadnih voda s toga je potrebno pristupiti zbrinjavanju otpadnih voda za cjelokupni prostor Toplica uzimajući pri tom u proračun postojeće kapacitete i planom očekivano moguće povećanje u predstojećem planskom razdoblju.

Razvoj Toplica povećava uvjetovanost praćenja rasta kvalitete komunalne infrastrukture, vodoopskrbe, elektroopskrbe, plinoopskrbe , koja je definirana osnovnim PPUO Sveti Martin na Muri i UPU-om Toplica Sveti Martin uz obavezno sagledavanje izgradnje sustava odvodnje otpadnih voda s obzirom na potvrdu brzog rasta kapaciteta Toplica i sezonska vršna opterećenja koja u ljetnim mjesecima premašuju više tisuća posjetitelja.
Jednako tako potrebno je očekivati uspostavu sustava odvodnje otpadnih voda grupe naselja uz rijeku Muru od Čestijanca do Marofa i njihovo povezivanje na zajednički uređaj za pročišćavanje otpadnih voda prije ispusta u rijeku Muru kao jedini recipijent.
Planirani sustav infrastrukture odvodnje otpadnih i oborinskih voda određuje sa na sjeveroistočnom dijelu Općine - na području naselja Vrhovljan te na južnom dijelu Općine koja obuhvaća naselja Toplice Sveti Martin, Jurovčak, Gradiščak i Graveščak.
Za potrebe južnog dijela Općine ovim Planom se planira uređaj za pročišćavanje otpadnih voda županijskog značaja.

Sustav odvodnje otpadnih voda niza naselja sjevernog dijela Općine Sveti Martin na Muri priključuje se na sustav odvodnje Grada Mursko Središće, s uređajem za pročišćavanje na teritoriju Grada Mursko Središće, zbog ekonomičnosti izgradnje i korištenja sustava. Priključenje korisnika na sustav odvodnje otpadnih voda biti će moguće tek nakon izgradnje cjelokupnog sustava odvodnje i pročišćavanja, odnosno do izgradnje sustava odvodnje s pripadajućim rješenjem pročišćavanja otpadnih voda.

Kompleks građevina za turističku, sportsko rekreativnu namjenu, za smještaj većeg broja korisnika koji se grade ili su izgrađeni prije sustava odvodnje, moraju imati zaseban uređaj za pročišćavanje na koji je priključen sustav odvodnje otpadnih voda cijelog kompleksa (Toplice Sv. Martin, izdvojenog građevinskog područja sporta i rekreacije u sjeverno dijelu naselja Sv. Martin na Muri.

Pri projektiranju i izvođenju sustava odvodnje otpadnih voda na preostalom dijelu Općine moguća su rješenja s primjenom novih tehnologija koja vode ka zadovoljavajućem rezultatu o sastavu pročišćenih voda, u skladu s posebnim propisima o graničnim vrijednostima otpadnih tvari u vodi prije ispuštanja u prijamnik.
Zbrinjavanje sanitarno fekalnih voda naselja do izgradnje prihvatljivih rješenja odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda kao i iz izdvojenih područja koja neće biti povezana sa sustavom javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, treba rješavati izvedbom vodonepropusnih trodijelnih sabirnih jama zatvorenog tipa koje je potrebno redovno održavati prema posebnim propisima.
Do izgradnje sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, i u situacijama gdje se sustav neće moći izgraditi, tehnološke otpadne vode nakon pročišćavanja predtretmanom do razine parametara propisanih posebnim propisima, trebaju se skupljati u vodonepropusne sabirne jame i zbrinuti na propisani način.
Izričito se zabranjuje ispuštanje otpadnih voda u sustav za odvodnju oborinskih voda i obrnuto, ispuštanje oborinskih voda u sustav odvodnje otpadnih voda.

U gospodarskim zonama čija je ukupna planirana površina više od 3 ha, u kojima se planiraju čestice površine veće od 1 ha, pri čemu postoji mogućnost izgradnje uz primjenu najviše dozvoljenog koeficijenta izgrađenosti i mogućnost izgradnje manipulativnih površina u parternom korištenju čestice, potrebno je planirati sustav zbrinjavanja oborinskih voda koje neće opterećivati zatvoreni sustav odvodnje otpadnih voda naselja, već ih je potrebno zbrinuti na ekološki prihvatljiviji način, uz obavezno pročišćavanje oborinskih voda s prometnih površina i njihovo daljnje korištenje u tehnološkom procesu, ili u oblikovanju javnih površina kao prijamnika, planiranih za cjelokupnu radnu zonu.

Uređenje vodotoka i voda

Na području Općine Sveti Martin na Muri nalaze se 13 značajnih vodotoka. Vodotoci na području Općine su pretežno neregulirana vodonosna korita površinskih voda sa minimalnim protocima koji se neujednačeno pojačavaju tokom kišnih perioda godine (bujični karakter).
Na području Općine značajni vodotoci su :

- Rukavci Mure (vodotoci I. redar veća voda),
- p. Zavrtje (vodotok II. reda),
- p. Gradiščak (voda II. reda, bujični tok),
- p. Koncovčak (voda II. reda, bujični tok),
- p. D. Koncovčak (voda II. reda, bujični tok),
- p. Ciganjščak (voda II. reda, bujični tok),
- p. Kapelščak (voda II. reda, bujični tok),
- p. Bukovec (voda II. reda, bujični tok),
- Bukovlje (osnovna melioracija, voda II. reda, bujični tok),
- Čestijanec (osnovna melioracija ,voda II. reda, bujični tok),
- Koncovčak — stari (osnovna melioracija, voda II. reda, bujični tok),
- Sodolje (osnovna melioracija, voda II. reda, bujični tok),
- Zaobalje Sv. Martin (osnovna melioracija, voda II. reda, bujični tok).

Potoci Ciganjščak (Jurovečki potok), Gradiščak, Koncovčak i kanal Gradiščak, pripadaju murskom slivu, u vodnogospodarskom smislu značajni su po tome što pored izvorske vode, u kišnim i vlažnim razdobljima godine većinu vode čine vode što se ocjeđuju s pripadajućih padina.
Zbog uloge koju imaju u stvaranju krajobraznih vrijednosti prostora ovog dijela Županije, zbog prirodnih vrijednosti u stvaranju i održanju vodenih i vlažnih biotopa, potoci sa pripadajućim vegetacijskim pojasom trebaju se zadržati u svom prirodnom obliku. U njihovom održavanju potrebno je zadržati meandrirajući oblik korita i pripadajuće visoko zelenilo, a nikako nije dopustivo betoniranje njihovih obala i oblaganje kamenom.
Upravljanje vodama čini skup aktivnosti, odluka i mjera kojima je svrha održavanje, poboljšavanje i ostvarivanje jedinstvenog vodnoga režima na nekome području. Vodni režim utvrđuje se vodnogospodarskim osnovama i vodnogospodarskim planovima. Prema Zakonu o vodama upravljanje vodom treba se temeljiti na planskim osnovama upravljanja vodama koji se izrađuje na državnoj razini ili pak na razini sliva. Prema postojećim dokumentima ciljevi zaštite voda su:

- očuvati vode koje su još čiste,
- očuvati kakvoću voda,
- zaustaviti onečišćenje voda provedbom mjera.

Zaštita voda od onečišćenja jedna je od najvažnijih aktivnosti u vodnome sektoru. Kakvoća voda većine površinskih vodotoka narušena je zbog ispuštanja nepročišćenih otpadnih voda iz naselja. U općini ne postoji sustav pročišćavanja otpadnih voda. Zbog izravnog ispuštanja otpadnih voda iz domaćinstava i

poljoprivrednih uzgojnih jedinica, kvaliteta vode u vodotocima najčešće je ispod željene kategorije, ponajprije zbog bakterijskog onečišćenja.
Stoga je potrebno sačuvati vode koje su još čiste saniranjem i uklanjanje onečišćenosti zbog kojih dolazi do ugrožavanja ili onečišćenja vode (neuređena odlagališta otpada, izravno ispuštanje otpadnih voda bez prethodnog pročišćavanja).
Pri upravljanju vodama potrebno je stvoriti uvjete za zaštitu ekosustava pojedinih vrsta.
U cilju zaštite voda i vodotoka u svim naseljima Općine potrebna je izgradnja sustava odvodnje otpadnih voda s uređajem za pročišćavanje Izgradnja i odabir sustava potrebno je prilagoditi prostornim uvjetima, a realizaciji pristupiti etapno. Etapnost će utvrditi nadležna općinska tijela odlučivanja u suradnji sa stručnom organizacijom koja će izraditi projektnu dokumentaciju, uvažavajući financijske i prostorne mogućnosti.

Pri projektiranju i izvođenju sustava odvodnje za pojedina naselja potrebno je utvrditi cjelokupno rješenje – skupljanje otpadnih voda odvojenim sustavom odvođenja oborinskih i fekalnih voda na uređaj za pročišćavanje. Nije moguće izdavanje lokacijske i građevinske dozvole za projektnu dokumentaciju (potpunog ili djelomičnog sustava za pojedino naselje) bez projekta uređaja za pročišćavanje. Priključenje na sustav odvodnje otpadnih voda dozvoljeno je tek nakon izgradnje uređaja za pročišćavanje.

Poradi utvrđivanja stanja onečišćenja, odnosno kakvoće vode u vodotocima, Općina u suradnji s Hrvatskim vodama mora uvesti redovito mjerenje i praćenje tih voda s ciljem zadržavanja prve kategorije. Postojeće stanje na vodotocima prve kategorije svakako se mora zadržati, a planirane nove namjene prostora ne smiju utjecati na kvalitetu vode u vodotocima, odnosno njeno smanjenje.

Zaštita od erozivnog djelovanja bujičnih voda

Radi sprečavanja i otklanjanja erozija i djelovanja bujica potrebno je graditi i održavati regulacijske i zaštitne vodne građevine te izvoditi zaštitne poslove i provode mjere zaštite.
Na području Općine nalazi se građevine za obranu od poplava na Muri - nasip Sveti Martin i jedna retencija županijskog značaja: Retencija Vučkovec, 78.000 m3 ukupnog volumena retencijskog prostora. Zbog rizika od plavljenja rijeka Mure potrebno je redovito održavanje nasipa.
Na području Općine nisu dopušteni zahvati na koritima vodotoka u smislu regulacije korita, oblaganje korita kamenom ili betonskom oblogom. Svi potrebni zahvati na vodotocima mogu se vršiti u obimu i na način prihvatljiv za zaštitu okoliša.

U cilju zaštite od erozivnog djelovanja bujičnih vodotoka moguća je izgradnja manjih akumulacija (kontrolirani prostor izvan naselja unutar nasipa malih visina) – planiranih poplavnih područja na prostorima vlažnih livada, koje prihvaćaju bujične vode i akumuliraju ih u kraćem vremenskom razdoblju (dionice toka potoka Ciganjščak, Gradiščak, Koncovčak).

Prijedlog pilot projekta renaturalizacije starih rukavaca „mrtvica“

Na prostoru Općine Sveti Martin na Muri predlaže se da se provede pilot projekt renaturalizacije starih rukavaca „mrtvica“, barem jedne koja je najpodesnija za to, na način da se omogući ulaz voda „visoke Mure“ u stare rukavce ugradnjom cijevnih profila na vodostaju velikih voda unutar prostora inundacije, što ne smije ugroziti prostore naselja plavljenjem. Za provedbu tog projekta potrebno je pribaviti suglasnost Ministarstva kulture Uprave za zaštitu prirode i Državnog zavoda za zaštitu prirode, te Hrvatskih voda.

Melioracijska odvodnja

U poljoprivredi se oduvijek nastoji poboljšati iskorištavanje tla te je time i pojam melioracija postao osnovni preduvjet naprednog obrađivanja zemljišta. Treba istaći da kada se izvode uvažavajući samo gospodarske normative, melioracije, okrupnjavanje zemljišta i komasacija, uništavaju prirodne životne

zajednice, mijenjaju sliku krajobraza u nepovoljnom smislu i štete prirodnom okružju. Melioracije, okrupnjavanje zemljišta i komasacija ugrožavaju posljednje ostatke ekološki vrijednih područja kao što su potoci, skupine drveća, polusuhe livade. Svako uređivanje tla koje danas provodimo dugoročno znači uništenje krajobrazne i biološke raznolikosti. Stoga bi kod svakog novog uređenja tla trebalo prikupiti dokumentaciju koja će sadržavati: vegetacijsku kartu, kartu voda i tla, popis značajnih sastojaka krajobraza i njihov postojeći odnos u poljodjelstvu te suradnju svih sudionika, od investitora, korisnika-poljodjelca, građevinara, agronoma, ekologa.

Temeljem zahtjeva Hrvatskih voda na području Općine Sv. Martin na Muri utvrđeni su značajni vodotoci sa osnovnom melioracijom :

- Bukovje (Odteretni lateralni kanal).
- Hebernica I (Odteretni lateralni kanal).
- Čestijanec (Odteretni lateralni kanal).
- Sodolje (Odteretni lateralni kanal i zacjevljeni kanal).
- Kozajci I (Odteretni lateralni kanal).
- Kozajci II (Odteretni lateralni kanal).
- Kozajc ogranak (Odteretni lateralni kanal).
- Kozajc (Odteretni lateralni kanal i zacjevljeni kanal).
- Zavrtje (Odteretni lateralni kanal i zacjevljeni kanal).
- Lipice I (Odteretni lateralni kanal).
- Zaobalje Sv. Martin (Odteretni lateralni kanal i zacjevljeni kanal).

Na utvrđenim staništima ciljnih vrsta i na utvrđenom području rasprostranjenosti ciljnih stanišnih tipova unutar područja ekološke mreže Natura 2000 ne mogu se vršiti hidrotehnički zahvati i melioracija zemljišta.

U cilju zaštite poplavnih šuma i staništa rijetkih i ugroženih divljih svojti, unutar područja obrambenih nasipa rijeke Mure nisu dozvoljene gospodarske aktivnosti melioracijske odvodnje.

U području Značajnog krajobraza rijeke Mure i Regionalnog parka Mura — Drava izvođenje daljnjih melioracija moguće je uz preispitivanje svrhovitosti zahvata i ekonomske isplativosti. Da bi se spriječili mogući negativni učinci na šumsku vegetaciju, režim podzemnih voda, staništa divljih svojti vezanih uz vodu, te da se ne bi ugrozile vrijednosti krajobraza zbog kojih je proglašen zaštićenim, opravdane zahvate potrebno je uputiti u proceduru prema posebnom propisu.

Postupanje s otpadom

Zbrinjavanje otpada na području Općine Sv. Martin na Muri u obliku organizirane komunalne djelatnosti provodi se od 1993. godine, kada je sklopljen ugovor s tvrtkom «Murs Ekom» koja je komunalni otpad odvozila na deponiju u Lapšini. Do tog perioda komunalni se otpad najviše «zbrinjavao» u okviru domaćinstva ili pak je završavao odbačen u prirodi.

Općina i nevladine udruge uložile su veliki napor u čišćenju takvih onečišćenih mjesta i utjecanju na svijest ljudi o negativnim učincima i takvim postupanju sa otpadom. Uspješnost u tom nastojanju još uvijek nije potpuna, no takvih je onečišćenih mjesta sve manje, posebno od kada se otpad organizirano skuplja i odvozi od strane ovlaštenog komunalnog poduzeća na deponiju.

Prema geološko-hidrološkim karakteristikama, prostor Općine Sv. Martin na Muri nema povoljne uvjete za smještaj i izgradnju sanitarne deponije. Za ostale pretpostavke - realizacija regionalne deponije otpada ili drugi prihvatljivi modeli zbrinjavanja za sada ne ukazuju zbog teškoća u iznalaženju najpovoljnije lokacije na skoro rješavanje tog, jednog od najvećih problema zagađivanja okoliša Županije.

Utjecanje na svijest stanovništva da je nužno zbrinuti otpad ali na način bez negativnih utjecaja na okoliš, uz primjenu najsuvremenijih mjera zaštite, uključivanje svih domaćinstava u sustav

organiziranog skupljanja i zbrinjavanja otpada, prvi je i najvažniji korak ka rješavanju tog problema u ovoj Općini ali i u Županiji.
Gospodarenje komunalnim otpadom mora se vršiti na način da se odvojeno skupi, odnosno zbrine otpad čija se vrijednosna svojstva mogu iskoristiti (ambalažni otpad, stari automobili, kućanski aparati, e-otpad i dr.) na način da se organizira mreža sabirnih mjesta za odvojeno skupljanje otpada – zeleni otoci i reciklažna dvorišta. Ostali otpad mora se odložiti – zbrinuti na propisani način u građevinama za tu namjenu (u konačnom cilju na zajedničko regionalno odlagalište).
Skupljanje i odvajanje otpada – čija se vrijednosna svojstva mogu iskoristiti, mora se provoditi na području cijele Općine i to na način da se na prikladnim mjestima u svim naseljima postave zeleni otoci za odvojeno skupljanje određenih vrsta otpada (staklo, papir, met i pet ambalaža). Uz povećane izdatke i povećani broj kontejnera u Općini, ovaj će postupak u zbrinjavanju te vrste otpada, na način da je mjesto odlaganja približeno stanovanju, biti jednostavniji i prilagođen stanovništvu.
U Sv. Martinu potrebno je uspostaviti reciklažno dvorište za Općinu. Prostor te namjene mora biti na mjestu dostupnom kamionskom prometu i opremljen elementarnom infrastrukturom, a građevna čestica treba biti tako organizirana da ima dovoljno mjesta za manipulativne površine za što je najpovoljniji prostor radne zone, te da ima potrebni planirani rezervni prostor za prihvat i izgradnju novih spremišta, da je prikladno ograđena i vizualno odvojena od stambene zone.
S obzirom na način života i stanovanja, stanovništvo bi trebalo uputiti na zbrinjavanje biljnog otpada kompostiranjem na svom dvorištu.

Općine i gradovi dužni su u prostorno planskoj dokumentaciji odrediti lokacije za reciklažna dvorišta kao i za građevine za privremeno skladištenje, oporabu i zbrinjavanja otpada, bilo unutar radnih zona ili izvan njih, ali prema uvjetima tih prostorno planskih dokumenata. Prostori za zbrinjavanje i oporabu građevinskog otpada, pored uvjeta propisanih posebnim propisima moraju ispuniti kriterije za njihov smještaj iz prostornih planova općina/gradova, kojima se određuju mogući raspoloživi prostori za lokaciju tog tehnološkog procesa.
Postupak gospodarenja komunalnim otpadom na prostoru Općine Sveti Martin na Muri provodi se prema Planu gospodarenja otpadom Općine Sveti Martin na Muri.
Temeljem obaveza iz posebnih propisa koji se odnose na postupak zbrinjavanja posebnih vrsta otpada, na području Općine Sveti Martin na Muri planira se smještaj reciklažnog dvorišta na prostoru UPU-a Gospodarske zone Sveti Martin na Muri - II. dio.
Zbrinjavanje građevinskog otpada, moguće je provesti na zajedničkom reciklažnom dvorištu građevinskog otpada u Totovcu.

SPRIJEČAVANJE NEPOVOLJNIH UTJECAJA NA OKOLIŠ

Okoliš je prema definiciji kompleksna kategorija sastavljena od više pojedinačnih tematskih područja, tako da se i zaštita pojedinih sastavnih dijelova okoliša, kao što su: voda, šume, poljoprivredno zemljište, kulturna baština, ljudsko zdravlje, provodi putem određenih i ovlaštenih sektora. Zaštita okoliša nesumnjivo je jedna od najzahtjevnijih i najsloženijih aktivnosti i zadire u sve dijelove organizacije ljudskog društva.
Stoga treba neprekidno i sustavno štititi cjelokupni prostor Općine, a osobito dolinu Mure. Treba provoditi i mjere za poboljšanje i unapređivanje prirodnoga, kultiviranoga i kulturnog krajobraza. Isto tako i mjere za sprečavanje nepovoljnog utjecaja na okoliš, odnosno:

- izgraditi sustav kanalizacije s uređajima za pročišćavanje, osobito u radnim zonama i na svim mjestima gdje se javljaju veći onečišćivači,
- spriječiti divlja odlagališta otpada na poljodjelskim i šumskim površinama te otpad odlagati na propisno odlagalište,
- smanjiti uporabu agrotehničkih sredstava koja onečišćuju tlo (sredstava za zaštitu bilja i gnojiva) i primjenjivati biološka sredstva u provođenju zaštite poljodjelskih kultura, naročito u dolinama vodotoka,

- na djelotvorni način štititi kulturne, prirodne i krajobrazne vrijednosti čuvati prirodna bogatstva i prirodne izvore (šume, poljoprivredne površine, vodotoke),
- uključiti lokalne vlasti u aktivno čuvanje okoliša te zaštitu zaštićenih područja kroz novčanu potporu i općinske odluke,
- stvoriti javno mnijenje u korist zaštite krajobraza, zaštite kulturne i prirodne baštine, smanjenje onečišćenja te gradnju objekata na osnovi tradicijskog graditeljstva,
- u svaki projekt ili studiju, bilo koje vrste, ugraditi elemente zaštite okoliša i krajobraznoga oblikovanja,
- na građevinskom području ne smiju se graditi građevine koje bi svojim postojanjem ili upotrebom neposredno ili potencijalno ugrožavale život, zdravlje i rad ljudi u naselju, ili vrijednost okoliša, niti se smije zemljište uređivati ili koristiti na način koji bi izazvao takve posljedice.

Prirodna dobra na području Općine koristiti održivo. Zabranjeno je korištenje prirodnih dobara na način koji uzrokuje trajno oštećenje tla i gubitak njegove prirodne plodnosti, odnosno onečišćenje tla iznad dopuštene razine, onečišćenje vode i ugrožavanje njezine iskoristivosti, trajno smanjenje biološke i krajobrazne raznolikosti te onečišćenje zraka iznad dopuštene razine.
Kod planiranja i izvođenja zahvata u najvećoj mjeri očuvati značajna i karakteristična obilježja krajobraza i krajobrazne raznolikosti. Spriječiti negativne utjecaje na prirodu i krajobraz ostavljanjem nepravilnih, raznolikih rubova šuma i drugih biološki složenih graničnih površina kao što su poljske živice, rubovi putova, obale potoka i rubovi oranica.
Poljoprivrednim zemljištem gospodariti na način da se spriječi neracionalno i neodgovarajuće korištenje poljoprivrednog tla u nepoljoprivredne svrhe. Neobrađeno zemljište privesti svrsi i namijeniti ga za proizvodnju hrane, a cjelokupnim fondom tla gospodariti racionalno i zaštititi ga od onečišćenja kako bi se omogućila proizvodnja zdravstveno ispravne hrane, zaštite zdravlja ljudi, životinjskog i biljnog svijeta te nesmetano korištenje i zaštita prirode i okoliša. Poticati gdje je to moguće i prikladno tradicionalni način uzgoja i korištenja ugroženih zavičajnih i udomaćenih vrsta.
Šume vratiti u njihov izvorni oblik, pogotovo sastojine bagrema, kako u pogledu sastava vrsta, tako i u pogledu uzgojnog oblika. Razvoj šumarstva na području obuhvata plana temeljiti na načelu održivog razvoja te sve postojeće šumske površine očuvati i težiti otvaranju novih, pogotovo na tlima podložnim erozijskim procesima. Pošumljavanje, gdje to dopuštaju uvjeti staništa, obnoviti autohtonim vrstama drveća. Poseban naglasak šuma ovog područja stavlja se na zaštitnu ulogu te uspostavljanje ekološke ravnoteže i turističko rekreativnog razvoja, a ne na gospodarsko iskorištavanje. Očuvanje ekoloških vrijednosti i funkcija šumskih sastojina može se provesti samo ukoliko se očuva prirodna struktura i autohtone vrste. Veću kontrolu iskorištavanja šuma posvetiti privatnim šumama, gdje se još uvijek jedan dio šumskog drveća koristi za ogrjev i sitnu građu. Zakonskom regulativom propisati obvezu izrade plana gospodarenja kao što je to u državnim šumama. U gospodarenju šumama postupati na način da se u najvećoj mjeri očuvaju otvorene šumske površine i šumski rubovi radi obogaćivanja biološke i krajobrazne raznolikosti. Posebno pozornost posvetiti održavanju šumskih putova unutar privatnih šumskih površina.
Vode i vlažna staništa očuvati u prirodnom i doprirodnom stanju. Vodu zaštiti od onečišćavanja, očuvati prirodnu sposobnost vlastitog čišćenja ili ponovno ju uspostaviti. Radi očuvanja postojećih resursa i poboljšanja kakvoće vode provoditi mjere zaštite voda, čiji su osnovni ciljevi:

- sačuvati vode koje su još čiste,
- zaustaviti trend pogoršanja kakvoće voda (ispuštanje otpadnih voda iz domaćinstava i farmi bez prethodnog pročišćavanja),
- sanirati i ukloniti izvore onečišćenja (pročišćavanje otpadnih voda prije ispusta u recipijent).

Zrak

Nadzor i mjerenje kakvoće zraka na području Općine nisu do sada provođene. Uz pretpostavku da je na području Općine Sveti Martin na Muri kakvoća zraka prve kategorije, u procesu očekivanog razvoja

ovog područja potrebno je djelovati preventivno na način da se ne prekorače granične vrijednosti kakvoće zraka.
Najveći izvor onečišćenja zraka je sagorijevanje u kućanstvima te ispušni plinovi prometa u blizini prometnica. Lokalna onečišćenja iz poljoprivredne proizvodnje doživljavaju se kao onečišćenje zraka naročito kad izazivaju neugodne mirise. Točnije prosudbe o težini i opasnostima po zdravlje ovih onečišćenja moći će se donijeti tek nakon što postanu dostupni rezultati mjerenja obvezatnih po Zakonu o zaštiti zraka. Općina bi trebala uspostaviti područnu mrežu za praćenje kakvoće zraka na svom području, a u slučaju da postoje pritužbe građana, odnosno postoji osnovna sumnja da je došlo do prekomjernog onečišćenja zraka moraju se izvršiti posebna mjerenja
Budući da se ne raspolaže s relevantnim pokazateljima za ocjenu kakvoće zraka potrebno je postupati sukladno Zakonu o zaštiti zraka, i podzakonskim propisima proizašlim temeljem Zakona.
Sprečavanje onečišćenja zraka moguće je provesti kontrolom emisije iz stacionarnih izvora i kontrolom sastava određenih proizvoda koji moraju biti ispod propisanih graničnih vrijednosti, da ne bi ugrozili zdravlje ljudi, kakvoću življenja i okoliš. Sprečavanje onečišćenja zraka mora se provoditi primjenom mjera utvrđenih u aktu o procjeni utjecaja na okoliš i mjera utvrđenih u dozvoli izdanoj prema posebnom propisu.

Buka

Mjere zaštite od buke potrebno je provoditi sukladno posebnim propisima o zaštiti od buke i o najvišim dopuštenim razinama buke s obzirom na vrstu izvora buke, vrijeme i mjesto nastanka.
Ako se kod postojeće izgradnje utvrdi prekoračenje najviših dopuštenih razina buke utvrđenih posebnim propisom, a u odnosu na namjenu prostora, potrebno je osigurati smanjenje razine buke izmještanjem ili ukidanjem određene djelatnosti, ili, ako to nije moguće, postavljanjem zvučnih barijera (prirodnih ili umjetnih).
Građevine i postrojenja koja mogu biti izvor prekomjerne buke moraju se planirati i graditi na odgovarajućoj udaljenosti od stambenih zona i drugih tihih djelatnosti uz primjenu propisanih mjera za sprečavanje prekomjerne razine buke.

Odvodnja, uređenje vodotoka i voda, melioracijska odvodnja

Ni jedno naselje na području Općine nema izgrađen kanalizacijski sustav s pripadajućim uređajima za pročišćavanje otpadnih voda. Za prihvat otpadnih voda iz domaćinstava u naseljima služe septičke jame, a recipijenti su vodotoci. Ciljevi razvoja i izgradnje sustava odvodnje su priključenje što većeg broja korisnika na zajednički sustav odvodnje te izgradnja uređaja za tretman otpadnih voda prije upuštanja u recipijent.
Industrijski pogoni obvezni su za svoje otpadne vode izgraditi vlastite sustave i uređaje ili ih putem predtretmana dovesti u stanje mogućeg prihvata na sustav javne odvodnje.
Prikupljanje otpadnog mulja (nastalog kao ostatak nakon primarnog pročišćavanja voda) potrebno je organizirati radi njegove obrade i dorade na jednom mjestu sukladno zakonskoj regulativi o otpadu.

Upravljanje vodama čini skup aktivnosti, odluka i mjera kojima je svrha održavanje, poboljšavanje i ostvarivanje jedinstvenog vodnoga režima na nekome području. Vodni režim utvrđuje se vodnogospodarskim osnovama i vodnogospodarskim planovima. Prema Zakonu o vodama upravljanje vodom treba se temeljiti na planskim osnovama upravljanja vodama koji se izrađuje na državnoj razini ili pak na razini sliva. Prema postojećim dokumentima ciljevi zaštite voda su: očuvati vode koje su još čiste, očuvati kakvoću voda, zaustaviti onečišćenje voda provedbom mjera.
Zaštita voda od onečišćenja jedna je od najvažnijih aktivnosti u vodnome sektoru. Stoga je potrebno sačuvati vode koje su još čiste saniranjem i uklanjanje onečišćenosti zbog kojih dolazi do ugrožavanja ili onečišćenja vode (neuređena odlagališta otpada, izravno ispuštanje otpadnih voda bez prethodnog pročišćavanja). Pri upravljanju vodama stvoriti uvjete za zaštitu ekosustava pojedinih vrsta. Razmotriti mogućnost za uvođenje alternativnih tehnologija pročišćavanja otpadnih voda, s time da se uzmu u obzir lokalne značajke i omogući etapnost izgradnje.

U poljoprivredi se oduvijek nastoji poboljšati iskorištavanje tla te je time i pojam melioracija postao osnovni preduvjet naprednog obrađivanja zemljišta. Treba istaći da kada se izvode uvažavajući samo gospodarske normative, melioracije, okrupnjavanje zemljišta i komasacija, uništavaju prirodne životne zajednice, mijenjaju sliku krajobraza u nepovoljnom smislu i štete prirodnom okružju. Melioracije, okrupnjavanje zemljišta i komasacija ugrožavaju posljednje ostatke ekološki vrijednih područja kao što su potoci, skupine drveća, polusuhe livade. Svako uređivanje tla koje danas provodimo dugoročno znači uništenje krajobrazne i biološke raznolikosti. Stoga bi kod svakog novog uređenja tla trebalo prikupiti dokumentaciju koja će sadržavati: vegetacijsku kartu, kartu voda i tla, popis značajnih sastojaka krajobraza i njihov postojeći odnos u poljodjelstvu te suradnju svih sudionika.

Tlo

S obzirom na neprekidnu poljoprivredno - stočarsku tradiciju i velike prilike za proizvodnju ekološki zdrave hrane, Općina mora uspostaviti monitoring svojih tala.

U cilju sprečavanja nepovoljnih utjecaja na tlo i podzemne vode i poštivanja Pravilnika o zaštiti poljoprivrednog zemljišta od onečišćenja, uzgajivači stoke u farmama (peradarnici, svinjogojske farme i dr.), moraju voditi očevidnik o odvozu gnoja na poljoprivredne površine, da bi nadležne službe mogle vršiti kontrolu zbrinjavanja gnoja i kontrolu njegove primjene na poljoprivrednim površinama.

Zbog zaštite tla i zaštite vodonosnog sloja potrebno je pratiti sastav i kvalitetu poljoprivrednog zemljišta (posebno u vodonosnom pojasu) te provoditi kontrolu primjene zaštitnih sredstava, zbog smanjivanja prisutnosti štetnih tvari (nitrata) u tlu i u podzemnoj vodi.

Vrijedna i ostala obradiva tla koja nisu obrađena treba privesti poljoprivrednoj namjeni. Prilikom definiranja trasa za infrastrukturne zahvate u prostoru mora se maksimalno štititi kvalitetno tlo.

Krajobraz

Fotonaponski paneli na slobodnostojećim stupovima narušavaju sliku osobito vrijednog predjela Gornjeg Međimurja. Njihovu primjenu u većem broju nije poželjno planirati, već je proizvodnju energije svesti na primjenu fotonaponskih panela na građevinama.

Klizišta

Na teritoriju Općine Sveti Martin na Muri nalazi se veliki broj manjih klizišta, koja su uglavnom evidentirana u Državnoj upravi za zaštitu i spašavanje. Međutim, obilaskom terena uočeno je nekoliko promjena na terenu (na dionicama prometnica ali i na poljoprivrednim površinama) za koje pretpostavljamo da su novonastala klizišta ili promjene u strukturi tla koje bi mogle prethoditi klizanju terena.

Zahvati u prostoru na mjestima utvrđenih potencijalnih klizišta, kao ni izvođenje agrotehničkih mjera i zemljanih radova prostorima strmijih nagiba ne smiju se izvoditi zbog zaštite ljudi i dobara. Edukacija i informiranje stanovništva o opasnostima izazivanja klizišta jedna je od mogućih mjera za sprečavanje novih klizišta. Očuvanje postojeće vegetacije (šuma, šumaraka, voćnjaka) ima višestruke pozitivne učinke u kulturnom krajobrazu – od sprečavanja opasnosti od nastajanja novih klizanja tla, očuvanja postojeće biološke raznolikosti do očuvanja krajobrazne slike visoke vrijednosti ovih prostora.

Postojeće i novoizvedene pokose uz ceste potrebno je učvrstiti sadnjom grmlja i visokog zelenila.

Gradnju građevina potrebno je izbjegavati na strmijim padinama, posebno ako se one nalaze uz prometnice.

Na prostorima za koja se pretpostavlja pojava mogućih klizišta nije moguće izvođenje zahvata u prostoru, ni vršenje zemljanih iskopa i zemljanih radova na većim površinama. Na tim prostorima očuvanje postojeće vegetacije i sadnja visoke vegetacije gdje je to moguće, neke su od mjera za sprečavanje nastanka novih i aktiviranja postojećih klizišta.

Svjetlosno onečišćenje

Svjetlosno onečišćenje je promjena razine prirodne svjetlosti u noćnim uvjetima uzrokovana emisijom svjetlosti iz umjetnih izvora svjetlosti, koja štetno djeluje na ljudsko zdravlje i ugrožava sigurnost u prometu zbog bliještanja, neposrednog ili posrednog zračenja svjetlosti prema nebu, ometa život životinja te remeti rast biljaka, ugrožava prirodnu ravnotežu na zaštićenim područjima, ometa profesionalno i/ili amatersko astronomsko promatranje neba i nepotrebno troši energiju te narušava sliku noćnog krajobraza.
Zaštitom od svjetlosnog onečišćenja osigurava se zaštita ljudskog zdravlja, cjelovito očuvanje kakvoće okoliša, očuvanje bioraznolikosti i krajobrazne raznolikosti, očuvanje ekološke stabilnosti, zaštita biljnog i životinjskog svijeta, racionalno korištenje prirodnih dobara i energije na najpovoljniji način za okoliš, kao osnovni uvjet javnog zdravstva, zdravlja i temelj koncepta održivog razvitka. Stoga je potrebno provoditi mjere smanjenja svjetlosnog onečišćenja.
Jedinica lokalne samouprave dužna je provoditi mjere zaštite od svjetlosnog onečišćenja, zaštitu od nepotrebnih i štetnih emisija svjetlosti u prostoru te izraditi plan rasvjete koji mora propisivati maksimalnu osvijetljenost za zone rasvijetljenosti, sukladno posebnim propisima.

Zaštita od potresa

Područje Općine Sveti Martin na Muri se prema dostavljenim podacima nalazi na području u kojem je moguć potres jačine VII stupnjeva MCS. Na same primarne učinke potresnog rizika nemamo utjecaj, ali imamo na one posljedične, sekundarne i tercijarne koji mogu ublažiti učinke prirodne katastrofe ukoliko se planiranje, projektiranje i izvođenje zahvata u prostoru rade u skladu sa pravilima struke, te ukoliko je razvijen i uspostavljen sustav upozoravanja i uzbunjivanja.
Upozoravanje i uzbunjivanje se najučinkovitije metode u potpori pripremanja zajednica za nošenje s posljedicama izvanrednih događaja, a u čiji sustav bi trebali biti uključeni svi od Državne uprave za zaštitu i spašavanje, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe i stanovništvo.
U svrhu efikasne zaštite od potresa, konstrukcije građevina koje se planiraju graditi na području Općine, potrebno je uskladiti s zakonskim propisima za potresnu zonu VII. Stupnja MCS ljestvice.
Potrebno je osigurati dovoljno široke i sigurne evakuacijske putove, omogućiti nesmetan pristup svih vrsti pomoći u skladu s važećim propisima o zaštiti od požara, elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti.
Građevine društvene infrastrukture, športsko-rekreacijske, zdravstvene i slične građevine koje koristi veći broj različitih korisnika, javne prometne površine, moraju biti građene ili uređene na način da se spriječi stvaranje arhitektonsko-urbanističkih barijera.

Zaštita od erozije i bujica

Radi sprečavanja i otklanjanja erozija i djelovanja bujica grade se i održavaju regulacijske i zaštitne vodne građevine, izvode zaštitni poslovi i provode mjere zaštite.
Poslovima zaštite od erozija i bujica (zaštitni poslovi) smatraju se: pošumljavanje, uzgoj i održavanje zaštitne vegetacije, trasiranje, krčenje raslinja, čišćenje korita bujice i drugi slični poslovi. Mjerama za zaštitu od erozija i bujica smatraju se: zabrana i ograničavanje sječe drveća i grmlja, zabrana i ograničavanje vađenja pijeska, šljunka i kamena, zabrana odlaganja otpadnih tvari, odgovarajući način korištenja poljoprivrednog i drugog zemljišta i druge odgovarajuće mjere.

Zaštita od požara

Zaštita od požara ovisi o stalnom i kvalitetnom procjenjivanju ugroženosti od požara i tako procijenjenim požarnim opterećenjima, vatrogasnim sektorima i vatrobranim pojasevima te drugim zahtjevima koji se utvrđuju u procjeni ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija. Zaštitu od požara potrebno je provoditi poštujući posebne propise.

3.A OBRAZLOŽENJE IZMJENA I DOPUNA PLANA

TRANSFORMACIJA I PRILAGODBA STRUKTURI NAMJENE KOJA JE DEFINIRANA PRAVILNIKOM O PROSTORNIM PLANOVIMA

Stupanjem na snagu Izmjena i dopuna Zakona o prostornom uređenju (NN 67/23) određeno je da se od 1.1.2024. svi prostorni planovi izrađuju unutar ISPU sustava - platforme e-Planovi i e-Planovi editor. Slijedom navedenog je potrebno važeću prostorno-plansku dokumentaciju transformirati/prilagoditi i unijeti u ISPU sustav. Transformacija se provodi u skladu s Pravilnikom o prostornim planovima (NN 152/23) koji je predefiniran odnosno ugrađen u sustav 'ePlanovi - editor'.

- Grafički dio prostornog plana izrađuje se prema strukturi i sadržaju propisanima Pravilnikom o prostornim planovima te se povezuje s pripadajućim odredbama za provedbu koristeći odgovarajuće alate ugrađene u navedeni modul.
- Odredbe za provedbu također se izrađuju na način da se ugrađuju u već predodređeni sadržaj.
- Obrazloženje prostornog plana izrađuje se u elektroničkom obliku prema sadržaju propisanom Pravilnikom i učitava se u modul ePlanovi kao zaseban dokument.

Transformacija namjene površina predstavlja proces koji uključuje planersku ekspertizu s pregledom Odredbi za provedbu.

Namjena površina ima unaprijed definiran sadržaj (navedene su vrste građevina koje se mogu smještati unutar definirane namjene) te je pregledom sadržaja postojeće namjene potrebno je utvrditi koja nova namjena odgovara postojećoj. Osim toga, Pravilnik razlikuje pojedine namjene državnog, županijskog i lokalnog značaja, što je također potrebno prepoznati i odrediti iz odredbi plana šireg obuhvata (PPŽ) i posebnog propisa (Uredba).

Slijedom svega navedenog izvršena je stručna transformacija i prilagodba planskih rješenja strukturi namjene koja je definirana Pravilnikom o prostornim planovima.

Sukladno čl. 58. Pravilnika o prostornim planovima namjene zemljišta namijenjenog poljoprivredi i šumama prevode se na sljedeći način:

- P2 = vrijedno zemljište namijenjeno poljoprivredi,
- P3 = ostalo zemljište namijenjeno poljoprivredi,
- Š1 = zemljište namijenjeno šumi i šumsko zemljište državnog značaja,
- Š2 = ostalo zemljište namijenjeno šumi,
- PŠ = ostalo zemljište.

DEFINIRANJE PRAVILA PROVEDBE I SMJERNICA ZA IZRADU PROSTORNIH PLANOVA UŽIH PODRUČJA

Osim što se važeći plan transformira/prilagođava u namjeni novom Pravilniku o prostornim planovima, cijeli obuhvat plana mora biti pokriven pravilom provedbe ili smjernicama za izradu prostornih planova užih područja.

Za svako grafički određeno pravilo provedbe, potrebno je definirati Pravila provedbe kojih je 15 kako slijedi:

1. oblik i veličina građevne čestice i/ili obuhvat zahvata u prostoru
2. namjena pojedinih građevina na građevnoj čestici ili unutar obuhvata zahvata u prostoru
3. smještaj jedne ili više građevina na građevnoj čestici i/ili unutar obuhvata zahvata u prostoru
4. izgrađenost građevne čestice

5. iskoristivost građevne čestice
6. građevinska (bruto) površina građevina
7. visina i broj etaža građevine
8. veličina građevine koja nije zgrada
9. uvjeti za oblikovanje građevine
10. uvjeti za uređenje građevne čestice, odnosno obuhvata zahvata u prostoru
11. uvjeti za nesmetan pristup, kretanje, boravak i rad osoba smanjene pokretljivosti
12. način i uvjeti priključenja građevne čestice, odnosno građevine na prometnu površinu i drugu infrastrukturu
13. uvjeti za rekonstrukciju ili uklanjanje postojeće građevine
14. pravila provedbe za pomoćne građevine
15. pravila provedbe za prateće građevine druge namjene

Slijedom navedenog ovim izmjenama Plana definirana su sljedeća pravila provedbe:

- PP-NASELJE 1
- PP-NASELJE 2
- PP-GROBLJE
- PP-KAPELA
- PP-DRUŠTVENA
- PP-SKELARSKA I MLINARSKA KUĆA
- PP-TURIZAM-SJEVERNI DIO SV.MARTIN
- PP-SPORTSKI RIBOLOV
- PP-SPORTSKI TERENI
- PP-sport u naselju
- PP-POSLOVNA
- PP-TURIZAM-naselje Gradiščak 1
- PP-TURIZAM-naselje Gradiščak 2
- PP-vrijedno zemljište namijenjeno poljoprivredi
- PP-ostalo zemljište
- PP-ostalo zemljište namijenjeno šumi
- PP-šume i šumsko zemljište
- PP-V1
- PP-IS8

Budući da važećim **planom nisu za sve namjene bile definirane sve točke pravila provedbe, ovim su se izmjenama i dopunama dopunile odredbe na način da su se uskladile s planom više razine (PPŽ), posebnim propisima ili su se stručno dopunili uvjeti.**

Ovim prijedlogom Plana ukida se obveza izrade i donošenja urbanističkog plana uređenja na sjevernom djelu području naselja Jurovec te su određeni uvjeti za neposredno provođenje.

Jasnije definiranje mogućnosti gradnje višestambenih građevina

Ovim izmjenama i dopunama jasnije je određeno gdje se višestambene građevine mogu graditi i planirati .
Gradnja višestambenih građevina dopuštena je neposrednom provedbom ovog Plana, u skladu s uvjetima utvrđenima pravilom provedbe PP-NASELJE 1, te unutar obuhvata prostornih planova užih područja, u skladu s njihovim odredbama, na području sljedećih osnovnih građevinskih područja naselja:

- Sveti Martin na Muri - građevinsko područje SVETI MARTIN NA MURI-NA-1, uključujući obuhvate:

1. DPU Murske ulice u Svetom Martinu na Muri
2. UPU Centra Svetog Martina na Muri

- **Vrhovljan** - – građevinsko područje VRHOVLJAN-NA-2, uključujući obuhvat:
    1. UPU Vrhovljan
- **Žabnik** - građevinsko područje ŽABNIK-NA-3, uključujući obuhvat:

1. DPU Ulica hrvatskih branitelja - Sveti Martin na Muri

- Na području naselja **Toplice Sveti Martin i Jurovčak** gradnja višestambenih građevina dopuštena je isključivo unutar obuhvata UPU Toplice Sveti Martin, u skladu s odredbama tog plana, i to na dijelovima sljedećih građevinskih područja naselja:

1. TOPLICE SVETI MARTIN-NA-9
2. JUROVČAK-NA-11

Višestambenom građevinom, u smislu ovog Plana, smatra se stambena građevina s najmanje četiri, a najviše deset stanova.

Jasnije definiranje pravila provedbe za gradnju izvan građevinskog područja naselja

Planom su definirane mogućnosti izgradnje izvan građevinskih područja kroz pravila provedbe, a u ovisnosti o namjeni prostora koja je definirana Planom, kako slijedi:

- PP-vrijedno zemljište namijenjeno poljoprivredi
- PP-ostalo zemljište
- PP-ostalo zemljište namijenjeno šumi
- PP-šume i šumsko zemljište
- PP-V1
- PP-IS8

Na području vrijednog zemljišta namijenjenog poljoprivredi dozvoljena je gradnja građevina u funkciji poljoprivredne proizvodnje, a što obuhvaća: građevine vezane uz djelatnost bilinogojstva, stočarstva i prvog stupnja prerade poljoprivrednih proizvoda (zgrade za stoku, pomoćne zgrade, skladišta, građevine za proizvodnju u zaštićenom prostoru, građevine za uzgoj bilja u zaštićenom prostoru – staklenici i plastenici, građevine s opremom za čuvanje, skladištenje, pakiranje i preradu, građevine i za prodaju).

Dozvoljena je i gradnja građevina obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva. U okviru obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva mogu se graditi sljedeće građevine i smještati sljedeće namjene: građevine u funkciji poljoprivredne proizvodnje te građevina stambene namjene. Gradnja građevine stambene namjene nije dozvoljena bez osnovne - poljoprivredne namjene. U okviru obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva može se graditi i građevine koje se odnose na dopunske djelatnosti koje se prema posebnom propisu mogu obavljati na poljoprivrednom gospodarstvu (prodaja, kušaona, prezentacija poljoprivrednih proizvoda, turističke i ugostiteljske usluge, proizvodnja poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, zamrzavanje, pakiranje, sušenje, konzerviranje prehrambenih proizvoda iz sirovine vlastite proizvodnje i dr.). U okviru obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva može se smještati i građevine s postrojenjem za preradu biomase u cilju proizvodnje električne energije i/ili toplinske energije, a koja je u cijelosti proizvedena na poljoprivrednom gospodarstvu kao i druge energetske građevine za dobivanje toplinske i/ili električne energije iz obnovljivih izvora za poljoprivredne svrhe (grijanje staklenika, plastenika, peradarskih farmi i dr.).

Dozvoljeno je i postavljanje stacionarnih pčelinjaka te montažnih građevina za uzgoj bilja (staklenici i plastenici).

U **pravilu provedbe PP-vrijedno zemljište namijenjeno poljoprivredi** definirani su svi kriteriji i uvjeti za građenje navedenih građevina.

Na području **ostalog zemljišta** dozvoljena je gradnja farmi i građevina za uzgoj životinja, građevina u funkciji ratarske proizvodnje, vinogradarstva, maslinarstva, uzgoja i prerade biljaka (voća, povrća, cvijeća, ljekovitog bilja i dr.), algi i gljiva, građevina za vlastite potrebe i potrebe seoskog turizma u sklopu poljoprivrednih gospodarstava, građevina za vlastite gospodarske potrebe (spremište za alat, strojeve, poljoprivrednu opremu, spremište poljoprivrednih proizvoda, pčelinjaci), ostalih zahvata u prostoru u funkciji poljoprivredne proizvodnje, infrastrukture, građevina obrane, - rekreacijskih igrališta na otvorenom, spomeničkih ili sakralnih obilježja (kapelice, poklonci, spomenici, spomen-područja), vidikovaca, građevina namijenjenih gospodarenju u šumarstvu i lovstvu.

U okviru obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva mogu se graditi sljedeće građevine i smještati sljedeće namjene: građevine u funkciji poljoprivredne proizvodnje te građevina stambene namjene. Gradnja građevine stambene namjene nije dozvoljena bez osnovne - poljoprivredne namjene. **U okviru obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva se može smještati i prateća djelatnost seoskog turizma**, u vidu smještajnih jedinica unutar iste ili unutar posebne građevine. U okviru obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva može se graditi i građevine koje se odnose na dopunske djelatnosti koje se prema posebnom propisu mogu obavljati na poljoprivrednom gospodarstvu (prodaja, kušaona, prezentacija poljoprivrednih proizvoda, turističke i ugostiteljske usluge, proizvodnja poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, zamrzavanje, pakiranje, sušenje, konzerviranje prehrambenih proizvoda iz sirovine vlastite proizvodnje i dr.). U okviru obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva može se smještati i građevine s postrojenjem za preradu biomase u cilju proizvodnje električne energije i/ili toplinske energije, a koja je u cijelosti proizvedena na poljoprivrednom gospodarstvu kao i druge energetske građevine za dobivanje toplinske i/ili električne energije iz obnovljivih izvora za poljoprivredne svrhe (grijanje staklenika, plastenika, peradarskih farmi i dr.).

Dozvoljena je gradnja građevina u funkciji poljoprivredne proizvodnje, a što obuhvaća: građevine vezane uz djelatnost bilinogojstva, stočarstva i prvog stupnja prerade poljoprivrednih proizvoda (zgrade za stoku, pomoćne zgrade, skladišta, građevine za proizvodnju u zaštićenom prostoru, građevine za uzgoj bilja u zaštićenom prostoru – staklenici i plastenici, građevine s opremom za čuvanje, skladištenje, pakiranje i preradu, građevine i za prodaju).

Dozvoljeno je postavljanje stacionarnih pčelinjaka te montažnih građevina za uzgoj bilja (staklenici i plastenici). Gradnja lovačke streljane nije dozvoljena, a ostale lovnogospodarske i lovnotehničke objekte koji nisu zgrade, moguće je graditi prema pravilima struke i samo ukoliko su sadržani u odgovarajućoj lovnogospodarskoj osnovi. **Nije dozvoljena gradnja uređenje zahvata u prostoru za robinzonski smještaj.**

U **pravilu provedbe PP-ostalo zemljište** definirani su svi kriteriji i uvjeti za građenje navedenih građevina.

Na području namjene **ostalo zemljište namijenjeno šumi d**ozvoljeno je uređenje i gradnja: infrastrukture, građevina namijenjenih gospodarenju u šumarstvu i lovstvu, planinarskih, lovačkih i ribičkih domova i skloništa, vidikovaca, spomeničkih ili sakralnih obilježja (kapelice, poklonci, spomenici, spomen-područja). Gradnja lovačke streljane nije dozvoljena, a ostale lovnogospodarske i lovnotehničke objekte koji nisu zgrade, moguće je graditi prema pravilima struke i samo ukoliko su sadržani u odgovarajućoj lovnogospodarskoj osnovi. Dozvoljeno je postavljanje stacionarnih pčelinjaka te montažnih građevina za uzgoj bilja (staklenici i plastenici). Nije dozvoljena gradnja i uređenje zahvata u prostoru za robinzonski smještaj.

U **pravilu provedbe PP- ostalo zemljište namijenjeno šumi** definirani su svi kriteriji i uvjeti za građenje navedenih građevina.

Na području namjene **šume i šumsko zemljište** dozvoljena je gradnja šumske i druge infrastrukture, građevina za potrebe obrane i nadzora državne granice te spomenika i spomen-obilježja. Gradnja lovačke streljane nije dozvoljena, a ostale lovnogospodarske i lovnotehničke objekte koji nisu zgrade, moguće je graditi prema pravilima struke i samo ukoliko su sadržani u odgovarajućoj lovnogospodarskoj osnovi.

U **pravilu provedbe** PP-šume i šumsko zemljište definirani su svi kriteriji i uvjeti za građenje navedenih građevina.

Jasnije definiranje pravila provedbe za gradnju u građevinskim područjima

Za gradnju unutar građevinskih područja naselja definirani su uvjeti građenja na temelju važećeg PPU, a u sklopu pravila provedbe PP-NASELJE, za dijelove za koje je namjena definirana kao S5. Za dijelove drugih namjena u naselju, ovisno o namjeni, definirana su još i sljedeća pravila provedbe:

- PP-GROBLJE
- PP-KAPELA
- PP-DRUŠTVENA
- PP-sport u naselju
- PP-POSLOVNA
- PP-TURIZAM-naselje Gradiščak 1
- PP-TURIZAM-naselje Gradiščak 2
- PP-V1
- PP-IS8

U svakom od navedenih pravila detaljno su definirani uvjeti građenja, na temelju važećeg Plana, a pojedini uvjeti usklađeni su s Prostornim planom Županije (npr. maksimalni kapaciteti i gustoća korištenja površina ugostiteljsko-turističke namjene i sl.).

Za gradnju u građevinskim područjima izvan naselja definirana su pravila provedbe, ovisno o namjeni:

- PP-SKELARSKA I MLINARSKA KUĆA
- PP-TURIZAM-SJEVERNI DIO SV.MARTIN
- PP-SPORTSKI RIBOLOV
- PP-SPORTSKI TERENI
- PP-V1
- PP-IS8

IZMJENE NAMJENE

U nastavku se prikazuju najznačajnije izmjene u Planu, a koje su vezane za namjenu površina.

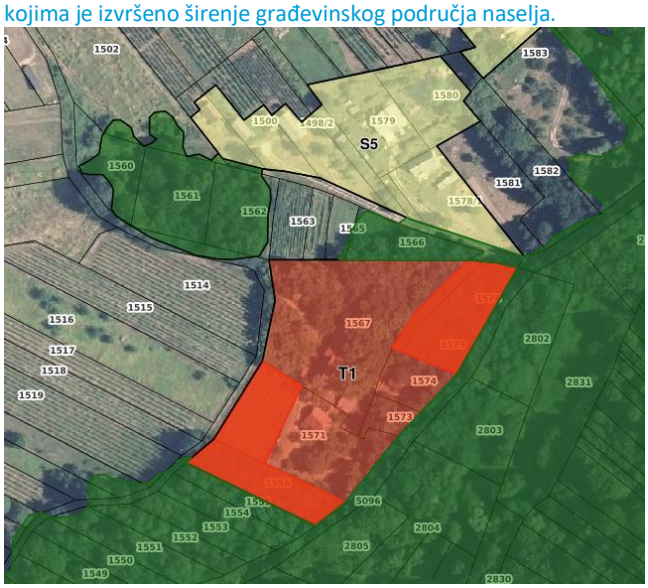
Izmjene ugostiteljsko-turističke namjene

Ovim izmjenama i dopunama planirane su dvije površine ugostiteljsko-turističke namjene u naselju Gradiščak te su dani uvjeti za neposredno provođenje.

Na jednoj lokaciji planirana je gradnja jedinstvene funkcionalne cjeline ugostiteljsko-turističke namjene - turističko naselje. Planirana funkcionalna cjelina ugostiteljsko-turističke namjene obuhvaća: središnji objekt s uslužnim sadržajima i pomoćnim prostorijama, do najviše 10 bungalova/kućica za odmor, zgradu s wellness sadržajima i pratećim prostorima, uređene zelene površine za odmor i rekreaciju, pomoćne površine i građevine (interne prometnice, pješačke i biciklističke površine, parkirališne površine, garaže, spremišta i sl.). Središnji objekt funkcionalne cjeline ugostiteljsko-turističke namjene

uređuje se i gradi rekonstrukcijom i dogradnjom postojeće kurije. U središnji objekt se mogu smještati uslužni i ugostiteljski sadržaji (npr. vinski podrum, restoran s kuhinjom i sl.) recepcija, te potrebni pomoćni prostori (sanitarni, uredski, te drugi servisni i tehnički prostori u funkciji ugostiteljsko-turističkog kompleksa).

Slika 1: Lokacija turističkog naselja u građevinskom području naselja . Jačom crvenom bojom označene su površine na kojima je izvršeno širenje građevinskog područja naselja.

Na drugoj lokaciji je planirana gradnja jedinstvene funkcionalne cjeline ugostiteljsko-turističke namjene - kamp. Planirana funkcionalna cjelina ugostiteljsko-turističke namjene obuhvaća: središnji objekt s uslužnim sadržajima i pomoćnim prostorijama, do 15 smještajnih jedinica, uređene zelene površine za odmor i rekreaciju, pomoćne površine i građevine (interne prometnice, pješačke i biciklističke površine, parkirališne površine, garaže, spremišta i sl.). Najveći dozvoljeni kapacitet odnosno broj smještajnih jedinica određuje se u odnosu na površinu građevne čestice te ne smije premašiti gustoću od 25 smještajnih jedinica/ha.

U središnji objekt se mogu smještati uslužni i ugostiteljski sadržaji (restoran s kuhinjom, sala za proslave) recepcija, te potrebni pomoćni prostori (sanitarni, uredski, te drugi servisni i tehnički prostori u funkciji ugostiteljsko-turističkog kompleksa).

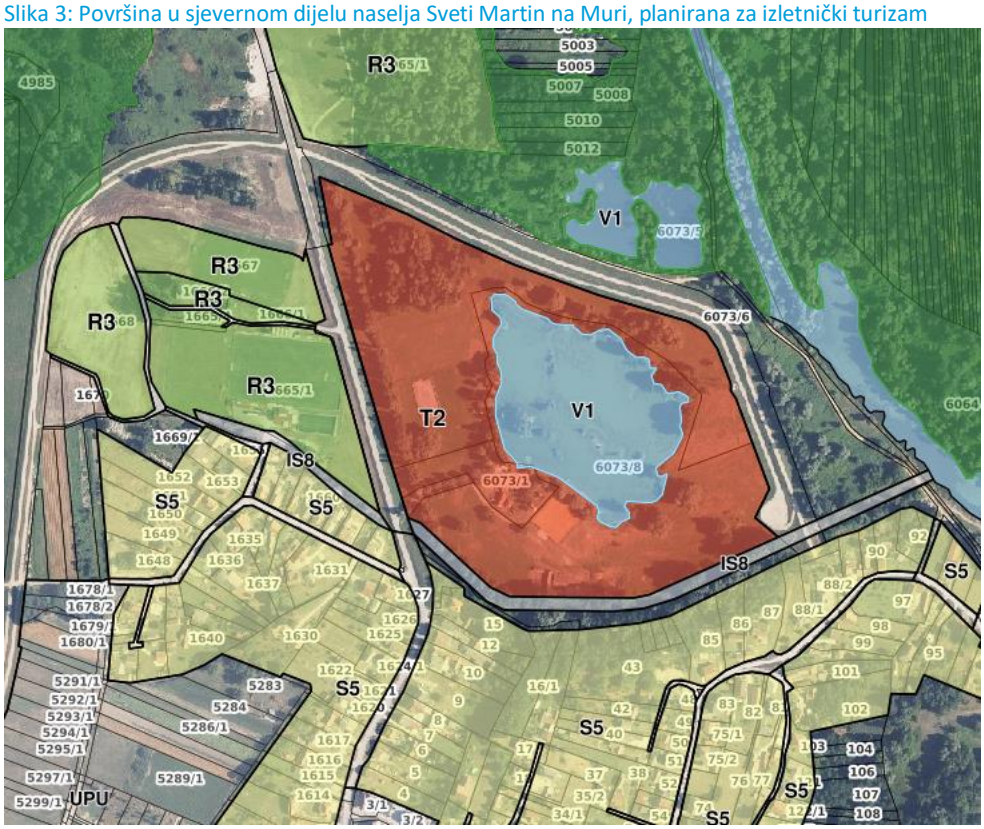
Slika 2: Lokacija turističkog naselja u građevinskom području naselja . Jačom crvenom bojom označene su površine na kojima je izvršeno širenje građevinskog područja naselja.

Osim opisanih izmjena ugostiteljsko-turističke namjene, ovim Izmjenama Plana su lokacije postojeće Skelarske i Mlinarske kuće planirane kao namjena „zona posjetiteljske infrastrukture“, umjesto ugostiteljsko-turistička namjena kako je to bilo određeno važećim Planom. Naime, prema sadržaju namjene iz Pravilnika, ova namjena bolje odgovara planiranim sadržajima.

Površina u sjevernom dijelu naselja Sveti Martin na Muri, planirana za izletnički turizam, definirana je kao ugostiteljsko-turistička namjena izvan GP naselja s izgradnjom smještajnih građevina.

Slika 3: Površina u sjevernom dijelu naselja Sveti Martin na Muri, planirana za izletnički turizam

Na tom području nalazi se prirodna cjelina saniranog eksploatacijskog polja šljunka koja je trenutno u funkciji sporta, rekreacije i izletničkog turizma. Na prostoru ovog pravila provedbe moguće je razvijanje aktivnosti sporta i rekreacije na sportskim borilištima i prirodnom okruženju, koje s građevinama turističko ugostiteljskih sadržaja čine jedinstvenu cjelinu.

U grafičkom dijelu važećeg Plana predmetna površina bila je označena kao površina više namjena, a koje su uključivale sportsko-rekreacijsku i ugostiteljsko-turistički-izletničku. U skladu s planiranim sadržajima prema važećem PPUO te u skladu s Pravilnikom, ovim Izmjenama Plana namjena je definirana kao ugostiteljsko-turistička namjena izvan GP naselja s izgradnjom smještajnih građevina.

Na ovom području planira se zadržavanje sljedećih postojećih građevina i površina: ugostiteljske namjene (restoran), pomoćnih građevina (porta, zgrada sanitarnog čvora, svlačionice), ugostiteljsko-turističkih građevina (kuće za odmor/bungalovi), gospodarskih građevina (štagalj itd.) koje se mogu prenamijeniti u prateće sadržaje, zemljišta za sport i rekreaciju (tenisko igralište, nogometno igralištem rukometno igralište, dječje igralište) te vodne površine (jezero).

Na ovom području mogu se graditi i uređivati sljedeće građevine i površine: pomoćne građevine (svlačionice, sanitarije, tuševi), montažne natkrivene pozornice, sportsko-rekreacijskih građevina (teniska igrališta, tereni za padel, odbojkaško igralište, boćalište, vanjska teretana, dječje igralište i

druga otvorena igrališta), šljunčane i drvene pješačke staze, parkirališne površine, interne kolne i kolno-pješačke površine.

Dozvoljeno je postavljanje i uređenje drvene šetnice iznad površine ribnjaka, izvedene s nosivom konstrukcijom od drvenih pilota, temeljenih u dno jezera. Dozvoljeno je uređenje površine pokosa ribnjaka kao površine za rekreativno-natjecateljski ribolov, izveden kao šljunčani nasip.

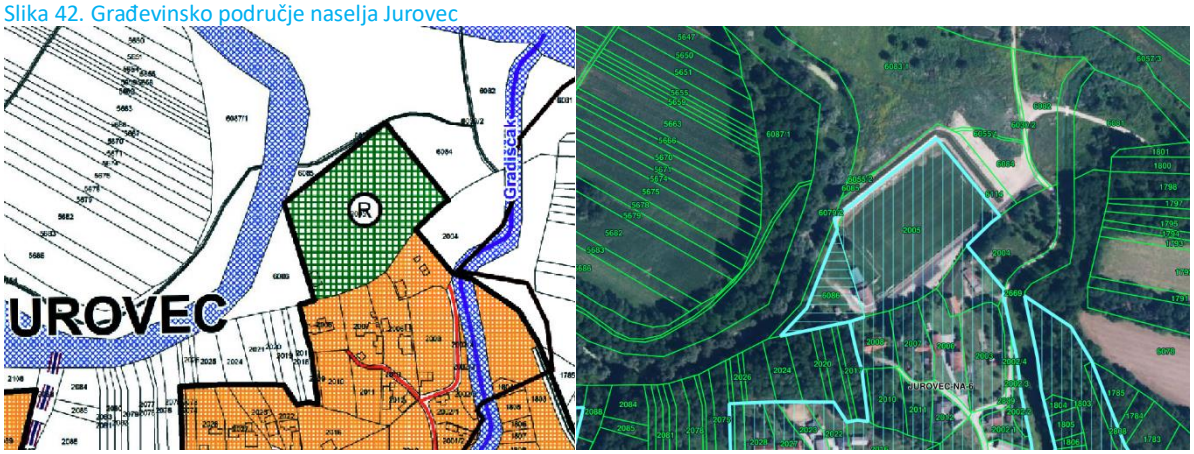
Nije dozvoljena gradnja građevina ili prenamjena građevina u stambenu namjenu. Dozvoljena je i gradnja potrebnih infrastrukturnih građevina i uređaja, sukladno uvjetima iz poglavlja 2. Infrastrukturni sustavi, a potrebne infrastrukturne građevine i uređaji mogu se izvesti samo unutar prostora namijenjenog za izgradnju.

Izmjene sportsko-rekreacijske namjene

Ovom izmjenom i dopunom građevinsko područje naselja Jurovec širi se uz postojeće sportsko igralište na otvorenom u svrhu proširenja ponude i površina sporta i rekreacije na otvorenom.

Granica građevinskog područja naselja Jurovec širi se sukladno zaprimljenom zahtjevu na način da je k.č. 6086 , k.o. Sveti Martin na Muri uključena u neizgrađeni dio građevinskog područja. Na proširenom dijelu građevinskog područja planiraju se rekreacijske površine na otvorenom – dječja igrališta sa popratnim sadržajima.

Slika 42. Građevinsko područje naselja Jurovec

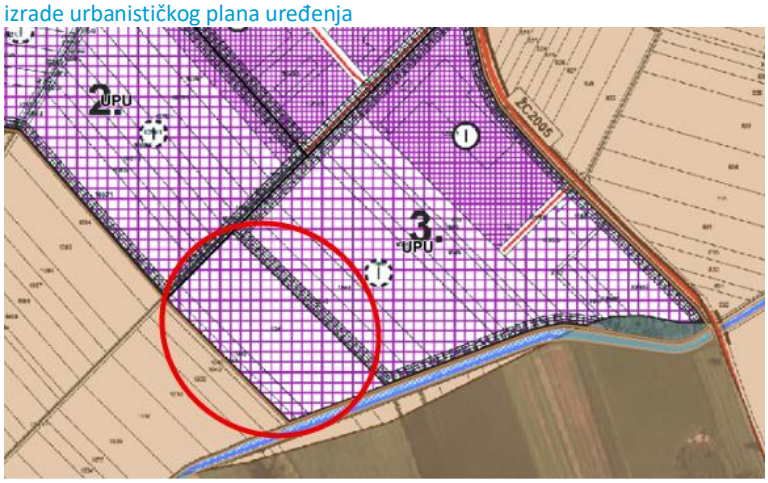

Izmjene područja gospodarske namjene

Važećim je PPUO bilo određeno i područje gospodarske - proizvodne namjene, u nastavku gospodarske zone Sveti Martin na Muri - III. dio, a za koji nije bila određena izrada urbanističkog plana uređenja.

Ovim se izmjenama i dopunama propisala obaveza izrade urbanističkog plana uređenja i za taj dio gospodarske zone, a namjena je određena kao „namjena određena urbanističkim planom uređenja“.

Slika 4: Područje zone gospodarske – proizvodne namjene koje se ovim izmjenama i dopunama uključuje u područje obaveze izrade urbanističkog plana uređenja

Definiranje namjene na području urbanističkih planova uređenja

U skladu s Pravilnikom, na područjima za koja su doneseni ili je propisana izrada urbanističkog plana uređenja namjena se nije određivala na kartografskom prikazu već je određena namjena „Površina određena urbanističkim planom uređenja“.

INFRASTRUKTURNI SUSTAVI

Transformacija infrastrukturnih sustava (prometni sustav, komunikacijski sustav, energetski sustav i vodnogospodarski sustav) prema novom Pravilniku o prostornim planovima zahtijevala je promjene, obzirom da građevine od značaja za državu i županiju više nisu određene zasebnim poglavljem, već se sva infrastruktura Pravilnikom definiranim kodovima razvrstava prema tipu i značaju.

Tako se primjerice ceste na području Općine Sveti Martin na Muri (postojeće i planirane) dijele na ceste područnog (regionalnog) i lokalnog značaja:

- ceste područnog (regionalnog) značaja su sve županijske i lokalne ceste unutar obuhvata Plana;
- ceste lokalnog značaja su sve ostale nerazvrstane ceste na području obuhvata Plana.

Grafički prikaz cesta usklađen je s podacima o postojećim nerazvrstanim cestama. Važećim PPUO su na kartografskim prikazima bile različito prikazane ostale (nerazvrstane ceste) i poljski putevi. Prema registru nerazvrstanih cesta sve ove ceste su evidentirane kao nerazvrstane, međutim kategorizirane su u tri kategorije.

U grafičkom dijelu ovog Prijedloga Plana su sve nerazvrstane ceste grafički morale biti prikazane jednakim simbolom (nije ih moguće prikazati na drugačiji način), ali su u digitalnom dijelu povezane svaka sa odgovarajućom kategorijom.

Sukladno navedenome, ceste lokalnog značenja određene u ovom Planu, a u skladu s registrom nerazvrstanih cesta, podijeljene su u 3 kategorije kako slijedi:

- 1. kategorija - asfaltirane ceste unutar naselja (ulice), asfaltirane ceste izvan naselja
- 2. kategorija - pretežno šljunčane ceste
- 3. kategorija - pretežno travnati, šumski i poljski putevi

Planom je određeno da je za bolje povezivanje naselja i izgrađenih područja potrebno poboljšati stanje trupa prometnica – asfaltiranje i rekonstrukcija nerazvrstanih cesta. Navedeno se u prvom redu odnosi na ceste 1. i 2. kategorije, iznimno 3. kategorije, a koje povezuju građevinska područja naselja ili se nalaze unutar građevinskog područja.

Ovom izmjenom i dopunom planira se unutar naselja Žabnik cesta lokalnog značenja na k.č. br. 678 i 676 k.o. Sveti Martin na Muri. Planirana prometnica određena je temeljem odluke o izradi izmjene i dopune ovog Plana i zahtjeva.

Slika 57. Prometni sustav unutar građevinskog područja naselja Žabnik - važeći Plan i prijedlog izmjene i dopune

Ostali infrastrukturni sustavi su ovim prijedlogom Plana detaljnije pozicionirani u odnosu na stvarno stanje, s obzirom na drugačiju detaljnost grafičkog prikaza unutar modula ePlanovi Editor u odnosu na planove stare generacije. Korištene su dostupne podloge u modulu ePlanovi Editor, podloge zaprimljene od strane javnopravnih tijela u sklopu izrade Plana te podloge dostupne putem sustava katastra infrastrukture.

U smjernicama za izradu urbanističkih planova uređenja jasnije je određeno, a u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju (NN 125/25) da je prometna i ostala infrastrukturna mreža koja je ovim Planom određena na području obuhvata važećih urbanističkih planova uređenja i onih za koje je određena obaveza izrade, određena na razini smjernica te ju je moguće na odgovarajući način prilagoditi planskom rješenju pojedinog urbanističkog Plana, na temelju detaljnijih rješenja.

POSEBNE MJERE

Pravilnikom definirano Poglavlje 3. Posebne mjere sadrži posebne mjere za područja posebnih vrijednosti, područja posebnih ograničenja te područja posebnog načina korištenja. Osim u tekstualnom dijelu, područja posebnih mjera određena su u grafičkom dijelu Prostornog plana na pripadajućim kartografskim prikazima.

Posebne mjere imaju unaprijed definirane tematske skupine i kodove tema unutar tematskih skupina, kojima se definira grafički dio Plana, te je pregledom postojećih posebnih mjera definiranih važećim Planom potrebno utvrditi kojoj novoj tematskoj skupini odgovaraju.

USKLAĐENJE SA ZAKONSKIM I PODZAKONSKIM OKVIROM

Važećim Prostornim Planom su kao mogući prostor za razvoj izdvojenih dijelova građevinskih područja naselja su bile određene one građevne čestice koje se nalaze na udaljenosti 40 m od međe postojeće izgrađene građevne čestice građevine, a opremljene osnovnom infrastrukturom prema Zakonu.
Budući da je sukladno važećem Zakonu i Pravilniku potrebno Planom utvrditi građevinska područja, nije moguće na ovaj način više propisivati širenje odnosno razvoj izdvojenih dijelova građevinskih područja mimo onih utvrđenih Planom.
Slijedom navedenog na područjima izvan građevinskih područja utvrđenih ovim Planom moguće je graditi samo u skladu s uvjetima za gradnju izvan građevinskih područja tj. prema odgovarajućim pravilima provedbe ovog Plana.

USKLAĐENJE S PROSTORNIM PLANOM MEĐIMURSKE ŽUPANIJE (SLUŽBENI GLASNIK MEĐIMURSKE ŽUPANIJE BROJ 7/01, 8/01, 23/10, 3/11, 7/19 I 12/25)

Prostorni plan uređenja Općine Sveti Martin na Muri ("Službeni glasnik Međimurske županije" br. 7/05, 11/07, 18/10, 2/12, 3/18, 20/19 i 25/23) bilo je potrebno uskladiti s III. Izmjenama i dopunama Prostornog plana Međimurske županije koji je usvojen u srpnju 2025.

Ovom izmjenom i dopunom te prema usklađenju sa Prostornim Planom Međimurske Županije. Zone namijenjene istraživanju i eksploataciji ugljikovodika i geotermalnih voda za energetske svrhe te područja geotermalnih bušotina određene su kako slijedi:

- Postojeće:

1. Eksploatacijsko polje ugljikovodika -Vučkovec.
2. Istražni prostor ugljikovodika - Sjeverozapadna Hrvatska-01.
3. Aktivna bušotina (geotermalna energija) - bušotina Vuč-2.
4. Neaktivna bušotina (geotermalna energija) - bušotina Mrt-1.

- Planirano:

1. Istražni potencijal geotermalne vode - Mursko Središće.
2. Površina planirana za istraživanje i eksploataciju geotermalne vode - čitavi obuhvat Općine Sv. Martina na Muri.

Navedena i sva ostala usklađenja PPUO Sveti Martin na Muri s PPP-MŽ regulirana su izmjenama i dopunama ovog Plana, kako tekstualnog (korekcijom odgovarajućih točki/članaka Odredbi za provedbu), tako i grafičkog dijela.

USKLAĐENJE SA ZAHJEVIMA JAVNO PRAVNIH TIJELA

Prilikom transformacije pojedine teme su ažurirane prema zaprimljenim Zahtjevima javnopravnih tijela i sljedećim dostupnim podlogama :

- Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti – odredbe i grafički prikaz elektroničke komunikacijske mreže (elektronički komunikacijski vodovi i odašiljači/stupi pokretne elektroničke komunikacijske mreže) na karti 2. 2 Komunikacijski sustav;
- Hrvatski operator prijenosnog sustava d.d., Sektor za razvoj, priključenja, izgradnju i upravljanje imovinom te INA-INDUSTRIJA NAFTE d.d., Istraživanja i proizvodnje nafte i plina - odredbe vezane za mrežu elektroopskrbe i koridore infrastrukturnih sustava u poglavlju 2.3. Energetski sustav te odredbe vezane o cjevovodima (višenamjenskog produktovoda za naftne derivate, toplovoda, cjevovoda za transport geotermalne vode i sl.) u poglavlju 3.3. Posebni načini korištenja;

- MEĐIMURSKE VODE d.o.o. – odredbe i grafički prikaz vodovodne infrastrukture i građevina te infrastrukture sustava odvodnje otpadnih i oborinskih voda prikazanih na karti 2.4. Vodnogospodarski sustav ;
- Ministarstvo kulture i medija – odredbe i grafički prikaz Kulturne baštine na karti 3.1. Posebne vrijednosti; Ovom Izmjenom i dopunim te Temeljem zahtjeva javnopravnog tijela - Ministarstvo kulture i medija, revidira se popis baštine.
- Javna ustanova za zaštitu prirode Međimurska priroda – odredbe i grafički prikaz Zaštićenih dijelova prirode i Ekološke mreže (Natura 2000) na karti 3.1. Posebne vrijednosti;
- Hrvatske vode, VGO za Muru i gornju Dravu – odredbe za popis vodotoka i retencija, zaštitu voda i vodotoka te inundacijski prostor u poglavlju 3.2. Posebna ograničenja.

ŠIRENJE I KOREKCIJA GRANICA GRAĐEVINSKIH PODRUČJA

Uvjeti za širenje građevinskih područja naselja i izdvojenih dijelova građevinskih područja naselja određeni su člankom 55, te člankom 77. Prostornog Plana Međimurske županije:
Prema PP Međimurske županije, građevinska područja naselja mogu se prioritetno odrediti unutar prostora određenog za razvoj naselja, a prilikom njihovog utvrđivanja mora se udovoljiti slijedećim uvjetima:

- građevinsko područje naselja ne smije se širiti na područja za koja su utvrđeni faktori ograničenja:
  - nepovoljni mikroklimatski uvjeti stanovanja,
  - klizišta,
  - tektonski rasjedi,
  - eksploatacijska polja,
  - nesanirana napuštena eksploatacijska polja,
  - zemljišta nedovoljne nosivosti,
  - zone ugrožene elementarnim i drugim nepogodama,
  - zemljišta s visokim podzemnim vodama,
  - plavljene livade i retencije,
  - šume i šumsko zemljište osim ako to iz tehničkih i ekonomskih uvjeta nije moguće širiti na druge površine,
  - uređena poljoprivredna zemljišta, intenzivno obrađivana poljoprivredna zemljišta i druga vrijedna poljoprivredna zemljišta,
  - zemljišta koja se koriste ili su rezervirana za posebne privredne aktivnosti,
  - zone dometa zagađenja određenim privrednim aktivnostima,
  - infrastrukturni zaštitni pojasevi,
  - koridori infrastrukturnih sustava planirani ovim Planom,
  - utvrđeni lokaliteti stanišnih tipova i značajnih vrsta unutar ekološke mreže —„Natura 2000"
  - zemljišta koja zbog položaja nije ekonomično komunalno opremati,
  - prostori uz kategorizirane ceste — državne, županijske,
  - najmanja udaljenost od groblja mora iznositi 100 m.

- u definiranju prostora namijenjenog za razvoj naselja potrebno je uzeti u razmatranje slijedeće parametre, vodeći se pristupom racionalnog gospodarenja prostorom:
  - broj stanovnika naselja, praćenje po popisnim godinama, te prognoza broja stanovnika demografska stopa naselja mora biti pozitivna ili stagnirajuća,
  - odnos broja domaćinstava i broja stanova (praćenje prema podacima iz popisa stanovništva),

- naselje bilježi porast stanovnika ili porast broja domaćinstava,
- raspoloživa postojeća infrastruktura - ceste, elektroenergetska mreža, plinovod, vodovod, odvodnja,
- u naselju ima manje od 10% neizgrađenog građevinskog zemljišta,
- naselju nedostaje prostor za razvoj društvenih sadržaja — objekata društvene infrastrukture,
- naselju nedostaje prostor namijenjen gospodarskim djelatnostima (proizvodni pogoni, skladišta i drugo),
- centralitet naselja.

- određivanjem prostora za razvoj naselja ne smije se dopustiti:
  - spajanje naselja duž kategoriziranih državnih i županijskih prometnica (iznimno je to dopustivo ukoliko je prostor namijenjen rekreaciji, radnoj zoni, ali uz uvjet zajedničkog priključka novoplanirane zone na državnu ili županijsku cestu),
  - pretvaranje šumskog zemljišta u građevinsko osim ako to iz tehničkih i ekonomskih uvjeta nije moguće širiti na druge površine,
  - pretvaranje poljoprivrednog zemljišta osobito vrijednog obradivog P1, vrijedno obradivog P2 u građevinsko,
  - širenje izgradnje na vizualno istaknuta područja i zaklanjanje vizura,
  - unutar vegetacijskog pojasa vodotoka (potoka, kanala) 15 m od osi korita,
  - prevladavanje pojedinačnih interesa nad javnim.
  - za disperzni tip naselja karakterističnih u gornjem Međimurju nije moguće proširenje izdvojenih dijelova građevinskog područja naselja na čestice koje su neposredno vezane uz državnu i županijsku cestu.

Prostornim planom Međimurske županije određeno je da za disperzni tip naselja karakterističnih u gornjem Međimurju vrijede posebni kriteriji za određivanje građevinskog područja, zbog specifičnosti konfiguracije terena i strukture korištenja prostora. Određeno je da se proširenje građevinskih cjelina dozvoljava izgradnjom objekata na zemljištu koje se neposredno nadovezuje na postojeću cjelinu, a na maksimalnoj udaljenosti 40 m od granice izgrađene građevne čestice.

Ovim Izmjenama i dopunama Plana izvršene su korekcije granica građevinskih područja naselja, prvenstveno radi usklađenja planskih rješenja s odredbama važećih propisa, postojećim stanjem u prostoru te mogućnostima razvoja koje su već bile utvrđene važećim PPUO Sveti Martin na Muri.

Naime, **važećim PPUO Sveti Martin na Muri, kao i Prostornim planom Međimurske županije, bila je predviđena mogućnost razvoja izdvojenih dijelova građevinskih područja naselja na građevnim česticama koje se nalaze na udaljenosti do 40 m od međe postojeće izgrađene građevne čestice**, uz uvjet opremljenosti osnovnom infrastrukturom i ispunjavanja ostalih propisanih uvjeta.

Budući da se ovim Izmjenama i dopunama Plana navedeni način određivanja prostora za razvoj naselja usklađuje s važećim propisima, prema kojima je granice građevinskih područja potrebno jednoznačno utvrditi u grafičkom dijelu Plana, pristupilo se njihovoj korekciji na temelju:

- zaprimljenih zahtjeva građana
- analize postojećeg stanja u prostor - temeljem vizualnog pregleda stanja na terenu – izvršen je uvid u postojeće stanje na terenu prema podacima na zračnom snimku DOF iz 2021.g. evidentirane su vidljive izgrađene građevine, također analizirani su podaci iz važeće katastarske podloge

- uvida u dostupne podatke o izdanim građevinskim dozvolama (vidljivi podaci iz ISPU sustava)

Na temelju navedenih podataka, u građevinska područja naselja uključene su čestice za koje je utvrđeno da su, prema odredbama važećeg PPUO-a, mogle predstavljati prostore za razvoj izdvojenih dijelova građevinskih područja naselja, uz ispunjavanje propisanih uvjeta.

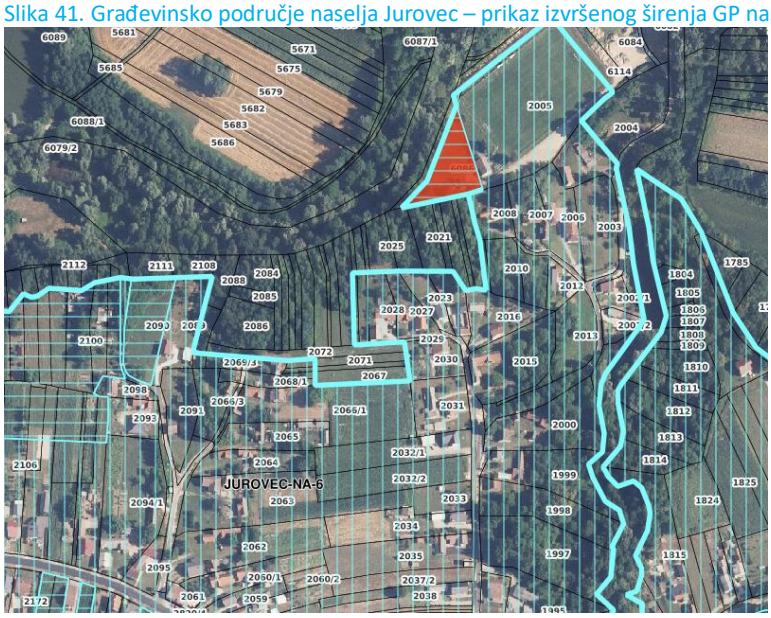
Predmetne korekcije stoga ne predstavljaju planiranje novih razvojnih mogućnosti u odnosu na one koje su već bile predviđene važećim PPUO-om, već prvenstveno njihovo precizno prostorno određivanje i usklađenje grafičkog dijela Plana s važećim propisima.

Slijedom navedenoga, predmetne korekcije u smislu planske koncepcije ne predstavljaju novo širenje naselja, već usklađenje granica građevinskih područja s ranije utvrđenim mogućnostima gradnje.

Sukladno navedenome, u nastavku su na slikama prikazana izvršena proširenja građevinskih područja naselja, a ovisno o razlogu širenja označena su sljedećim bojama:

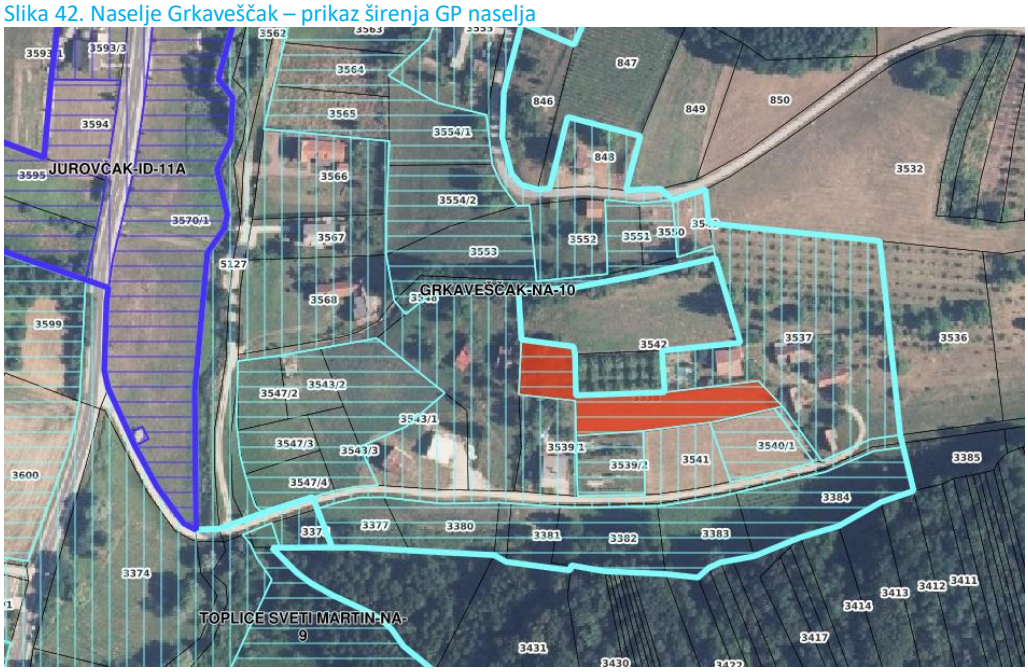
- izvršena širenja temeljem zaprimljenih zahtjeva građana **– označeno crvenom bojom**
- izvršena širenja temeljem vizualnog pregleda stanja na terenu **– označeno zelenom bojom**
- izvršena širenja temeljem uvida u podatke o izdanim građevinskim dozvolama **– označeno ljubičastom bojom**

Slika 41. Građevinsko područje naselja Jurovec – prikaz izvršenog širenja GP naselja

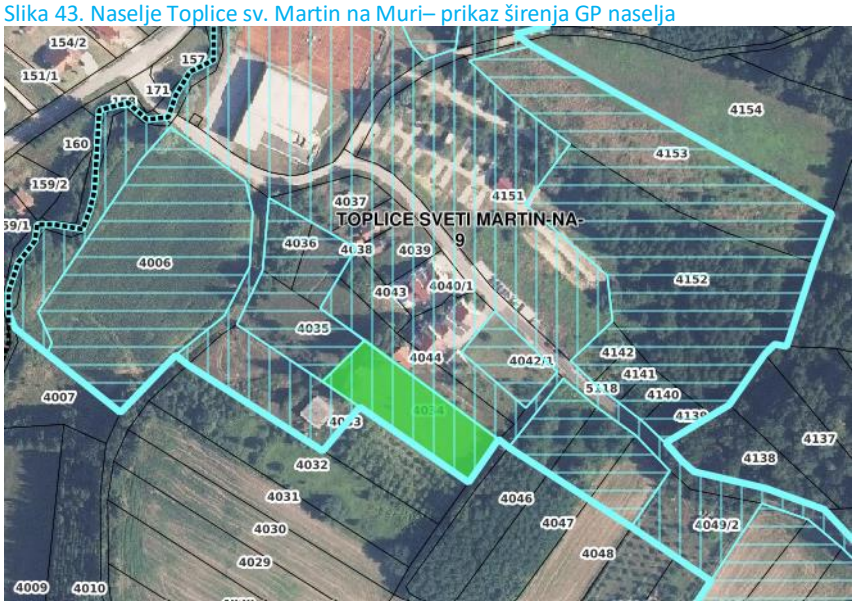
Granica građevinskog područja naselja Jurovec proširena je sukladno zaprimljenom zahtjevu na način da je k.č. 6086 , k.o. Sveti Martin na Muri uključena u neizgrađeni dio građevinskog područja. Na proširenom dijelu građevinskog područja planiraju se rekreacijske površine na otvorenom – dječja igrališta sa popratnim sadržajima.

Slika 42. Naselje Grkaveščak – prikaz širenja GP naselja

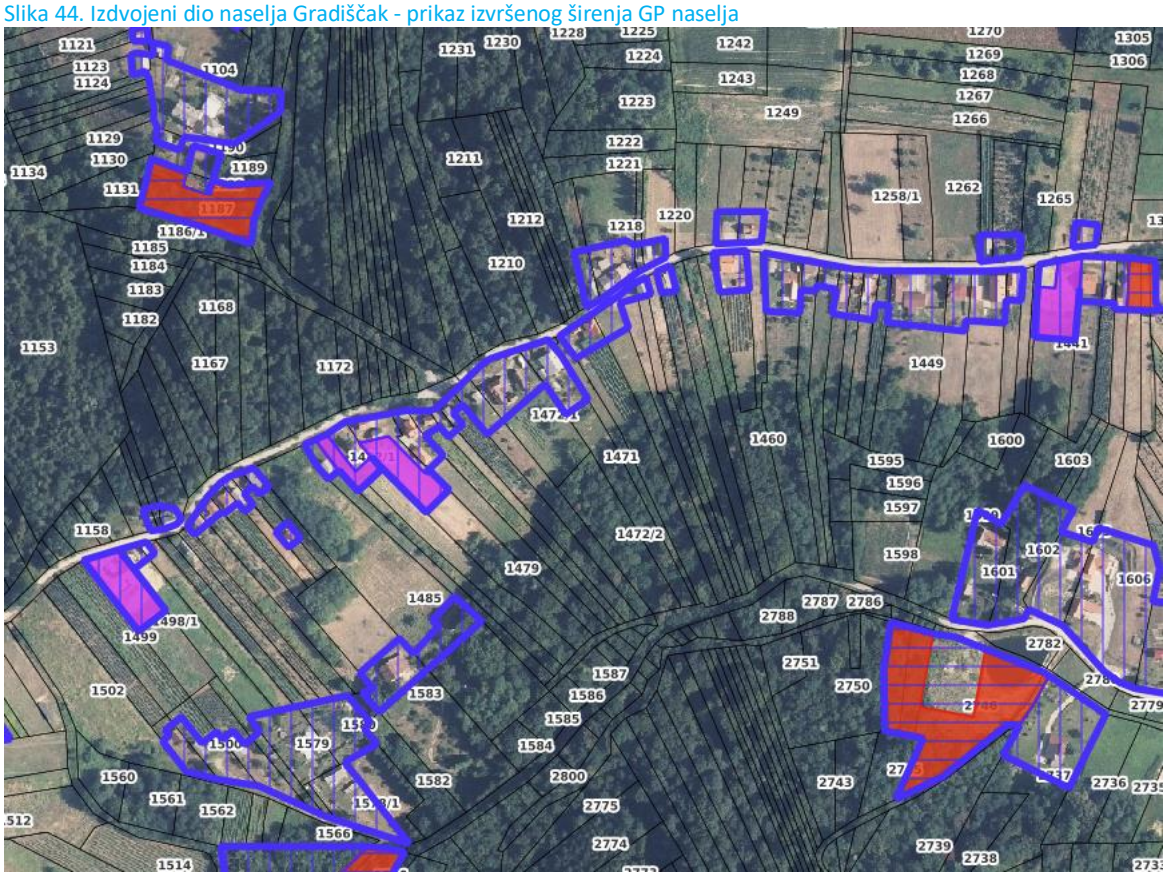

Granica građevinskog područja naselja Grkaveščak izmijenjena je sukladno zaprimljenom zahtjevu na način da je k.č. 3538, k.o. Gradiščak uključena u neizgrađeni dio građevinskog područja naselja te unutar obuhvata UPU-a Toplice Sveti Martin.

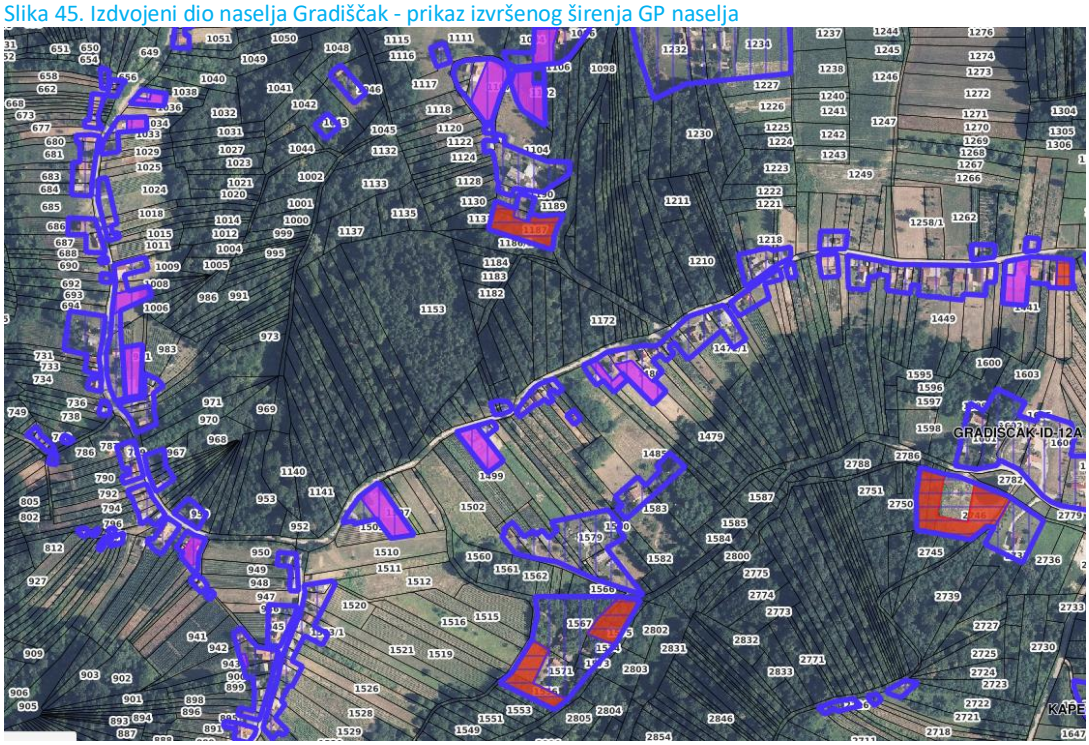
Slika 43. Naselje Toplice sv. Martin na Muri– prikaz širenja GP naselja

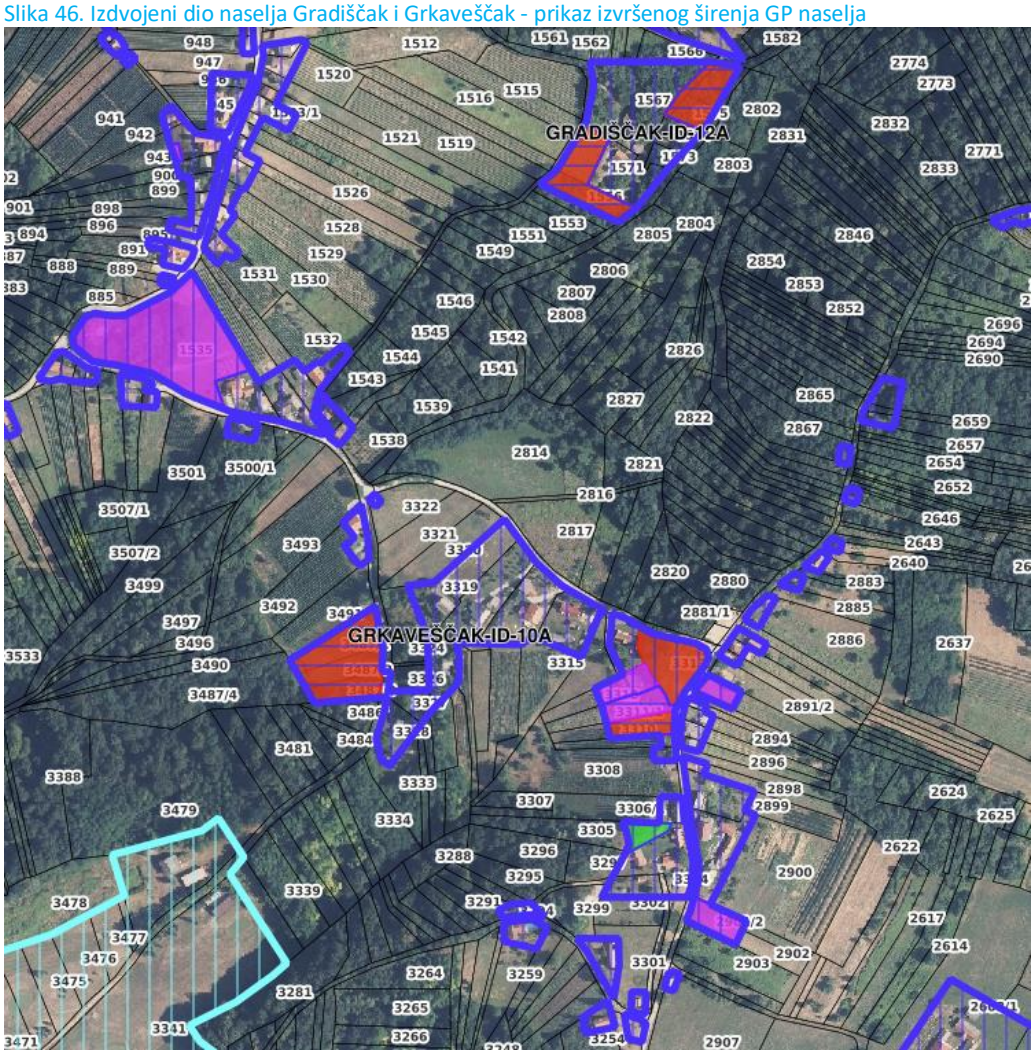
Slika 44. Izdvojeni dio naselja Gradiščak - prikaz izvršenog širenja GP naselja

Slika 45. Izdvojeni dio naselja Gradiščak - prikaz izvršenog širenja GP naselja

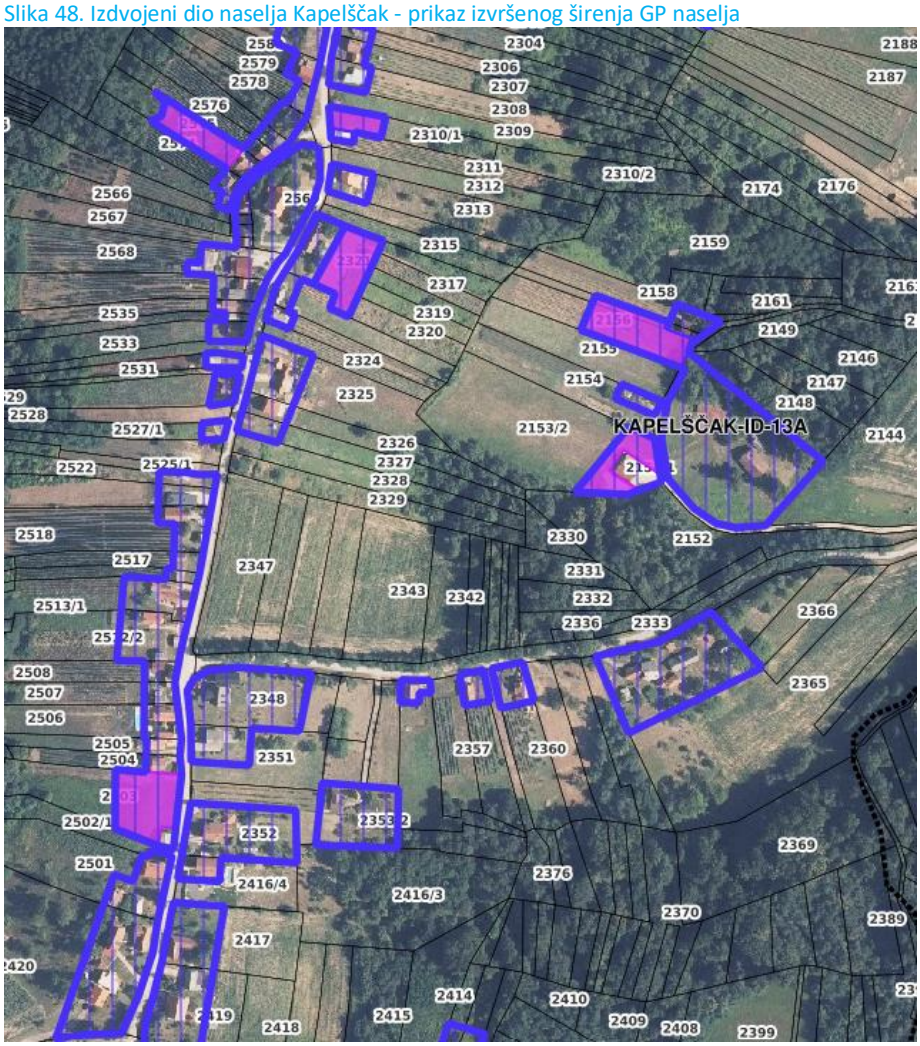
Slika 46. Izdvojeni dio naselja Gradiščak i Grkaveščak - prikaz izvršenog širenja GP naselja

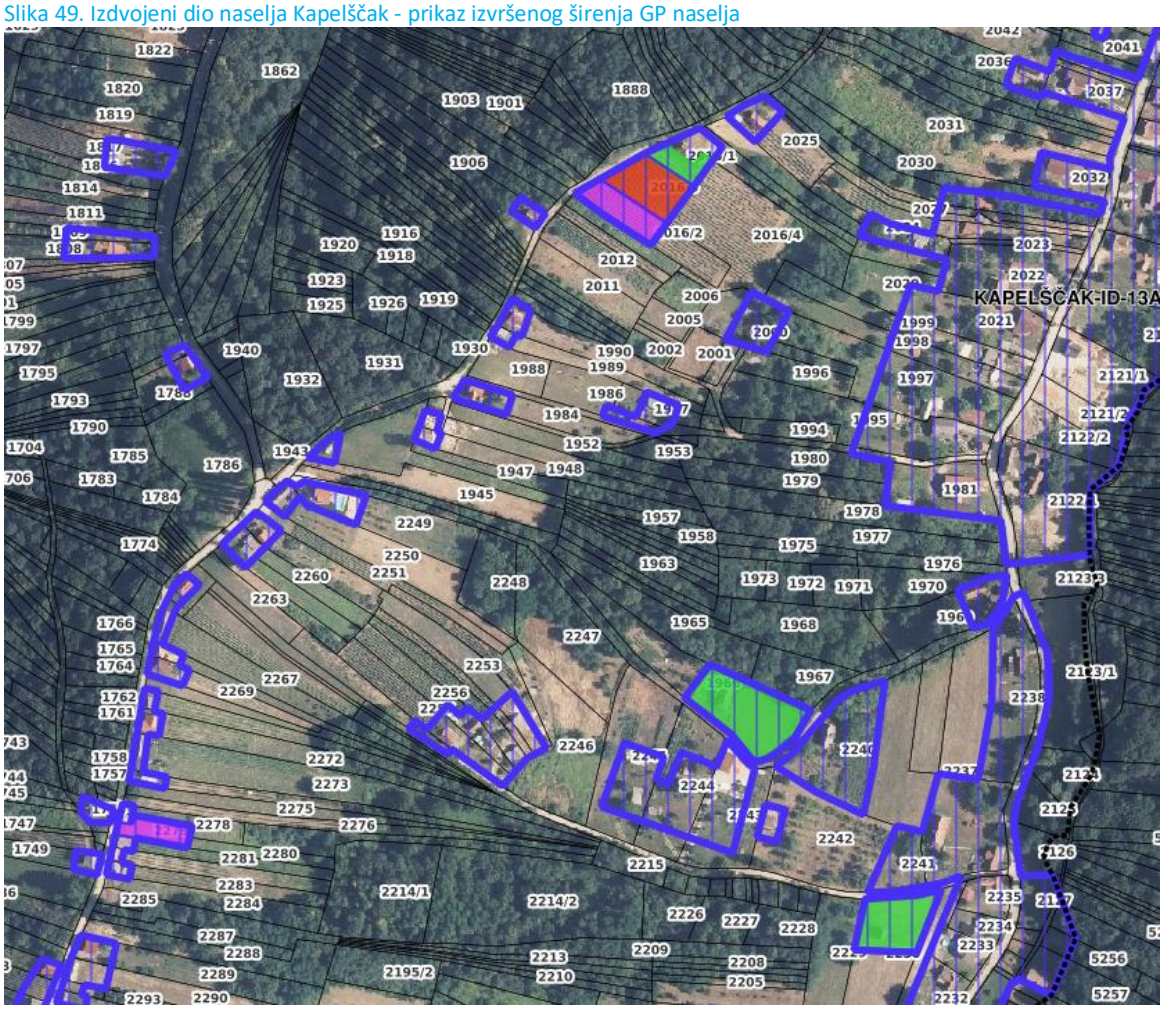
Slika 47. Izdvojeni dio naselja Grkaveščak, Gornji Koncovčak i Kapelščak - prikaz izvršenog širenja GP naselja

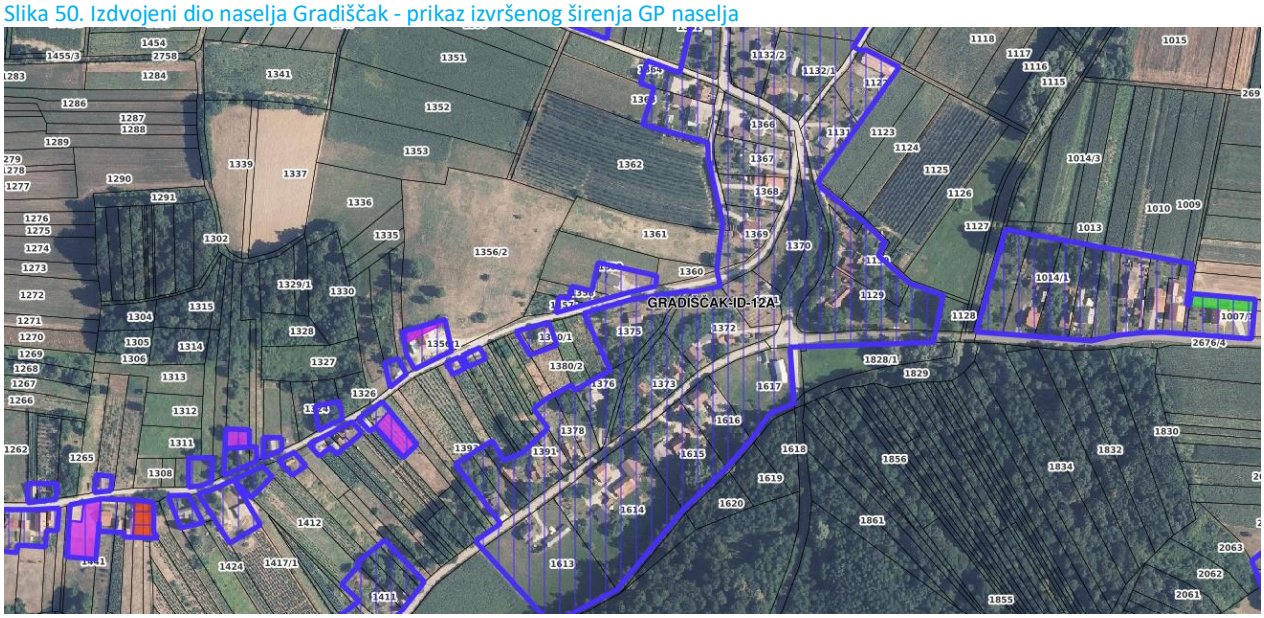
Slika 48. Izdvojeni dio naselja Kapelščak - prikaz izvršenog širenja GP naselja

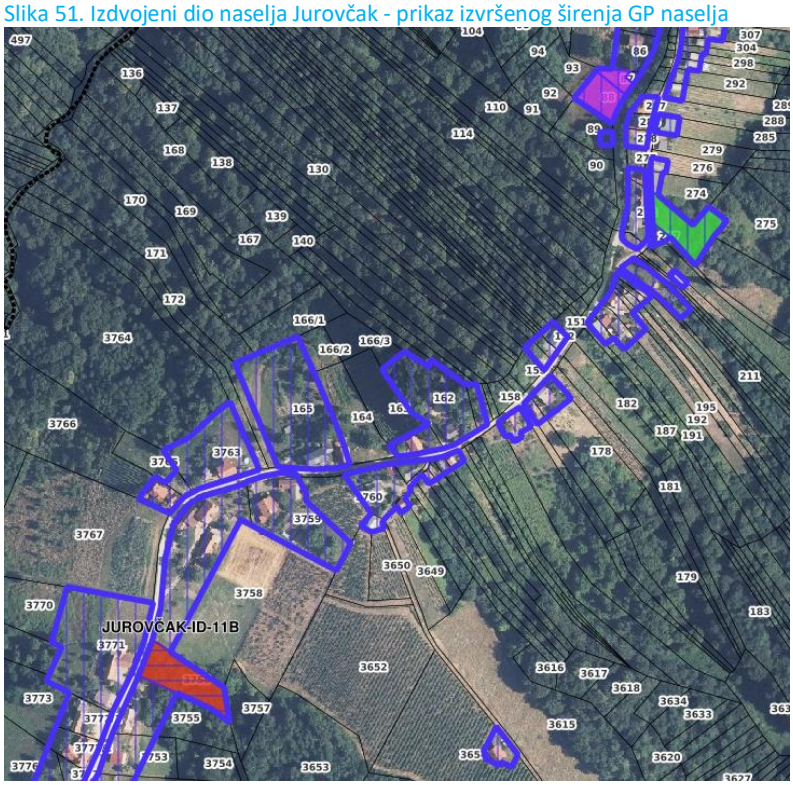
Slika 49. Izdvojeni dio naselja Kapelščak - prikaz izvršenog širenja GP naselja

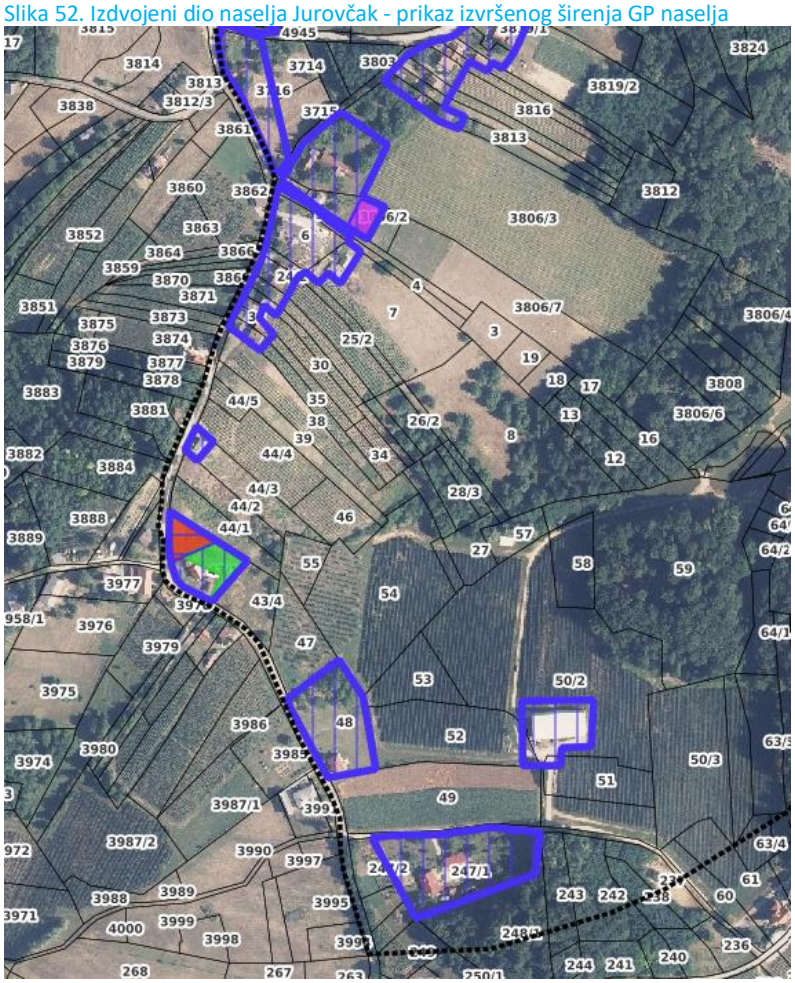
Slika 50. Izdvojeni dio naselja Gradiščak - prikaz izvršenog širenja GP naselja

Slika 51. Izdvojeni dio naselja Jurovčak - prikaz izvršenog širenja GP naselja

Slika 52. Izdvojeni dio naselja Jurovčak - prikaz izvršenog širenja GP naselja

Dodatne korekcije granica građevinskih područja naselja nakon provedene javne rasprave

Prema provedenoj analizi postojećeg stanja, izgrađenost građevinskih područja naselja na području Općine Sveti Martin na Muri veća je od 50 % njihove ukupne površine, čime je ispunjen zakonski uvjet za mogućnost proširenja građevinskih područja naselja. Sva dodatna proširenja izvršena ovim Izmjenama i dopunama Plana manja su od 30 % površine postojećih građevinskih područja naselja.

Nakon provedene javne rasprave, temeljem primjedbi nadležnog Zavoda za prostorno uređenje i prihvaćenih zahtjeva građana, **izvršene su dodatne korekcije granica građevinskih područja naselja.**

Korekcije su provedene prvenstveno radi smanjenja broja izdvojenih dijelova građevinskih područja naselja površine manje od 5.000 m². U tu svrhu preispitane su mogućnosti njihova proširenja i povezivanja s ostalim građevinskim područjima, vodeći računa o postojećoj izgradnji, prometnoj dostupnosti i prostornim obilježjima pojedinih lokacija.

Proširenja su se najvećim dijelom odnosila na **uključivanje postojećih prometnih površina te zaokruživanje građevnih čestica koje su već djelomično bile obuhvaćene građevinskim područjem**. U **manjem dijelu proširenja su izvršena temeljem prihvaćenih zahtjeva građana** te radi **ostvarivanja prostorno logičnijih i funkcionalnijih granica građevinskih područja.**

Pojedini izdvojeni dijelovi građevinskih područja naselja površine manje od 5.000 m² zadržani su u postojećim granicama jer, zbog prostornih ograničenja, obilježja okolnog zemljišta ili nemogućnosti povezivanja s drugim građevinskim područjima, njihovo proširenje nije ocijenjeno prostorno prihvatljivim.

Ukupna površina dodatnih proširenja građevinskih područja naselja nakon provedene javne rasprave iznosi 26,8508 ha, a pregled povećanja po pojedinim građevinskim područjima prikazan je u sljedećoj tablici.

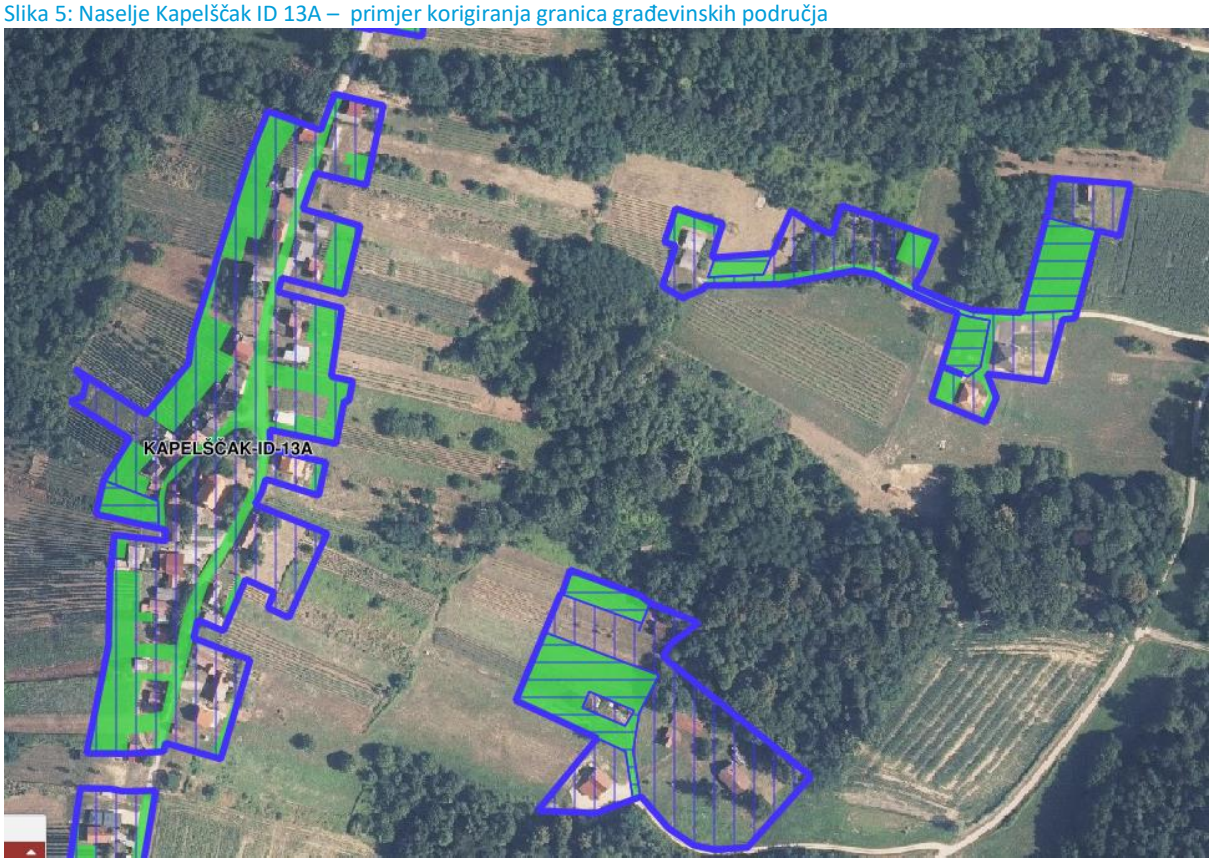
Građevinsko područje naselja	Povećanje (ha)	Povećanje (%)
Toplice Sveti Martin – NA-9	0,6837	1,24
Jurovec – ID-6A i ID-6B	0,5926	1,68
Čestijanec – ID-8C	0,0606	13,19
Jurovčak – ID-11B	4,2770	14,18
Gradiščak – ID-12A	7,6510	22,97
Grkaveščak – NA-10 i ID-10A	4,3738	24,98
Kapelščak – ID-13A	6,0598	29,75
Gornji Koncovčak – ID-14A	3,1523	22,29
UKUPNO	**26,8508**	

Izdvojeni dijelovi građevinskih područja naselja Toplice Sveti Martin – ID-9B (0,3905 ha) i Sveti Martin na Muri – ID-1B (0,2170 ha) zadržani su bez povećanja površine zbog navedenih prostornih ograničenja.

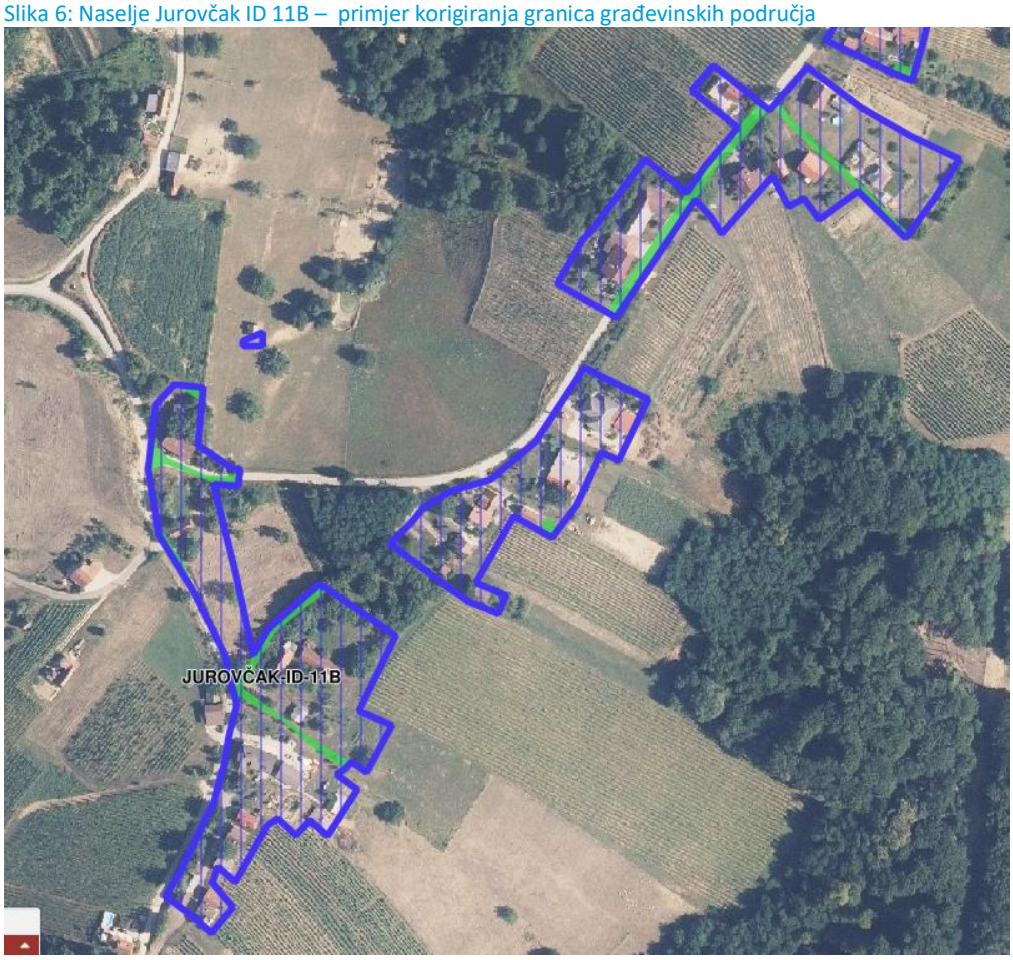
U nastavku se daje **nekoliko karakterističnih primjera korekcija granica građevinskih područja naselja, radi ilustracije načina na koji su provedena proširenja i oblikovane nove granice građevinskih područja.**

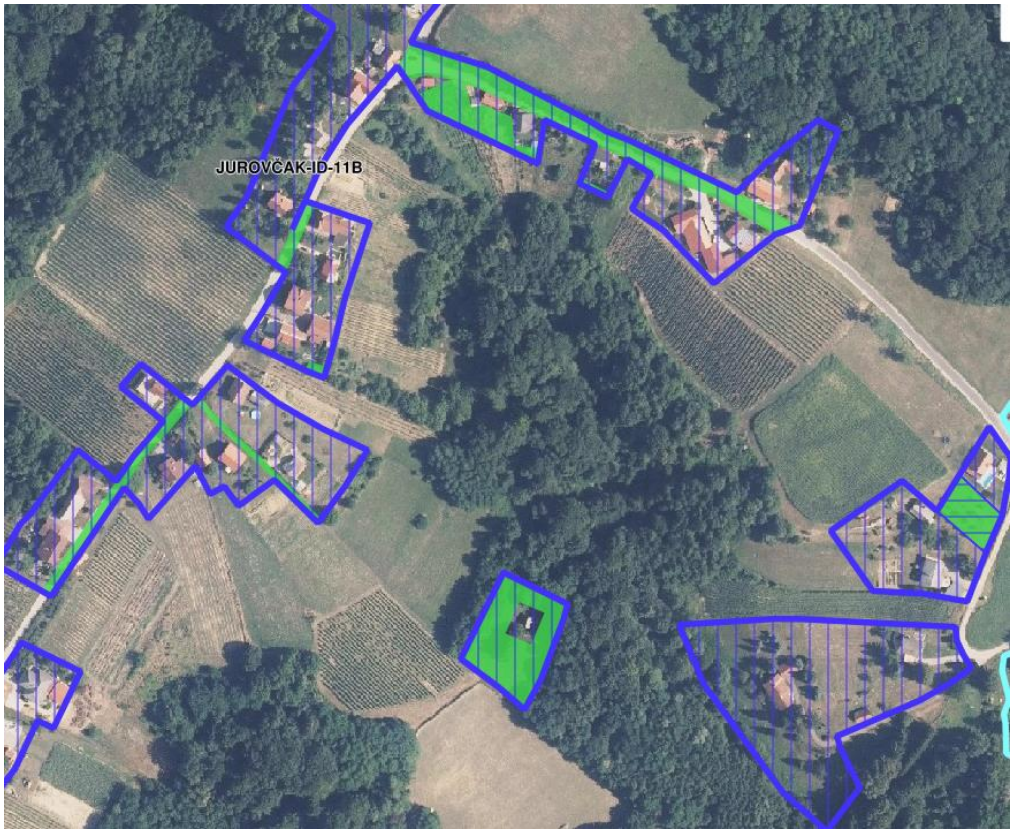
S obzirom na velik broj pojedinačnih korekcija, radi preglednosti Obrazloženja prikazani su samo odabrani primjeri, dok **su konačno utvrđene granice svih građevinskih područja naselja prikazane u kartografskim prikazima Plana.**

Slika 5: Naselje Kapelščak ID 13A – primjer korigiranja granica građevinskih područja

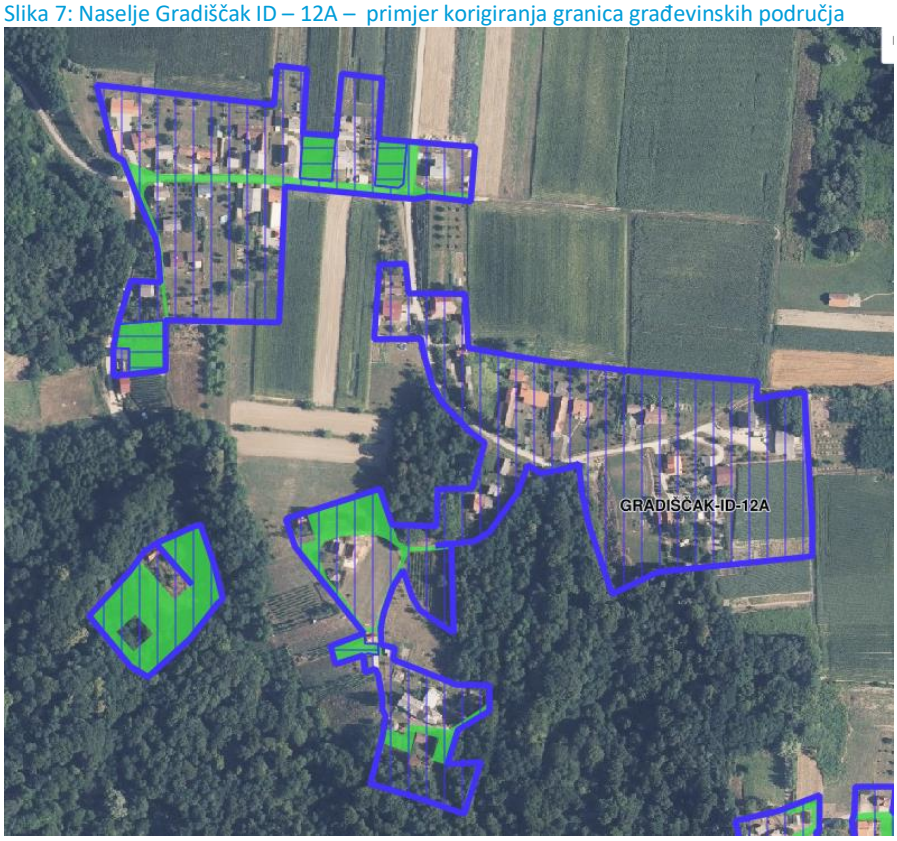

Slika 6: Naselje Jurovčak ID 11B – primjer korigiranja granica građevinskih područja

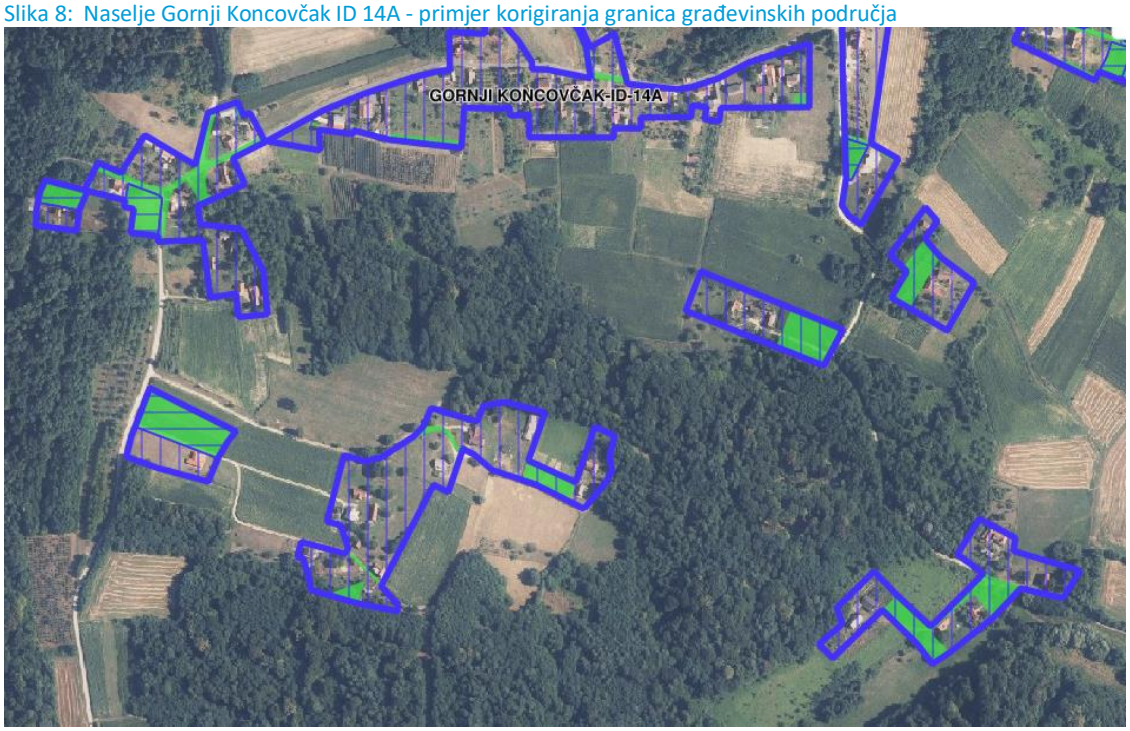

Slika 7: Naselje Gradiščak ID – 12A – primjer korigiranja granica građevinskih područja

Slika 8: Naselje Gornji Koncovčak ID 14A - primjer korigiranja granica građevinskih područja

KOREKCIJA GRANICA GRAĐEVINSKIH PODRUČJA i OBUHVATA URBANISTIČKIH PLANOVA PREMA GRANICAMA KATASTRA

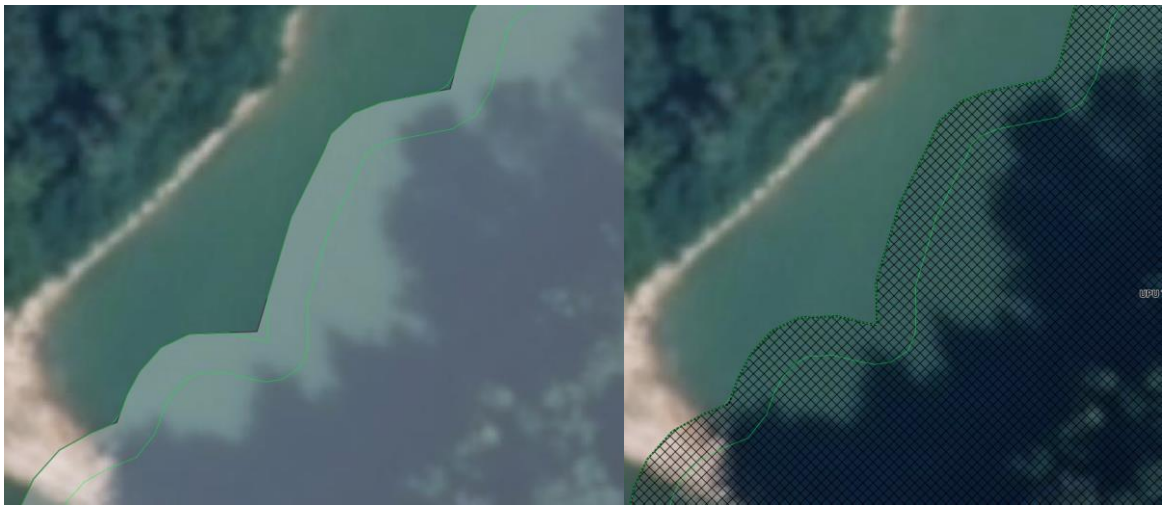
Osim širenja građevinskih područja opisanih u prethodnom poglavlju, ovim izmjenama i dopunama Plana izvršene su minimalne korekcije građevinskih područja, a s ciljem usklađenja s katastarskom podlogom – pojedine granice građevnih čestica nisu se savršeno preklapale s katastarskom podlogom te je izvršena korekcija takvih granica.

U skladu s navedenim, izvršene su i izmjene granica obuhvata DPU-a Gospodarske zone Sveti Martin na Muri - I. dio i UPU-a Toplice Sveti Martin. Naime, postojeće granice obuhvata DPU-a Gospodarske zone Sveti Martin na Muri - I. dio i UPU-a Toplice Sveti Martin nisu bile u skladu sa granicama postojeće službene katastarskom izmjere te su se ovom izmjenom obuhvati korigirali. Površina obuhvata se značajno nije izmijenila.

Slika 51:Detalj postojećeg i predloženog obuhvata UPU-a Toplice Sveti Martin

Slika 52. Detalj postojećeg i predloženog obuhvata UPU-a Toplice Sveti Martin

Postojeće granice obuhvata DPU-a Gospodarske zone Sveti Martin na Muri - I. djelomično obuhvaćaju katastarske čestice županijske ceste Ž 2005 i ostalih graničnih katastarskih čestica te obuhvate sljedećih Planova: UPU-a Gospodarske zone Sveti Martin na Muri - II. dio i UPU-a Gospodarske zone Sveti Martin na Muri - III. dio. Ovom izmjenom se utvrđuje novi obuhvat DPU-a koji je usklađen sa zadnjom katastarskom izmjerom. Površina obuhvata se značajno ne mijenja.

Slika 53. Detalj postojećeg i predloženog obuhvata UPU-a DPU-a Gospodarske zone Sveti Martin na Muri - I. dio

Slika 48. Detalj postojećeg i predloženog obuhvata UPU-a DPU-a Gospodarske zone Sveti Martin na Muri - I. dio

3.1 ISKAZ POVRŠINA I PROSTORNIH POKAZATELJA

U tablici br.19 prikazan je iskaz površina prema primarnoj namjeni za cijelo područje obuhvata Plana.

Tablica 19: Iskaz površina prema primarnoj namjeni

PRIMARNA NAMJENA KODOVI TEME	POVRŠINA
[KN-1-1-3005] (S5) Stambena namjena - poljoprivredna domaćinstva	*3.145.473 m²*
[KN-1-1-3100] (D) Javna i društvena namjena	*1.684 m²*
[KN-1-1-3108] (D8) Javna i društvena namjena - vjerska	*81 m²*
[KN-1-1-6109] (ZPI) Zona posjetiteljske infrastrukture	*1.516 m²*
[KN-1-1-3261] (K1) Poslovna namjena - uslužna	*30.101 m²*
[KN-1-1-3401] (T1) Ugostiteljsko-turistička namjena (u građevinskom području naselja)	*16.286 m²*
[KN-1-1-3402] (T2) Ugostiteljsko-turistička namjena (u izdvojenom građevinskom području iz...	*102.098 m²*
[KN-1-1-3603] (R3) Sportsko-rekreacijska namjena - sportsko-rekreacijska igrališta na otvo...	*238.691 m²*
[KN-1-1-3701] (Z1) Javna zelena površina - park/perivoj	*9.232 m²*
[KN-1-1-3290] (Gr) Groblje	*15.590 m²*
[KN-1-1-3908] (IS8) Površina infrastrukture - vodnogospodarski sustav	*63.498 m²*
[KN-1-1-3950] Prometna površina	*143.917 m²*
[KN-1-1-3951] Kolno-pješačka površina	*12.880 m²*
[KN-1-1-3301] Vrijedno zemljište namijenjeno poljoprivredi	*4.737.642 m²*
[KN-1-1-1310] Zemljište namijenjeno šumi i šumsko zemljište državnog značaja	*4.277.733 m²*
[KN-1-1-3312] Ostalo zemljište namijenjeno šumi	*4.960.598 m²*
[KN-1-1-3958] (Bp) Mjesto za punjenje vozila/plovila na fosilna i alternativna goriva	*5.167 m²*
[KN-1-1-3399] Ostalo zemljište	*5.237.091 m²*
[KN-1-1-3321] (V1) Površina unutarnjih voda - površina pod vodom	*862.188 m²*
[KN-1-1-3994] (UPU) Površina određena urbanističkim planom uređenja	*1.446.293 m²*
Σ	***25.307.759 m²***

U tablici br. 20 prikazan je tablični prikaz građevinskih područja sukladno novom sustavu izrade planova.

Sukladno Pravilniku posebno su prikazana građevinska područja za koje je planirana posredna provedba, tj. ona građevinska područja čija je provedba regulirana važećim urbanističkim planovima uređenja.

Tablica 20: Tablični prikaz građevinskih područja

KOD TEME	POVRŠINA
[KN-2-1-3202] (GPIN) Izgrađeno	*227.943 m²*
[KN-2-1-3203] (GPIN) Neizgrađeno	*77.350 m²*

[KN-2-1-3302] (GPN) Izgrađeno	*1.847.571 m²*
[KN-2-1-3303] (GPN) Neizgrađeno	*289.910 m²*
[KN-2-1-3301] Građevinsko područje naselja (GPN)	*3.548.911 m²*
[KN-2-1-3401] Izdvojeni dio građevinskog područja naselja (IDGPN)	*1.358.164 m²*
[KN-2-1-3201] Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja (GPIN)	*305.293 m²*
[KN-2-1-3402] (IDGPN) Izgrađeno	*1.187.838 m²*
[KN-2-1-3403] (IDGPN) Neizgrađeno	*135.468 m²*
[KN-2-1-3306] (GPN) Posredna provedba - izgrađeno	*681.649 m²*
[KN-2-1-3307] (GPN) Posredna provedba - neizgrađeno	*709.727 m²*
[KN-2-1-3308] (GPN) Posredna provedba - neuređeno	*20.056 m²*
[KN-2-1-3406] (IDGPN) Posredna provedba - izgrađeno	*15.267 m²*
[KN-2-1-3407] (IDGPN) Posredna provedba - neizgrađeno	*19.592 m²*
∑	***10.424.739 m²***

U tablici 23 prikazana je izgrađenost građevinskih područja naselja i njihovih izdvojenih dijelova u prostornom presjeku sa statističkim naseljima.

Tablica 23. Izgrađenost građevinskih područja naselja i njihovih izdvojenih dijelova u prostornom presjeku sa statističkim naseljima

Oznaka	Vrsta	Područje	Naziv	Ukupna površina	Površina izgrađenog dijela	
				ha	ha	%
Brezovec [005711]				**26,92**	**25,61**	**95,13%**
Građevinsko područje naselja [GPN]				**25,26**	**23,95**	**94,81%**
JUROVEC-NA-6	GPN	Brezovec		0,17	0,17	100,00%
SVETI MARTIN NA MURI-NA-1	GPN	Brezovec	Sveti Martin na Muri	0,05	0,03	60,00%
BREZOVEC-NA-5	GPN	Brezovec		25,04	23,75	94,85%
Izdvojeni dio građevinskog područja naselja [IDGPN]				**1,66**	**1,66**	**100,00%**
JUROVEC-ID-6A	IDGPN	Brezovec	JUROVEC-ID-6A	0,02	0,02	100,00%
BREZOVEC-ID-5A	IDGPN	Brezovec	izgrađeni dio	1,64	1,64	100,00%
Čestijanec [009466]				**20,74**	**14,10**	**67,98%**
Građevinsko područje naselja [GPN]				**11,05**	**8,15**	**73,76%**
ČESTIJANEC-NA-8	GPN	Čestijanec		11,05	8,15	73,76%
Izdvojeni dio građevinskog područja naselja [IDGPN]				**9,69**	**5,95**	**61,40%**
ČESTIJANEC-ID-8B	IDGPN	Čestijanec	Čestijanec	1,14	1,14	100,00%
ČESTIJANEC-ID-8C	IDGPN	Čestijanec	Čestianec	0,52	0,52	100,00%

Oznaka	Vrsta	Područje	Naziv	Ukupna površina	Površina izgrađenog dijela	
				ha	ha	%
ČESTIJANEC-ID-8A	IDGPN	Čestijanec	Čestijanec	8,03	4,29	53,42%
Gornji Koncovčak [020656]				**17,28**	**16,34**	**94,56%**
Građevinsko područje naselja [GPN]						
Nema podataka						
Izdvojeni dio građevinskog područja naselja [IDGPN]				**17,28**	**16,34**	**94,56%**
GORNJI KONCOVČAK-ID-14A	IDGPN	Gornji Koncovčak		17,21	16,27	94,54%
KAPELŠČAK-ID-13A	IDGPN	Gornji Koncovčak	Kapelščak	0,06	0,06	100,00%
GRKAVEŠČAK-ID-10A	IDGPN	Gornji Koncovčak	Grkaveščak	0,01	0,01	100,00%
Gradiščak [022209]				**40,95**	**37,51**	**91,60%**
Građevinsko područje naselja [GPN]				**0,08**	**0,08**	**100,00%**
GRKAVEŠČAK-NA-10	GPN	Gradiščak	Grkaveščak-Na	0,08	0,08	100,00%
Izdvojeni dio građevinskog područja naselja [IDGPN]				**40,87**	**37,43**	**91,58%**
GRKAVEŠČAK-ID-10A	IDGPN	Gradiščak	Grkaveščak	0,02	0,01	50,00%
GRADIŠČAK-ID-12A	IDGPN	Gradiščak	Gradiščak	40,81	37,38	91,60%
BREZOVEC-ID-5A	IDGPN	Gradiščak	izgrađeni dio	0,04	0,04	100,00%
Grkaveščak [022713]				**22,09**	**16,06**	**72,70%**
Građevinsko područje naselja [GPN]				**10,04**	**6,09**	**60,66%**
TOPLICE SVETI MARTIN-NA-9	GPN	Grkaveščak	Toplice Sveti Martin	0,27	0,27	100,00%
GRKAVEŠČAK-NA-10	GPN	Grkaveščak	Grkaveščak-Na	9,77	5,82	59,57%
Izdvojeni dio građevinskog područja naselja [IDGPN]				**12,05**	**9,97**	**82,74%**
JUROVČAK-ID-11A	IDGPN	Grkaveščak	Jurovčak	0,06	0,00	0,00%
GRADIŠČAK-ID-12A	IDGPN	Grkaveščak	Gradiščak	0,03	0,01	33,33%
KAPELŠČAK-ID-13A	IDGPN	Grkaveščak	Kapelščak	0,17	0,02	11,76%
GRKAVEŠČAK-ID-10A	IDGPN	Grkaveščak	Grkaveščak	11,75	9,90	84,26%
GORNJI KONCOVČAK-ID-14A	IDGPN	Grkaveščak		0,04	0,04	100,00%
Jurovčak [026832]				**34,52**	**26,70**	**77,35%**
Građevinsko područje naselja [GPN]				**11,81**	**6,99**	**59,19%**
JUROVČAK-NA-11	GPN	Jurovčak	Jurovčak	11,56	6,77	58,56%
TOPLICE SVETI MARTIN-NA-9	GPN	Jurovčak	Toplice Sveti Martin	0,16	0,13	81,25%
GRKAVEŠČAK-NA-10	GPN	Jurovčak	Grkaveščak-Na	0,09	0,09	100,00%

Oznaka	Vrsta	Područje	Naziv	Ukupna površina	Površina izgrađenog dijela	
				ha	ha	%
Izdvojeni dio građevinskog područja naselja [IDGPN]				**22,71**	**19,71**	**86,79%**
GRADIŠČAK-ID-12A	IDGPN	Jurovčak	Gradiščak	0,00	0,00	%
JUROVČAK-ID-11A	IDGPN	Jurovčak	Jurovčak	2,26	0,52	23,01%
JUROVČAK-ID-11B	IDGPN	Jurovčak	Jurovčak-ID	20,45	19,19	93,84%
Jurovec [026859]				**36,37**	**30,97**	**85,15%**
Građevinsko područje naselja [GPN]				**33,25**	**28,30**	**85,11%**
JUROVEC-NA-6	GPN	Jurovec		32,21	27,46	85,25%
BREZOVEC-NA-5	GPN	Jurovec		0,34	0,34	100,00%
LAPŠINA-NA-7	GPN	Jurovec		0,70	0,50	71,43%
Izdvojeni dio građevinskog područja naselja [IDGPN]				**3,12**	**2,67**	**85,58%**
JUROVEC-ID-6A	IDGPN	Jurovec	JUROVEC-ID-6A	1,45	1,00	68,97%
JUROVEC-ID-6B	IDGPN	Jurovec		1,67	1,67	100,00%
Kapelščak [027642]				**26,56**	**24,67**	**92,88%**
Građevinsko područje naselja [GPN]				**0,19**	**0,00**	**0,00%**
VRHOVLJAN-NA-2	GPN	Kapelščak	Vrhovljan	0,19	0,00	0,00%
Izdvojeni dio građevinskog područja naselja [IDGPN]				**26,37**	**24,67**	**93,55%**
KAPELŠČAK-ID-13A	IDGPN	Kapelščak	Kapelščak	26,20	24,50	93,51%
GORNJI KONCOVČAK-ID-14A	IDGPN	Kapelščak		0,05	0,05	100,00%
GRADIŠČAK-ID-12A	IDGPN	Kapelščak	Gradiščak	0,12	0,12	100,00%
Lapšina [034355]				**16,92**	**14,84**	**87,71%**
Građevinsko područje naselja [GPN]				**16,92**	**14,84**	**87,71%**
LAPŠINA-NA-7	GPN	Lapšina		16,54	14,79	89,42%
JUROVEC-NA-6	GPN	Lapšina		0,38	0,05	13,16%
Izdvojeni dio građevinskog područja naselja [IDGPN]						
Nema podataka						
Marof [039594]				**21,21**	**19,39**	**91,42%**
Građevinsko područje naselja [GPN]				**21,21**	**19,39**	**91,42%**
MAROF-NA-4	GPN	Marof		20,83	19,06	91,50%
ŽABNIK-NA-3	GPN	Marof		0,38	0,33	86,84%
Izdvojeni dio građevinskog područja naselja [IDGPN]						
Nema podataka						
Sveti Martin na Muri [062162]				**59,05**	**44,58**	**75,50%**

Oznaka	Vrsta	Područje	Naziv	Ukupna površina	Površina izgrađenog dijela	
				ha	ha	%
Građevinsko područje naselja [GPN]				**58,15**	**43,68**	**75,12%**
VRHOVLJAN-NA-2	GPN	Sveti Martin na Muri	Vrhovljan	1,20	1,20	100,00%
SVETI MARTIN NA MURI-NA-1	GPN	Sveti Martin na Muri	Sveti Martin na Muri	56,93	42,46	74,58%
BREZOVEC-NA-5	GPN	Sveti Martin na Muri		0,02	0,02	100,00%
Izdvojeni dio građevinskog područja naselja [IDGPN]				**0,90**	**0,90**	**100,00%**
SVETI MARTIN NA MURI-ID-1B	IDGPN	Sveti Martin na Muri		0,22	0,22	100,00%
SVETI MARTIN NA MURI-ID-1A	IDGPN	Sveti Martin na Muri		0,68	0,68	100,00%
Vrhovljan [071064]				**67,00**	**36,07**	**53,84%**
Građevinsko područje naselja [GPN]				**67,00**	**36,07**	**53,84%**
SVETI MARTIN NA MURI-NA-1	GPN	Vrhovljan	Sveti Martin na Muri	0,19	0,19	100,00%
VRHOVLJAN-NA-2	GPN	Vrhovljan	Vrhovljan	66,22	35,33	53,35%
ŽABNIK-NA-3	GPN	Vrhovljan		0,59	0,55	93,22%
Izdvojeni dio građevinskog područja naselja [IDGPN]						
Nema podataka						
Žabnik [073857]				**45,51**	**33,81**	**74,29%**
Građevinsko područje naselja [GPN]				**45,51**	**33,81**	**74,29%**
ŽABNIK-NA-3	GPN	Žabnik		44,95	33,25	73,97%
MAROF-NA-4	GPN	Žabnik		0,45	0,45	100,00%
VRHOVLJAN-NA-2	GPN	Žabnik	Vrhovljan	0,11	0,11	100,00%
Izdvojeni dio građevinskog područja naselja [IDGPN]						
Nema podataka						
Toplice Sveti Martin [076589]				**55,57**	**32,56**	**58,59%**
Građevinsko područje naselja [GPN]				**54,40**	**31,55**	**58,00%**
JUROVČAK-NA-11	GPN	Toplice Sveti Martin	Jurovčak	0,08	0,08	100,00%
GRKAVEŠČAK-NA-10	GPN	Toplice Sveti Martin	Grkaveščak-Na	0,16	0,00	0,00%
TOPLICE SVETI MARTIN-NA-9	GPN	Toplice Sveti Martin	Toplice Sveti Martin	54,16	31,47	58,11%
Izdvojeni dio građevinskog područja naselja [IDGPN]				**1,17**	**1,01**	**86,32%**
TOPLICE SVETI MARTIN-ID-9A	IDGPN	Toplice Sveti Martin	Toplice Sveti Martin	0,77	0,62	80,52%
TOPLICE SVETI MARTIN-ID-9B	IDGPN	Toplice Sveti Martin	Toplice Sveti Martin	0,39	0,39	100,00%
JUROVČAK-ID-11A	IDGPN	Toplice Sveti Martin	Jurovčak	0,01	0,00	0,00%